

**Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, 26 juni
2019
afdeling Gent
strafzaken
Vonnis
kamer G29w – 3 rechters (artikel 76, §2, 2de lid Ger.W.)**

Vonnisnummer
2019/

Rolnummer
14G039915

Systeemnummer
14RG39915

Repertoriumnummer

Notitienummer parket
S/2014/0504-N

Datum van uitspraak
26 juni 2019

Naam beklaagden

1. **D. W. P.**
2. **P. A. VZW**
3. **T. VZW - TREFPUNT A.**
4. **B. B.**
5. **J. W.**

In de zaak van de **burgerlijke partijen**

1. **O. E.**, student, woonstkeuze doende te (...)
2. **Z. Y. H.**, student, woonstkeuze doende te (...)
3. **A. H. H.**, student, woonstkeuze doende te (...)
4. **C. G. B.**, student, woonstkeuze doende te (...)
5. **Y. B. P.**, student, woonstkeuze doende te (...)
6. **V. B. R.**, student, woonstkeuze doende te (...)
7. **L. J.-B.**, student, woonstkeuze doende te (...)
8. **A. K.**, student, woonstkeuze doende te (...)
9. **D. D. P.**, student, woonstkeuze doende te (...)
10. **H. S. G.**, student, woonstkeuze doende te (...)
11. **A. S. R.**, student, woonstkeuze doende te (...)
12. **V. G. B.**, student, woonstkeuze doende te (...)
13. **A. M.**, thans zonder beroep voorheen student, verblijvende te (...), woonstkeuze doende bij zijn raadsman meester H. M., met kantoor te (...)
14. **PAGASA VZW**, ondernemingsnummer (...), met zetel te (...)

en het **openbaar ministerie** tegen:

1. **D. W. P.**, kloosterling, geboren te (...) op (...) en wonende te (...), met rijksregisternummer (...).
2. **VZW P. A.**, vereniging zonder winstoogmerk, met maatschappelijke zetel te (...) en met als ondernemingsnummer (...), hebbende als **lasthebber ad hoc mr. J. V. C.**, met kantoor te (...).
3. **VZW T. - TREFPUNT A.**, vereniging zonder winstoogmerk, met maatschappelijke zetel te (...) en met als ondernemingsnummer (...), hebbende als **lasthebber ad hoc mr. P. H.**, met kantoor te (...).
4. **B., B.**, kloosterling, geboren te (...) op (...) en wonende te (...), met

rijksregisternummer (...).

5. **J., W.**, gepensioneerd kloosterling, geboren te (...) en wonende te (...), met rijksregisternummer (...).

Gelet op de beschikking van de Raadkamer bij de Rechtbank van Eerste Aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent van 21 februari 2018, en van het arrest van de Kamer van Inbeschuldigingstelling bij het Hof van Beroep te Gent van 28 juni 2018 waarbij de gedaagden werden verwezen naar de correctionele rechtbank wegens de volgende tenlasteleggingen:

DE EERSTE, als lasthebber of aangestelde van de TWEEDE, met name als voorzitter en bestuurder van de TWEEDE alsook als lasthebber of aangestelde van de DERDE, met name als bestuurder van de DERDE vanaf 4 mei 2011 en als voorzitter van de DERDE vanaf 11 juni 2013

DE TWEEDE, als werkgever en rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk krachtens de artikelen 5 en 41bis van het Strafwetboek

DE DERDE, als werkgever en rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk krachtens de artikelen 5 en 41bis van het Strafwetboek

VERDACHT VAN TE 9000 GENT

A.I. Met inbreuk op artikel 175, §1 Sociaal Strafwetboek in strijd met de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en zijn uitvoeringsbesluiten, als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber in strijd met deze wet en zijn uitvoeringsbesluiten **arbeid te hebben doen of laten verrichten door een buitenlandse onderdaan die niet was toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België**, met betrekking tot de volgende werknemers:

1. P., F., van Filipijnse nationaliteit, **op 7 december 2014;**
2. M. K., P. J.-N., van Burkinese nationaliteit, **op 7 december 2014.**
3. J., P., van Eritrese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 15 augustus 2014 tot 14 oktober 2014.**
4. D. S., A., alias "B.", van Angolese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 30 juni 2011 tot 7 december 2014;**

strafbaar met een sanctie van niveau 4, zijnde een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een geldboete van € 600 tot€ 6000 (art. 101 Sociaal Strafwetboek).

A.II. Met inbreuk op artikel 175, §2, eerste lid, 1° van het Sociaal Strafwetboek, in strijd met de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber **een buitenlandse onderdaan arbeid te hebben doen of laten verrichten zonder een arbeidsvergunning te hebben verkregen van**

de bevoegde overheid en/of die niet over een arbeidskaart beschikt, met betrekking tot de volgende werknemers

1. H., S. G., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 3 juli 2012;**
2. V., G. B., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 3 juli 2012;**
3. Z., Y. H., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 4 oktober 2013;**
4. A., H. H., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 28 juni 2012;**
5. V., B. R., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 3 juli 2012;**
6. A., S. R., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 2 juli 2012;**
7. L., J.-B., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 30 juni 2012;**
8. D., D. P., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 23 februari 2012 tot 5 september 2012;**
9. Y., B. P., van Ivoriaanse nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 2 juli 2012 tot 16 juni 2013;**
10. M., J. M., van Nigeriaanse nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 30 september 2011;**
11. C., G. B., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 24 juni 2012 tot 31 december 2013;**
12. O., E., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 24 juni 2012 tot 27 april 2013;**
13. A., K., van Togolese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 24 mei 2012 tot 25 april 2013.**
14. A., M., van Ivoriaanse nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 26 november 2012.**

strafbaar met een sanctie van niveau 3, zijnde een geldboete van 100 tot 1 000 euro (artikel 101 Sociaal Strafwetboek). De geldboete wordt vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers (artikelen 175, §2, tweede lid en 103 Sociaal Strafwetboek).

DE EERSTE, als lasthebber of aangestelde van de TWEEDE, met name als voorzitter en bestuurder van de TWEEDE alsook als lasthebber of aangestelde van de DERDE, met name als bestuurder van de DERDE vanaf 4 mei 2011 en als voorzitter van de DERDE vanaf 11 juni 2013

DE TWEEDE, als werkgever en rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk krachtens de artikelen 5 en 41bis van het Strafwetboek

VERDACHT VAN TE 9000 GENT

A.III. Met inbreuk op artikel 12, eerste lid, a van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers in strijd met deze wet en zijn uitvoeringsbesluiten, als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber in strijd met deze wet en zijn uitvoeringsbesluiten **arbeid te hebben doen of laten verrichten door een buitenlandse onderdaan die niet was toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België**, met betrekking tot de volgende werknemer:

D. S. A. alias "B.", illegaal in het land, doch niet nader geïdentificeerd, **herhaaldelijk in de periode van 1 januari 2010 tot 30 juni 2011;**

misdrijf vóór 1 juli 2011 door die wet strafbaar gesteld met een gevangenisstraf van een maand tot een jaar en/of met een geldboete van €6000 tot 30000, in de periode van 1 juli 2011 tot 31 december 2016 door artikel 175, §1 van het Sociaal Strafwetboek met een sanctie van niveau 4, zijnde een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een geldboete van €600 tot €6000 (art. 101 Sociaal Strafwetboek), en sinds 1 januari 2017 opnieuw door artikel 12/1 van die wet met een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een geldboete van €600 tot €6000.

A.IV. Met inbreuk op artikel 12, eerste lid, 2°, a) van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers in strijd met deze wet en zijn uitvoeringsbesluiten, als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber **een buitenlandse onderdaan arbeid te hebben doen of laten verrichten zonder een arbeidsvergunning te hebben verkregen van de bevoegde overheid en/of die niet over een arbeidskaart beschikt**, met betrekking tot de volgende werknemers :

1. H., S. G., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 10 januari 2010 tot 30 juni 2011:**
2. V., G. B., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 11 juli 2010 tot 30 juni 2011:**
3. A., H. H., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 21 april 2009 tot 30 juni 2011:**
4. V., B. R., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 23 augustus 2010 tot 30 juni 2011;**
5. A., G., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 21 april 2009 tot 30 juli 2010;**
6. A., S. R., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 28 juni 2010 tot 30 juni 2011.**
7. A., M., van Ivoriaanse nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 18 januari 2010 tot 30 juni 2011.**

misdrijf vóór 1 juli 2011 strafbaar gesteld met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en/of een geldboete van 1 700 tot 6 000 EUR en sedertdien door artikel 175, §2, eerste lid, 1° van het Sociaal Strafwetboek met een sanctie van **niveau 3**, zijnde een geldboete van 100 tot 1 000 euro (artikel 101 Sociaal Strafwetboek), en sinds 1 januari 2017 opnieuw door artikel 12, §1, 1° van die wet met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en een strafrechtelijke geldboete van 250 tot 2500 euro.

DE DERDE, als werkgever en rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk krachtens de

artikelen 5 en 41bis van het Strafwetboek

VERDACHT VAN TE 9000 GENT

A.V. Met inbreuk op artikel 12, eerste lid, a van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers in strijd met deze wet en zijn uitvoeringsbesluiten, als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber in strijd met deze wet en zijn uitvoeringsbesluiten **arbeid te hebben doen of laten verrichten door een buitenlandse onderdaan die niet was toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België**, met betrekking tot de volgende werknemers:

D. S. A. alias "B.", illegaal in het land, doch niet nader geïdentificeerd, **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011:**

misdrijf vóór 1 juli 2011 door die wet strafbaar gesteld met een gevangenisstraf van een maand tot een jaar en/of met een geldboete van € 6000 tot 30000, in de periode van 1 juli 2011 tot 31 december 2016 door artikel 175, §1 van het Sociaal Strafwetboek met een sanctie van niveau 4, zijnde een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een geldboete van € 600 tot € 6000 (art. 101 Sociaal Strafwetboek), en sinds 1 januari 2017 opnieuw door artikel 12/1 van die wet met een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een gevangenisstraf van € 600 tot € 6000.

A.VI. Met inbreuk op artikel 12, eerste lid, 2°, a) van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers in strijd met deze wet en zijn uitvoeringsbesluiten, als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber **een buitenlandse onderdaan arbeid te hebben doen of laten verrichten zonder een arbeidsvergunning te hebben verkregen van de bevoegde overheid en/of die niet over een arbeidskaart beschikt**, met betrekking tot de volgende werknemers :

1. H., S. G., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011;**
2. V., G. B., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011;**
3. A., H. H., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011;**
4. V., B. R., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011:**
5. A., S. R., van Beninese nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011.**
6. A., M., van Ivoriaanse nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011.**

misdrijf vóór 1 juli 2011 strafbaar gesteld met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en/of een geldboete van 1 700 tot 6 000 EUR en sedertdien door artikel 175, §2, eerste lid, 1° van het Sociaal Strafwetboek met een sanctie van **niveau 3**, zijnde een geldboete van 100 tot 1 000 euro (artikel 101 Sociaal Strafwetboek), en sinds 1 januari 2017 opnieuw door artikel 12, §1, 1° van die wet met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie Jaar en een strafrechtelijke geldboete van 250 tot 2500 euro.

DE EERSTE, als lasthebber of aangestelde van de TWEEDE, met name als voorzitter en bestuurder van de TWEEDE, alsook als lasthebber of aangestelde van de DERDE, met name als bestuurder van de DERDE vanaf 4 mei 2011 en als voorzitter van de DERDE vanaf 11 juni 2013,

DE TWEEDE, als werkgever en rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk krachtens de artikelen 5 en 41bis van het Strafwetboek

DE DERDE, als werkgever en rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk krachtens de artikelen 5 en 41bis van het Strafwetboek

VERDACHT VAN TE 9000 GENT

B.I. Met inbreuk op artikel 181 van het sociaal strafwetboek, in strijd met de artikelen 4 tot 8 en 9bis van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber **niet aan de instelling die belast was met de inning van de socialezekerheidsbijdragen langs elektronische weg, in de vorm en volgens de nadere regelen bepaald door de instelling, de gegevens opgesomd in Afdeling I van Hoofdstuk II van dit koninklijk besluit te hebben medegedeeld uiterlijk op het tijdstip waarop de volgende werknemers zijn prestaties aanvangen**, met betrekking tot de volgende werknemers:

1. P., F., **op 7 december 2014;**
2. M. K., P. J.-N., **op 7 december 2014;**
3. J., P., **herhaaldelijk in de periode van 15 augustus 2014 tot 14 oktober 2014;**
4. S. N., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 7 december 2014;**
5. D. K., M., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2013 tot 7 december 2014;**
6. N. G., A. E., **op 7 december 2014;**
7. D. S., A. alias "B.", **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 7 december 2014;**
8. H., S. G., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 3 juli 2012;**
9. V., G. B., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 3 juli 2012;**
10. Z., Y. H., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 4 oktober 2013;**
11. A., H. H., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 28 juni 2012;**
12. V., B. R., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 3 juli 2012;**
13. A., S. R., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 2 juli 2012;**
14. L., J.-B., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 30 juni 2012;**
15. D., D. P., **herhaaldelijk in de periode van 23 februari 2012 tot 5 september 2012;**
16. Y., B. P., **herhaaldelijk in de periode van 2 juli 2012 tot 16 juni 2013;**
17. M, J. M., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 30 september 2011;**
18. C., G. B., **herhaaldelijk in de periode van 24 juni 2012 tot 31 december 2013;**
19. O., E., **herhaaldelijk in de periode van 24 juni 2012 tot 27 april 2013;**
20. A., K., **herhaaldelijk in de periode van 24 mei 2012 tot 25 april 2013;**
21. A., M., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 26 november 2012;**

22. De genaamde "Fr.", niet nader geïdentificeerd, **herhaaldelijk in de periode van 1 mei 2013 tot 31 juli 2014;**
23. De genaamde "Fe.", niet nader geïdentificeerd, **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2014 tot 31 juli 2014;**
24. De genaamde "K.", niet nader geïdentificeerd, **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2012 tot 31 november 2012;**
25. De genaamde "M.", niet nader geïdentificeerd, **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 31 juli 2012;**
26. De genaamde "R.", niet nader geïdentificeerd, **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2013 tot 31 juli 2013.**

strafbaar met een sanctie van niveau 4, zijnde een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een geldboete van € 600 tot € 6000 (art. 101 Sociaal Strafwetboek).

DE EERSTE, als lasthebber of aangestelde van de TWEEDE, met name als voorzitter en bestuurder van de TWEEDE alsook als lasthebber of aangestelde van de DERDE, met name als bestuurder van de DERDE vanaf 4 mei 2011,

DE TWEEDE, als werkgever en rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk krachtens de artikelen 5 en 41bis van het Strafwetboek

VERDACHT VAN TE 9000 GENT

B.II. Met inbreuk op artikel 12bis, §1,1° van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber in strijd met de artikelen 4 tot 8 en 9bis van dit koninklijk besluit **niet aan de instelling die belast was met de inning van de socialezekerheidsbijdragen langs elektronische weg, in de vorm en volgens de nadere regelen bepaald door de instelling, de gegevens opgesomd in Afdeling I van Hoofdstuk II van dit koninklijk besluit te hebben medegedeeld uiterlijk op het tijdstip waarop de volgende werknemers hun prestaties aanvatten**, met betrekking tot de volgende werknemers:

1. S., N., **herhaaldelijk in de periode van 17 juni 2008 tot 30 juni 2011;**
2. D. S., A., alias "B.", **herhaaldelijk in de periode van 1 januari 2010 tot 30 juni 2011;**
3. H., S. G., **herhaaldelijk in de periode van 10 januari 2010 tot 30 juni 2011;**
4. V., G. B., **herhaaldelijk in de periode van 11 juli 2010 tot 30 juni 2011;**
5. A., H. H., **herhaaldelijk in de periode van 21 april 2009 tot 30 juni 2011;**
6. V., B. R., **herhaaldelijk in de periode van 23 augustus 2010 tot 30 juni 2011;**
7. A., G., **herhaaldelijk in de periode van 21 april 2009 tot 30 juni 2010;**
8. A., S. R., **herhaaldelijk in de periode van 28 juni 2010 tot 30 juni**
9. A., M., van Ivoriaanse nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 18 januari 2010 tot 30 juni 2011;**
10. De genaamde "P.", niet nader geïdentificeerd, **herhaaldelijk in de periode van 1 mei 2011 tot 30 juni 2011.**

misdrijf vóór 1 juli 2011 strafbaar gesteld met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en/of een geldboete van 500 tot 2.500 € met, en sedertdien door artikel 175, §1 van het Sociaal Strafwetboek met een sanctie van niveau 4, zijnde een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een geldboete van € 600 tot € 6000 (art. 101 Sociaal Strafwetboek).

DE DERDE, als werkgever en rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk krachtens de artikelen 5 en 41bis van het Strafwetboek

VERDACHT VAN TE 9000 GENT

B.III. Met inbreuk op artikel 12bis, §1, 1° van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber in strijd met de artikelen 4 tot 8 en 9bis van dit koninklijk besluit **niet aan de instelling die belast was met de Inning van de socialezekerheidsbijdragen langs elektronische weg**, in de vorm en volgens de nadere regelen bepaald door de instelling, **de gegevens** opgesomd in Afdeling I van Hoofdstuk II van dit koninklijk besluit **te hebben medegedeeld uiterlijk op het tijdstip waarop de volgende werknemers hun prestaties aanvatten**, met betrekking tot de volgende werknemers:

1. S., N., **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011;**
2. D. S., A., alias "B.", **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011;**
3. H., S. G., **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011;**
4. V., G. B., **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011;**
5. A., H. H., **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011;**
6. V., B. R., **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011;**
7. A., S. R., **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011;**
8. A., M., van Ivoriaanse nationaliteit, **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 2630 juni 2011.**

misdrijf vóór 1 juli 2011 strafbaar gesteld met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en/of een geldboete van 500 tot 2.500€ met, en sedertdien door artikel 175, §1 van het Sociaal Strafwetboek met een sanctie van niveau 4, zijnde een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een geldboete van € 600 tot€ 6000 (art. 101 Sociaal Strafwetboek).

DE EERSTE en DE TWEEDE

als dader of mededader, zoals voorzien door artikel 66 Sw., hetzij door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf zonder haar bijstand niet had kunnen worden gepleegd

bij samenhang

VERDACHT VAN TE 9000 GENT

C.I. Met inbreuk op artikel 433quinquies, §§1, 3°, 2 en 4 Sw. het misdrijf **mensenhandel** te hebben gepleegd, zijnde de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, het nemen of de overdracht van de controle over hem met als doel het aan het werk zetten of het laten aan het werk zetten, in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, waarbij zijn toestemming van geen belang was, met betrekking tot de volgende personen:

1. H., S. G., **herhaaldelijk in de periode van 10 januari 2010 tot 3 juli 2012;**
2. V., G. B., **herhaaldelijk in de periode van 11 juli 2010 tot 3 juli 2012;**
3. A., H. H., **herhaaldelijk in de periode van 21 april 2009 tot 28 juni 2012;**
4. V., B. R., **herhaaldelijk in de periode van 23 augustus 2010 tot 3 juli 2012;**
5. A., S. R., **herhaaldelijk in de periode van 28 juni 2010 tot 2 juli 2012;**
6. Z., Y. H., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 1 augustus 2013;**
7. L., J.-B., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 30 juni 2012;**
8. D., D. P., **herhaaldelijk in de periode van 23 februari 2012 tot 5 september 2012;**
9. Y., B. P., **herhaaldelijk in de periode van 2 juli 2012 tot 16 juni 2013;**
10. C., G. B., **herhaaldelijk in de periode van 24 juni 2012 tot 1 augustus 2013;**
11. O., E., **herhaaldelijk in de periode van 24 juni 2012 tot 27 april 2013;**
12. A., K., **herhaaldelijk in de periode van 24 mei 2012 tot 25 april 2013;**
13. A., M., **herhaaldelijk in de periode van 18 januari 2010 tot 26 november 2012.**

Met de omstandigheid dat dit misdrijf werd gepleegd door een persoon die gezag had over het slachtoffer, met name als zijn werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber, alsook in de hoedanigheid van religieuze overste (art. 433 sexies 1°, en 433 novies lid 1 Sw);

misdrijf met een verzwarende omstandigheid strafbaar gesteld met een opsluiting van 5 jaar tot 10 jaar en een geldboete van € 750 tot 75.000.

met de omstandigheid dat dit misdrijf is gepleegd door misbruik te maken van de kwetsbare toestand waarin de persoon verkeerde ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze had dan zich te laten misbruiken (art. 433 septies lid 1. 2° en 2, en 433 novies lid 1 Sw);

misdrijf met een verzwarende omstandigheid strafbaar gesteld met een opsluiting van 10 jaar tot 15 jaar en een geldboete van € 1.000 tot 100.000.

met de omstandigheid dat dit misdrijf is gepleegd door direct of indirect gebruik te maken van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of enige vorm van dwang (art. 433 septies 3°, 433 novies lid 1, en 483 Sw);

misdrijf met een verzwarende omstandigheid strafbaar gesteld met een opsluiting van 10 jaar tot 15 jaar en een geldboete van € 1.000 tot 100.000.

met de omstandigheid dat van de betrokken activiteit een gewoonte werd gemaakt (art. 433 septies 6°, en 433 novies lid 1 Sw);

misdrif met een verzwarende omstandigheid strafbaar gesteld met een opsluiting van 10 jaar tot 15 jaar en een geldboete van € 1.000 tot 100.000.

DE DERDE

als dader of mededader, zoals voorzien door artikel 66 Sw., hetzij door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf zonder haar bijstand niet had kunnen worden gepleegd

bij samenhang

VERDACHT VAN TE 9000 GENT

C.II. Met inbreuk op artikel 433quinquies, §§1, 3°, 2 en 4 Sw. het misdrijf **mensenhandel** te hebben gepleegd, zijnde de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, het nemen of de overdracht van de controle over hem met als doel het aan het werk zetten of het laten aan het werk zetten, in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, waarbij zijn toestemming van geen belang was, met betrekking tot de volgende personen:

1. H., S. G., **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 3 juli 2012;**
2. V., G. B., **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 3 juli 2012;**
3. A., H. H., **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 28 juni 2012;**
4. V., B. R., **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 3 juli 2012;**
5. A., S. R., **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 2 juli 2012;**
6. Z., Y. H., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 1 augustus 2013;**
7. L., J.-B., **herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 30 juni 2012;**
8. D., D. P., **herhaaldelijk in de periode van 23 februari 2012 tot 5 september 2012;**
9. Y., B. P., **herhaaldelijk in de periode van 2 juli 2012 tot 16 juni 2013;**
10. C., G. B., **herhaaldelijk in de periode van 24 juni 2012 tot 1 augustus 2013;**
11. O., E., **herhaaldelijk in de periode van 24 juni 2012 tot 27 april 2013;**
12. A., K., **herhaaldelijk in de periode van 24 mei 2012 tot 25 april 2013;**
13. A., M., **herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 26 november 2012.**

Met de omstandigheid dat dit misdrijf werd gepleegd door een persoon die gezag had over het slachtoffer, met name als zijn werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber (art. 433 sexies 1°, en 433 novies lid 1 Sw);

misdrif met een verzwarende omstandigheid strafbaar gesteld met een opsluiting van 5 jaar tot 10 jaar en een geldboete van €750 tot 75.000.

met de omstandigheid dat dit misdrijf is gepleegd door misbruik te maken van de kwetsbare toestand waarin de persoon verkeerde ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, zodanig dat de

betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze had dan zich te laten misbruiken (art. 433 septies lid 1. 2° en 2, en 433 novies lid 1 Sw);

misdrijf met een verzwarende omstandigheid strafbaar gesteld met een opsluiting van 10 jaar tot 15 jaar en een geldboete van € 1.000 tot 100.000.

met de omstandigheid dat dit misdrijf is gepleegd door direct of indirect gebruik te maken van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of enige vorm van dwang (art. 433 septies 3°, 433 novies lid 1, en 483 Sw);

misdrijf met een verzwarende omstandigheid strafbaar gesteld met een opsluiting van 10 jaar tot 15 jaar en een geldboete van €1.000 tot 100.000.

met de omstandigheid dat van de betrokken activiteit een gewoonte werd gemaakt (art. 433 septies 6°, en 433 novies lid 1 Sw);

misdrijf met een verzwarende omstandigheid strafbaar gesteld met een opsluiting van 10 jaar tot 15 jaar en een geldboete van €1.000 tot 100.000.

DE EERSTE, DE TWEEDE, DE VIERDE en DE VIJFDE

als dader of mededader, zoals voorzien door artikel 66 Sw., hetzij door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf zonder haar bijstand niet had kunnen worden gepleegd

bij samenhang

VERDACHT VAN TE 9000 GENT, TE 1000 BRUSSEL EN TE 3001 LEUVEN (...)

D. Met inbreuk op artikel 77 van de wet 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen **wetens en willens een persoon die geen onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie te hebben geholpen of gepoogd hebben te helpen om het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie of van een Staat die partij is bij een internationale overeenkomst betreffende de overschrijding van de buitengrenzen, die België bindt, binnen te komen of aldaar te verblijven, dan wel erdoor te reizen, zulks in strijd met de wetgeving van deze Staat**, hetzij in de handelingen die de binnenkomst, de doorreis of het verblijf voorbereiden hebben of ze vergemakkelijkt hebben, hetzij in de feiten die ze voltooid hebben,

herhaaldelijk in de periode van 20 december 2008 tot 7 december 2014.

strafbaar met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en/of met geldboete van 1.700 euro tot 6.000 euro

E. (...)

DE EERSTE, DE TWEEDE en DE VIERDE

als dader of mededader, zoals voorzien door artikel 66 Sw., hetzij door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf zonder haar bijstand niet had kunnen worden gepleegd

bij samenhang

VERDACHT VAN TE 9000 GENT, TE 1000 BRUSSEL EN TE 3001 LEUVEN (...)

F.I. Met inbreuk op de artikelen 193, 196 lid 1 en 5, 197, 213 en 214 Strafwetboek, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, in handels- of bankgeschriften of in private geschriften valsheid te hebben gepleegd door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die deze akten ten doel hadden op te nemen en vast te stellen, en met hetzelfde bedrieglijk opzet of met hetzelfde oogmerk om te schaden, van de hiervoren vermelde valse akte of van het hiervoren vermelde valse stuk gebruik te hebben gemaakt, namelijk door

met het bedrieglijk opzet voor onderdanen van Beninese en Ivoriaanse, nationaliteit een verblijfsvisum voor het koninkrijk België te bekommen de volgende valse aktes te hebben opgemaakt en te hebben gebruikt, waarin de valse hoedanigheid van broeder (kloosterling) en het vals feit van een reeds vervulde opleiding als kloosterling in eigen land, dan wel het lidmaatschap van een kloosterorde wordt vermeld, meer bepaald door de volgende aktes op te stellen en te gebruiken:

1. Een verklaring van tenlasteneming door P. A. VZW van "broeder" Z. Y. H. d.d. 2 april 2011 (map 2, p. 12 straf dossier)
2. Een verklaring van tenlasteneming door P. A. VZW van "broeder" C. G. B. d.d. 30 maart 2012 (map 2, p. 55 straf dossier)
3. Een verklaring van tenlasteneming door P. A. VZW van "broeder" H. J. C. d.d. 21 maart 2011 (map 2, p. 70 straf dossier)
4. Een verklaring van tenlasteneming door P. A. VZW van "broeder" O. E. d.d. 30 maart 2012 (map 2, p. 249 straf dossier)
5. Een verklaring van tenlasteneming door P. A. VZW van "broeder" L. J.-B. d.d. 21 maart 2011 (map 2, p. 297 straf dossier)
6. Een verklaring van tenlasteneming door P. A. VZW van "broeder" A. K. d.d. 21 februari 2012 (map 2, p. 399 straf dossier)
7. Een verklaring van tenlasteneming door P. A. VZW van "broeder" D. D. J.-P. d.d. 6 november 2011 (map 2, p. 473 straf dossier)

herhaaldelijk in de periode van 21 maart 2011 tot 7 december 2014.

strafbaar met een opsluiting van 5 jaar tot 10 jaar en een geldboete van 26 tot 2.000€

DE EERSTE, DE TWEDE en DE VIJFDE

als dader of mededader, zoals voorzien door artikel 66 Sw., hetzij door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf zonder haar bijstand niet had kunnen worden gepleegd

bij samenhang

VERDACHT VAN TE 9000 GENT, TE 1000 BRUSSEL EN TE 3001 LEUVEN (...)

F.II. Met inbreuk op de artikelen 193, 196 lid 1 en 5, 197, 213 en 214 Strafwetboek, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, in handels- of bankgeschriften of in private geschriften valsheid te hebben gepleegd door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die deze akten ten doel hadden op te nemen en vast te stellen, en met hetzelfde bedrieglijk opzet of met hetzelfde oogmerk om te schaden, van de hiervoren vermelde valse akte of van het hiervoren vermelde valse stuk gebruik te hebben gemaakt, namelijk door

met het bedrieglijk opzet voor een onderdaan van Vietnamese nationaliteit een verblijfsvisum voor het koninkrijk België te bekommen de volgende valse aktes te hebben opgemaakt en te hebben gebruikt, waarin de valse hoedanigheid van broeder (kloosterling) en het vals feit van lidmaatschap van de kloosterorde wordt vermeld, meer bepaald door de volgende aktes op te stellen en te gebruiken:

1. Een verklaring van tenlasteneming door P. A. VZW van "broeder" C. D. P. d.d. 8 maart 2010 (map 2, p. 363 straf dossier)
2. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" C. D. P. d.d. 8 maart 2010 (map 2, p. 364)
3. Een getuigschrift vanwege broeder L. ten bewijze C. D. P. lid is van de Orde van S.-A. in Vietnam d.d. 8 april 2010 (map 2, p. 366 straf dossier)

herhaaldelijk in de periode van 8 maart 2010 tot 7 december 2014.

misdrif strafbaar met een opsluiting van 5 jaar tot 10 jaar en een geldboete van 26 tot 2.000€

DE EERSTE en DE TWEDE

als dader of mededader, zoals voorzien door artikel 66 Sw., hetzij door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf zonder haar bijstand niet had kunnen worden gepleegd

bij samenhang

VERDACHT VAN TE 9000 GENT, TE 1000 BRUSSEL EN TE 3001 LEUVEN (...)

F.III. Met inbreuk op de artikelen 193, 196 lid 1 en 5, 197, 213 en 214 Strafwetboek, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, in handels- of bankgeschriften of in private geschriften valsheid te hebben gepleegd door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die deze akten ten doel hadden op te nemen en vast te stellen, en met hetzelfde bedrieglijk opzet of met hetzelfde oogmerk om te schaden, van de hiervoren vermelde valse akte of van het hiervoren vermelde valse stuk gebruik te hebben gemaakt, namelijk door

met het bedrieglijk opzet voor onderdanen van Beninese, Ivoriaanse, Nigeriaanse en Togolese nationaliteit een verblijfsvisum voor het koninkrijk België te bekomen de volgende valse aktes te hebben opgemaakt en te hebben gebruikt, waarin de valse hoedanigheid van broeder (kloosterling) en het vals feit van een reeds vervulde opleiding als kloosterling in eigen land, dan wel het lidmaatschap van een kloosterorde wordt vermeld, meer bepaald door de volgende aktes op te stellen en te gebruiken:

1. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" Z. Y. H. d.d. 3 april 2011 (map 2, p. 14)
2. Een getuigschrift vanwege zuster A. R.-C. ten bewijze van tweejarige opleiding van Z. Y. H. als aspirant bij de Orde van S.-A. in Benin, d.d. 29 april 2011 (map 2, p. 16 straf dossier)
3. Een verklaring van tenlasteneming door P. A. VZW van "broeder" A. M. d.d. 3 september 2009 (map 2, p. 26 straf dossier)
4. Een getuigschrift vanwege broeder D. B. ten bewijze van tweejarige opleiding van A. M. als aspirant bij de Orde van S.-A. in Ivoorkust, d.d. 13 oktober 2009 (map 2, p. 27 straf dossier)
5. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" A. H. H. d.d. 20 december 2008 (map 2, p. 40)
6. Een getuigschrift vanwege broeder K. H. ten bewijze dat A. H. H. lid is van de Orde van S.-A. in Nigeria, d.d. 3 januari 2009 (map 2, p. 39 straf dossier)
7. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" C. G. B. d.d. 30 maart 2012 (map 2, p. 57)

8. Een getuigschrift vanwege zuster A. R.-C. ten bewijze van tweejarige opleiding van C. G. B. als aspirant bij de Orde van S.-A. in Benin, d.d. 20 april 2012 (map 2, p. 16 strafdossier)
9. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" H. J. C. d.d. 21 maart 2011 (map 2, p. 71)
10. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" Y. B. P. d.d. 21 februari 2012 (map 2, p. 146)
11. Een verklaring van tenlasteneming door P. A. VZW van "broeder" V. G. B. d.d. 10 april 2010 (map 2, p. 167 strafdossier)
12. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" V. G. B. d.d. 10 april 2010 (map 2, p. 169)
13. Een getuigschrift vanwege zuster O. M. O. ten bewijze van tweejarige opleiding van V. G. B. als aspirant bij de Orde van S.-A. in Benin, d.d. 7 april 2010 (map 2, p. 16 strafdossier)
14. Een verklaring van tenlasteneming door P. A. VZW van "broeder" V. B. R. d.d. 6 april 2009 (map 2, p. 235 strafdossier)
15. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" V. B. R. d.d. 6 april 2009 (map 2, p. 237)
16. Een getuigschrift vanwege zuster O. M. O. ten bewijze van tweejarige opleiding van V. B. R. als aspirant bij de Orde van S.-A. in Benin, d.d. 5 juni 2010 (map 2, p. 16 strafdossier)
17. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" O. E. d.d. 30 maart 2012 (map 2, p. 250)
18. Een getuigschrift vanwege zuster A. R.-C. ten bewijze van tweejarige opleiding van O. E. als aspirant bij de Orde van S.-A. in Benin, d.d. 20 april 2012 (map 2, p. 253 strafdossier)
19. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" L. J.-B. d.d. 21 maart 2011 (map 2, p. 299)
20. Een getuigschrift vanwege zuster A. R.-C. ten bewijze van tweejarige opleiding van L. J.-B. als aspirant bij de Orde van S.-A. in Benin, d.d. 6 april 2011 (map 2, p. 301 strafdossier)
21. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" A. K. Mawuli d.d. 21 februari 2012 (map 2, p. 396)

22. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" D. D. P. Prudencio d.d. 6 november 2011 (map 2, p. 457)
23. Een getuigschrift vanwege zuster A. R.-C. ten bewijze van tweejarige opleiding van D. D. P. als aspirant bij de Orde van S.-A. in Benin, d.d. 18 december 2011 (map 2, p. 301 straf dossier)
24. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" D. M. d.d. 20 december 2008 (map 2, p. 444)
25. Een getuigschrift vanwege broeder K. H. ten bewijze dat D. M. lid is van de Orde van S.-A. in Nigeria, d.d. 3 januari 2009 (map 2, p. 446 straf dossier)
26. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" D. D. J.-P. d.d. 6 november 2011 (map 2, p. 474)
27. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" A. G. d.d. 20 december 2008 (map 2, p. 501)
28. Een getuigschrift vanwege broeder K. H. ten bewijze dat A. G. lid is van de Orde van S.-A. in Nigeria, d.d. 3 januari 2009 (map 2, p. 502 straf dossier)
29. Een verklaring van tenlasteneming door P. A. VZW van "broeder" T. D. d.d. 1 september 2014 (map 3, p. 75 straf dossier)
30. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie, met betrekking tot "broeder" T. D. d.d. 1 september 2014 (map 3, p. 82)
31. Een getuigschrift vanwege zuster S. A. M. ten bewijze van tweejarige opleiding van T. D. als aspirant bij de Orde van S.-A. in Togo, d.d. 21 augustus 2014 (map 3, p. 84 straf dossier)
32. Een verklaring van tenlasteneming door P. A. VZW van "broeder" H. S. G. d.d. 12 oktober 2009 (map 6, p. 98 straf dossier)
33. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A.- Belgische provincie met betrekking tot "broeder" H. S. G. d.d. 12 oktober 2009 (map 6, p. 98 straf dossier)

herhaaldelijk in de periode van 8 maart 2010 tot 7 december 2014.

strafbaar met een opsluiting van 5 jaar tot 10 jaar en een geldboete van 26 tot 2.000 €

DE EERSTE, als lasthebber of aangestelde van de TWEEDE, met name als voorzitter en bestuurder van de TWEEDE

DE TWEEDE, als werkgever en rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk krachtens de

artikelen 5 en 41bis van het Strafwetboek

VERDACHT VAN TE 9000 GENT

G.I. Met inbreuk op de artikelen 21 en 22 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en artikel 33 §2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van voormelde wet, als verzekeringsplichtige werkgever, zijn aangestelde of lasthebber, **een aangifte te hebben overgemaakt aan de Rijksdienst met een onjuiste of onvolledige verantwoording** van het bedrag van de verschuldigde bijdragen ten aanzien van de volgende werknemers:

1. V., F.;
2. D, C.;

voor het **2de kwartaal van 2011** (periode van 1 mei 2011 tot 30 juni 2011):

misdrijf vóór 1 juli 2011 strafbaar overeenkomstig artikel 35 §1, eerste lid, 1°, van voormelde wet met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en/of een geldboete van 130 tot 2.500 EUR en sedertdien met een sanctie van niveau 4, zijnde een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en/of een geldboete van 600 tot 6 000 euro (artikel 101 Sociaal Strafwetboek).

G.II. Met inbreuk op artikel 234, §1, eerste lid, 1° van het Sociaal Strafwetboek, als werkgever, zijn aangestelde of lasthebber, wetens en willens **een onjuiste of onvolledige verklaring te hebben afgelegd om geen of minder bijdragen te betalen of te doen betalen dan die welke hij of een ander verschuldigd is**, met betrekking tot de volgende werknemers:

1. V., F.;
2. D, C.;

voor het **3de kwartaal 2011 tot het 4de kwartaal 2014** (periode van 1 juli 2011 tot 30 november 2014)

strafbaar met een sanctie van **niveau 4**, zijnde een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en/of een geldboete van 600 tot 6 000 euro (artikel 101 Sociaal Strafwetboek). De geldboete wordt vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers (artikelen 234, §1, tweede lid en 103 Sociaal Strafwetboek).

DE TWEEDE

Tevens **gedagvaard** om overeenkomstig de artikelen 42,3° en 43 bis van het Strafwetboek te worden veroordeeld tot de **bijzondere verbeurdverklaring** van de som van **€ 41. 285,00** (berekening toegelicht in karton IV, kaft 11A, p.1-17 van het strafdossier) als vermogensvoordeel dat rechtsreeks is verkregen uit de hem ten laste gelegde misdrijven A.I., A.III., B.I.1. t.em. B.I.7 en B.I.22 t.e.m. B.I.26, B.II.1, B.II.2 en B.II.10, G.I. en G.II., zijnde

het bedrag aan - sociale bijdragen die verschuldigd zijn ingevolge de niet-aangegeven tewerkstelling van de werknemers vermeld in deze tenlasteleggingen.

Tevens **gedagvaard** om overeenkomstig de artikelen 42,3° en 43 bis van het Strafwetboek te worden veroordeeld tot de **bijzondere verbeurdverklaring** van de som van **€ 325.034.02** (berekening toegelicht in karton IV, kaft 11A, p.1 17 van het strafdossier) als vermogensvoordeel dat rechtsreeks is verkregen uit de hem ten laste gelegde misdrijven A.II., A.IV., B.I.8 t.e.m. B.I.21, B.II.3 t.e.m. B.II.9 en C.I., zijnde het bedrag aan lonen en sociale bijdragen die verschuldigd zijn ingevolge de niet-aangegeven tewerkstelling van de kandidaat- kloosterlingen.

Tevens **Ondergeschikt gedagvaard teneinde zich burgerrechtelijk aansprakelijk te horen verklaren** voor de betaling van de geldboeten en de kosten waartoe de EERSTE, zijn aangestelde en lasthebber, veroordeeld wordt voor de feiten A.I., A.II., A.III, A.IV., B.I., B.II., G.I en G.II (art. 104 Sociaal Strafwetboek en art. 15 Wet Buitenlandse Werknemers).

DE DERDE

Tevens **gedagvaard om** overeenkomstig de artikelen 42,3° en 43 bis van het Strafwetboek te worden veroordeeld tot de **bijzondere verbeurdverklaring** van de som van **€ 11.938.32** (berekening toegelicht in mijn pro justitia van 31 augustus 2018, op basis van de reeds gedane berekeningen in karton IV, kaft 11A, p.1-17 van het strafdossier) als vermogensvoordeel dat rechtsreeks is verkregen uit de hem ten laste gelegde misdrijven A.I., A.V., B.I.1. t.e.m. B.I.7 en B.I.22 t.e.m. B.I.26, B.III.1 en B.III.2, zijnde het bedrag aan - sociale bijdragen die verschuldigd zijn ingevolge de niet-aangegeven tewerkstelling van de werknemers vermeld in deze tenlasteleggingen.

Tevens **gedagvaard** om overeenkomstig de artikelen 42,3° en 43 bis van het Strafwetboek te worden veroordeeld tot de **bijzondere verbeurdverklaring** van de som van **€ 207.420.10** (berekening toegelicht in mijn pro justitia van 31 augustus 2018, op basis van de reeds gedane berekeningen in karton IV, kaft 11A, p.1-17 van het strafdossier) als vermogensvoordeel dat rechtsreeks is verkregen uit de hem ten laste gelegde misdrijven A.II., A.VI., B.I.8 t.e.m. B.I.21, B.III.3 t.e.m. B.III.8 en C.II., zijnde het bedrag aan lonen en sociale bijdragen die verschuldigd zijn ingevolge de niet-aangegeven tewerkstelling van de kandidaat-kloosterlingen.

Ondergeschikt gedagvaard teneinde zich burgerrechtelijk aansprakelijk te horen verklaren voor de betaling van de geldboeten en de kosten waartoe de EERSTE, zijn aangestelde en lasthebber, veroordeeld wordt voor de feiten A.I., A.II., A.V, A.VI., B.I. en B.III. (art. 104 Sociaal Strafwetboek en art. 15 Wet Buitenlandse Werknemers).

PROCEDURE

1. De rechtbank nam inzage van de stukken van de rechtspleging. De beklaagden werden door de raadkamer naar deze rechtbank verwezen bij beschikking van 21 februari 2018, en bij arrest van de Kamer van Inbeschuldigingstelling bij het hof van beroep Gent van 28 juni 2018.

De dagvaardingen werden regelmatig betekend.

Bij de behandeling van de zaak en in de processtukken werd gebruik gemaakt van de Nederlandse taal.

De rechtbank is voor alle feiten bevoegd gelet op hun onderlinge samenhang.

De beklaagden werden gedagvaard om te verschijnen op de openbare terechtzitting van 3 oktober 2018.

De zaak werd voor behandeling uitgesteld naar de terechtzittingen van 3 april 2019 en 15 mei 2019.

De zaak werd op de terechtzitting van 15 mei 2019 in zijn geheel voor de zetel in zijn huidige samenstelling hernomen.

2. De rechtbank aanhoorde op de terechtzitting van 15 mei 2019:

- de middelen en de conclusies van de **BURGERLIJKE PARTIJEN, O. E., Z. Y. H., A. H. H., C. G. B., Y. B. P., V. B. R., L. J.-B., A. K., D. D. P., H. S. G., A. S. R., V. G. B., A. M.** en **PAGASA VZW**, in hun eis tegen de beklaagden, voorgedragen door meester H. M., advocaat te 9000 Gent, (...), en meester V. D. R., advocaat te 9800 Deinze, (...), die hen ter terechtzitting vertegenwoordigt;
- de vordering van het openbaar ministerie, uitgesproken door K. N., afdelingsauditeur;
- de eerste beklaagde, **D. W. P.**, in zijn middelen van verdediging, voorgedragen door hemzelf en bijgestaan door meester F. K. en meester H. L., beiden advocaat te 1000 Brussel, (...), door meester J. T., advocaat te 8670 Koksijde, (...), en door meester V. D. L., advocaat te 9000 Gent, (...);
- de tweede beklaagde, **P. A. VZW**, in haar middelen van verdediging, vertegenwoordigd door de lasthebber ad hoc, meester J. V. C., advocaat te 9000 Gent, (...);
- de derde beklaagde, **T. VZW - TREFPUNT A.**, in haar middelen van verdediging, vertegenwoordigd door meester B. R., advocaat te 9080 Lochristi, (...), als advocaat van de lasthebber ad hoc, meester P. H., advocaat te 9000 Gent, (...);
- de vierde beklaagde, **B. B.**, in zijn middelen van verdediging, voorgedragen door hemzelf en bijgestaan door meester F. K. en meester H. L., beiden advocaat te 1000

Brussel, (...), door meester J. T., advocaat te 8670 Koksijde, (...), en door meester V. D. L., advocaat te 9000 Gent, Molenaarsstraat 109;

- de vijfde beklaagde, **J. W.**, in zijn middelen van verdediging, voorgedragen door hemzelf en bijgestaan door meester F. K. en meester H. L., beiden advocaat te 1000 Brussel, (...), door meester J. T., advocaat te 8670 Koksijde, (...), en door meester V. D. L., advocaat te 9000 Gent, (...).

3. De rechtbank verbetert de dagvaarding zoals in het beschikkend gedeelte vermeld met betrekking tot: (...)

4. De verjaring van de strafvordering is op heden niet ingetreden.

STRAFRECHTELIJK

VOORAF

5. De tenlasteleggingen C.I en C.II evenals de tenlastelegging D moeten worden beoordeeld overeenkomstig de wetgeving zoals die van toepassing was op het ogenblik van de feiten.

De rechtbank heromschrijft dienvolgens de tenlasteleggingen C.I als volgt, volgens de stand van de wetgeving zoals van toepassing was op het ogenblik van de feiten:

*"C.I Met inbreuk op artikel 433quinquies, §§1, 3° en §2 Sw. het misdrijf mensenhandel te hebben gepleegd, zijnde de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, de wisseling of de overdracht van de controle over hem teneinde deze persoon aan het werk zetten of te laten aan het werk zetten, in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, waarbij zijn toestemming van geen belang was, met betrekking tot de volgende personen: (...)" en voor de periode **voorafgaand aan 2 februari 2012** "met de omstandigheid dat dit misdrijf is gepleegd door misbruik te maken van de **bijzonder kwetsbare positie** waarin de persoon verkeerde ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand **of ten gevolge van zwangerschap, ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid (...)"***

De rechtbank heromschrijft de tenlasteleggingen C.II als volgt, volgens de stand van de wetgeving zoals van toepassing was op het ogenblik van de feiten:

*"C./1 Met inbreuk op artikel 433quinquies, §§1, 3° en §2 Sw. het misdrijf mensenhandel te hebben gepleegd, zijnde de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, de wisseling of de overdracht van de controle over hem teneinde deze persoon aan het werk zetten of te laten aan het werk zetten, in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, waarbij zijn toestemming van geen belang was, met betrekking tot de volgende personen: (...)" en voor de periode **voorafgaand aan 2 februari 2012** "met de omstandigheid dat dit misdrijf is gepleegd door misbruik te maken van de **bijzonder kwetsbare positie** waarin de persoon verkeerde ten gevolge van zijn onwettige of*

precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand of ten gevolge van zwangerschap, ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid (...)"

De rechtbank heromschrijft de tenlastelegging D als volgt volgens de stand van de wetgeving die van toepassing was in de incriminatieperiode:

"D. (...) wetens en willens een persoon die geen onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie hebben geholpen om het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie of van een Staat die partij is bij een internationale overeenkomst betreffende de overschrijding van de buitengrenzen, die België bindt, binnen te komen of aldaar te verblijven, dan wel erdoor te reizen, zulks in strijd met de wetgeving van deze Staat, hetzij in de handelingen die de binnenkomst, de doorreis of het verblijf voorbereid hebben of ze vergemakkelijkt hebben, hetzij in de feiten die ze voltooid hebben (...)"

Deze heromschreven feiten van de tenlasteleggingen C. I, C.II en D betreffen dezelfde feiten als voorzien in de inleidende akte. Waar in dit vonnis verder sprake is van de feiten van de voormelde tenlasteleggingen C.I, C.II en D dienen deze gelezen en begrepen te worden zoals thans heromschreven door de rechtbank.

FEITEN

6. Begin 2014 wendde O. E. (nationaliteit Benin, geboren op (...)) zich tot het opvangcentrum Pagasa. Hij legde een verklaring af dat hij gedurende een ruime periode (juni 2012 - april 2013) als werknemer arbeidsprestaties leverde voor de vzw P. A. te (...). Hij stelde dat zijn werkgever naliet tal van sociaalrechtelijke verplichtingen na te leven.

Het dossier werd vanuit de regio Namen doorgestuurd naar de sociale inspectie van Oost-Vlaanderen. Volgens de sociale inspectie kon concluderend worden gesteld dat, volgens de door O. E. aangeklaagde feiten, D. W. P. jonge seminaristen ronselt in Afrika waarbij hij hen een officiële situatie (priesteropleiding) binnen de katholieke kerk belooft maar eigenlijk goedkope arbeidskrachten ronselt ten behoeve van de commerciële activiteiten binnen het klooster.

Op **11 september 2014** werd **O. E.** verhoord door de politie. Hij verklaarde het volgende:

- Hij is in oktober 2011 in contact gekomen met D. W. P. via "M.". Hij had reeds een lange tijd (10 jaar) interesse om priester te worden en M. wist dit.
- Er werd een afspraak gemaakt met D. W. P. in Benin. D. W. P. zei dat hij voorzitter was van een broederschap voor missionarissen genaamd De A. in België. Hij zei dat ze Afrikanen zochten om bij hen een opleiding te volgen. Hij wou een multiculturele uitstraling van de congregatie. Hij vroeg hem naar zijn loopbaan, wie hij was, welke stappen hij reeds had ondernomen... Hij gaf hem zijn telefoonnummer en e-mailadres zodat O. E. de nodige documenten omtrent zijn loopbaan kon overmaken aan hem, onder andere documenten omtrent zijn opleiding. D. W. P. zou deze documenten dan voorleggen aan zijn collega's waarop hij O. E. opnieuw zou

contacteren met het resultaat omtrent de opleiding die hij zou volgen in België. Hierna vertrok D. W. P. naar België.

- In januari 2012 kwam D. W. P. opnieuw naar Benin en zagen zij elkaar terug. D. W. P. ontmoette de ouders van O. E. en legde het project uit. Hij zei dat hij Belg was, priester was en op zoek was naar jonge Afrikanen welke geïnteresseerd waren om priester te worden en deel te nemen aan het geloof van de kerk. Zijn ouders waren blij dat hij zou kunnen deelnemen aan dergelijke opleiding. Zij waren fier dat hij daarvoor werd uitgekozen.
- De congregatie zou alle kosten op zich nemen. Het geld dat hij zou verdienen zou rechtstreeks naar de congregatie gaan.
- D. W. P. zou hem geld overmaken om zijn visum en paspoort in orde te maken. Er werd hem ongeveer 600 euro overgemaakt via overschrijving. Hierna ondernam O. E. de nodige stappen om zijn documenten in orde te brengen.
- Hij kwam met C. G. B. vanuit Benin naar België en ze kwamen aan op 24 juni 2012. Ze werden opgehaald door D. W. P. en naar Gent gebracht, naar (...). Bij aankomst waren ze een beetje overdonderd door de omgeving.
- De volgende dag (maandag) gingen ze naar de Universiteit om zich in te schrijven voor "taal".
- Op dinsdag moest hij al werken. Er was een evenement in één van de zalen. Ze kregen een plan met de opstelling van de zaal en stonden in voor het poetsen en het plaatsen van tafels en stoelen. Het plan ging uit van "T. VZW".
- D. W. P. zei hen dat de Gentse Feesten in aantocht waren. Er zou een restaurant in het klooster zijn tijdens die periode, tentoonstellingen, verkoopsactiviteiten van Afrikaanse kunstobjecten... Daarvoor zou hij hen in groepen opdelen om te werken tijdens deze Gentse Feesten.
- De voorbereidingen voor dit alles waren heel zwaar. Ze moesten de ganse dag doorwerken vanaf 08.00 uur 's morgens tot 20.00 uur à 21.00 uur 's avonds. Ze moesten helpen bij het opstellen van de tentoonstellingen. Hij had zich een religieuze opleiding anders voorgesteld. Het was het begin van een nachtmerrie voor hen, het ritme van 05.00 uurs' morgens beginnend met het ochtendgebed tot late avonduren, en steeds zware handenarbeid was totaal iets anders dan de opleiding aan de Universiteit of in het seminarie die ze zich hadden voorgesteld.
- Tijdens de tentoonstellingen en andere evenementen moesten ze aanwezig zijn en helpen en konden de bezoekers hen fotograferen.
- Sedert zijn aankomst moesten ze dagelijks arbeid verrichten, dus 7/7 dagen en ook op zondag. In de voormiddag kregen ze taallessen in het Nederlands en na de middag moesten ze starten met hun werkopdrachten voor de evenementen. Deze taallessen gingen niet dagelijks door, dit was afhankelijk van het tijdschema. Dit was zowel 's morgens als 's avonds, afhankelijk dus.
- Wanneer mensen een zaal huren, ook tijdens het weekend zoals op zondag, moesten zij ook werken, afhankelijk van het aantal zalen dat verhuurd was voor een evenement. Ze moesten ongeveer een 50 tal uren werken naast hun taallessen.
- Op een gegeven moment zijn een aantal van de Afrikaanse mannen vertrokken. D. W. P. haalde hierna de documenten boven die ze hadden getekend. Het document is een verklaring waarin ze zich toewijden om te leven in armoede, kuisheid en te gehoorzamen volgens de orde van De A.. Indien zij hieraan niet voldeden zouden ze een bedrag van 7.500 euro per jaar moeten betalen aan hen.

- Hij werd niet betaald voor het werk. In december kreeg hij een 300 euro om kledij te kopen. Er werd nooit gesproken over een vergoeding voor hun werk. Op het einde van de maand kregen ze 30 euro als een soort van zakgeld.
- H. J. C. had de leiding over hun werk en dit in opdracht van D. W. P.. Soms kwam D. W. P. zelf bij het ontbijt vertellen dat ze naar beneden moesten gaan om te werken. Ze kregen onder andere de opdracht om de zolder leeg te maken.
- Het werk betrof poetsen, het klaarmaken van de zalen voor feesten en tentoonstellingen, opdienen bij feesten, de afwas, het voorzien van animatie, de zalen opruimen, onderhoud van het gebouw, verbouwen.
- Ze mochten niet buiten gaan. Ze konden wel buitengaan voor de Nederlandse les maar D. W. P. wist de exacte tijdstippen wanneer ze terug moesten zijn.
- Ieder had zijn eigen paspoort bij zich.
- Op een gegeven moment werd besloten kamers te verhuren en ze moesten terug naar Benin. Hij kreeg een ticket om terug te vliegen.
- Toen hij in Benin was, stuurde hij een e-mail aan D. W. P.. Hij zei dat hij hem alles had voorgelogen en dat hij niet meer zou terugkeren naar hem. D. W. P. heeft hier niet op geantwoord.
- Hij probeerde via diverse kanalen klacht in te dienen in Benin maar werd overal afgewezen. Er werd aangeraden om terug te keren naar België om klacht in te dienen. Hij had geen geld voor een ticket maar stelde vast dat hij een retourticket had.
- Op 28 juli 2013 kwam hij aan in België. O. E. stelt: *"Ik trachtte via diverse wegen een verblijf te krijgen hier in België. Er werd uiteindelijk asiel aangevraagd via Fedasil waardoor ik een verblijf kreeg in een asielcentrum in (...). Maar om asiel te verkrijgen moest ik een officiële klacht indienen. Ik kreeg een advocaat toegewezen welke me doorgestuurd heeft naar PAGASA. Toen ik terecht kwam bij PAGASA hebben ze mij begeleid om mijn klacht te kunnen indienen. De initiële klacht werd opgenomen bij de Sociale Inspectie te Namen."*
- De levensomstandigheden in het klooster waren als volgt: ze aten alle maaltijden samen in een grote zaal maar zaten wel elk apart. Ze kregen hetzelfde eten gemaakt door "F.", een kok. De Afrikanen sliepen op één gang, daar hadden ze een gezamenlijke badkamer met douche. Hun was dienden ze naar de wasplaats te brengen. Daar werd de was gedaan door "C.". Er was een televisiezaal voor de paters en een zaal voor hen. Er was een gang voor de blanke paters en een voor hen.

7. Naar aanleiding van het verhoor van O. E. werd nazicht gedaan betreffende de vzw T. - TREFPUNT A. (hierna: de VZW T.). De sociale inspectie kwam op het internet op de website (...) terecht (map 1, p. 105). De locatie van het klooster kan volgens deze site worden afgehuurd voor verschillende gelegenheden. De gebruiksprijs hangt af van de gekozen zaal en formule. Ze biedt de mogelijkheid om beroep te doen op een cateringbedrijf welke zij voor de gebruiker contacteren. Tafels en stoelen zijn beschikbaar welke voor de gebruiker geplaatst kunnen worden. Voor het poetsen wordt een meerprijs aangerekend. Er staan twee contactpersonen vermeld: M. V. D. S. en D. W. P..

De VZW T. werd opgericht op 4 mei 2011. Deze vereniging heeft tot doel, met uitsluiting van elk winstoogmerk: *"1° de A. spiritualiteit en gastvrijheid te helpen vormgeven en verspreiden - zowel in België als in het buitenland - door het inrichten van congressen, vormings- en bezinningsdagen, vieringen, feesten, uitwisselingsprogramma's, geïnspireerd door de leer van de Rooms-katholieke Kerk en de Constituties van de Orde der A., en dit voor personen van alle leeftijden. De vereniging kan ook culturele activiteiten organiseren voor zover deze niet indruisen tegen voorgenoemde religieuze doeleinden.*

2° De waarde en de luister van het historisch erfgoed van de paters A. in (...) bekend maken in : binnen- en buitenland.

3° Activiteiten ontplooiën die gericht zijn op het behoud en de restauratie van het historisch kloosterpand te (...)."

8. Naar aanleiding van de verklaring van O. E. werden ook nog verschillende andere personen verhoord. In deze verhoren komt onder andere telkens terug dat:

- D. W. P. hun vliegtuigticket en visum betaalde;
- ze een eigen kamer in het klooster kregen;
- de betrokkenen eerst Nederlands moesten leren;
- zij toestemming moesten vragen om het klooster te verlaten. Volgens de heer D. D. P. moesten ze zich in een register inschrijven wanneer ze het klooster verlieten en terug binnenkwamen, wanneer de verantwoordelijke er niet aanwezig was.
- zij niet betaald werden voor hun werk. Wel kregen ze 30 euro per maand zakgeld en 300 - 400 euro voor kleren. Ze moesten wel hun tickets bijhouden.

9. Tijdens zijn verhoor verwees O. E. onder andere naar V. H., trajectbegeleider binnen de VZW KOM-PAS te Gent.

V. H. werd verhoord op 1 oktober 2014. Hij verklaarde onder andere:

- In 2010 kwam hij in contact met een aantal Afrikaanse jongeren, onder andere uit Benin, die een opleiding als geestelijke zouden volgen binnen de Vzw P. A. te (...)
- Tijdens de trajectbegeleiding van deze jongeren kwamen mogelijke onregelmatigheden naar boven. Bij de gesprekken viel op dat ze teleurgesteld waren in de manier waarop ze naar België gebracht werden voor het volgen van de opleiding als priester, dat ze in het klooster veel moesten werken en in feite geen priesteropleiding bekwamen. Als werken in het klooster werd hem verteld dat ze schilderwerken moesten uitvoeren, instaan voor het onderhoud van het gebouw en de tuin onderhouden. Die jongeren vonden dat deze werken niks te maken hadden met hun studie en opleiding als priester. Ze hadden ondertussen ook documenten gekregen van de gemeente waaruit bleek dat ze loontrekkenden waren en dat dit niet strookte met hun priesteropleiding.
- Die jongeren vertelden ook dat ze dienden te helpen in de verschillende feestzalen in het klooster, waarbij ze dienden in te staan voor de catering, namelijk opdienen van eten en dranken aan de genodigden. Er werd niet verteld hoeveel dagen en uren ze moesten werken in het klooster.
- Hij heeft naar die jongeren toe het voorstel gedaan om hun klachten te bundelen en via zijn persoon de hulp in te roepen van het erkend opvangcentrum Payoke uit Antwerpen. (...)

10. A. H. H. werd verhoord. Hij verklaart:

- Hij wou priester worden. Begin 2007 heeft hij D. W. P. ontmoet. Ze hadden een zeer psychologisch gesprek en D. W. P. stelde allerlei vragen.
- Ze hadden regelmatig contact en ongeveer 6 maanden later, in de zomer van 2007, is D. W. P. teruggekomen. Hij heeft D. W. P. opnieuw enkele keren ontmoet en dat was steeds onder de vorm van een begeleiding naar zijn roeping om priester te worden. Zijn ouders hadden het toen moeilijk om zijn schoolbijdrage te betalen, wat hij ook aan D. W. P. vertelde. Hij zei tegen D. W. P. dat hij liever de school zou verlaten om de opleiding als priester in België op te starten. D. W. P. vond dat geen goed idee om op basis van een mislukking die opleiding als priester te volgen en heeft hem toen financieel geholpen. Daardoor kon hij zijn studies verderzetten.
- In 2008 heeft D. W. P. hem in Benin voorgesteld aan de zusters van S.- A., die verbleven in een kloostergemeenschap in (...). De verantwoordelijke non voor hem en de nieuwe kandidaten heette zuster O. M. O.. Hij had zeer veel contact met de zusters van de kloostergemeenschap en werd door hen geapprecieerd. De zusters hebben dan D. W. P. onder druk gezet om zijn priesteropleiding in België te kunnen starten.
- In 2008 heeft D. W. P. hem gezegd dat hij zijn studies diplomatie niet moest verderzetten en zijn paspoort moest klaarmaken om naar België te komen. Het paspoort werd betaald door zijn ouders doch de aanvraag en onkosten voor de aanvraag van het visum voor België werden door D. W. P. betaald. A. H. H. zorgde dat zijn documenten in orde kwamen. D. W. P. heeft hem documenten toegestuurd, maar deze waren niet voldoende.
- In januari 2009 bracht D. W. P. documenten mee. D. W. P. bracht de documenten in orde voor de drie kandidaten. Op een document stond dat hij priester was, maar hij was geen priester. Er was ook nog een broedergemeenschap van Saint- A. in Nigeria en D. W. P. is met de documenten naar Nigeria gegaan om deze documenten daar te laten tekenen en invullen. Op papier bleek het dat ze hun studies als geestelijke gevolgd hadden in Nigeria, reeds 2 jaar, en dat ze broeders waren uit Nigeria. Hij vond dat verdacht. Hij was nog nooit in Nigeria geweest. Hij vroeg aan D. W. P. waarom hij hen voordeed als broeders uit Nigeria. D. W. P. zei enkel dat het was om de visumaanvraag te versnellen.
- Bij aankomst in België op 21 april 2009 haalde D. W. P. hen op en bracht hen naar Gent. Hij reed met hen direct naar de Universiteit van Gent om hen in te schrijven voor de Nederlandse lessen, die reeds begonnen op 27/04/2009.
- Ze kregen een laptop van D. W. P. en kregen wat uitleg over internet. In die periode was D. W. P. gediensstig, hij betaalde hun etenswaren.
- D. W. P. legde uit hoe hun leven verder ging verlopen. Alles begon met de Nederlandse les en vervolgens wat kleine werkjes uitvoeren. In het begin was het de tuin onderhouden, zoals de bloemen water geven, en eens een verhuis doen binnen het klooster.
- Het was D. W. P. die de taken toebedeelde en opdracht gaf. Hij besliste welke werken ze moesten uitvoeren en ze moesten verantwoording afleggen tegen hem wanneer ze geld nodig hadden voor de aankoop van kledij.
- Na één jaar zou D. W. P. de beslissing nemen of ze een soutaan mochten dragen. Binnen dat jaar hebben ze enkel de Nederlandse les gevolgd en kleine werkjes uitgevoerd in het klooster. Ze kregen toen geen enkele opleiding tot geestelijke en moesten enkel de broeders vergezellen bij het gebed.. Later kregen ze op iedere

- zaterdag één uur les in spiritualiteit.
- De concrete indeling van de dagen beschrijft hij als volgt:
    - *"Onze dagen van de week als kandidaat priester bestonden uit :*
    - *opstaan gewoonlijk om 07.00 uur voor het gebed,*
    - *20 a 25 minuten in gebed in de kerk,*
    - *voor of na het gebed het ontbijt gebruiken*
    - *om 08.00 uur ofwel direct naar de Nederlandse lessen of werken in het klooster, naargelang wie door D. W. P. aangeduid werd voor de lessen en voor de werken.*
    - *om 12.00 uur het middaggebed*
    - *20 a 25 minuten in gebed in de kerk,*
    - *het middagmaal verbruiken*
    - *om 13.00 a 13.30 uur terug ofwel naar de Nederlandse lessen of werken in het klooster*
    - *om 17.20 uur het avondgebed tot 18.00 uur*
    - *het avondmaal verbruiken*
    - *vrije tijd*
    - *op dinsdag verplichte repetities voor liederen door M. B., gedurende één uur*
    - *op woensdag vanaf 19.30 uur paternosterbidden*
    - *op woensdag om 20.00 uur recreatie voor iedereen, alcoholische dranken verbruiken.*
    - *Wij waren verplicht daarop aanwezig te zijn en dronken enkel fruitsap. Wij werden enkele keren verplicht om alcoholische dranken te verbruiken.*
    - *op donderdag 19.00 uur naar de mis in het bisdom (...) om bijstand te verlenen en bleven er tot 22.00 uur*
    - *op vrijdag (iedere derde vrijdag) hadden we om 19.00 uur aanbidding tot 19.30 uur*
    - *op vrijdag (iedere eerste vrijdag) hadden we vergadering met D. W. P. en B. B. over de reglementering en ons gedrag en regels (slecht gezongen, verkeerde plaats in de refter).*
    - *op zaterdag moesten we in de voormiddag de verschillende zalen, de gangen, de toiletten en de douches kuisen.*
    - *In de namiddag moesten we de kerk klaar maken voor de avondmis en de kamers van de broeders onderhouden.*
    - *Na de mis om 19.00 uur waren wij vrij.*
    - *op zondag mochten we slapen tot 08.00 uur en na het ochtendgebed hadden we een pauze voor onze studies. Om 10.00 uur was er mis tot 11.00 uur en dienden wij te helpen.*
    - *Vervolgens was er soepbedeling onder de getrouwen en daarbij moesten wij helpen. Er kwamen dan mensen langs die geld gaven voor onze opleiding.*
    - *Om 12.00 uur was er dan recreatie, een aperitief drinken en om 12.30 uur genoten wij het middagmaal.*
    - *Op zondag was het middagmaal meer feestelijk, we kregen een glas wijn.*
    - *Na het middagmaal waren we vrij voor te studeren op onze kamer tot 18.00 uur voor het avondgebed en nadien het avondeten.*
    - *Soms dienden we op andere plaatsen gaan zingen, en op die vergadering werd dan beslist wie mocht meegaan."*

Inzake de activiteiten in de gemeenschap verklaart hij:

- Ze moesten concerten geven, zoals in de (...), in Nederland, bij acties van B. D.. Soms moesten ze traditionele kledij dragen van Benin.
- In het begin moesten ze de kamers kuisen en opruimen. Later kwamen er ook renovatiewerken bij, zoals schilderwerken in het klooster. Ze moesten de kledij van de broeders wassen en klaarleggen. De kerk moest gerenoveerd worden en ze moesten alles van de kerk verhuizen naar het klooster. Ze moesten grote zware beelden soms verhuizen van de ene zaal naar de andere. In de kerk moest hij alles klaarzetten op het altaar en deed hij het werk van een koster. Ze moesten ook liederen aanleren met vrienden.
- Ze hadden in het weekend weinig of geen vrije tijd.
- Hij was door D. W. P. uitgekozen als elektricien en was verantwoordelijke voor de elektriciteit binnen de kerk. Hij moest de defecte lampen vervangen en zo meer.
- Hij heeft nooit enige opleiding of lessen gekregen inzake zijn opleiding tot priester.
- Hij moest alle dagen werken uitvoeren in het klooster en heeft in de 38 maanden dat hij verbleef in het klooster te (...) nooit vakantie gehad of nooit zijn ouders in Benin mogen opzoeken.
- Qua aantal uren dat hij per dag moest werken in het klooster verklaart hij: *"dan kan ik u zeggen dat ik minimum 7 uur per dag moest werken, en dit gedurende 6 dagen per week. Dit waren uren die wij moesten presteren in de vakantieperioden. Tijdens de schooldagen moest ik gemiddeld 3 a 4 uur per dag, gedurende 6 dagen per week, werken. Voor mijn werkprestaties kreeg ik 20 euro en later 30 euro zakgeld op maandbasis. Tijdens mijn verblijf in het klooster van de P. A. te (...) heb ik nooit enige opleiding tot priester genoten."*
- In september 2010 tot juni 2012 is hij uiteindelijk naar het seminarie in (...) geweest voor de opleiding van priester. Hij kreeg er dagelijks lessen met betrekking tot zijn opleiding tot priester. In het seminarie van (...) genoot hij een volwaardige opleiding tot priester.
- Buiten de lessen in het seminarie in (...) diende hij tijdens zijn verblijf in het klooster van (...) verder in te staan voor het uitvoeren van werken met de bedoeling een ontvangstcentrum op te richten. Er was door D. W. P. een planning opgemaakt voor de werken. Ze moesten vooral schilderwerken uitvoeren. Ook tijdens de Gentse Feesten werden er tentoonstellingen georganiseerd, waarbij ze de kunstobjecten moesten opstellen in de tentoonstellingsruimte. Ze moesten instaan voor het lossen van de vrachtwagens en het vervoer van de objecten. Ze kregen hier zelf geen geld voor. De ontvangen gelden gingen naar de gemeenschap. Er werden zeer veel feesten ingericht in het klooster, zoals trouwfeesten, verjaardagsfeesten en andere feestelijkheden, waarbij ze dranken en eten moesten opdienen. Ze mochten officieel de kledij van priester nog niet dragen, maar op die feesten mocht dat wel, Op sommige feesten moesten ze in traditionele kledij uit Benin optreden en opdienen.
- De kok V. F. maakte de maaltijden klaar voor de feesten. Een schoonmaakster C. hielp ook in de keuken. Volgende personen werden ingezet voor werken op die feesten:
  - een persoon uit Angola, de genaamde S. T., verbleef niet in het klooster .
  - een zekere D. S. A., uit Angola, heeft lang gewoond in het klooster
  - een zekere P. uit Angola, verbleef niet in het klooster
  - een zekere Y. uit Togo,

- alle andere kandidaat-geestelijken uit Benin, Togo en Vietnam.
- In september 2014 werkten de genoemde personen allemaal op een feest. Er was toen ook nog een zekere "M. A."
- Na zijn opleiding in (...) besliste hij om zijn opleiding te staken. D. W. P. kwam bij hem met een document dat hij moest naamtekenen, waarop vermeld stond dat hij bij het verlaten van het klooster en terugkeren naar Benin dit gratis kon doch wanneer hij in België wou blijven hij 7.500 euro op jaarbasis moest betalen als vergoeding.
- Op 17/07/2012 zou zijn verblijfsvergunning voor België verlopen en drie maanden vooraf heeft hij D. W. P. daarvan verwittigd. Hij hoorde niks van D. W. P. nopens de verlenging van zijn verblijfsdocument. Hij kreeg het gevoel dat D. W. P. niks zou ondernemen voor de verlenging van zijn verblijfsdocument, en hem zouden terugsturen naar Benin. Hij heeft aan D. W. P. dan een brief geschreven dat hij zijn opleiding tot geestelijke wilde stopzetten.
- D. W. P. heeft dan voor hem een vliegtuigticket aangekocht voor Brussel – (...), heen en terug. Hij diende van D. W. P. op 28/06/2012 het klooster in Gent te verlaten.

Op 11 mei 2012 stuurde A. H. H. een brief aan de burgemeester van Gent en de FOD BINNEN LANDSE ZAKEN. Hij stelde hierin dat hij een verandering van zijn statuut naar student wou vragen. Hij was namelijk toegelaten tot de opleiding handelsingenieur (map 1, p. 173).

11. Op 6 oktober 2014 wordt **Z. Y. H.** verhoord. Op 9 november 2014 verstuurde hij nog een bijkomende verklaring.

Z. Y. H. verklaart dat hij student was in Benin en D. W. P. ontmoette in 2008. Hij was actief in de katholieke kerk en had een roeping als geestelijke en wou terechtkomen in een religieuze gemeenschap maar wou ook een beroep kunnen uitvoeren als psycholoog. Vanaf dan kwam D. W. P. jaarlijks naar Benin gedurende een maand. D. W. P. belde toen telkens om hem te ontmoeten. In 2011 heeft hij de stap gezet om een opleiding in België te volgen. Hij moest toen een dossier opstellen waarin hij zijn studies en zijn familiale toestand moest beschrijven.

Verder verklaart hij: *"Er is ook een gemeenschap van Zusters A. in Benin welke een soort samenwerking hebben met de Paters A. hier. Ik diende in opdracht van D. W. P. langs te gaan bij die zusters om een document te laten toevoegen aan mijn dossier. In dat document stond vermeld dat ik reeds een opleiding had gevolgd bij hen als geestelijke. Dit diende om mijn dossier te vervolledigen en te bekrachtigen. Ik heb nooit een opleiding gevolgd bij de Zusters A.. Dit is compleet gelogen."*

D. W. P. wou ook zijn ouders ontmoeten. Tijdens het gesprek heeft hij uitgelegd hoe alles in zijn werk ging. Hij zei aan zijn moeder dat de opleiding 3 jaar zou duren en hij dan pas een eerste keer terug naar huis zou kunnen komen. Hij zei ook aan zijn vader dat hij geen recht meer had op een erfenis omdat hij in een gemeenschap zou gaan wonen die hem volledig ten laste zou nemen. In april 2011 kreeg hij bericht van D. W. P. dat hij geselecteerd was om de opleiding in België te volgen.

Verder verklaarde Z. Y. H.:

- Zijn eerste indruk was dat het een zeer oud klooster was. Alle Paters waren heel erg

- oud, het was een volledig verschillende generatie dus zij hadden geen enkele band.
- Hij moest eerst les volgen in Antwerpen. De Universiteit Gent gaf toen geen les Nederlands. De gemeenschap huurde voor hen een studentenkamer gedurende één maand in Antwerpen tijdens hun cursus Nederlands. Daarna hebben ze het verdere deel van de cursus gevolgd aan de Universiteit Gent. In oktober 2011 zette hij de cursus Nederlands verder in Leuven. In de periode dat hij in Leuven les volgde verbleef hij in het klooster in Heverlee. In het klooster in Heverlee diende hij niet te werken, behalve enkele huishoudelijke taken maar daar had hij geen probleem mee. Nadien heeft hij opnieuw Nederlandse les gevolgd in Gent.
- In het weekend moesten ze helpen om zalen klaar te zetten; het waren Gentse Feesten. In het klooster zijn er een aantal zalen aanwezig die gehuurd kunnen worden. "T." noemt die onderneming. Hij moest voor hen werken. Bijna elke week was er wel een evenement of een feest. Ze moesten poetsen, opdienen, afruimen ... Ook in de blokperiode werden er kamers in het klooster verhuurd voor 5 euro/dag. Het gebeurde soms dat hij tijdens die periode aan de receptie moest zitten. Als er feesten waren, was er geen mogelijkheid om het gebed te volgen of naar de kerk te gaan. Zij moesten permanent beschikbaar zijn.
- De dag verliep als volgt: om 7 uur was het ochtendgebed, waarna ze het ontbijt namen. Er was daarna wel altijd iets te doen. Lampen vervangen, verhuizen, kleine werkjes in het klooster ... Hijzelf werd aangesteld door D. W. P. als verantwoordelijke om de handarbeid te verdelen. Hij kreeg een lijst met taken die uitgevoerd moesten worden door alle cursisten. Deze taken waren zowel het onderhoud van het klooster, alsook het werk voor "T.". Hijzelf diende hieraan ook mee te helpen.
- Na een jaar kwam D. W. P. plots met een contract. Het was een document opgesteld in het Frans waarin stond dat hij een schadevergoeding van 7.500 euro per jaar diende te betalen aan de Paters A., wanneer hij zelf zou beslissen om het klooster te verlaten. Hij was hiermee niet akkoord.
- Hij heeft geen opleiding als geestelijke gekregen.
- Inzake T.: Er was een externe kok voor de feesten, V. F.. In de keuken moesten ze niet helpen, maar ze dienden het eten wel op te dienen. Er was ook C., de poetsvrouw. Maar zij hielp ook bij het opdienen. Er waren ook Afrikaanse mensen van buiten het klooster die kwamen helpen, Er was ook B., zei werkt voor "T.". Ook zij gaf soms opdrachten en gaf de schetsen van de zaal. Ze moesten soms tot 's nachts werken. Als er een feest was moest iemand tot op het einde aanwezig zijn. Dan moest iemand de wacht houden en alles afsluiten tot wanneer de laatste personen op het feest vertrokken waren. Ze werden gedwongen dit te doen, ze hadden geen andere keuze. D. W. P. zei dat ze dit maar in naam van God moesten doen voor de gemeenschap.
- Ze werkten soms van 's morgens vroeg tot midden in de nacht. Maar soms had hij les in de voormiddag, dan moest hij na het middagmaal beginnen werken tot 18.00 uur ofzo. Als hij in de namiddag les had, dan diende hij in de voormiddag te werken. In het weekend moesten ze dan werken op de feesten of evenementen tot het einde. Hij werkte 7 dagen op 7.
- Inzake zijn studies stelt hij dat hij in 2011 de opleiding Nederlands volgde. In 2012 volgde hij een seminarie voor één jaar in Brugge. Hij ging dagelijks op en af tussen Gent en Brugge. 's Avonds in Gent diende hij opnieuw te werken.
- Momenteel volgt hij de studie psychologie aan de Universiteit van Leuven en M. B.

betaalt alles voor hem.

- Op de vraag *"U zei dat D. W. P. een huis had in Benin. Bent u daar ooit geweest?"* antwoordt hij: *"Ja, ik heb er een jaar gewoond voormijn vertrek naar België. Ik betaalde daar 4000 frank per maand. Wij waren er met 4, waaronder ook A. D. Het was dicht bij de Universiteit, dus dat was wel makkelijk (sic) voor mij. Er was ook nog een zekere M. A. en nog twee andere mensen. Het huis is in (...)."*

12. op 17 oktober 2014 werd **V. G. B.** verhoord.

Hij verklaarde:

- Eind 2009 ontmoette hij D. W. P. in het klooster van de Zusters A.. D. W. P. heeft hem toen het project uitgelegd en dit ook op papier gegeven. D. W. P. zou eerst nagaan of hij voldeed aan de voorwaarden. Enige tijd later kreeg hij een mail dat hij aanvaard zou worden en dat hij zijn dossier aan hem mocht overmaken.
- In januari 2010 kwam D. W. P. opnieuw naar Benin en ontmoette hij ook zijn beide ouders. Hij legde het project tevens uit aan zijn ouders.
- Op 11 juli 2010 kwam hij vanuit Benin naar België. Bij aankomst stond D. W. P. hem op te wachten. Hij kreeg een kamer toegewezen en werd voorgesteld. 's Avonds was er een inwijding van een pater in Brugge waarnaar hij meeding. Erna gingen ze op restaurant. De dag nadien moest hij 's morgens het gebed volgen. Dit was verschrikkelijk, want hij kende de taal niet. Daarna moest iedereen beginnen werken. Ze moesten helpen bij het opstellen van een podium. Er was ook een tentoonstelling die zij dienden op te zetten. Ze moesten de voorwerpen uit de auto's halen en naar binnen dragen. D. W. P. was degene die de taken verdeelde;
- Op de derde dag moest hij zich gaan inschrijven op de dienst bevolking van de stad. Hij werd ook ingeschreven bij de Universiteit om een cursus Nederlands te volgen.
- Hij moest ongeveer 3 uur per dag naar school gaan;
- De andere helft van de dag moesten ze werken. Hij was verantwoordelijk voor de liturgie, samen met D. M. en A. H. H.. Hij diende de internationale vieringen voor te bereiden, het koor begeleiden,... Daarnaast diende hij ook nog werk uit te voeren in het klooster. Dit was algemeen onderhoud maar hij diende ook te werken voor VZW T.. Hij diende zalen op te stellen, af te ruimen, op te dienen. Hij had ook een vaste taak, zijnde toiletten poetsen. Dit was elke dag.
- De uren waarop ze werkten waren afhankelijk van dag tot dag. Na hun taken moesten ze nog studeren, wat bijna onmogelijk was.
- De opdrachten bij VZW T. werden in eerste instantie gegeven door D. W. P. maar nadien gaf hij zijn verantwoordelijkheid door aan C. M. Er was ook nog een B. D. V., zij was secretaresse.
- Tot februari 2011 volgde hij de cursus Nederlands. Erna mocht hij op seminarie naar Brugge. Deze opleiding duurt 2 jaar. Na het eerste jaar word je "postulant" en krijg je een eerste habijt. Na het tweede jaar mag je naar het noviciaat gaan en dat was in Italië of Spanje. Het was zwaar. Ze moesten dagelijks op en af naar Brugge en toen ze terug in het klooster aankwamen moesten ze nog eens alle taken uitvoeren.
- Ze mochten het klooster niet vrij verlaten maar moesten hiervoor toestemming vragen aan de pater/meester B. B..
- Hij slaagde in het seminarie. Hij is echter niet naar Italië geweest, hij is vroegtijdig uit de gemeenschap getreden. Na het seminarie diende hij een verzoekschrift in om naar het noviciaat te gaan in Italië maar kreeg een negatief antwoord van de Orde.

- Hij diende zijn "ontslag" in. D. W. P. zei er niks op. Hij keerde terug naar Benin maar kwam naderhand terug naar België om te studeren.

13. Op 29 september 2014 werd **V. B. R.** verhoord. Hij verklaarde:

- Hij contacteerde D. W. P. in januari 2010 en ze maakten een afspraak in de parochie S. M., dit is een kloosterorde van zusters. D. W. P. legde hem uit dat hij een project had om missionarissen uit Afrika een priesteropleiding te laten volgen in België om dan ook effectief priester te zijn in België. Ze zouden eerst een jaar Nederlands moeten studeren. Daarna zouden ze een opleiding krijgen in het seminarie te Brugge voor 2 jaar. Nadien zouden diegene die het wilden, aan de universiteit te Leuven het derde jaar Filosofie kunnen studeren om nadien naar het noviciaat te gaan in Italië voor 1 jaar. Nadien zouden ze terugkeren naar België om verder studies theologie te volgen. Hij was akkoord met dit voorstel. Bij een tweede afspraak in februari 2010 waren zijn ouders ook aanwezig. D. W. P. reisde hiervoor naar het noorden van Benin waar zijn ouders wonen. Hij heeft aan zijn ouders het project uitgelegd en hem gevraagd of hij intussen over het voorstel had nagedacht. Hij diende papieren voor te leggen in verband met de opleidingen die hij volgde en van de priester van zijn geboortedorp en moest tevens zijn paspoort aanvragen.
- In juni 2010 kwam D. W. P. terug naar Benin met de nodige papieren om zijn visum aan te vragen. Hij diende zijn visum zelf aan te vragen en D. W. P. gaf hem het geld hiervoor. Hij moest ook een papier ondertekenen waarin stond dat hij toetrad tot de orde van De A. in België, dat hij in geval hij zelfwegging of weggestuurd werd uit de orde geen aanspraak kon maken op een vergoeding en dat hij moest terugkeren naar Benin. In augustus 2010 kreeg hij zijn visum en kwam hij naar België. D. W. P. haalde hem op in Brussel en nam hem mee naar het klooster te Gent.
- Enkele dagen later diende hij te starten met de lessen Nederlands aan de UCT te Gent. Deze lessen volgde hij in de namiddag telkens 3 u per dag van maandag tot vrijdag.
- Verder diende hij te werken in het klooster. Hij stond in voor het onderhoud van de toiletten, zowel voor deze die gebruikt werden door de bewoners van het klooster als deze die gebruikt werden bij de verhuur van de zalen. Hij diende ook de zalen klaar te zetten voor de verhuur. Dit was zowel stofzuigen als tafels klaarzetten en de versiering aanbrengen. Dit was samen met andere mensen uit Afrika die ervoor hetzelfde project waren.
- Ze moesten opstaan om 10 voor 7 en moesten dan naar het gebed gaan in de kapel of kerk. Dit duurde ongeveer een halfuur. Na het gebed was er het ontbijt in de refter samen met de andere paters. Ze waren verdeeld in 2 groepen van elk vier of vijf personen om het werk te doen. Als er zalen verhuurd waren via de VZW T. kregen ze van C. M. die verantwoordelijk was voor de verhuur hun opdrachten om alles in orde te zetten. De dagen dat ze die opdrachten kregen, werkten ze daar gemiddeld 2 à 3 u aan. Om 12 u was er opnieuw gebed voor een half uur. Daarna gingen ze middageten in de refter. Dit werd klaargemaakt door de kok V. F.. Ze konden hun eten zelf nemen aan een buffet. Daarna ging hij naar de les van 13 u tot 16 u. Daarna studeerde hij op zijn kamer tot het gebed van 17u30 en daarna de mis. Na de mis het avondeten. Dit werd ofwel klaargezet door F. of door een broeder. Als de zalen verhuurd waren dienden ze de mensen binnen te laten en te begeleiden. Soms moesten ze ook opdienen. Die opdrachten kregen ze dan van D. W. P.. Ze

- werden voor hun werk niet betaald.
- D. W. P. legde uit dat de kloostergemeenschap alles voor hen betaalde en dat ze in ruil hiervoor deze werken moesten doen. In de vakantie als er geen les was dienden ze nog andere werken te doen. Zo moesten ze stenen snijden om een waterput buiten te verhogen. Ze moesten ook de refter en de zalen schilderen, zaken verhuizen van beneden naar de zolderverdieping. Ze kregen deze opdrachten van D. W. P. of B. B..
  - Tijdens de Gentse Feesten moesten ze 10 dagen aan 1 stuk werken. Dan moesten ze zowel tafels klaarzetten als bedienen, afwassen enz. Dit was van in de voormiddag tot 's avonds.
  - Hij volgde Nederlandse les van september 2010 tot maart 2011. In mei en juni 2011 volgde hij nog het vijfde niveau Nederlands in Leuven. Hij verbleef toen in de kloostergemeenschap van de A. te Leuven en daar diende hij niet te werken. Het was daar rustiger. In Bouge in Wallonië was er ook nog een klooster van de orde en daar moesten ze ook soms gaan werken, namelijk kamers inrichten en meubels verhuizen. Ze bleven dan ook daar overnachten. In Gent moesten ze soms ook zorgen voor de oude of zieke broeders. Ze moesten ze dan naar de refter brengen, eten geven, hun medicatie geven.
  - Van 3 augustus 2011 tot 10 augustus ging hij naar een tante die in Frankrijk woont. Daarna ging hij met 2 andere vrienden uit het klooster enkele dagen naar de jongerendagen in Madrid. Dit werd geregeld door D. W. P..
  - In september is hij begonnen met de les in Brugge. De uren dat ze geen les hadden dienden ze zoals voordien ook te werken in het klooster
  - In mei 2012 stopte hij met de lessen omdat hij de verdere opleiding tot priester niet meer zag zitten. In mei 2012 heeft hij tegen D. W. P. gezegd dat hij wilde stoppen.
  - C. werkte er ook en deed de was en de strijk. B. D. V. zat aan het onthaal en deed administratie.
  - Op het ogenblik van het verhoor studeerde hij aan een universiteit te Gent, bestuurskunde en publiek management. Hij werkt in het weekend in een restaurant om te voorzien in zijn levensonderhoud.

14. D. D. P. werd eveneens verhoord. Hij verklaarde:

- Hij was in zijn stad (...) verbonden aan de katholieke organisatie D.. Als seminarist had hij het verlangen om priester/seminarist te worden. In 2009 heeft D. W. P. telefonisch contact met hem opgenomen in Benin.
- Bij de eerste ontmoeting vertelde D. W. P. over zijn project. Hij zei dat hij priesters in opleiding wilde laten overkomen naar België, dat hij geen geestelijke meer vond en dat iedereen in het klooster in België oud was;
- D. W. P. ontmoette zijn ouders en stelde hen gerust. Zij moesten geen geld opsturen, hij zou zijn opleiding kunnen verderzetten en alle onkosten zouden gedragen worden door D. W. P.. Als de opleiding hem niet beviel, zou hij een retourticket bekomen samen met een financiële begeleiding om zijn leven in Benin terug op te bouwen.
- Midden november 2011 heeft D. W. P. dan documenten opgestuurd die hij moest invullen. Op de vooravond van de aanvraag van zijn visum werd hij telefonisch gecontacteerd door een geestelijke uit Benin, een non, en die vertelde hem dat hij een bepaald attest moest bijvoegen bij zijn visumaanvraag. Het betrof een document in de Franse taal waarbij hij gedurende twee jaar zou opgevolgd worden. Uit het

attest bleek dat hij gedurende 2 jaar onder haar toezicht een opleiding als geestelijke had gevolgd. Dat bleek hem bizar gezien hij deze non nooit gezien had en zeker niet kende.

- Op 23/02/2012 is hij toegekomen in België. D. W. P. is hen op de luchthaven komen ophalen en bracht hen naar het klooster in Gent.
- Ze moesten Nederlandse les volgen. Iedere keer dat ze naar de Nederlandse les gingen, was het steeds D. W. P. die kort voor hun vertrek kwam zeggen dat ze niet naar de lessen konden omdat ze moesten werken. Wanneer ze wel naar de Nederlandse les wilden gaan, moesten ze vroeger opstaan en eerst werken en na de lessen terug werken, zodat ze geen tijd hadden om hun lessen voor te bereiden.
- Wanneer ze hun gebouw niet opfristen moesten ze werken in het bedrijf T.. Ze moesten opdienen op feesten in het klooster, zoals wanneer er trouwfeesten georganiseerd werden, ze moesten de gehele nacht wakker blijven. Ze moesten onder andere portier spelen en de gasten ontvangen en uitlaten. Ze waren als een bewakingsfirma. Ze moesten helpen bij het inrichten van de zalen, ze moesten het eten en de dranken opdienen op de feesten. Het ruimen van de tafels, de afwas doen. Het was als werken in een restaurant. Ze moesten soms optreden op feesten, ze moesten traditionele kledij van Benin aandoen en zingen en dansen voor de genodigden op de feesten.
- Een dag in het klooster te Gent zag er als volgt uit: rond 06.50 uur à 07.00 uur diende hij op te staan en op een normale dag gingen ze dan naar het gebed. Vervolgens namen ze in de refter het ontbijt. Deze die naar het seminarie moesten, deden dat. De anderen gingen naar de Nederlandse les. Om 12.30 uur moesten ze terug naar het gebed. Omstreeks 17.00 uur en 18.00 uur moesten ze naar de mis en dan gingen ze terug naar de refter voor het avondmaal. Dat was het normale programma maar eigenlijk gebeurde dat niet op die manier.
- In werkelijkheid was het zo dat de ouderen 's morgens naar het gebed gingen en zij reeds aan het werkwaren in het klooster. Hij moest 's morgens instaan voor het kuisen van de toiletten en de gangen in het klooster. 's Middags moesten ze altijd werken in het klooster. Hij moest dan altijd werken in het kader van T.. Hij moest instaan voor het opzetten van de tafels in de verschillende zalen, de tuin onderhouden, de tafels dekken en zorgen dat de verschillende zalen gekuist werden. In feite alle werken die gepaard gingen met T. en het onderhouden van feestzalen en organiseren van feesten en tentoonstellingen. Het was steeds D. W. P. die de opdrachten gaf tot het uitvoeren van de werken.
- Tijdens de Gentse Feesten moesten ze van D. W. P. helpen bij het lossen van de vrachtwagens en het opstellen van de tentoonstellingen.
- In april 2012 is D. W. P. eens met een fiche gekomen waarop vermeld stond dat wanneer ze ooit het klooster zouden verlaten ze in België moesten blijven en wanneer ze toch terug zouden keren naar hun thuisland ze 7.500 euro moesten betalen aan D. W. P. voor ieder jaar dat ze in België verbleven. Hij weigerde dit te naamtekenen.
- Hij is dan naar de gemeente in Gent gestapt om zijn statuut te bekijken en daar vernam hij dat hij geregistreerd stond als "geestelijke - priester", daar waar hij helemaal nog geen priester was en nog zijn opleiding moest starten.
- In augustus 2012 heeft D. W. P. hem bij zich geroepen en gezegd dat hij zijn opleiding moest staken. De gemeenschap zou gezien hebben dat hij niet gelukkig

was. Hij zei tegen D. W. P. dat hij niet wou terugkeren naar Benin en het klooster niet wou verlaten. Hij had een onderhoud met bisschop, monseigneur V. L. L.. Hij kreeg uiteindelijk van het bisdom de bevestiging dat hij niet aanvaard was en terug moest naar Benin. Hij wou een financiële vergoeding of begeleiding in Benin zoals destijds beloofd door D. W. P.. Uiteindelijk kocht men enkel een ticket voor Benin maar een financiële tussenkomst was niet meer mogelijk.

- Hij is dan gevlucht uit het seminariehuis waar hij toen verbleef en is gaan aankloppen bij het OCMW Gent. Hij is nu student in Brussel en volgt er de richting rechten.

15. Op 7 oktober 2014 werd **Y. B. P.** verhoord. Hij verklaarde:

- Hij ontmoette D. W. P. in 2009. D. W. P. ontmoette ook zijn broer. Op vraag van D. W. P. studeerde hij hierna nog psychologie aan de universiteit gedurende 3 jaar in Ivoorkust. D. W. P. betaalde deze opleiding.
- In 2012 zijn ze begonnen met de aanvraag van zijn paspoort en visum. D. W. P. haalde hem op bij zijn aankomst op de luchthaven in Brussel.
- Het klooster was een heel oud gebouw, hij had het hem niet zo voorgesteld. Alles was verouderd. Alle priesters waren heel erg oud.
- Hij werd ingeschreven in de Universiteit van Gent om Nederlandse les te volgen. Deze lessen waren dagelijks gedurende één maand op verschillende uren, afhankelijk van het uurrooster. Nadien was het examen.
- Na zijn inschrijving bij de burgerlijke stand moest hij onmiddellijk beginnen werken, dit was niet de afspraak. Ze kregen helemaal geen opleiding, maar werden uitgebuit. Ze dienden te werken in opdracht van "T.". Hij moest werken voor en na de lessen. Tijdens de feesten van T. zorgde F. voor het eten. Er waren ook Afrikaanse mensen van buiten het klooster die er kwamen werken. Deze werden wel door D. W. P. betaald, zij niet.
- Hoe een dag in het klooster eruitzag was een beetje afhankelijk van de activiteiten op die dag. Bij het opstaan (heel vroeg) gingen ze naar het gebed. Dan afhankelijk of er les was of niet ging hij naar de universiteit. Als er geen les was, moesten ze de ganse dag werken. Dit was werk in het klooster en voor T.. Er worden zalen verhuurd in het klooster die ze dienden deze klaar te zetten voor feesten en nadien opnieuw op te ruimen. In die periode waren de Gentse Feesten en waren er tal van activiteiten in het klooster. Ze dienden ook in te staan voor folkloristische optredens om de mensen te animeren. D. W. P. gaf hen meestal de opdrachten (ook voor T.). Er was ook een K. die hen ook soms opdrachten gaf.
- In mei 2013 vertrok hij uit het klooster en verbleef eerst bij enkele vrienden. In juni 2013 ging hij terug naar Ivoorkust, in augustus 2013 besloot hij om terug te komen naar België en heeft hij hier asiel aangevraagd. Toen hij hier zijn verblijf in orde wou maken, heeft zijn statuut voor problemen gezorgd. Hij stond geregistreerd als loontrekkende waardoor hij geen recht had op bepaalde dingen. Nu krijgt hij 610 euro uitkering per maand. Hij volgt hier nu psychologie aan de universiteit van Luik.

16. Op 23 oktober 2014 werd **A. G.** gehoord. Hij verklaarde:

- in zijn thuisland heeft hij het seminarie gevolgd vanaf zijn 12 jaar tot 29 jaar. Via de Zusters A. in Cotonou kwam hij in contact met D. W. P.. Dit was door Zuster Mi..
- Hij ontmoette D. W. P. in augustus 2008 in Cotonou. Ongeveer 2 à 3 maanden na deze ontmoeting kreeg hij een e-mail van D. W. P.. Hij vroeg om een bewijs van zijn

vroegere Bisschop door te sturen, waarop A. G. contact zocht met de Bisschop M. A. van Cotonou.

- D. W. P. zei dat hij in een gemeenschap leefde binnen het klooster en dat hij moest weten dat hij niet onmiddellijk priester zou worden, maar dat dit een proces is van enige jaren (ongeveer 4 à 5 jaar indien alles goed verloopt).
- in januari 2009 kwam D. W. P. opnieuw naar Benin en de formaliteiten voor de aanvraag van zijn visum werden in orde gebracht. D. W. P. betaalde het visum.
- op 21 april 2009 kwam hij naar België. In Brussel werden ze opgewacht door D. W. P.. Hij bracht hen naar Gent. Zijn eerste indruk was dat het allemaal oude priesters en broeders waren. Ze kregen allen een eigen kamer toegewezen.
- Ze zijn onmiddellijk met de taal cursus begonnen aan de Universiteit van Gent. Ze moesten dagelijks naar de les. D. W. P. stelde voor om naar de Universiteit in Antwerpen te gaan, om te kijken of hij verder filosofie zou studeren maar hij besliste zelf om dat niet te doen. Hij wou liever verdergaan in de theologie. Toen zijn cursus Nederlands was afgewerkt na 6 à 8 maanden werd hij ingeschreven in de KU Leuven voor het volgen van een 2 jaar durende opleiding in de theologie. Tijdens deze studies verbleef hij in het klooster in Heverlee. Hij deed ook een praktische stage in Mechelen, in een groot ziekenhuis. In juli 2010 heeft D. W. P. hem op een zekere dag gevraagd om met hem te spreken. Hij zei dat er een jaarlijkse vergadering was geweest met de Orde en hij niet langer mocht blijven in de gemeenschap. Hij vertrok uit het klooster begin juli 2010. D. W. P. had hem een vliegtuigticket gekocht om terug te keren naar Benin.
- Inzake de dagindeling in het klooster: hij stond op rond 7 uur voor het ochtendgebed en de misviering. Hierna nam hij zijn ontbijt en vertrok naar de cursus Nederlands. Soms was de cursus in de voormiddag soms in de namiddag. Als hij 's morgens les had dan deed hij zijn huiswerk in de namiddag. Indien hij in de namiddag les had deed hij het omgekeerde, 's avonds was er een avondviering, een gebed en een avondmaaltijd.
- In het klooster was er een kuisvrouw, C., die hun kamers poetste en hun was deed. Soms werden er feesten georganiseerd of waren er promoties voor het A. bier. Dan hielpen ze mee. Dit deden ze maar af en toe. Indien er echt hulp nodig was, hielpen ze wel hier en daar een beetje. De studies namen genoeg tijd in beslag zodat ze niet veel tijd meer over hadden.
- In het weekend waren er misvieringen. Ze gingen ook wel eens op uitstap naar Brugge, Heverlee,...
- Toen hij daar was, was het een heel los regime. Maar uit beleefdheid zeiden ze wel waar ze naartoe gingen. Indien ze een verre uitstap wilden maken, dan dienden ze dit wel te vragen aan Broeder B. B..
- Ze kregen 'zakgeld' van 20 euro per maand.
- Tijdens de Gentse Feesten werd er promotie gevoerd voor het bier van de A.. Ze dienden de zalen klaar te zetten, op te dienen, de zaal op te ruimen. De huisvrouw hielp hier ook bij.
- Ze traden wel eens op binnen het klooster, maar niet zo vaak.

17. Op 1 oktober 2014 werd **M. J. M.** verhoord. Hij verklaarde dat hij op zijn dertiende in Nigeria naar het klein seminarie ging voor een opleiding van 6 jaar omdat hij priester wilde worden. Tijdens deze opleiding vertelde hij tegen een priester van de orde S. A. die geregeld

in het seminarie kwam dat hij missionaris wilde worden. Deze laatste vertelde hem dat hij op een congres een Belgische priester leerde kennen die kandidaten zocht om een priesteropleiding te volgen in België. Dit was begin 2009. Hij gaf hem het e-mailadres van D. W. P., zodat hij hem kon contacteren, hetgeen hij dan ook deed. Zij correspondeerden nog enkele maanden waarbij D. W. P. onder andere vroeg naar zijn schoolresultaten, familie en intenties om priester te worden.

Verder verklaarde hij dat:

- Hij graag aan de universiteit in Leuven zou studeren. D. W. P. hielp hem bij een aanvraag bij de universiteit te Leuven.
- In Brussel werd hij opgewacht door priester J. W., die in het klooster woont in Heverlee. Hij kreeg een kamer in het klooster in Heverlee en startte zijn studies filosofie aan de universiteit. Hij diende intussen ook deel te nemen aan het gebed in het klooster. D. W. P. zei dat het belangrijk was om de Nederlandse taal te leren. De afspraak was dat hij eerst zijn studie filosofie (3 jaar) afmaakte en dan een jaar tijd kreeg om Nederlands te leren. Na zijn eerste jaar veranderde D. W. P. van idee en kwam opnieuw het probleem van de taal aan bod. D. W. P. zei dat hij gedurende de 3 maanden vakantie Nederlands moest studeren. Dit was in juli 2011. Hij moest van D. W. P. naar Gent verhuizen.
- Hij werd door D. W. P. ingeschreven in Antwerpen in L., verbonden aan de universiteit in Antwerpen. Ze waren met ongeveer een 5 of 6 tal om deze lessen Nederlands te volgen. De lessen waren dagelijks en in de week verbleven ze in Antwerpen op 3 kamers. Op vrijdagavond kwamen ze naar Gent. Hij slaagde niet voor het 1ste niveau Nederlands en kreeg toen enkele privélessen in afwachting van de cursus Nederlands die in Gent zou starten.
- Hij had gedacht dat ze tijdens het weekend zouden kunnen studeren, maar ze dienden te werken in het klooster te Gent. Ze moesten kuisen en bij de evenementen die plaatsvonden, moest hij opdiene. Ze moesten ook helpen bij de renovaties die in het klooster gebeurden. Tijdens deze weekends moesten ze tussen 6 en 7 u opstaan. Dan was er eerst het gebed gedurende 15 tot 30 minuten. Daarna hadden ze het ontbijt. Na het ontbijt hadden ze werk te doen, waarbij ze opdracht kregen van D. W. P.. Rond 12 u was er het middaggebed en daarna het middagmaal. Als er een evenement was, moesten ze in de namiddag helpen. Soms waren ze vrij. Om 18 u was er opnieuw het gebed, avondeten. Soms waren ze dan vrij en soms dienden ze nog andere dingen te doen.
- In augustus en september volgde hij Nederlands in Gent. Dit was ook dagelijks. Na de les dienden ze in het klooster nog allerlei werken te doen zoals in het weekend.
- Eind september 2011 ging hij terug naar Heverlee om zijn 2de jaar filosofie aan te vatten. Hij diende overdag naar de universiteit te gaan en 's avonds nog Nederlands te volgen. Dit was beslist in een vergadering van het klooster. Hij slaagde ook in zijn 2de jaar filosofie in juni 2012 maar had intussen beslist om de opleiding tot priester in het klooster stop te zetten.
- Hij kreeg ook een bedrag van 250 euro (niet per maand) omdat hij als universiteitsstudent niet altijd in het klooster kon eten. Hij moest deze uitgaven dan ook verantwoorden met de tickets.

18. Er werd navraag gedaan bij DVZ inzake de verleende visa. Hieruit blijkt dat D. W. P. in

naam van de PATERS A. in de periode van 1 januari 2009 tot september 2014 in totaal 33 verschillende personen een visumaanvraag voor België liet indienen in hun thuisland en voor wie een verbintenis van tenlasteneming werd afgesloten. Er werd hierbij 4 maal een negatief advies overgemaakt door de diplomatieke post te (...) (Benin). De diplomatieke post stelde zich vragen bij het aantal aanvragen, het bestaan van de lokale Orde der A., het aantal tenlastenemingen.

19. Op 7 december 2014 werd een huiszoeking uitgevoerd in het klooster te (...). M. V. D. S. deed hierbij open. Zij is de directeur van de VZW T.. Er was een receptie van een politieke partij aan de gang.

Op het gelijkvloers bevindt zich een lokaal van T. VZW. Dit bevat enkele bureaus met een computer.

Er is op de tweede verdieping een kamer die op slot is. Op het kamertje staat een bed, een kleerkast en een tafeltje. Er staan meerdere reiskoffers die vol met kledij steken. Op documenten (attest van in ontvangstname) staat de naam J. P. 06/06/1993. Naast de persoonlijke spullen worden tussen de papieren ook schuurpapier aangetroffen. De politie merkt hierbij op dat er in sommige kamers van die gang ook effectief renovatiewerken worden uitgevoerd of dat er werkmateriaal is samengebracht.

Er werd ook een document gevonden dat de hoofding draagt van "T." waarbij meerdere data geschreven zijn. Er staan ook verschillende handschriften op. Op de keerzijde staan een aantal data met daarnaast vermelding van een aantal uren. Er is ook nog een ander document dat verwijst naar activiteiten in de van periode 5 september 2014 tot en met 11 september 2014. Voor de activiteit van 5 september is er een rechtstreekse verwijzing naar de persoon van J. P.. (zie map 3; p. 101 e.v.).

Bij de gepensioneerde broeders worden ook rekeninguittreksels teruggevonden. Hierbij valt het op dat zij maandelijks hun pensioen overschrijven op een rekeningnummer op naam van de VZW P. A. (map 3, p. 121).

Algemeen werden de volgende personen aan het werk aangetroffen: op het gelijkvloers: S. T. (Belize), D. K. M. (Kameroen); N. G. A., E. (Kameroen), M. K. P. (Burkina Faso) en P. F. (Filipijnen).

Op de eerste verdieping was er nog T. D. (Togo). Deze person en werden allen verhoord (zie verder).

De volgende personen werd eveneens aangetroffen op het gelijkvloers, maar zij waren niet aan het werk: J. P. (Eritrea), N. X., T. (Vietnam), D. D., J.-P. (Ivoorkust), H. J., C. (Benin) en A. P. (Kameroen).

Volgens de politie waren drie personen die bij deze huiszoeking werden aangetroffen niet in orde met hun verblijfsrecht. Het betreft M. K. P. (Burkina Faso), P. F. (Filipijnen) en J. P. (Eritrea).

D. W. P. werd gearresteerd.

20. Er werd op 7 december 2014 eveneens een huiszoeking uitgevoerd te (...). Hierbij werd onder andere een desktop PC gevonden.

21. Op 7 december 2014 werd D. W. P. een eerste maal verhoord door de politie.

Hij verklaarde:

- De VZW T. werd opgericht om de rendabiliteit van het klooster te optimaliseren en dit om de benedenverdieping uit te baten. Op de benedenverdieping worden allerhande feesten, congressen ... georganiseerd.
- Hij was lange tijd missionaris voor de Orde van De A.. Eens terug in België heeft hij zich gebogen op een project om Afrikaanse mensen naar hier te halen die een roeping hebben. Zo kunnen ze hun gemeenschappen uitbreiden.
- Ze hebben al wat geleerd uit het verleden. Want er zijn een groot aantal kandidaten die om de verkeerde reden naar hier gekomen zijn. Zij komen enkel naar hier voor hun verblijf en nadien gaan zij allerlei verhalen gaan verzinnen. Het systeem werkte niet volledig, ze hebben de aanwerving moeten herzien. Ze zijn in onderhandeling om hen de eerste 3 jaar in Afrika hun opleiding te geven. Voorheen was dit een 2-tal jaren.
- De Orde regelt de visumaanvragen. De VZW kan dit niet op zich nemen.
- Als ze naar hier komen moeten ze een document ondertekenen dat de familie akkoord gaat en een document dat zij akkoord gaan om naar hier te komen onder de 3 geloften.
- Het document houdende de verklaring dat ze 7.500 euro per jaar moeten betalen als ze de gemeenschap vroegtijdig verlaten is opgesteld nadat een groep mensen voor problemen begonnen te zorgen. Zij kwamen naar hier om te profiteren van het systeem. Het engagement van de PATERS A. was dat wanneer kandidaten hun opleiding niet zouden afwerken, zij terugkeerden naar hun land op kosten van de PATERS A..
- Hij vindt het normaal dat zij buiten de studies werken binnen de gemeenschap. Poetsen, opruimen, maar ook helpen wanneer er evenementen zijn binnen het klooster. Hij vindt dat zij ook moeten helpen opdienen, bier uitgeschenken. Dat is normaal binnen een gemeenschap.
- Er is wel degelijk een opleiding. Het Nederlands is een, de samenleving is er, het dagelijks leven van een gemeenschap, ... Ze krijgen opleiding van de eerste dag dat ze er zijn. Opleiding is niet enkel en alleen lesgeven.
- Het is normaal dat van de 36 kandidaten er nog geen enkele als priester gewijd is. De opleiding duurt 8 jaar.
- De eerste vereiste is inschrijven voor de Nederlandse les.
- De dag verloopt als volgt: 's Morgens opstaan en samen bidden/eten. Afhankelijk van wie naar zijn studies moet, gaat naar zijn studies. Dan opnieuw het gebed en middageten. Dan afhankelijk wat er te doen valt, valt er te doen. Hij is econoom dus hij dient alles logistiek voor te bereiden. De zalen proper maken, tafels zetten, afhankelijk van het evenement opdienen,....
- Dit is normaal. Het is absoluut nodig dat materiële taken tot de vorming behoren. Dit is de beschikbaarheid van een persoon voor het functioneren van een gemeenschap.

- Dat de Afrikanen moeten optreden en Afrikaanse liederen moeten zingen is een zaak van de liturgie. Ze krijgen de kans om een eucharistieviering te animeren. Op de duur werden zij wel eens gevraagd om ergens een eucharistie te verzorgen. Ze gingen ook eens naar hun afdeling in Nijmegen, in het kader van hun relatie met de A. in Nederland.
- 30 euro zakgeld en 400 euro per jaar voor kledij is niet veel maar er zijn zelfs kandidaten die dan nog 200 euro per jaar overhouden. Indien er vragen zijn voor bijkomende uitgaven wordt dit steeds voorgelegd en kan daarover worden beslist. Leven in armoede is ook een van hun voorwaarden. Er is een gelofte van armoede.
- Het vragen om toestemming om het klooster te verlaten maakt deel uit van het religieus leven. Dat is nu net hun opleiding. Zij zeggen hen bijvoorbeeld dat ze toestemming moeten vragen om het klooster te verlaten, enkel en alleen om hun ware roeping echt te kunnen achterhalen. Dit zit hem in de simpele dingen. Dat is de volledige vorming in zijn totaliteit.

Inzake de werknemers/vrijwilligers verklaart hij:

- Dat zijn meestal studenten of mensen zonder papieren. Ze helpen deze mensen en als wederdienst komen deze mensen helpen. Dit helpen bestaat in opdienen.
- Ze worden vergoed via een vrijwilligerscontract, zijnde 2 EURO per uur.
- Het klopt dat hij hen wel eens wat meer geld geeft (in een envelop).
- Op de opmerking dat er ook een aantal illegalen bij zijn, stelt hij *"Wie moet hen anders helpen'?"*

22. Op 8 december 2014 werd hij verhoord door de onderzoeksrechter. Hij stelde toen: *"U moet de feiten zien in het kader van de vorming die men krijgt. In de opleiding zijn er twee pijlers, namelijk de opleiding tot priester en de opleiding tot het religieus leven. In de opleiding voor het religieus leven is voorzien dat men aangeleerd wordt goed te leven in de kloostergemeenschap. Daarbij komt ook een takenpakket, dat kan zijn de afwas doen, koken, tafels zetten als er een activiteit is van de VZW T., dat was eerder vroeger. Dat was voornamelijk in de oprichting van T. toen er nog weinig activiteiten waren, dat hoorde bij hun vorming en ik deed daar ook aan mee. Het is wel zo dat kandidaat-kloosterlingen inderdaad helpen, zowel voor het onderhoud van het klooster als voor sommige activiteiten van T., maar bij dit alles moesten zij nooit inboeten op hun studies en op hun kloosterleven, waarbij hoorde bidden en samenleven. Als u mij zegt dat vele verhoorde kandidaat-kloosterlingen hebben verklaard dat zij ook tijdens feesten, activiteiten onder de VZW T., dienden te werken, opdienen, afdiene en dergelijke meer en dit soms van 's morgens vroeg tot 's avonds laat en deze verklaarden dat ze zich uitgebuit voelden, dan kan ik dit enigszins begrijpen omdat ik denk dat het koloniale verleden op vele van deze personen nog weegt en dat zij dan denken dat er misbruik van hen wordt gemaakt daar waar het altijd mijn betrachting is geweest ze te vormen en in die zin ze ook te laten meewerken in het kloosterleven met alles wat daar bij hoorde."*

Op de vraag: "Begrijpt u dat uw zienswijze over het leven van jonge seminaristen in de kloostergemeenschap te Gent met geloften van armoede, gehoorzaamheid, e.d.m. in de praktijk neerkomt op inbreuken op de sociale wetten en inbreuken op onze strafwet; denkt u dat dit kan getolereerd worden door onze maatschappij?" antwoordt hij: *"Ik begrijp nu dat inderdaad ik de kandidaat-kloosterleden zomaar niet kon inschakelen in alle activiteiten"*

van het klooster, ondermeer in de VZW T.. Ik heb in ieder geval alle kandidaat- kloosterlingen met oprechte bedoeling uit het buitenland naar België laten komen, ik heb altijd de intentie gehad dat ze hier een normale vorming en opleidingen zouden krijgen, voor de specifiek opleiding tot priester diende men voldoende de Nederlandse taal te leren maar ik heb zeker nooit de bedoeling gehad om ze naar hier te halen om ze uit te buiten."

23. Op 9 december 2014 werd een huiszoeking uitgevoerd in de maatschappelijke zetel van de vzw P. A. te Leuven, in de (...).

Tijdens deze huiszoeking werd onder andere een document genaamd "Internationale vorming" gevonden: Hierin wordt onder andere stilgestaan bij de plus- en minpunten van het programma: "a. Het internationaal vormingsproject heeft nu een aantal jaren zijn beloop en heeft heel wat vragen en problemen laten rijzen. Ik som hier een aantal plus en minpunten op: Een van de meest pijnlijke ervaringen is dat een grote groep van jongeren die ons verlaten, en dit om verscheidene redenen. Enkele terugkomende klachten van de jongeren

- gebrek aan eenduidigheid waarmee de vormingsverantwoorde/ijken verwachtingen naar de kandidaten uitspreken
- favoritisme van bepaalde medebroeders.
- Gebrek aan duidelijke grenzen van wat kan en niet kan. (zeer gedetailleerd horarium?)
- gebrek aan spirituele oefeningen.
- Teveel handenarbeid die onverwacht kan gevraagd worden aan de kandidaten.
- Studeren aan het seminarie geeft geen diploma.
- Te weinig initiatie in het religieuze leven en dus gebrek aan horizon om zich in deze geheel nieuwe wereld te oriënteren
- DE zekerheid dat wij als a. geld verdienen op hun aanwezigheid hier. Dus een economische uitbuiting van de zijde van de A..

Enkele redenen waarom jongeren geweigerd zijn geworden:

- te grote moeilijkheid om de taal te leren.
- Duidelijke signalen dat de persoon niet meer geïnteresseerd in het a. leven.
- Een eisende houding ten overstaan van de bestaande gemeenschap
- Moeilijkheden met de gelofte van zuiverheid.

Diegene die ons verlaten hebben, hadden duidelijk de verwachting dat we ons zouden engageren om hen te helpen hier in Europa te blijven en zich op een andere manier waar te maken. Dit in tegenspraak niet de overeenkomst dat ze naar hun land van herkomst zouden teruggaan wanneer de opleiding aan onze of hun kant wordt stopgezet. Dit geeft op zijn beurt voeding aan de vooroordelen dat vreemdelingen naar hier komen alleen uit eigenbelang en niet uit dienstbaarheid voor de kerk.

- De aanwezigheid van deze jong mensen in onze gemeenschap is een uitdaging naar nieuwe initiatieven te zoeken om gebed en pastoraal anders (en beter)-in te vullen.
- De jongeren geven in het algemeen voldoende waardering aan de oudere en zieke medebroeders; dit is een grote ondersteuning voor de ouderen.
- Zeer gebrekkig inzicht en omgang met de multiculturaliteit van de leden van de gemeenschap verhoogt de frustraties bij de jongeren.
- We houden de jongeren voor dat ze met de negatieve houdingen van de medebroeders moeten leren omgaan; maar daartegenover wordt als voor evidentie aangekaart dat ouderen niet meer kunnen veranderen. Daarmee komt het hele gewicht van de vernieuwing

op de schouders van de jongeren terecht en dit is zeer onrechtvaardig.

- Doorheen de moeilijkheden van gemeenschap en culturele andersheid tonen sommige jongeren zich als zeer moedig en edelmoedig. Zij getuigen dat zij werkelijk hun leven in de handen van God willen leggen en onze gebrekkige gemeenschap mee willen dragen.

Gebrek aan medebroeders die helemaal vrij komen voor de vorming.

- Sommige jongeren zijn bij ons weg, maar hebben met vrucht de diocesane roeping omhelsd

Discussie : hoe in onze gemeenschappen het bewustzijn laten groeien dat vorming een project is dat de verandering van de hele gemeenschap, van elke medebroeder vraagt? Hoe tewerkstellen dat internationale gemeenschap de vrucht is van allen die zich erin bevinden en niet de vrucht is van 'aanpassing of inculturatie van de vreemde'."

Er werden ook evaluatierapporten gevonden van de kandidaat-geestelijken.

24. Er werden ook talrijke stukken in beslag genomen uit het bureel van D. W. P.. Het betrof onder andere stukken inzake het opleidingsprogramma van de Afrikaanse kloosterlingen, uittreksels uit het kasboek, de balans en resultatenrekening van de VZW T., evaluatierapporten inzake de Afrikaanse kloosterlingen, een reglement voor aspiranten d.d. 2 september 2009.

Het reglement voor aspiranten bevat duidelijke regels inzake liturgie, de maaltijden, afwezigheid, de gemeenschap van goederen, e.d.

Inzake afwezigheid stelt dit reglement: "Om het huis te verlaten moet toestemming worden gevraagd aan de magister en bij zijn afwezigheid de socius. Toestemmingen worden de dag voordien gevraagd en ingeschreven in het afwezigheidsboek.

Bij het uitgaan wordt een duidelijk uur afgesproken wanneer het klooster wordt verlaten en wanneer men zal ten laatste terug zal zijn.

Tijdens de als vrije tijd ingevulde momenten op het uurrooster kan het klooster zonder toestemming verlaten worden, maar de reden van afwezigheid moet wel worden ingeschreven in het afwezigheidsboek vooraleer het klooster te verlaten."

Inzake de gemeenschap van goederen: "Elk krijgt wat hij nodig heeft. Voor de kleding is een jaarlijks bedrag voorzien van 400 €, het zakgeld bedraagt 30 € per maand. Als men een kledingstuk wil kopen, zal de econoom aan de postulanten het nodige bedrag geven. Indien er over een zekere uitgave een betwisting bestaat tussen de econoom en de betrokken postulant, zal de magister door middel van een toelatingsbriefje verklaren dat de betaling op de kosten van de gemeenschap is.

Elke postulant zal zorg dragen voor de hem toevertrouwde goederen: zijn kamer, zijn kleren, zijn fiets... Om kleren ter reiniging naar de stomerij te sturen, moet hij de toelating krijgen van de econoom (D. W. P.). De kamer zal hij om de 14 dagen op orde houden en schoonmaken, geen omwenteling organiseren in de opstelling zonder de toelating van de magister.

Zijn fiets zal hij geregeld schoonmaken, onderhouden en de banden om de veertien dagen oppompen. Met zachte banden rijden verkort immers aanzienlijk de houdbaarheid van de banden. Hij zal zich houden aan de afspraken inzake wassen en strijken van de kleren. De toiletten en de douches moet men na elk gebruik gereinigd achterlaten. Indien de fiets hersteld dient te worden bij de fietsmaker wordt daarvoor toelating gevraagd.

Geschenken of verdiensten (geld, voorwerpen...) tijdens de vorming verworven zijn eigendom van de gemeenschap. Zij worden aan de magister aangeboden, die zal beslissen wat ermee moet gebeuren: ofwel naar de gemeenschappelijke kas van de postulanten; of een andere bestemming. Op het einde van het jaar zullen de postulanten uitmaken aan welk goed werk dit gespaarde geld in de gemeenschappelijke kas zal toekomen.

Het is verboden andere goederen van welke aard dan ook uit andere plaatsen van het klooster te halen voor eigen gebruik zonder uitdrukkelijke toestemming van de magister.

Gemeenschappelijk gebruik van goederen

De kandidaten drinken geen bier of andere alcoholische dranken tenzij op zondagen, feestelijke gelegenheden en de recreatie van woensdagavond. Er wordt geen drank (behalve water) mee op de kamers genomen.

Borden en schotels zal men na de maaltijd ordentelijk op de kar zetten. Iedereen zal de rolbeurt voor de afwas onderhouden. Ook de rolbeurt voor de schoonmaak en het onderhoud van de toegewezen plaatsen moet ieder op zich nemen.

De kandidaten strijken zelf hun wasgoed. Hun dekens mogen zij niet meer dan één keer per jaar laten reinigen door de wasserij. Ook dient men een overdadig gebruik van de wasserij te vermijden wegens de kostprijs. De kandidaten verversen om de twee weken de lakens van hun bed. Er worden twee lakens gebruikt een op te liggen en een ander om zich in te wikkelen. Wanneer men wasgoed gaat halen in de wasplaats neemt men de voorzorg niet alles in wanorde te brengen. De kandidaten bedienen niet zelf de was of droogmachines, dit is voorbehouden aan de poetsvrouw.

Het gebruik van de auto is enkel toegestaan als de magister ermee instemt.

Iedereen onderhoudt het reglement dat is voorzien voor het gebruik van de pc's.

De openbare telefoonlijn mag nooit gebruikt worden voor communicaties met de familie of de vrienden in het buitenland tenzij met uitdrukkelijke toelating van de magister. Zulke communicaties moeten de studenten voeren met de eigen GSM, die voor hun rekening is. Dit geldt ook voor communicaties met vrienden hier in het binnenland. Zakelijke communicaties die het klooster of de parochie aanbelangen, kunnen mits toelating gebeuren langs de openbare telefoon van het convent.

Men sluit de deuren en dooft de lichten, wanneer je als laatste een ruimte verlaat.

Niemand komt nog op de kamer van een ander na 22 uur. Na dit uur mag men nog alleen de douche naast de toiletten gebruiken. Op de gang moet het eveneens stil zijn zowel 's avonds als overdag. Niemand mag een ander vervelen met een ongewenst bezoek."

Inzake interne organisatie bepaalt dit:

"10. Interne organisatie

Iemand van de kandidaten houdt gedurende één jaar een dagboek bij, met dien verstande dat alleen gedenkwaardige gebeurtenissen genoteerd worden (inkleding, vertrek, bezoek.. .)

Bij het begin van een nieuw academiejaar wordt onder de postulanten een consulterende stemming georganiseerd voor de functie van deken en econoom. Hierna duiden de vormingsverantwoorde/ijken een deken en econoom aan. De andere functies worden in een gemeenschappelijke vergadering door de aspiranten en postulanten tesamen verkozen.

(a) De deken zal maandelijks een onderhoud hebben met de magister over het verloop van de kleine en grote noden binnen de groep. Men moet naar de deken luisteren, als deze

vraagt iets te doen.

(b) De econoom ontvangt van de econoom D. W. P. maandelijks een som geld, waarmee hij het klerengeld en het zakgeld kan uitbetalen. Bij iedere aankoop van kleren zal de postulant het desbetreffende bedrag krijgen. Bij een meningsverschil zal de kandidaat een briefje vragen bij de magister, die de betaling vanuit de gemeenschapskas wettigt.

(c) De sacrista zet in de kerk alles klaar wat nodig is voor de vieringen (koorgebed, eucharistie en eucharistische aanbidding): kaarsen, gewijde vaten, liturgische kleding, verlichting. Bij de opruiming nadien kan hij geholpen worden door de andere postulanten. Hij zal de brandkaffer zoveel mogelijk op slot houden om diefstal te voorkomen.

(d) De ziekenbroeder helpt de verzwakte medebroeders naar de refter en brengt hen terug naar de kamer zet indien nodig ook het voedsel op hun kamer. Elk die ziek is, moet zich bij de magister of de prior en de ziekenbroeder melden.

(e) De koorleider mag de taak van de pastorale stage en de handenarbeid loten vervangen voor de voorbereiding van de liturgie.

(f) Voor de benedenploeg zal één postulant verantwoordelijk zijn : hij regelt in onderling overleg de organisatie van de schoonmaak en de opstelling in de verhuurde lokalen beneden.

(g) Voor de bovenploeg zal één persoon verantwoordelijk zijn: hij regelt in onderling overleg de schoonmaak van de lokalen en de gangen waar zij voornamelijk zelf wonen. Elk zal de instructies van de verantwoordelijke opvolgen.

(h) De gastenbroeder zorgt ervoor dat de gastkamers in orde zijn, toont aan de gasten de toegewezen kamers, toiletten, douches en geeft hun de sleutels.

(i) De bibliothecaris (B. B.) geeft toegang tot de bibliotheken (eerste verdieping, zolder).

(j) De informaticus is verantwoordelijk voor de pc kamer.

Deze taken moeten met evenveel ijver verricht worden als de intellectuele arbeid en zal eveneens een voorwaarde zijn voor de voortzetting van de opleiding. Ook de wijze waarop de pastorale stages zijn verlopen, geldt als voorwaarde om verder te kunnen gaan. (...)"

In een ander document (zonder titel) staat onder andere het volgende:

"Niemand ontkent het doel van de opleiding: naast intellectuele vorming moeten de kandidaten ook een bijzondere religieuze vorming krijgen om hen te brengen tot het edelmoedig navolgen van Christus'. Een periode waar de kandidaten geleidelijk ervaren wat het A. leven is, de verschillende aspecten van de opleiding mogen ervaren, met name: het christelijk en humane aspect, het A.-religieuze aspect, het apostolische en pastorale aspect. Als wij het ideaal van A. uit het oog verliezen, dan werken wij vergeefs. In een gemeenschap leven met mensen die al meer dan 50 jaar religieuzen zijn is niet eenvoudig. Zij die in opleiding zijn hebben een voorbeeld nodig, ook al is dat moeilijk. Om het ideaal toch na te streven en te kunnen bereiken, willen wij hier een paar suggesties maken die gelden voor de Vormingscommissie en de heel gemeenschap:

*Een Vormingscommissie en een gemeenschap die bereid is niet om een internationaal studiehuis op te richten maar een internationale religieuze gemeenschap geroepen om Christus te volgen in de voetsporen van A.. Dit brengt op veel uitdagingen met zich mee, die niet alleen voor de kandidaten gelden maar ook voor de hele provincie. Inculturatie, integratie, openheid, dialoog, grenzen respecteren en tegelijk grenzen doorbreken... zijn onmisbare kernwoorden. Het gaat hier niet alleen over België maar ook over Congo in het vormingshuis.

(...)

*Naar aanleiding van degenen die weggaan is het goed om samen te gaan zitten en na te denken over de kritieken die zij gaven, en onderzoeken wat waar daar kan zijn en samen zoeken naar mogelijke oplossingen. Dit vraagt tijd, een weekend bv. Tijd nemen om stil te staan bij watje doet is geen verloren tijd. Het afscheid roept nog veel vragen op. Op zo n momenten hebben zeker degenen die thuis zijn gebleven gespreken nodig waarbij wat gebeurt is ter sprake wordt gebracht.

*Dat men tijd maakt om met de kandidaten andere gemeenschappen van de provincie te gaan bezoeken. Dit behoort ook tot de vorming.

*Dat men tijd maakt vooral op liturgische vlak, om alleen met alle studenten liturgie te vieren, hoe het zou moeten zijn volgens de richtlijnen van Rooms-Katholieke Kerk.

*Welke betekenis geven wij nog aan de recreatie? Dit moet in zeker zin duidelijk zijn voor de kandidaten die juist binnen komen. Les hierover geven in het begin is meer dan nodig. Wij kamen samen om te praten, niet over de anderen die niet aanwezig zijn maar over mooie verhalen, over ons dagelijks leven, en dit alles rond een pintje. Niet de drank heeft ons verzameld, niet het praten over de anderen heeft ons verzameld maar God is het die ons geroepen heeft om een gemeenschap van broeders te vormen. Weten over wat recreatie betekent is niet genoeg maar beseffen wat dat is en hoe belangrijk het is.

*De realiteit toont duidelijk aan dat men teveel belang hecht aan de taal en te weinig aan het gemeenschappelijk leven zelf. Zowel de taalcursussen als de filosofische en theologische studies moeten helpen om een echte gemeenschap van broeders te leren vormen. Zo niet werken wij tevergeefs; het betekent niets anders dan bouwen op het zand

*Een nieuwe taal gaan leren gaat niet over rozen. Daarbij hebben kandidaten tijd nodig. Het is zeker een vergissing te zeggen dat alle Afrikanen sneller een nieuwe taal kunnen leren dan Aziaten. Niet alle Belgen zijn tweetalig terwijl zowel Nederlands als Frans veel dingen gemeen hebben.

(...)

*De samenwerking met het seminarie roepen veel vragen op: voor sommigen is het te vroeg om te gaan studeren in het Nederlands, voor anderen verwacht het seminarie teveel van de a. kandidaten alsof zij daar in opleiding zijn.

(...)

*De activiteiten met winstoogmerk brengen heel veel vragen en interpretaties mee. Waarom doe je zo iets? Waarom zoveel werk? Waarom wordt zoveel belang gehecht aan handenarbeid? Welk interesse heeft de gemeenschap in zo'n activiteiten? Hecht de gemeenschap niet méér belang aan het materiële dan het gemeenschapsleven? Dit was en blijft een erg gevoelig punt dat meer aandacht en organisatie verdient. Religieuzen moeten zich niet loten opdringen door de economisering van de samenleving. Wij moeten voorzichtig daarmee omgaan. Er heerst een duidelijke zoektocht naar geld in onze gemeenschappen,

*De regel van A. spoort ons aan om geen misbruik van macht te maken, niet om te heersen over de medebroeders maar om hen te dienen. Het is zeker een verademing wanneer een kandidaat aangemoedigd wordt door zijn oversten. Hij voelt zich daardoor zeker thuis en zal zich inzetten voor de belangen van de gemeenschap. Maar zeker niet in een gemeenschap waar men geen opmerkingen durft te geven, namelijk wanneer het goed of slecht gaat. Juiste opmerkingen geven op het geschikte moment is de boodschap.

(...)

Rekrutering:

*'Valse' of 'onbetrouwbare' dossiers verzamelen om het visum voor een kandidaat te mogen ontvangen is niet eerlijk en betrouwbaar. Het geeft geen goeie imago van de A.. Als er geen

andere mogelijkheden bestaan om op juiste wegen te gaan, dan is het beter te stoppen met de rekrutering naar België.

*Het heeft geen zin om kandidaten te gaan rekruteren als u al weet dat zij niet in staat zouden zijn om een nieuwe taal te leren, dat zij niet in staat zijn een academische studie te volgen.

*Ten slotte, het is beter om voor alle kandidaten zonder uitzonderingen een plekje te zoeken waar zij eerst hun pre-noviciaat doen om kennis te maken met de a. gemeenschappen voordat ze naar België komen."

25. In de kamer van D. W. P. werden tijdens de huiszoeking ook talrijke documenten met betrekking tot buitenlandse kandidaat geestelijken gevonden, onder andere een niet-gedateerde e-mail van M. V. D. S. aan "Pater D. W. P." waarin zij verwijst naar een V.-event dat zou plaatsvinden op donderdag en vraagt of het mogelijk is om voor het klaarzetten van de A.-zaal een beroep te doen op zijn studentje.

Verder is er ook e-mail verkeer tussen D. W. P. en de heer V. E., werkzaam als attaché bij de FOD Buitenlandse Zaken Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. In een e-mail van 9 december 2008 stelde D. W. P. allerlei vragen in verband met een lang verblijf visum voor een Nigeriaanse katholieke priester, evenals in verband met studenten die naar België zouden komen om opgeleid te worden tot religieuzen in de Orde van S.-A. en tot Bedienaars van de Katholieke eredienst (opleiding gespreid over een periode van 8jaar). In verband met deze laatste werd gevraagd welk soort visum zij dienen aan te vragen en welke documenten bij hun aanvraag dienen te worden gevoegd.

De betrokkene antwoordde hierop dat hij uitging van de veronderstelling dat beide gevallen onder de categorie "bedienaars van erediensten" vallen. Hij stelde hierbij *"Inderdaad voor de studenten in opleiding (noviciaat) kan men stellen dat ze in feite reeds toegetreden zijn tot de orde (als novice)"* en verder: *"Deze personen zullen dus een visum lang verblijf (type D) aanvragen op basis van de wet van 30 april 1999 en het KB van 9 juni 1999 tot uitvoering van deze wet, zoals gewijzigd door KB van 6 februari 2003 (betreffende de tewerkstelling van vreemdelingen). Als bedienaars van erediensten zijn zij vrijgesteld van arbeidskaart (art 2 6° van het KB van 09-06-99)"*. Er werd verder nog verduidelijkt welke documenten moeten worden voorgelegd ter staving van de aanvraag en bijkomend advies gegeven.

Verder werd ook een overzicht van werkuren van "S. T." gevonden.

26. Tijdens de huiszoeking werden in de kamer, gebruikt door B. B., ook diverse documenten aangetroffen. Het betreft onder het reglement voor postulanten d.d. 2 september 2011 (map 5 p 107). Dit is gelijkaardig aan het reglement voor aspiranten (zie hoger). Er werden ook verslagen van samenkomsten met aspiranten-postulaten, evenals diverse evaluatieverslagen teruggevonden. Er is een document inzake de verdeling van het werk tijdens het feest op 31 december 2011. Er wordt gesteld dat het de zaak is van iedereen, dus alle postulanten worden verwacht om samen te werken *"want veel handen maken het werk lichter"*.

27. Er werden nadien nog een aantal personen (die destijds een visumaanvraag hadden ingediend) verhoord, meer bepaald L. J.-B., C. G. B. en H. S. G..

Verklaring L. J.-B.

- Hij is afkomstig uit Benin. Van juni 2011 tot juni 2012 heeft hij ten laste van en onder autoriteit van D. W. P. provinciaal in het klooster van de congregatie Orde S. A. (OSA) in Gent geleefd.
- Hij was opgegroeid in het kleine seminarie, vanaf het 7e tot in Terminale (8 jaar) vooraleer een master aan de universiteit te doen en samen met enkele filosofische studies in Benin, altijd met doelstelling om nadien naar het groot seminarie terug te keren.
- Hij had het e-mailadres van D. W. P. gekregen van V. W. en heeft berichten met hem uitgewisseld. L. J.-B. was toen secretaris in een opvang- en spiritualiteitscentrum, C. en verantwoordelijk voor het programma van de Niet Gouvernementele Organisatie, Gender Communicatie en Sociale Welstand.
- In januari 2011 ontmoette hij D. W. P. in Benin en hadden ze een uitgebreid gesprek waarbij D. W. P. hem uitleg gaf en een video toonde van de infrastructuur van het klooster in België;
- D. W. P. wenste zijn ouders te ontmoeten. D. W. P. legde aan zijn vader uit dat hij zich aan het gewijde leven verbond en dat hij niets meer diende te verwachten van zijn erfenis net zoals hij niets meer zou hebben om aan hem te geven. Een week erna heeft D. W. P. ook zijn werkgever bezocht.
- Een week later kreeg hij telefoon van zijn landgenoot D. M. uit België die zei dat hij aanvaard was om zijn intrede te doen in het klooster van België.
- Ze waren met vier die aanvaard werden om hun intrede te doen in het klooster: H. J. C., Z. Y. H., D. D. P. en hijzelf.
- Hij diende voor bepaalde documenten te zorgen. Er dienden ook documenten uit België te komen waaronder de verbintenis van de tenlasteneming, het bewijs van zelfstandigheid en de uitnodiging in het Nederlands geschreven, alsook de verklaring van hun activiteiten en de identiteitsdocumenten van hun overste. Deze werden toegestuurd door broeder D. W. P.. Hij had ook gevraagd om een attest te gaan afhalen bij een religieuze met naam A. R.-C.. Het was een certificaat van verzending dat bepaalde dat zij aanvaard werden om een ervaring op te doen in het klooster van de A. in België. De non zorgde ervoor om hen uit te leggen dat het verplichte formaliteiten waren om het visum te bekomen. Op hetzelfde document werden er duidelijk in het Frans drie activiteiten hernomen waarop zij een keer in België werden gevraagd.
- D. W. P. bezorgde het geld voor het ticket en op 18 juni 2011 vertrok L. J.-B..
- In België werden ze voorgesteld in één van de eerste misvieringen in de gemeenschap in het Nederlands. Hij bracht drie weken door in de dagelijkse routine van gebeden, misvieringen, handwerkjes en maaltijden. De eerste manuele werkjes in die drie weken bestonden voornamelijk uit schilderen en de muur bedekken, het afrijden van de gazons en andere kleine diensten...
- Na drie weken begonnen de Nederlandse lessen in Antwerpen. Ze huurden twee studio's met vijf die ze verdeelden per twee en drie. Ze keerden ieder weekend terug naar Gent voor de voorbereidende werken voor de Gentse Feesten. Niemand van hen was geslaagd in niveau 1 te Antwerpen. En omdat de universiteit van Gent de taallessen diende te herstarten, werden zij opnieuw ingeschreven te Gent. Hij haalde niveau 3 te Gent.

- Na ongeveer zeven maanden begon alles weerzinwekkend te worden voor hem ... *"iedereen, diezelfde gezichten die ik iedere dag ontmoette werden onverdraaglijk voor mij, vlakke gezichten, ik had mijn bekost van de Nederlandse lessen omdat ik geen enkele toekomst meer zag voor mezelf... Vragen ... de angst mezelf te verliezen en zelfs de droefheid van de indruk een leven gemist te hebben. In feite was mijn persoonlijke balans opgenomen in alle tijd doorgebracht in het klooster niets anders dan een voorwerp van diepe spijt, en bron van een panische angst zonder precedent in mijn leven. (...)"*
- De werken in het klooster werden georganiseerd per sectoren. Naast de punctuele werken (permanentie van het buffet en de bar tijdens de feesten, trouwfeesten en meetings, verf- en decoratiewerken van de muren, het onderhoud van de gazons, de permanentie van het onthaalbureau van het commerciële centrum T. van het klooster), waren er belangrijke werken aanvaard per groepen : groep van onderhoud voor de plaatsen van welgestelden van de uitgenodigden van feesten en getrouwen van de zaterdag en de zondag, groep voor voorbereidingen, het is te zeggen wassen, de gehuurde zalen voor de feesten stofzuigen, ceremonieën, bruiloften, vergaderingen, conferenties, culturele avonden, feestelijkheden en er stoelen en tafels klaarzetten en dan uiteindelijk de Groep voor het onderhoud van de vloeren in de omgeving van de residentiële zone van het klooster alsook deze van de toiletten en privédouches. Naast de punctuele werken die iedereen deed, waren de georganiseerde werken afwisselend per groep.
- Hij hield zich ook bezig met de oude personen die hij dikwijls diende te gaan halen en naar het eten bracht, naar de gewone gebeden en naar de misvieringen. Dikwijls werd gevraagd om hen eten te brengen in hun kamer en hun de medicamenten aan te reiken die ze dienden in te slikken.
- Hij was ook dikwijls belast met de permanentie van de commerciële telefoon van het klooster en van de portier.
- De financiële interesse overheerst boven het spirituele.
- Zijn lessen Nederlands werden verdergezet te Leuven, in de Katholieke Universiteit van Leuven. Er was een Nigeriaanse postulant die al in het A. klooster woonde gesitueerd te Heverlee en ze waren met drie van Gent en dienden zich bij hem te voegen. Hij volgde filosofie of theologie studies en zij (H. J. C., C. D. P. en hij) dienden Nederlands te volgen.
- Hij was niet meer gemotiveerd om nog eender wat te doen in dit systeem. Hij had echter geen keuze, *"omdat terugkeren naar mijn land het ergste was dat ik zou kennen: ik had mijn huurcontract verbroken, mijn werk en mijn job achtergelaten, ik was persona non grata (ongewenst) voor mijn vader en kon niets meer verwachten van mijn familie en ook, en dat is het hardste, ik was vertrokken uit mijn land voor altijd ..."*.
- Zijn verblijf verliep een maand nadien af en hij diende het te hernieuwen. Om ciit te doen, diende hij de verbintenis van de tenlastename te ontvangen ondertekend door Broeder ID. W. P..
- Hij praatte soms met B. B.. Deze laatste was een vertrouweling van de postulanten. Hij luisterde naar hun wensen en bezorgdheden.
- Plots werd aangekondigd dat hij het klooster diende te verlaten.
- Hij wou niet terug maar kon niet anders, D. W. P. heeft hem naar de luchthaven gebracht. Hij heeft later D. W. P. nog gecontacteerd. Hij wou terugkomen naar België

en had een attest van zijn verblijf in het klooster nodig. Er was vertraging in de toekenning van zijn visum maar op 3 oktober 2013 is hij terug in België geland. Hij heeft toen D. W. P. gebeld en gezegd dat hij hulp nodig had.

28. Verklaring C. G. B.

- Hij is op 14-jarige leeftijd naar het seminarie gegaan in Benin en was ongeveer 13 jaar in het seminarie. Na deze opleiding in het klein seminarie ging hij naar het groot seminarie en volgde daar 2 jaar filosofie. Daarna diende hij een jaar stage te doen in een parochie. Na dat jaar ging hij terug naar het seminarie om nog 1 jaar theologie te doen. Na dat jaar besliste zijn bisschop dat hij nog een licentie in de filosofie zou doen aan de universiteit te Benin in (...). Tijdens zijn licentie aan de universiteit maakte hij deel uit van een groep aspiranten voor kandidaat-geestelijken. Hij las er ook over het leven van St. A. en was geïnteresseerd in zijn manier van leven. Hij kreeg zijn roeping om in een religieuze gemeenschap te leven en priester te worden. Hij informeerde naar congregaties van A. in Benin en hoorde over de congregatie Société des m. A. en over de congregatie van A. in België. Hij kreeg van iemand het e-mailadres van broeder D. W. P. en stuurde hem een mail. Ze ontmoetten elkaar in september 2010 in Benin;
- In februari 2012 kwam D. W. P. terug naar Benin en ze hadden een tweede ontmoeting. Ze gingen ook naar zijn ouders. D. W. P. egde uit dat hij naar België zou komen om de opleiding te volgen en zou helpen tot de vorming van de Christelijke gemeenschap. Na zijn opleiding zou hij terug naar Benin gaan om daar een congregatie te helpen opbouwen. D. W. P. zei hen ook dat hij alle kosten ten laste zou nemen en C. G. B. deel zou uitmaken van de congregatie en bijgevolg geen recht had op een erfenis. D. W. P. heeft dan ook zijn pastoor en bisschop ontmoet. D. W. P. is dan teruggekeerd naar België en C. G. B.. Hij diende dan een aanvraag te doen bij de kloostergemeenschap in België en zijn ouders, pastoor, geestelijke begeleider broeder A. en de bisschop dienden een brief te schrijven. Er was ook nog een zuster A. R.-C. uit Cotonou die een aanbevelingsbrief moest schrijven. Zij houdt zich bezig met de jongeren die naar België willen komen. Hij moest ook zijn paspoort, visum en alle nodige documenten in orde te brengen. Hij denkt dat D. W. P. het visum aanvraag vanuit België. Hij heeft het geld voor de vliegtuigtickets via W. U. overgemaakt. Hij diende ook een papier te ondertekenen waarop stond dat hij 7.500 euro zou moeten betalen als hij vertrok uit het klooster. Hij wist niet wat hiervan eigenlijk de bedoeling was. Hij heeft nadien van de andere Afrikanen vernomen dat D. W. P. dit papier liet tekenen omdat er mensen waren die niet langer in het klooster wilden blijven en wilden vertrekken.
- Op 23 juni 2012 is hij samen met O. E. vertrokken in Benin. In Brussel is D. W. P. hen komen ophalen met een auto en ze zijn dan rechtstreeks naar het klooster in Gent gekomen.
- De eerste dagen heeft pater B. B. hen over het leven van St A. verteld. Dit was na 1 week gedaan.
- Ze kregen in het klooster geen enkele spirituele opleiding maar moesten wel samen bidden. Er was wel een maandelijks onderhoud met pater B. B. over hoe ze zich voelden, of ze hun familie misten, of ze contacten hadden buiten het klooster, maar dit ging niet over een opleiding tot priester. Bij aankomst kregen ze elk een oude of zieke pater toegewezen die ze moesten verzorgen.

- In het klooster waren er ook telkens evenementen. Ze dienden telkens de zalen te kuisen, zowel voordien als nadien, moesten ook de tafels en stoelen klaarzetten, de tafels dekken, de afwas doen van deze feesten en alles opruimen. Ze dienden ook regelmatig op te dienen. Bijvoorbeeld na een concert dienden zowel bier op te dienen. Dit was bijna elke zaterdag. Ze dienden dan te bedienen als het concert gedaan was rond 22 u en werkten tot 00.30 uur à 1.00 u.
- Op sommige feesten werden ze ook verplicht om in traditionele Afrikaanse kledij te zingen en te dansen terwijl de mensen zaten 1e eten en drinken. Dit is 4 à 5 keer gebeurd. Eén keer moesten ze optreden in Deinze.
- Het was steeds D. W. P. die de opdrachten gaf.
- In de periode van de Gentse Feesten waren er ook tentoonstellingen van kunstwerken, moesten ze de vrachtwagens uitladen en de tentoonstellingen opbouwen. Ze dienden anders ook zaken te verhuizen naar de zolder zoals oude meubels, boeken, em...
- Als D. W. P. maaltijden organiseerde ten voordele van de missie in Afrika moesten ze ook opdienen.
- Hij kan geen juiste werkuren opgeven. Dit hing af van de festiviteiten.
- D. W. P. zette hen steeds onder druk om te werken. Ze konden niet rusten wanneer ze wilden. Om hen schrik aan te jagen, dreigde hij er verschillende keren mee om hen terug te sturen.
- Gedurende de eerste 6 maanden diende hij Nederlandse les te volgen in Gent van niveau 1 tot 5. Daarna schreef D. W. P. hem in in het Grootseminarie te Brugge, dit was in september 2013. In de weekend diende hij nog steeds te blijven werken.
- Hij heeft de directeur van het seminarie aangesproken over zijn situatie. Hij heeft ook de bisschop van Gent ontmoet.

Verklaring H. S. G.

- Hij volgde filosofie en rechten aan de universiteit in Cotonou toen hij hoorde spreken over D. W. P.. In december 2009 reisde hij naar Frankrijk.
- Hij werd aangesteld als econoom voor de Afrikaanse kandidaten. Dit hield in dat de kandidaten wanneer ze iets van kledij nodig hadden of een verplaatsing deden, ze naar hem kwamen. Hij controleerde de (kas)tickets en maakte iedere maand een overzicht. Hij had ook een kas met cashgeld voor dagdagelijkse uitgaven waarvoor hij dan een kasticket in ruil kreeg. Hij moest dan ook op bepaalde dagen D. W. P. vergezellen naar de markt of de Makro om boodschappen te doen. Dit nam allemaal veel tijd in beslag. Wanneer ze terugkwamen met een volle wagen, vertrok D. W. P. naar zijn kamer en diende hij alles weg te zetten.
- As het vakantie was, moesten ze de hele dag werken. Niet enkel voor het klooster maar ook voor T.. Ze organiseren manifestaties in het huis. Ze deden alles: zij kuisten de zaal, zetten de tafels klaar, onderhielden de tuin.
- Ze werkten per evenement in drie periodes, de voorbereiding, tijdens en nadien de opkuis. Twee uur in de voormiddag na het ontbijt. Dan middaggebed. Na de middag begonnen de mensen dan te komen waarbij ze in teams werkten in de service, of het onderhoud van de tuin, of als receptionist, of als portier. De tuin wordt eigenlijk uitsluitend gebruikt door T.. Ze mogen er ook zelf ingaan als ze willen natuurlijk.
- Er was ook eens een tentoonstelling in de tuin. Ook daar hebben ze voor gewerkt. Ze

- hebben de vrachtwagens uitgeladen. Dit was zwaar en risicovol en ze waren hiervoor niet opgeleid maar werden verplicht door D. W. P..
- Ze hebben het huis zelf ook veranderd. Ze deden metsel- en verfwerken, ze voerden de renovatiewerken uit. D. W. P. stelde geen programma op voor hen. Hij zei gewoon 's morgens dat ze gingen werken. In het klooster deden ze enkel de specifiek technische werken niet. Alle andere wel. Zelf heeft hij geleverd in een grote zaal beneden. In een zaal erboven op de eerste verdieping hebben ze behangen. Ze hebben ook een tuin aangelegd.
  - Hij werkte ongeveer gedurende maanden steeds 3 dagen op weekbasis van 08.30 uur tot 17.00 uur, met een kleine middagpauze. De andere dagen van de week werkte hij halve dagen.
  - Op het gelijkvloers dienden er balken verwijderd en verplaatst worden aan het plafond, dit was een drietal meter hoog en ze deden dit op stellingen. Hij voelde zich helemaal niet veilig er waren geen veiligheidsmaatregelen.
  - Verder hebben ze ook de sacristie en de Kerk gerenoveerd. Ze moesten ook lampen in de kerk vervangen.
  - Ze moesten ook zorgen dat de bibliotheek altijd opgekuist was omdat deze ook door T. gebruikt werd. Verder was de eerste verdieping gereserveerd voor hen.
  - Hij diende arbeid te verrichten tijdens evenementen van T., zoals klaarzetten, opdienen, koken, receptie/portier/ontvangst, drank rondbrengen, afruimen.
  - De tewerkstelling voor T. was meestal 2 tot 3 maal per maand en 4 tot 8 uur per evenement.
  - Zijn opleiding bestond eerst in Nederlands en erna begon hij in het seminarie. Hij voelde zich nog niet klaar voor de studies filosofie en wou Frans volgen. Vanaf februari 2011 volgde hij les in Rijsel.

29. Op 14 januari 2015 werd tevens de heer **J. W.** verhoord.

Hij had eerder al een project in Afrika om daar een centrum op te richten zodat de kandidaat geestelijken daar een opleiding konden volgen. D. W. P. was toen missionaris in Congo en hij heeft hem gevraagd om 2 jaar vormingsleider en econoom te zijn in het centrum. Dit was van 2004 tot 2006. In 2006 is D. W. P. naar België gekomen.

Volgens J. W. waren er een aantal jaren geen kandidaten die een roeping hadden om priester te worden. Ze moesten toen een keuze maken om de A. te laten verder bestaan en dienden dus in andere landen kandidaten te gaan zoeken. Ze wilden multicultureel gaan. Het was niet de bedoeling om alleen kandidaten uit Afrika te zoeken; ook Vietnam kwam ter sprake. Ze reisden naar Australië omdat de provinciaal overste daar reeds bezig was met dergelijk project. Ze zijn naar hun kennis gaan kijken en luisteren.

D. W. P. nam Afrika voor zijn rekening en J. W. Vietnam. Voor de rekrutering dienden zij zelf naar de desbetreffende landen te reizen om de kandidaat geestelijken persoonlijk te ontmoeten en naar hun intentie te luisteren. Persoonlijk had hij een truc om de kandidaat geestelijken te screenen; hij zorgde ervoor dat zij de eerste twee jaar niet naar Europa konden komen. Hij liet hen verschillende keren hun kandidatuur neerschrijven en had verschillende keren over een periode van 2 jaar met hen persoonlijk contact inzake hun intenties met betrekking tot hun roeping.

Tussen 2008 en 2015 zijn er ongeveer 6 kandidaat-geestelijken uit Vietnam naar België gekomen. De andere kandidaten zijn afgefallen omdat de wachttijd van 2 jaar te lang was en de paters ervan overtuigd raakten dat hun intentie om priester te worden niet de hoofdzaak was.

Bij het contact met de kandidaten in Vietnam werd hen het traject uitgelegd, namelijk dat zij bij hun aankomst in België eerst de Nederlandse taal moesten aanleren. Verder was er contact met de ouders van de kandidaat en met zijn plaatselijke parochiepriester. Ze werden er ook op gewezen dat er zich ook problemen zullen stellen zoals het eten, het klimaat en dergelijke. Zij wisten vooraf dat de opleiding tot geestelijk voor een periode van 8 jaar was.

Het traject bestaat uit 1 jaar Nederlandse les volgen, doch dit is opgetrokken naar 2 jaar. Vervolgens, wanneer men geslaagd is in niveau 4, gaat men naar het seminarie van Brugge voor het volgen van het 1ste jaar filosofie en bij het examen stromen ze door naar het tweede jaar. De volgende stap is dan het noviciaat volgen in Italië voor de periode van 1 jaar. Op het einde van die termijn legt men zijn eerste gelofte af. In het 3de jaar theologie legt men de eeuwige gelofte af. Vanaf dan is men A. in vorming. Nadien gaat men verder met de theologie.

Tijdens het traject van 8 jaar is de kandidaat volledig ten koste van de orde van de Paters A.. De opleiding kost de orde per kandidaat op jaarbasis ongeveer 10 000 euro.

Hij stelt weinig te weten over de kandidaat geestelijken uit Afrika die in het klooster verbleven. Hij had wel gehoord over het document inzake de 7.500 euro vergoeding en had D. W. P. duidelijk gemaakt dat dit geen goed idee was.

Hij stelt dat hij niet op de hoogte was dat ze moesten werken voor de VZW T. op commerciële evenementen die doorgaan in het klooster.

Hij was wel op de hoogte van het bestaan van de VZW T. binnen het klooster. De oprichting was met de doelstelling om het erfgoed van het klooster te kunnen onderhouden en aan het spirituele te voldoen. Bij zijn weten werkt de VZW T. met vrijwilligers en staat M. V. D. S. in voor de vrijwilligers.

30. Op 26 januari 2015 heeft de politie ook bijkomende informatie en stukken ontvangen betreffende A. S. R.. Het betreft onder andere diverse werkschema's, waarbij ook vaak een commentaar (evaluatie) wordt gegeven (zie p. 200 e.v. map 6).

Op 12 februari 2015 wordt hi verhoord. Hij verklaart:

- Hij leerde D. W. P. kennen aan het einde van zijn studie (middelbaar) in de kathedraal van Abomey. Hij had toen interesse in een opleiding als geestelijke. Tijdens een tweede ontmoeting peilde D. W. P. naar zijn specifieke roeping. Een derde ontmoeting was tussen D. W. P. en zijn ouders. D. W. P. zei dat het de bedoeling was dat A. S. R. naar België kwam en dat hij in het eerste jaar de taal zou leren, in het tweede jaar zou hij twee jaar filosofie leren. Daarna zou hij 4 jaar theologie in Brugge moeten leren. Hij ontving ook een document met uitleg. D. W. P.

- vroeg toestemming aan zijn ouders. D. W. P. legde aan zijn ouders ook nog uit dat ze met betrekking tot een eventuele erfenis geen rekening meer dienden te houden met hem, omdat hij tot de gemeenschap zou behoren.
- Wanneer hij akkoord ging om naar België te komen, moest alles nog geregeld worden. Hi moest zijn diploma's en identiteitsdocumenten overmaken aan D. W. P. waarna hij hem de nodige documenten overmaakte zodat hij zijn visum kon aanvragen. Toen zijn visum in orde was, is hij in juni 2010 naar België gekomen. D. W. P. heeft de tickets betaald.
  - Op de Gentse Feesten moesten ze bier bestellen, de gangen kuisen, de tafels op orde stellen én mensen ontvangen. Ze moesten tijdens deze Gentse Feesten de volledige tien dagen werken. Ze hadden afwisseling in shiften. Ze werkten alleen overdag, minstens 4 à 6 uur
  - Zijn eerste les Nederlands had hij in augustus. Ze hadden dagelijks les ofwel 's morgens ofwel in de namiddag. De andere halve dag dienden ze te werken. Enkel als er geen werk was, konden ze studeren. Hij heeft een heel schooljaar Nederlands gevolgd.
  - De werken die ze dienden te doen op dat moment hadden te maken met het congrescentrum dat D. W. P. organiseerde in het klooster. Deze werken werden enkel uitgevoerd door de Afrikaanse studenten. Af en toe kwam B., D. S. A., in het klooster een beetje helpen. Hij is Afrikaans en woonde in het klooster, maar was geen kandidaat-priester.
  - Zij kregen niets betaald.
  - Hij was ook - samen met A. H. H. - verantwoordelijk voor Pater L. Dit hield in dat hij eten diende te brengen of hem dienden te brengen naar de refter.
  - In 2011 zijn de renovaties in het klooster ook begonnen. Daarbij dienden zij te helpen wanneer er ets verplaatst diende te worden. Ook heeft hij de huidige refter geschilderd.
  - In de zomervakantie van 2011 is hij als pastorale werker mee geweest naar Lourdes.
  - Tijdens de Gentse Feesten moesten ze weer elke dag werken. Ze moesten dan de hele dag werken, van 8 u tot 18 u, dan begon het gebed. Na het gebed dienden ze dan nog ongeveer 1 uur het klooster klaar te zetten voor de dag erna. Ze dienden daar ook alles klaar te zetten, bier te schenken, mensen te ontvangen.
  - Ze kregen nog altijd geen spirituele begeleiding. Volgens D. W. P. moesten ze wel kunnen werken voor de gemeenschap en dit als onderdeel van hun opleiding.
  - Ze hebben voor hem ook een gsm gekocht toen hij in het klooster kwam. Het verbruik van de gsm, voor gesprekken naar familieleden en dergelijke, moest hij zelf betalen.
  - In september 2011 is hij begonnen met filosofie te volgen in Brugge. Dit was hele dagen les volgen afhankelijk van het niveau dat ze volgden. Hij ging elke dag van Gent naar Brugge. Na de les kon het zijn dat ze nog moesten werken in het klooster.
  - Hij was ondertussen ook verantwoordelijke voor de kuisploeg van de benedenverdieping, hij was verantwoordelijk voor de ploeg vanaf september 2010. Het werkschema werd opgemaakt door C. M.. Zij kreeg haar opdrachten van D. W. P.. Hij moest op de schema's aanduiden 'BF' of 'Bien Fait' (vrij vertaald: goed gedaan). Af en toe moest hij verslag uitbrengen over de werkzaamheden. Hij moest soms ook nog de wc's kuisen op de benedenverdieping
  - Na enkele maanden begon C. M. te beseffen dat het mis zat. Zij is gestopt omstreeks

april 2012. Na C. M. is er een andere vrouw gekomen voor T.. Met deze vrouw heeft hij nooit moeten werken, hij moest wel nog werken voor T. maar kreeg zijn opdrachten rechtstreeks van D. W. P.. Deze werken waren nog steeds hetzelfde. Kuisen, feesten bedienen, portier zijn op de feesten soms tot 1 à 2 uur 's nachts. Dit waren bijvoorbeeld trouwfeesten, familiefeesten, doopfeesten. Soms kwam er cateringpersoneel en dan dienden ze niet op te dienen, maar bijvoorbeeld wel nog portier zijn, klaarzetten en kuisen. Naast hen waren er nog andere mensen, zoals S. T. en zijn vrouw, die ook kwamen werken tijdens de feesten zoals de Gentse feesten of als ze extra mensen nodig hadden. C., die de was deed en zo, sprong zo ook soms in bij de feesten.

- Zijn aandeel bij de grote renovatiewerken was vooral het verhuizen van meubels naar boven en schilderen. Soms moesten ze een ganse dag schilderen. Tijdens deze renovatiewerken heeft hij in totaal zeker meer dan 10 dagen gewerkt, maar hij heeft geen idee hoeveel dagen hij in totaal gewerkt geeft. De werken diende hij vooral uit te voeren in de schoolvakantie. Alle schilderwerken waren voor hun rekening.

31. Ook A. K. wordt verhoord.

- Tijdens zijn studies aan het seminarie (licentie filosofie) leerde hij D. W. P. kennen. Hij kreeg het e-mailadres van D. W. P. en stuurde hem een mail. Ze wisselden wat gesprekken uit via mail. In de grote vakantie van 2011 ontmoette hij D. W. P. effectief in Lomé. Tijdens de eerste ontmoeting waren er nog andere kandidaten aanwezig. D. W. P. vroeg info over hemzelf, zijn familie, zijn studies, zijn interesses. Hij vroeg hem ook of hij klaar was om naar Europa te komen omdat het hier een ander leven is. D. W. P. had hem verzekerd dat hij effectief priester kon worden. Na de tweede ontmoeting gaf D. W. P. een lijst met alle documenten op die hij in orde moest maken en via mail moest doorsturen aan hem. Hij zou deze dan voorleggen aan de gemeenschap om te beslissen of hij al dan niet aanvaard zou worden. In februari 2012 vernam hij dat hij aanvaard werd in de gemeenschap. D. W. P. heeft nadien alles betaald voor hem en stuurde ook documenten via DHL die hij moest voorleggen op de ambassade.
- In mei 2012 kwam hij aan in Brussel en D. W. P. bracht hem naar het klooster te Gent. Zijn eerste indruk was dat het heel groot was.
- Er werd hem uitgelegd dat hij eerst de taal zou moeten leren en nadien zou men hem wel ergens in een gemeenschap laten inpassen. Naast de Nederlands les moest hij de mis voorbereiden en zingen in de kerk. Alles wat er diende te gebeuren in het klooster zelf, moesten zij doen. Er was ook een vrouw, C..
- Naast de huishoudelijke taken moesten ze nog werken. Ze waren de slaven van T.. Als T. een feest gaf waren zij het die de zalen moesten klaarzetten en nadien opruimen. Tijdens de feesten moesten ze opdienen en afruimen.
- De opdrachten om voor T. te werken kwamen van D. W. P.. Mogelijk vroeg iemand van T. aan D. W. P. om hen in te zetten, namelijk een zware vrouw met grijze haren.
- Het varieerde hoe frequent ze moesten werken voor T.. Bijvoorbeeld tijdens de Gentse Feesten was het dagelijks. Ze moesten ook zorgen voor animatie (zingen en dansen in traditionele klederdracht). Het was ook D. W. P. die aandrang om dat te doen. Als er ook maar iets te doen was in het klooster qua feest dan waren ze daar. Gedurende het volledige feest waren zij aanwezig. Ook vooraf voor de

- voorbereidingen en achteraf voor de opkuis. Ze moesten 15 tot 18 uur werken. Tussendoor mochten ze iets eten maar nadien moesten ze onmiddellijk verder doen. Die vrouw van T. controleerde hen ook. Als er iets niet goed was, dan zei ze hen dat.
- V. F. was de kok van het klooster en er was ook nog een kok voor T..
  - Er werd een lijst bijgehouden met hun uren en volgens C. werden zij eigenlijk betaald voor het werk dat ze deden voor T.. Ze werkten ongeveer 8 uur per dag voor T. en dit 2 tot 4 dagen per week.
  - Hij moest ook een document tekenen dat hij 7.500 euro per jaar zou moeten betalen als hij het klooster verliet. Hij had ook een document moeten ondertekenen dat hij leefde in armoede, gehoorzaamheid en kuisheid.
  - Hij keerde uiteindelijk effectief terug naar zijn thuisland. Daar kreeg hij bericht van D. W. P. dat hij niet meer terug mocht komen.
  - Hij kreeg problemen in zijn thuisland met de politie en vluchtte naar Ghana. Vanuit Ghana keerde hij terug naar België. Hij vroeg asiel aan en werd doorgestuurd naar het ocmw. Hij leerde een vrouw kennen uit Polen met wie hij is getrouwd. Sindsdien woont hij in Polen en werkt er als administratief bediende. Hij regelt bepaalde zaken voor de filialen in België vanuit Polen.

32. Op 18 februari 2015 wordt **C. M.** verhoord. Zij verklaart:

- Ze is in september 2009 in contact gekomen met het klooster Paters A. te Gent in het kader van het trouwfeest van haar dochter. Het huren van de feestzaal werd afgesproken met D. W. P.. Zij stonden zelf in voor de catering. Er was wel een afspraak met D. W. P. dat enkele studenten binnen het klooster tijdens het huwelijksfeest het trappistenbier "A." zouden opdienen. Tijdens het huwelijksfeest hebben dan 2 of 3 Afrikaanse jongeren, studenten, in pij de dranken opgediend.
- D. W. P. zocht een vrijwilliger die hen kon helpen bij het organiseren van evenementen binnen het klooster te Gent en zij heeft hiermee ingestemd. Haar taak bestond erin dat ze zorgde voor het inrichten van de gehuurde feestzalen binnen het klooster.
- De evenementen gingen toen door in naam van de Paters A.. Alles werd toen georganiseerd door D. W. P. en Paters A..
- Wanneer er een evenement doorging in het klooster van de Paters A. te Gent kon zij gebruik maken van de aanwezige studenten, de kandidaat geestelijken van Afrikaanse origine die binnen het klooster verbleven die dan moesten instaan voor het inrichten van de feestzaal en nadien het opruimen van de gehuurde feestzaal. Die studenten waren allemaal kandidaat geestelijken die in het klooster aanwezig waren voor het volgen van een opleiding tot priester.
- Zij is in januari 2010 beginnen werken als vrijwilliger binnen het klooster. De Afrikaanse kandidaat-geestelijken moesten toen helpen bij, het uitvoeren van de renovatiewerken binnen het klooster. Ze hielpen bij bouwwerken, in de kapel.
- Iemand die zeer veel moest werken bij deze renovatiewerken was iemand die luisterde naar de naam "B.". Het was een jongen die illegaal in België verbleef en hij had onderdak gevonden binnen het klooster. De kandidaat geestelijken hebben hoofdzakelijk schilderwerken uitgevoerd tijdens de renovatiewerken.
- De Afrikaanse geestelijken kregen naast hun werkzaamheden bij de renovatiewerken binnen het klooster dagelijks Nederlandse les. De Afrikaanse kandidaat-geestelijken moesten bij hun aankomst in het klooster eerst Nederlandse les volgen en konden

- pas nadien een opleiding volgen in een seminarie.
- In de beginperiode van het organiseren van de evenementen was dat volgens haar zeer beperkt, er dienden nog werken uitgevoerd te worden en het is pas toen de VZW T. opgericht werd dat de evenementen zijn toegenomen. Het was enkel tijdens de Gentse Feesten dat de kandidaat geestelijken gedurende 10 dagen moesten werken. De kandidaat geestelijken moest dan in opdracht van D. W. P. helpen bij de tentoonstellingen die doorgingen in het klooster, en daarnaast dagelijks eten en dranken opdienen, aan de bezoekers. De opdrachten om de kandidaat geestelijken in te zetten bij de evenementen kwamen steeds van D. W. P..
  - Wanneer er een evenement doorging in het klooster dan nam dit in zijn totaliteit, het inrichten en nadien opruimen van de feestzaal, ongeveer 4 uur in beslag door twee kandidaat-geestelijken. In de periode van januari 2010 tot december 2011 heeft ze ongeveer tussen de 25 en 30 evenementen ingericht in opdracht van D. W. P. en de Paters A., waarbij telkens in opdracht van D. W. P. kandidaat-geestelijken werden ingezet voor werkopdrachten, ongeveer 2 à 3 Afrikaanse studenten per evenement. De Afrikaanse kandidaat-geestelijken moesten ook helpen bij evenementen ingericht door de Paters A., zoals de Sint-R.feesten en tijdens de Kerstviering en zo meer...
  - Op de huwelijksfeesten was het altijd de ingehuurd catering die instond voor de bediening van de genodigden, enkel gebeurde het sporadisch dat enkele kandidaat-geestelijken in pij, op verzoek van de inrichter, hun trappistenbier opdienen.
  - De Afrikaanse kandidaat-geestelijken moesten ook een keer optreden in Afrikaanse kledij. Het was op de feestdag van de Paters A. zelf
  - Bij de organisatie van een evenement moest ze op vraag van D. W. P. een document opstellen omtrent de uit te voeren werkactiviteiten door de kandidaat geestelijken. Dit stuurde ze dan door naar D. W. P. die er dan voor zorgde dat een aantal kandidaat-geestelijken de werkopdrachten uitvoerden.
  - Toen in 2011 de VZW T. opgericht werd, gaf ze haar ontslag als vrijwilligster.

33. Bij verder onderzoek van de opgeslagen gegeven aangetroffen op het computermateriaal van D. W. P. worden onder andere kopieën van paspoorten van kandidaat-geestelijken aangetroffen en kopieën van reisdocumenten. Er is ook een document genaamd "*Dossier samen te stellen door kandidaten voor de Orde van S. A.*". Hieruit blijkt dat men een 12/13-tal document vraagt, onder andere ook een brief voor akkoord van de ouders, een aanbevelingsbrief van de parochiepriester en van de spirituele begeleider. Er werd en ook documenten inzake T. gevonden, onder andere een werknota naar aanleiding van een werkoverleg tussen T. en D. een lijst met activiteiten van T./Trefpunt...

Er is ook een document "verbintenis aan te gaan door traiteurs en andere gebruikers van het A. klooster -T.", een document met de algemene voorwaarden waaronder lokalen in T. kunnen worden gebruikt en diverse details onkostennota's gericht aan de VZW P. A. (map 7 p. 175 ev).

34. Op 23 februari 2015 wordt V. G. R. J.- zijnde "Bo." verhoord. Hij deed destijds vrijwilligerswerk bij de Paters A.. Hij verklaart:

- Die Afrikaanse kandidaat-geestelijken dienden van D. W. P. zo snel mogelijk de Nederlandse taal aan te leren en dienden daarbij met de vrijwilligers zo veel mogelijk contact te hebben bij de soepbedeling, om reden dat ze dan de Nederlandse taal sneller onder de knie zouden hebben.
- De Afrikaanse kandidaat-geestelijken praatten met hem over de werken die ze moesten uitvoeren binnen het klooster van de Paters A.. Zo vertelden ze dat ze werden ingezet voor het inrichten en opruimen van de feestzalen die gehuurd werden voor de evenementen. Ze moesten de feestzaal inrichten en daarbij de tafels zetten zoals opgedragen door D. W. P. en later door de VZW T.. Hij weet niet of die kandidaat geestelijken op die evenementen moesten opdienen. Hij heeft wel éénmaal gezien dat een kandidaat geestelijke, H. S. G. genaamd, op een evenement de genodigden moest ontvangen en begeleiden naar de feestzaal.
- De Afrikaanse kandidaat geestelijken moesten op de evenementen ingericht tijdens de Gentse Feesten wel werken. Ze moesten dan instaan voor het inrichten en opruimen van feestzalen, opdienen op de feesten de job van kelner uitoefenen, en tevens helpen in de keuken zoals de afwas doen na de evenementen.
- Naast de werken op de evenementen moesten ze ook helpen bij de renovatiewerken in het klooster. Zo was hij er in 2011 eens getuige van dat verschillende kandidaat geestelijken verbouwingen aan het uitvoeren waren. Hij zag dat ze bezig waren met het schoonmaken van bouwstenen, ze waren slijpwerken aan het uitvoeren en zaten volledig onder het stof Ze droegen zelfs geen beschermkledij, geen beschermbril en dergelijke.
- Hij weet dat er tevens een Angolees in het klooster verbleef, gekend onder de naam B., die illegaal in het land verbleef en meehielp in de keuken. Hij verbleef op een kamer binnen het klooster en zou thans zijn papieren in orde gebracht hebben en vermoedelijk woonachtig zijn in (...).
- Daarnaast hebben ze ook veel schilderwerken uitgevoerd in het klooster.
- Hij weet niet wanneer en hoelang die kandidaat-geestelijken moesten werken, hij kwam er enkel op zondag.

35. Op 3 maart 2015 wordt **B. B.** verhoord. Hij verklaart:

"Ik ben priester en ik ben als prior aangesteld binnen het klooster van de Orde Paters A. te (...).

Ik zetel in de raad van de Paters A. voorbij de overlegmomenten en wijstaan in voor het dagelijks bestuur. Ik zit het Huis Kapittel voor en stel de agenda samen van de raad. (...)

D. W. P. had 25 jaar ervaring als missionaris in Congo en hij kwam met het voorstel om Afrikaanse kandidaat geestelijken naar België, meer bepaald naar het klooster te Gent te laten komen voor een opleiding als geestelijke. Wij vonden geen kandidaten meer waarop D. W. P. met zijn project kwam.

D. W. P. had reeds contacten met een Nigeriaanse geestelijke en samen hadden ze reeds iets opgezet tot het opleiden van kandidaat geestelijken. Om reden dat het moeilijk werken was met de Nigeriaanse geestelijke heeft D. W. P. mij gevraagd die verantwoordelijkheid op mij te nemen. Het was de bedoeling om de Afrikaanse kandidaat geestelijken hier een bezigheid te geven en ik zou mij steeds verder inlaten met de studies.

D. W. P. was volgens mij sedert 2009 reeds bezig met deze recrutering. Het was D. W. P. die de afspraken maakte met de kandidaat geestelijken. Vanaf het begin is gekozen om de Afrikaanse kandidaat geestelijken naar België te brengen voor hun vorming. Het was D. W.

P. die zelf naar Afrika moest gaan om kandidaat geestelijken te recruteren. De meeste kandidaat geestelijken kwamen uit Franssprekende ex-kolonies en een voorwaarde was dat ze hier in België de nederlandse taal leerden. De Afrikaanse landen die in aanmerking kwamen waren Benin, Ivoorkust, en Togo.

D. W. P. was toen reeds in contact gekomen met Australië die vooral in Vietnam kandidaat geestelijken recruteerden, doch zij hanteerden een andere werkwijze Wij wensten dat de kandidaat geestelijken in België hun opleiding volgden,

D. W. P. ging dat met zijn Afrikaanse ervaring organiseren in het land van herkomst. D. W. P. ging naar de bisschop van die Afrikaanse Jonden en vroeg of hij kandidaat geestelijken had die interesse hadden voor een priesteropleiding. Van uit de Belgische provincie zou dan gekeken worden om een Orde Paters A. op te richten in het Afrikaans land. Het is zeker niet gemakkelijk om in een internationale gemeenschap te leven. D. W. P. had in Benin contacten met 2 zusters A. en zij stonden in voor de eerste opvang en begeleiding die dan op hun beurt enige uitleg gaven aan D. W. P. of het om geschikte kandidaten ging.

D. W. P. ging dan persoonlijk een twee a driemaal de kandidaat geestelijken bezoeken in hun land van herkomst D. W. P. legde per kandidaat geestelijke een dossier aan en ging ook de familie bezoeken van de kandidaat om het akkoord te bekomen van de familie.

De Afrikaanse kandidaat geestelijken zijn don naar Gent gekomen voor een opleiding ols geestelijke. Ze dienden eerst aan de universiteit van Gent de Nederlandse taal te leren. De eerste 6 maanden waren volledig gericht op hun studies van de Nederlandse taal, en zij dienden te slagen in hun examen. De kandidaat geestelijken moesten bij hun aankomst te Gent een document ondertekenen, een soort tenlasteneming waarbij vermeld werd dat wij als Orde Paters A. instonden voor de betaling van studiekosten en dergelijke. Van zodra de kandidaat geestelijke niet meer voldeed dan konden wij deze tenlasteneming staken en de kandidaat geestelijke terugsturen naar hun land van herkomst.

De kandidaat geestelijken namen deel aan ons leven binnen de leefgemeenschap. Ze moesten driemaal per dag bidden, soms wat helpen in de keuken en op zondag ook instaan voor de afwas.

Soms kregen de kandidaat geestelijken ook opleiding muziek, om te kijken of ze muzikaal moesten bijgeschaafd worden. Als alles goed verliep werden de kandidaat geestelijken naar het seminarie van Brugge gestuurd voor hun opleiding. Zij maakten de verplaatsing per trein en konden ook in het seminarie blijven slapen, In het seminarie van Brugge kunnen de kandidaten filosofie en theologie gaan volgen, 2 jaar voor filosofie en 3 jaar voor theologie gevolgd door 1 Jaar pastoraal. Nadien naar het noviciaat in Italië voor een periode van 1 jaar om zich te specialiseren in de kerkleer.

Wanneer we kijken hoelang de studies duren voor een Afrikaanse kandidaat geestelijke zien we dat hij 1 jaar de nederlandse taal leert, vervolgens 5 jaar seminarie in Brugge met een onderbreking van 1 jaar noviciaat in Italië, wat in totaal een opleiding betreft van minimum 7 jaar.

Iedere kandidaat geestelijke die toetreedt tot de Orde Paters A. legt de drie geloftes af, namelijk armoede, gehoorzaamheid en het celibaat.

Na de opleiding van 7jaar, wanneer de kandidaat geestelijke geen tweede zit heeft ondergaan, komt de plechtige gelofte gevolgd door de diakenwijding en uiteindelijk de priesterwijding. Alles samen neemt het 8 jaar in beslag tot de wijding tot priester.

Mijn periode tot priesterwijding was inderdaad korter dan wat thans gehanteerd wordt. Men wordt nu eerst postulant, dat loopt over een periode van 1 tot 3 jaar, en dan pas start men met de opleiding novice. Dit is ingevoerd om beter voorbereid en opgeleid te zijn op het

leven als geestelijke

Sedert 2010 heb ik volgende Afrikaanse kandidaat geestelijke gezien in het klooster te Gent. De eerste drie waren, D. M. die binnenkort zijn gelofte zal afleggen, A. G. die door ons teruggestuurd werd naar zijn land van herkomst, en A. H. H. die zelf vertrokken is uit het klooster en we waren zinnens hem weg te sturen omdat hij ongelimiteerd telefoneerde naar zijn familie. De kandidaat geestelijken mogen telefoneren naar hun familie maar dit moet gebeuren op eigen kosten.

De telefoonkosten moesten ze dragen van hun zakgeld, zijnde 30 euro per maand. Verder konden ze van hun zakgeld sparen om iets aan te kopen, en daar hadden ze onze toelating niet bij nodig. Ik krijg ook maar 50 euro per maand Ik geniet een maandloon als geestelijke doch de kandidaat geestelijken krijgen binnen de periode van opleiding geen uitkering en worden tenlaste genomen door de Paters A..

Het is zo dat geen enkele kandidaat geestelijke onkosten moet maken, alles werd door de Paters A. betaald. Nadien is H. S. G. toegekomen, maar deze is ook uit eigen beweging vertrokken.

Ik denk dat er over de volledige periode een 20-tal kandidaat geestelijken naar het klooster van Gent gekomen zijn voor het volgen van een opleiding tot priester. Ik was al tevreden dat van de 20 Afrikaanse kandidaat geestelijken er 1/3 bleven en van de rest wisten we dat ze mogelijks met andere motieven naar België gekomen waren."

Over het leven van een kandidaat geestelijke in het klooster A. stelt hij: "driemaal per dag bidden, van 07.00 uur tot 07.30 uur, gevolgd door een ontbijt, 's middag bidden van 12.00 uur tot 12.30 uur gevolgd door het middagmaal, vrij tot het avondgebed om 17.30 uur en om 18.00 uur de avondmis tot 18.30 uur, nadien zijn ze vrij om te studeren of televisie te kijken. Gemeenschap is een belangrijk punt binnen onze leefgemeenschap.

Daarnaast dienden de kandidaat geestelijken te helpen bij het uitvoeren van handenarbeid, wat een onderdeel is van hun opleiding. De handenarbeid hield in dat ze soms meubelen moesten verhuizen en/of verplaatsen, en éénmaal hebben ze schilderwerken uitgevoerd doch dat was niet veel Zij kregen de opdracht van D. W. P. en ik werd meestal daarvan op de hoogte gebracht

U brengt mij ter kennis dat de Afrikaanse kandidaat geestelijken dienden te helpen binnen de VZW T. binnen de Paters A., waarbij ze dienden in te staan vaar het inrichten en opruimen van de verhuurde feestzalen, opdienen op feesten en evenementen, helpen in de keuken op evenementen, optreden in traditionele Afrikaanse kledij en liederen zingen, eigenlijk alles wat te maken heeft met de volledige organisatie van een evenement.

Ja dat klopt, maar dat is ondertussen afgebouwd omdat het niet meer in evenwicht was met hun studies. Ik kon enkel zeggen dat ik niet de mening toegedaan ben dat de kandidaat geestelijken uitgebuit werden.

U vraagt mij wie de leiding had over de VZW T. ? Mevrouw C. M. had gehoopt bij de oprichting van de VZW de leiding te krijgen, maar dat is niet gevolgd. Een zekere M. kreeg de leiding en D. W. P. werd daar steeds bij betrokken en zat in de raad van bestuur en bij de algemene vergadering. Na het vertrek van M. is M. V. D. S. aan het hoofd gekomen van de VZW D. W. P. was altijd betrokken bij de activiteiten van de VZW T. en ikzelf zat in de raad van bestuur"

De bedoeling van de oprichting van de VZW T. was volgens hem enerzijds om via de VZW T. het klooster van Paters A. financieel beter te maken en anderzijds van het klooster een ontmoetingsplaats te maken door het organiseren van evenementen.

Binnenkort zou de VZW T. ook instaan voor de verhuring van kamers. Het was ook de bedoeling dat wanneer er eten wordt opgediend op een evenement dit zou gebeuren door mensen van buiten, wat niet wegneemt dat er sporadisch geholpen werd door kandidaat geestelijken in kader van de handenarbeid binnen hun opleiding binnen de leefgemeenschap.

Over het vertrekken van de kandidaat geestelijken stelt hij: *"Het terugsturen van een kandidaat geestelijke naar zijn land van herkomst gebeurt (sic) niet van vandaag op morgen, er zijn voorafgaandelijke gesprekken met de kandidaat en onze beslissing tot het terugsturen wordt gemotiveerd en vervolgens krijgt de kandidaat de tijd om zijn terugkeer voor te bereiden.*

Sommige kandidaat geestelijken verlieten het klooster zonder de prior te verwittigen, wat niet kon aanvaard worden.

Wij waren toch zinnens om een 8-tal kandidaat geestelijken uit de orde te zetten omdat ze bij ons op de zwarte lijst stonden wegens het niet voldoen aan de eisen van de leefgemeenschap (...) Onder die 8 kandidaat geestelijken bevonden zich V. W. (had ik aangeraden bij een psycholoog te gaan omdat hij vreemde opvattingen had en hij heeft dat geweigerd), A. H. H. (kwam meer niet dan wel naar het gebed), O. E. (was geweigerd en had zelf beslist niet meer terug te komen), Y. B. P. (had reeds een tweede kans gekregen), Ma. (was een paar weken bij ons en kwam steeds klagen over de kwaliteit van het eten), en de andere ken ik niet meer bij naam.

Morel is een van de eerste kandidaat geestelijke geweest om zelf weg te gaan uit het klooster. Hij heeft het niet eerlijk gespeeld met D. W. P., hij wou enkel naar Europa komen en zich hier vestigen.

(...)

Ik herinner mij het voorval dat een aantal kandidaat geestelijken stenen dienden te kuisen en slijpen in kader van renovatiewerken. Dat was allemaal niet zo veel, maar het klopt dat ze kandidaat geestelijken toen geen beschermkledij droegen. De kandidaat geestelijken hebben deze handenarbeid uit vrije wil gedaan."

Hij erkent dat de kandidaat-geestelijken soms bij hem kwamen met de klacht dat het werk hun te zwaar viel. Hij had daar met D. W. P. over gesproken en gezegd dat hij een evenwicht moest zoeken tussen de handenarbeid en de studies.

Omtrent de kaften die tijdens de huiszoeking op zijn kamer werden aangetroffen stelt hij dat hij éénmaal per maand een gesprek had met de kandidaat geestelijken in het klooster en dat hij daarvan notities maakte om nadien voor te leggen aan de raad. Bij die raad werd dan beslist of die kandidaat geschikt is en verder kan gaan met zijn opleiding.

36. Op 5 maart 2015 wordt H. E.: A.-monnik in het klooster van de Paters A. t e Gent, verhoord.

Inzake het project met de kandidaten uit Afrika en Vietnam verklaart hij dat werd toegelicht

dat het de bedoeling was dat de kandidaten eerst en vooral Nederlands moesten leren. Als men slaagde voor de taaltesten kon men aan het postulaat beginnen. Wanneer men dan geschikt bevonden werd, kan men naar Brugge gaan om filosofie te studeren. Dit was in het begin. Ondertussen is deze werkwijze veranderd.

Inzake de werkzaamheden die de Afrikanen dienden uit te voeren in het klooster verklaart hij: *"Aan de ene kant is het normaal dat ze meedraaien in het huishouden en enkele taken op zich nemen.*

Daarnaast zijn er natuurlijk hun werkzaamheden voor vzw T.. Een frappant voorbeeld hiervan: een habijt is gewijd en heeft grote symbolische waarde. Naar aanleiding van een degustatie van het A.-bier had D. W. P. er niet anders op gevonden dan vier van de Afrikaanse jongens een habijt te laten dragen om het bier te laten ronddragen als ober. Ook mijn andere blanke medebroeders vonden dit een brug te ver.

T. heeft op zich nooit goed gedraaid, maar ik heb de Afrikanen gezien terwijl ze de ruimtes, die door T. gebruikt werden, aan het poetsen waren. Als er feesten waren geweest, was er veel werk aan het opkuisen. Daar hadden ze dan wel een halve dagtaak aan. Ik denk dat ze dan allemaal wel aan het werk waren, maar wel gespreid over de verschillende ruimtes. De opdracht om te helpen bij het opruimen, kregen ze van D. W. P.. Over de frequentie van de feesten kan ik niets vertellen, ik heb er geen zicht op. Volgens mij draaide het niet goed.

Daarenboven heb ik de indruk dat M. V. D. S. en B. P., de verantwoordelijken van de vzw T., zeer dominant zijn en een stevige vinger in de pap hebben. (...)

Met betrekking tot werkzaamheden heb ik de Afrikanen ook de waterput aan het klooster weten herstellen. Dit was in zeer gevaarlijke omstandigheden, ik zag hen zonder beschermingskledij stenen slijpen. Voor zover ik weet heb ik hen geen schilderwerken zien uitvoeren.

Ik heb dus wel gezien dat ze veel taken dienden uit te voeren waarvan ik dacht dat dit niet behoorde tot het takenpakket of leven van een postulante of novice. Ik heb zelf een late roeping, ik heb zelf lange tijd gewerkt waardoor ik hen versta wanneer ze met hun grieven bij mij komen."

Inzake de VZW T. stelt hij: *"T.-treffpunt is opgericht om het kloostergebouw te kunnen behouden en onderhouden. Eerst werd het geleid door C. M., een zeer bekwame vrouw met veel contacten, samen met M. B. Op dat moment was er een duidelijke scheiding tussen T. en het klooster. Er moet een haar in de boter geweest zijn met C. M. waar ik verder niets van weet maar er is een nieuw bestuur gekomen waarna de scheiding tussen klooster en T. vervaagde. Ik denk dat de problemen ook maar begonnen zijn met het nieuwe bestuur M. B. wenste niet dat de Afrikanen ingeschakeld werden.*

Het idee om T.-treffpunt op te richten is ongeveer gelijktijdig geopperd door het project met de Afrikaanse kandidaten. Ook dit idee kwam van D. W. P."

Hij stelt nog dat nadat er vele vertrokken zijn, het systeem veranderd is. Nu wil men de kandidaten eerst hun filosofieopleiding laten volgen in hun thuisland. Daarna komen ze hier de priesteropleiding in Brugge volgen, waarna ze terug een jaar naar hun thuisland gaan en pas daarna eventueel definitief naar België komen. Uitgangspunt hierbij is dat het zo wat moeilijker wordt om in België te raken en ze dus beter hun motieven kunnen peilen.

Inzake eventuele vrijwilligers die in het klooster werkzaam waren stelt hij: *"B. werd*

opgevangen in het klooster en werkte ook. Verder ook S. T., D. K. M., de vrouw van S. T.. Zij kwamen vrijwilligerswerk verrichten waarbij D. W. P. hen waarschijnlijk wel iets in hun hand stak"

37. A. M. heeft per e-mail een verklaring overgemaakt aan de politiediensten op 16 maart 2015. Hij verklaart onder andere:

- Hij had de bedoeling priester bij de pater A. te worden in Gent.
- Na zijn aankomst, op 6 januari 2010 was hij ingeschreven in het Universitair Centrum voor talenonderwijs in Gent. Hij heeft de taal gestudeerd tot niveau 5. Daarna volgde hij filosofie in het Grootseminar te Brugge. Hij heeft ook in de A. hogeschool gezeten om bedrijfsmanagement te studeren .
- Elke dag kwam D. W. P. met een pak taken die moesten uitgevoerd worden. Het klooster is volledig verbouwd. Tijdens de verbouwing moesten zij elke dag dingen verplaatsen van de ene plaats naar de andere. Altijd werken zonder rust van 7uur tot 22 uur.
- De activiteiten waren divers: kuisen, afwassen, opruimen, kamers leegmaken. Zij moesten altijd bereid zijn om een taak uit te voeren. Het was zonder rust. Alles was op voorrand beslist en gepland door D. W. P..
- Na de verbouwing van het klooster werden de zalen verhuurd voor vergaderingen, feestjes huwelijken en veel andere evenementen werden er georganiseerd. Er was geen vast personeel voor al dit werk. Ze waren zijn gratis personeel. Meestal moesten ze om 5 uur opstaan om tafels klaar te maken, stoelen plaatsen, toiletten poetsen, zalen kuisen, en afwassen indien mensen kwamen om te eten. Het werk was boven hun kracht. Het was continu. Hij moest van D. W. P. de stenen van de waterput in de tuin snijden met een gevaarlijke machine.
- Wat hij goed vindt is dat hij Nederlands geleerd heeft
- Ondanks alles wat gebeurde, verwachtte D. W. P. een goed schoolrapport. De combinatie van werken en studeren was niet evident. De tijd voor de studie was er gewoon niet.
- Hij nam uiteindelijk de beslissing om het klooster te verlaten. Hij heeft het klooster verlaten zonder vergoeding voor al wat hij gedaan heeft. Hij had gevraagd om in het bisdom Brugge in te treden als priester kandidaat D. W. P. gaf echter een negatief advies. Zijn aanvraag was gewoon geweigerd.

38. Op 16 maart 2015 wordt **D. W. P.** herverhoord.

Op de vraag of het project goed was antwoordt hij dat het project goed is maar dat er mankementen in zijn waaraan ze werken om deze te verbeteren. Een voorbeeld hiervan is dat zij een deel van de opleiding laten doorgaan in Afrika.

Het rekruteringsproces is geïntensiveerd. Er zijn nu in België drie personen die de kandidaten begeleiden. In Afrika zijn er uiteraard nog personen die instaan voor begeleiding.

De Belgische provincie heeft de leiding. Deze bestaat uit D. W. P. samen met B. B. en J. W..

"Vraag: U ontkent dat volledig. Maar we moeten wel zeggen, dit is niet alleen van de kandidaat-geestelijken, maar ook van de andere Broeders / Priesters dat de kandidaten niet

enkel ingezet werden voor de economische activiteiten maar ook voor het uitvoeren van renovatiewerken. Zo moesten zijstenen opkuisen in erbarmelijke omstandigheden. Daarmee bedoel ik blootvoets, ontkleed bovenlichaam, zonder beschermkledij, zonder beschermbril...
 Antwoord: Ik zou hen niks laten doen, die ik zelf niet zou doen.

Vraag: Maar toch werd dit voorval aangehaald? Met betrekking tot een waterput?

Antwoord: Er werd een waterput ontdekt ja waarbij stenen moesten worden "afgeklopt". Maar ik zeg het nogmaals ik zou die mensen niks loten doen die ik zelf niet zou doen, noch in omstandigheden die ik mezelf niet zou toevertrouwen.

Vraag: We hebben een aantal blanke priesters verhoord omtrent de duur van hun opleiding. Zij spreken over 6 a 7 jaar en zij zijn priesters. Maar bij de Afrikaanse kandidaten duur het negen jaar? Hoe komt dit? Antwoord: Door de opleiding tot religieus, door komt de taal nog eens bij hier in België. Als het heel goed gaat doen ze het op twee jaar in plaats van op één jaar. Dan heb je nog het noviciaat. De theologie duurt vijf jaar in plaats van vier jaar. Negen jaar is geen overbodige tijdsspanne. Dit is een algemene revolutie nu. Volgens het kerkelijk recht kan je twee jaar filosofie doen, één jaar noviciaat en vier jaar theologie maar voor mensen uit het buitenland duurt dit sowieso of langer door de taal. Bovendien vinden wij dat mensen die een master aankunnen, moet je een master laten volgen en dan is het geen vier jaar theologie maar vijf jaar theologie.

Vraag: Op bepaalde feesten in het klooster te Gent liepen de Afrikaanse kandidaat-geestelijken rand in een habijt. Dit werd niet aanvaard door de andere kloosterlingen omdat een habijt een gewijd kledingstuk is. Dit om jullie bier te promoten. U werd daarover aangesproken? Antwoord: Ik kan mij dat niet meer herinneren.

Vraag: Wanneer mag men een habijt dragen? Antwoord: Op het ogenblik is het zo dat zij een habijt dragen vanaf het moment dat zij aspirant zijn, dat is normaal nadat zij hier één of twee jaar zijn. Dit wordt eigenlijk beslist door de Orde zelf."

"Vraag: Vindt u zelf dat u de Afrikaanse kandidaat-geestelijken teveel heeft ingezet voor het uitvoeren van allerlei arbeid? Antwoord: Er is een periode geweest dat zij vaker werden ingezet, dat klopt. Dat was bij aanvang van de VZW T.. In die periode heb ik meer beroep op hen gedaan, want VZW T. vond geen vrijwilligers enzo, maar als u dat interpreteert dat zij ingezet werden om eraan te verdienen dan ontken ik dat. Dat is deel van uw identificatie met uw gemeenschap ten overstaan tot de materiële zaken in het gebouw. Dat is verantwoordelijkheid dragen.

Vraag: Maar omdat VZW T. geen vrijwilligers vond werden zij wel ingezet? Antwoord: U denkt VZW T. is om geld te verdienen. Ik bemerk nu dat wij ons moeten afvragen, wat is VZW T.? We moeten dat allemaal heel klaar en duidelijk neerschrijven. Ik heb de indruk dat het probleem zit bij de interpretatie.

Vraag: Neen daar zit niet het probleem. Het probleem zit is dat kandidaat-geestelijken naar België komen om een religieuze opleiding te krijgen, niet om gebruikt te worden als kelner, als bouwvakker? Antwoord: Neen het betreft een gave aan God die wordt geverifieerd in de talenten die je bezit. Daar behoort ook het materiële toe, ingezet worden in de Orde. Dit hoort bij vorming tot priester, vorming tot religieus. Dit werd met hen of duidelijk gecommuniceerd in Afrika, heel duidelijk.

Vraag: Maar er is toch een duidelijk verschil tussen enerzijds Vzw P. A. en VZW T.? Want de enige activiteiten die VZW T. heeft zijn louter commerciële activiteiten. Antwoord: Dat zie ik nu ook. Wij wouwen aan een nieuwe vorm van gastvrijheid doen. Het klooster is een beschermd monument. Het idee was om het klooster toegankelijker te maken en op die

manier onze gebouwen te kunnen onderhouden. We dachten toen dat het beter was om een aparte VZW op te richten.

Vraag: naar aanleiding van de analyse van de computers die door u gebruikt werden, treffen wij naast kopies van paspoorten van minimum 70 kandidaat geestelijken. Dit is toch een groot aantal? Antwoord: Dat komt omdat de opleidingshuizen zo goed als vol zitten. Ik verwijt mezelf één ding en dat is dat ik vertrouwen heb gegeven aan mensen die een mislukking hebben gehad maar ik wou hen een tweede kans geven. En nu zijn dat diegene...dat verwijt ik mijzelf. Ik ben eigenlijk te goed geweest. Begrijpt u dat?"

"Vraag: Dan is er blijkbaar toch een slechte screening geweest? antwoord: Ik geloof niet dat de screening slecht is. Maar we hebben de impact van het cultuurverschil verkeerd ingeschat. Dat is het grote probleem.

Vraag: Dus u vindt niet dat de Afrikaanse kandidaat geestelijken welke zich slachtoffer gemeld hebben, slachtoffers zijn? Antwoord: Neen.

Vraag: Waarom niet? Antwoord: Ten eerste zijn het toch allemaal volwassenen, ten tweede hun kerkbeeld is totaal anders, ten derde is er gepraat geweest met heel veel mensen uit hun entourage. Ik vind niet dat ze kunnen zeggen dat ze slachtoffer zijn aangezien er werd gepraat met hun ouders. Bovendien werd er afgesproken dat zij konden terugkeren zonder dat het werd aanzien als een mislukking of ze een blaam zouden krijgen. Deze zaken zijn echt voorbereid. Dus in die zin slachtoffers? Neen.

Het zijn toch allemaal volwassenen maar ze zijn niet consequent. Eens ze hier zijn veranderen ze totaal.

Vraag: Maar ze moeten wel een document ondertekenen waarbij zij 7500 € per jaar moeten betalen indien zij de opleiding op eigen initiatief afbreken? Antwoord: Als u de documenten gezien hebt dan weet u dat het originele document dat niet vermeld. Maar wel dat wij de financiële verantwoordelijkheid dragen van hun verblijf en de financiële verantwoordelijkheid van hun terugkeer. Hebben ze u gezegd wanneer dat andere document op tafel is gekomen? Dit werd pas opgesteld nadat iemand hen verteld had dat wij voor hen een loon uitbetaald kregen. Ik was toen zo kwaad dat ik dat document heb opgesteld waarop stond dat ze 7500 € per jaar moesten betalen voor de jaren dat ze bij ons hadden verbleven. En dat bedrag heb ik zo bepaald omdat dat de gemiddelde kostprijs is van een student bij ons.

Vraag: U weet toch waarom zij dit denken? Antwoord: Maar nee, dat is een misvatting.

Vraag: Bij het bevolkingsregister wordt er geregistreerd "Beroep: Geestelijke (loontr.)". Als iemand Nederlands kan lezen na enige tijd dan stellen zij zich toch vragen? Antwoord: Ik kan toch niet verantwoordelijk gesteld worden voor de registratie bij het bevolkingsregister?

Vraag: U kan hen misschien wel begeleiden bij dergelijke zaken. Als u mij in Afrika dropt en ik moet mij daar inschrijven in het bevolkingsregister zal ik ook niet weten waar ik naartoe moet of moet zeggen. Dergelijk document opstellen uit woede, u begrijpt toch dat dit de druppel is geweest voor sommige kandidaten? Antwoord: Dat kan, dat kan.

Vraag: Een aantal van die kandidaten hun verblijfsdocument zou bijna verlopen. Zij hebben u hierover aangesproken maar u hield hen aan het lijntje waardoor de verlenging er niet kwam; Antwoord: Dit zal bij personen geweest zijn waaraan getwijfeld werd of ze " geschikt waren. Maar er was toen nog geen beslissing om hen weg te sturen.

Vraag: Waarom hielp u hen niet? U kan hen dat toch uitleggen? Nu werden ze aan hun lot overgelaten. Antwoord: Zij werden niet aan hun lot overgelaten. De afspraak was dat zij terug naar hun thuisland gingen nadat zij de opleiding verlieten.

Vraag: U hebt hen wel naar hier gebracht. Het is uw verantwoordelijkheid om hen op een waardige manier te behandelen. Maar u hield hen aan het lijntje tot wanneer het document verliep en dan werden ze op straat gezet. Antwoord: Ik heb hen gevraagd om het initieel akkoord te respecteren en terug te keren naar hun land.

Vraag: Er zijn kandidaten die aan de deur van uw klooster gezet zijn en via via uiteindelijk bij privépersonen terecht zijn gekomen. Maar daar hadden zij tal van problemen door de tenlasteneming en was het moeilijk om hier verder te studeren. Antwoord: Ik herhaal nogmaals ik had hen gevraagd om terug te keren naar hun thuisland zoals initieel was overeengekomen. Maar ze weigerden!

Vraag: Waarom helpt u als geestelijke hen niet om hier te blijven als ze niet willen terugkeren naar hun thuisland? U hebt u geëngageerd om hen naar hier te halen voor een opleiding waarvoor hij dan volgens u niet geschikt voor is. Maar als menslievende geestelijke zou u hen toch kunnen helpen om verder iets van hun leven te maken. U liet hen aan hun lot over! Dit terwijl u ervoor gezorgd hebt dat ze naar hier gekomen zijn. Ze zijn dan misschien niet geschikt om geestelijke te worden maar misschien om andere studies te volgen,

Antwoord: -Geen antwoord

Vraag: Klopt het? Antwoord: Neen het klopt niet. U trekt het uit de context.

Vraag: Bij onze controle op 7 december 2014 waren er mensen aan het helpen op het feest. U verklaarde nadien dat dit "illegalen" waren welke u in het verleden had geholpen en zijn nu vrijwillig kwamen helpen als blijk van dankbaarheid. U heeft deze mensen toch ook geholpen. Waarom kon u de kandidaten niet helpen:? Antwoord: Ik wens daar niet op te antwoorden." (...)

"Vraag: Uit facturatie blijkt dat er zeker sinds de tweede helft van 2008 reeds evenementen werden ingericht in lokalen van het klooster zoals bijvoorbeeld voor "Openbaar Kunstbezit Vlaanderen". Hierbij wordt gefactureerd voor maaltijden, kuisen + afwas.

Op dat ogenblik was de VZW T. nog niet opgericht.

Wie was verantwoordelijk voor de verhuur en de organisatie ?

Antwoord: Dan was ik daar al ja.

Vraag: Was u dan verantwoordelijk? Antwoord: Jaja.

Vraag : Wie stond in voor het klaarmaken van de maaltijden, de afwas, de opkuis, enzomeer? antwoord : Onze kok.

Vraag: Volledig alleen?

Antwoord: Dat hangt ervan af. Hij deed heel veel alleen. Dat was afhankelijk van de evenementen. "

Inzake de renovatiewerken in het klooster: "De grote renovatiewerken, ook de schilderwerken, werden steeds uitbesteed aan aannemers, kleinere werken zoals de waterput en het kleine zaaltje werden niet uitbesteed aan een aanemer en deze werken werden door onszelf uitgevoerd.

Vraag: Uit verklaringen blijkt dat de Afrikaanse kandidaten dit deden. Antwoord: Dat is niet waar. In de renovatiewerken werd alles gebeurd door...

Vraag: Welke schilderwerken hebben die kandidaten dan wel gedaan?

Antwoord: Misschien in onze opslagruimte op het gelijkvloers waar onze kleine keuken is. We hebben dat zelf uitgebrouwen en daar hebben zij geholpen als ik mij goed herinner. Als ze ooit iets geschilderd hebben, maar ik durf dat allemaal nie ... das allemaal zo long geleden, denk ik aan sommige kamers misschien boven. Maar dat moet voor de tijd zijn van, hebben wij dat toen geschilderd???, misschien één zaal volledig aan de andere kant Dat kon zijn dat ze door ooit geholpen hebben, maar in welk jaar... "

Inzake de oprichting van de VZW T. *"Enerzijds zijn wij een openbaar monument en ten tweede moeten wij naar nieuwe bestemmingen zoeken voor delen van het gebouw aangezien onze groepen kleiner geworden zijn. We vroegen ons af, bijvoorbeeld de grote refter, hoe kunnen we dat een nieuwe bestemming geven met de bedoeling om deze te verhuren. Er werd een aparte VZW opgericht zodat leken zich hiermee met zouden bezighouden."* Het initiatief kwam van de Paters A. in samenspraak met de VZW B. S. C. alwaar M. B. toen ook voorzitter was. Hij is zelf voorzitter en zat erbij als contactpunt tussen de werking en het klooster. Een soort connectie tussen het klooster en de VZW T.. Toen de voorzitter, M. B., vertrokken en heeft men D. W. P. gevraagd om dat tijdelijk over te nemen.

Volgens hem heeft het internationaal opleidingsproject eigenlijk niks met de VZW te maken. Dat behoort tot de VZW Paters A.. Maar langs de andere kant zagen zij initieel ook mogelijkheden om hun kandidaten in contact te brengen met een stuk van de maatschappij.

Op de vraag: *"Toch liep het een beetje door elkaar?"* antwoordt D. W. P.: *"Alle ruimtes blijven ook ter beschikking van het klooster, niet alleen van VZW T., We moeten dat veel meer documenteren en daar zijn we nu ook met bezig. De VZW's lopen niet door elkaar maar de afspraken zijn niet duidelijk. Daar ben ik het ook met eens "*

"Vraag: Dus die Afrikaanse studenten poetsten in die gedachte ook de zalen welke gebruikt werden door VZW T.? Antwoord: De zalen werden ook door de Paters A. gebruikt achteraf werden deze gepoetst door de kandidaten.

Vraag: Een huwelijksfeest valt toch onder de verantwoordelijkheid van VZW T.. Maar de opkuis gebeurde wel door de kandidaten? Antwoord: Over welke periode spreek je.

Vraag: Over zowel voor als na de oprichting van VZW T. Antwoord: Dat was echt weinig voor de oprichting. Het is ook daarmee dat we ons daarover vragen hebben gesteld, want het was op goed geluk dat iemand vroeg om een feest te mogen geven.

Vraag: Voor de kandidaten was het dan toch helemaal niet duidelijk? Antwoord: Ze hebben mij die vraag nooit gesteld. Het is bijna gelijktijdig opgericht, zowel het project voor de opleiding als de VZW T..

Vraag : Wie deed welke taken in de VZW ? Antwoord : Momenteel is M. V. D. S. de manager, samen met B. P. bouwen zij een visie uit als hulp aan de VZW Ik ben de voorzitter. In het verleden was M. B. voorzitter en werd bijgestaan door C. M. Vraag: Bijvoorbeeld opkuis van een zaal. Wie bepaalt hoeveel hiervoor gefactureerd zal worden? Antwoord: Dat moet Je niet aan mij vragen. Daar kan ik echt geen antwoord op geven.

Vraag: Zoals de bediening van Afrikaanse kandidaten op huwelijksfeesten. Dit wordt toch wel doorgerekend aan de klant? Antwoord: Ik kan mij niet voorstellen dat zij dergelijke taken hebben uitgevoerd. Als zij meehielpen waren dit enkel evenementen in rechtstreeks verband met de gemeenschap.

Vraag: Waar halen die kandidaten dat dan? Zij spreken over helpen op huwelijksfeesten, recepties, pensioenfeesten,... Antwoord: Ik kan mij dat echt niet meer herinneren. Misschien is dat een keer voorgevallen?

Vraag: Nu is het misschien "een keer voorgevallen". Wel wie rekent dat dan door aan de klant? Antwoord: Ik weet dat allemaal niet meer. Ik kan mij niet herinneren dat zij gewerkt hebben op evenementen die niet in verband zijn met de gemeenschap. Schrijf dan dat ik het niet meer weet.

Vraag: Nu spreekt u zichzelf tegen. U heeft gevraagd om uw verklaring woordelijk neer te

schrijven. U zegt zonet "misschien een keer voorgevallen". In het dossier zit er- een brief van M. V. D. S. met de tekst:

"Dag Pater D. W. P.,

Sorry dat ik u stoort terwijl je in bed hoort te liggen om uit te zieken.

Maar op donderdag hebben we het V.-event en ik stuurde u een mailtje met de vraag of het mogelijk is om voor het klaarzetten van de A.-zaal een beroep te doen op uw studentjes.

In de A.-zaal moeten alle tafels buiten op 2 na en moeten er ca 180 stoelen gezet worden in theatervorm.

In de gangen moeten er GEEN tafels komen, ze brengen staan-tafels naar de A.-kaai en de (...) moet leeg zijn.

Voor MORGEN dinsdag 17 april is er een beamer + de nodige kabels én een verdeelbakje van stekkers nodig in de zaal C.. Kan daarvoor gezorgd worden tegen 9.00 u?

Macht dit een probleem zijn, kan u mij dan aub bellen of een mailtje sturen?

M. V. D. S."

Dit is toch geen activiteit in kader van de gemeenschap?

Antwoord: Neen. Maar toen waren er nog geen vrijwilligers bij VZW T.. De tafels werden in die periode wel door de studenten verplaatst omdat die te zwaar zijn om alleen te drogen Maar opdienen gebeurde niet."

"Vraag: Welke activiteiten worden georganiseerd door de Vzw P. A. te Gent ? Antwoord: Als wij de zalen nodig hebben, bijvoorbeeld voor de 29e hebben wij de benedenverdieping nodig voor het feest van geloftenaflegging en vernieuwing.

Bijvoorbeeld ook de R.-feesten waarbij Heilige R. wordt gevierd. Er worden dan ook maaltijden georganiseerd ten voordele van de Paters A..

Tijdens de Gentse Feesten hebben we elk jaar een tentoonstellingen er vindt ook een maaltijd plaats voor de missie in Congo.

Er worden soms concerten gegeven in de kerk. Dat wordt er door hen wel eens gevraagd of ze over een gang mogen beschikken om iets te drinken. Ja dan hebben die Afrikaanse kandidaten er wel eens geholpen.

Dan zijn er ook de pastorale evenementen natuurlijk. Elke week is er een bijeenkomst van de Maria-devoten van de Poolse gemeenschap die een zaal gebruikt. Er is ook nog een bijeenkomst van een soort Ghanese charismatische groep welke onderrichting geven in één van de zaaltjes. Praktisch elke zondag is er een bijeenkomst van de Filipijnse charismatische beweging.

U vraagt mij naar de "Monastery Dinners" op naam van M. S.. Ja dat is een moeilijke. Zij willen wel de connectie met het klooster maar het is een economische activiteit waardoor we beslist hebben om dit te laten factureren door VZW T..

Wat wij organiseren is meer de culturele verbinding met de gemeenschap. VZW T. is meer commercieel. Voor ons was dit een verlenging van de VZW Paters A. in het oogpunt van de gastvrijheid en het organiseren van evenementen binnen een openbaar monument.

Vraag: Werd een vast werkprogramma opgesteld per kandidaat? Antwoord: Neen. Er was wel iemand van de kandidaten verantwoordelijk, de econoom, om de diverse taken te verdelen onder de anderen. Maar dit was in kader van hun opleiding dat zij token toebedeeld kregen zoals in een kloosterleven.

Vraag: Uit onderzoek blijkt dat er een benedenploeg en een bovenploeg was? Antwoord: Een kandidaat had niet één specifieke taak die hij altijd moest uitvoeren. Maar als er iets diende te gebeuren in het klooster don sprak ik die "verantwoordelijke student" aan.

Vraag: Hoeveel uren per dag, per week dienden ze deze token te vervullen? Antwoord: Dat was echt niet zoveel want zij moesten studeren. Als er bijvoorbeeld iemand was die een maand geen les had dan werd door wel eens meer beroep op gedaan. Tijdens de vakantie was dit wel anders. Bijvoorbeeld tijdens de Gentse Feesten was dit ganse dagen natuurlijk Dit was dan uiteraard enkele dagen vooraf en nadien ook.

Vraag: Uit de verklaringen blijkt dat de Afrikaanse jongeren hun gepresteerde uren dienden op te schrijven. Wat was hiervan de bedoeling? Antwoord: Dat was een hele korte periode om zicht te krijgen op hoeveel ze eigenlijk moesten helpen. Dit was maar gedurende een jaar ofzo Dit was voor ons om een idee te hebben over hoeveel ze moeten doen. Dat kon ik mij herinneren.

Vraag: De kandidaten waren vrijgesteld voor een arbeidskaart. Maar de wet is heel duidelijk dat dit uitsluitend betrekking heeft op de bediening van de eredienst. Activiteiten tijdens de Gentse Feesten is geen bediening van de eredienst. Antwoord: Ik was me hiervan niet bewust. Niemand heeft gedacht aan zulke enge interpretatie van de wet. Als dat uitgesloten is, dan zijn wij in fout.

Vraag: Dit geldt ook vooractiviteiten zoals het klaarzetten van zalen. Dit is geen bediening van de eredienst. Antwoord: Ik kan er niks op zeggen Ik wist het niet.

Vraag: Uit het onderzoek blijkt dat V. F. geregeld maaltijden en recepties verzorgde voor rekening van de VZW T.. Hij is nochtans werknemer van de VZW Paters A.. Op welke manier wordt dit geregeld? Antwoord: Ik geloof dat er een soort van terugvordering is Hoe dat boekhoudkundig geregeld is weet ik niet.

Vraag: Wie helpt er bij het werk van de kok op de evenementen? Welke token doen ze?

Antwoord: Dat zijn meestal vrijwilligers van de Paters A.. Maar ik weet nu dat dit niet mogelijk is.

Vraag: Vrijwilligerswerk is één ding maar als het dan ook nog eens illegalen zijn? Antwoord: U zegt mij dat die ene vrouw, P. F., illegaal is maar dat wist ik niet.

Vraag: Welke vergoeding krijgen die "vrijwilligers"? Antwoord: Daar staat geen vast bedrag op. Dat zijn vaak mensen die problemen hebben en zij krijgen een enveloppe met wat geld in. Er stoot echt geen bedrag op, het is afhankelijk van hun situatie.

Vraag: Sommigen krijgen een bedrag per uur verklaren ze? Antwoord: Zeggen ze ook dat ze soms meer krijgen?

Vraag: Ze spreken van ongeveer 7,5 € per uur? Antwoord: Dat is een bedrag in mijn hoofd dat ik ongeveer reken. En don afhankelijk van de situatie is dat wat meer af minder Er zijn er ook die niks krijgen.

Vraag: Uit de facturatie blijkt dat er geregeld lunch wordt gefactureerd Wie maakt deze lunchen klaar? Antwoord: Qua facturatie ben ik niet op de hoogte. Ik moet u het antwoord schuldig blijven?

Vraag: Uit de facturatie blijkt ook dat er wordt gefactureerd voor toezicht. Kan u hierover uitleg geven? Welk toezicht? Wie doet dit toezicht? (vestiaire, toiletten, enz...) Antwoord: Ik moet u hierop ook het antwoord schuldig blijven.

Vraag: Uit de facturatie blijkt ook dat er wordt gefactureerd voor controle balie. Wie doet deze controle? Antwoord: Ja omdat wij dit zien als "klooster". Ik heb daar nog gezeten, kandidaten hebben er nog gezeten,... Voor ons is dat de toegang tot het klooster.

Vraag: Uit de facturatie blijkt ook dat er wordt gefactureerd voor poetsen Wie doet dit poetswerk? Antwoord: C. heeft ook een tijd beneden gewerkt. Dat loopt weer ergens door elkaar want C. werkt eigenlijk voor de VZW Paters A.

Vraag: U bent toch de econoom? Antwoord: Zoals ik zei, het loopt te veel daar elkaar om er

een

goed overzicht over te hebben. We moeten dat herzien.

Vraag: Uit de facturatie blijkt ook dat er wordt gefactureerd voor recepties? Wie doet deze recepties? Bediening, enz...? Antwoord: De vrijwilligers dan zeker?

Vraag: Dus de opbouw en afbouw van de zalen door de kandidaten werd doorgerekend aan de klant? - Antwoord: Hoe dat allemaal in mekaar zit....

Na lezing wens ik mijn antwoord te wijzigen naar: Naar mijn weten werd dat niet doorgerekend naar de klant. De studenten werden er alleszins niet voor betaald.

Vraag: Uit de facturatie blijkt ook dat er wordt gefactureerd voor permanentie na kantooruren? Wie doet deze permanentie? Antwoord: Ik weet het niet.

Vraag: Uit de facturatie blijkt ook dat er wordt gefactureerd voor technische ondersteuning? Wat wordt hieronder verstaan? Wie doet dit? Antwoord: Ik weet het niet.

Vraag: Uit de facturatie blijkt ook dat er wordt gefactureerd voor ondersteunde diensten? Wat wordt hieronder verstaan? Wie doet dit? antwoord: Ik weet het niet.

Vraag: U bent toch lid van de Raad van Bestuur? Antwoord: Ja dat klopt. Sedert 2013 ben ik de voorzitter en woon ik de vergaderingen bij maar we zijn aan het leren van onze fouten, We hebben onderhandelingen gevoerd met de firma D. voor de catering maar onze filosofie was niet hetzelfde.

Vraag: Uit de facturatie blijkt ook dat er wordt gefactureerd voor rondleiding. Wie doet de rondleidingen? antwoord: Dat zijn paters.

Vraag: Maar dit wordt wel gefactureerd door VZW T.? Antwoord: Zoals ik zei, we moeten een onderscheid maken. Ik begrijp dat ook.

Vraag: Kan u meer uitleg geven in verband met de rood van bestuur van 26/11/2013? Horeca project, projecten voor de paters, restauratieproject, personeel vervanging door vrijwilligers? Antwoord: De problematiek lag door met de tweede restauratiefase. De ene gang en zalen Jongs de A-kaai moesten gerenoveerd worden waardoor er dus geen sprake kon zijn van een horeca project.

Vraag: Er was ook sprake van het uitbaten van een restaurant? Antwoord: Monumentenzorg vond dit een heel goed idee. Zo konden de mensen gewoon binnenstappen en genieten van het beschermd monument.

Vraag: u kan hier toch niet meer spreken van een VZW? Antwoord: Monumentenzorg zag hier geen probleem in. Ik weet dat allemaal niet zo goed.

Vraag: U bent toch voorzitter? Antwoord: Ja dat klopt. Ik weet dat ik verantwoordelijk was voor de eindbeslissing Ik leer nu uit de fouten en we zijn bereid om alles in orde te brengen. Eigenlijk heb ik mij niet voldoende juridisch loten bijstaan. Ik ging af op wat mij verteld werd en hetgeen de vorige voorzitter gedaan heeft. Nu hebben M. V. D. S. en D. W. P. de opdracht gekregen om de juridische structuur volledig te bekijken "

Over de personen die tijdens de controle op 7 december 2014 werd aangetroffen, verklaart hij; "P. F. maakt deel uit van ook zo een Filipijnse charismatische groep. Zij heeft ook heel vaak moeilijkheden. Zij helpt een paar maanden bij ons, ik weet niet hoeveel dagen ze heeft meegeholpen. U deelt mij mee dat zij in de keuken hielp, dat kan. U deelt mij mee dat ze illegaal is maar dat wist ik niet. Er werd niet bijgehouden welke vrijwilliger er wanneer hielp, we hebben wel een verzekering voor hen.

S. T. doet heel veel uit dank voor de tijd dat hij in de problemen zat. Hij zal toch wel een 3-tal jaren bij ons helpen In het begin, toen hij zelf in de problemen zat, kreeg hij wel wat maar nu doet hij dat echt uit dankbaarheid. Hij doet werkelijk veel, hij is er altijd als we hem nodig

hebben.

M. A. komt sinds één a twee jaar bij ons. Hij krijgt soms een enveloppe maar toen niet meer, hij had het niet zo hard nodig. Ten tijde van zijn studies hebben we hem geholpen, ook zonder dat hij iets deed.

M. K. P. is iemand waarmee we een goede band hebben opgebouwd. Dat is zo iemand die er staat als je hem nodig hebt. Wij hebben hem ook geholpen toen het moeilijk ging bij het betalen van bijvoorbeeld zijn huur.

N. G. A. E. hielp nog niet zo lang bij ons. Ik denk dat zij via S. T. met ons in contact is gekomen, denk ik. Ik moet zien dat ik niks verkeerd zeg Ik ken haar niet zo goed. Iemand, ik denk S. T., zei dat ze in de problemen zat. Zij wordt door middel van een enveloppe betaald."

Inzake het aangetroffen kasboek: "Wie vult dit in? Antwoord: Ik. En bij mijn afwezigheid zal dat Pater W. geweest zijn.

Vraag: Hierin staan ook overuren vermeld van F. en C. Wie betaalde deze? Werden deze overuren officieel uitbetaald? Zijn deze terug te vinden op de loonbrieven van de betrokken werknemers? Antwoord: Ik weet niet hoe die betaald werden, dat moet u in Leuven vragen. Betalingen gebeurden wel eens uit de kas. Er staat daar overuren maar dat zijn soms ook afrekeningen van de kok die eten had aangekocht enzo. Ik denk niet dat overuren officieel werden uitbetaald.

Vraag: Van waar kwam dit geld dan? Antwoord: Er staan toch inkomsten in het kasboek ? Dit ging steeds naar Leuven. Ik weet niet hoe zij door inboekten. (...)

Vraag: Wie zijn de volgende personen die voorkomen in dit kasboek ? Wat was hun statuut? Hoeveel kregen ze betaald per uur ? P. (onderhoud tuin) – S. T., M. (keuken) Ka. - B.

Catherine - Ka. Fr. (tuin) M. A. Ro. Dochter S. T. Fe. - Vervanging kok - Vervanging C.

Antwoord : Pe. is ook zo iemand die in een regularisatieperiode heeft gezeten. S. T. is dezelfde maar wat zij don precies gedaan heeft, dat weet ik niet. K. is iemand die een slaapplaats heeft bij ons in het klooster. Officieel woont zij ergens anders. "M. keuken" dat weet ik niet precies. Mijn zus heet ook M. en zij kwam soms helpen als C. in verlof was. Maar er is ook een M. komen helpen in de keuken. Ik weet niet meer precies wat het was. Ik besef dat het allemaal meer gespecificeerd moet worden, dat het zo niet mogelijk is. B. is ook iemand die geregulariseerd moest worden. Hij heeft een tijdje bij ons gewoond tot zijn documenten in orde waren. Tijdens die periode hielp hij bij ons.

M. B. is iemand die zangles geeft bij ons één mooi per week op dinsdag. Ka. is de vrouw van S. T. die ook weleens meegeholpen heeft. Je. is de dochter van mijn zus, M..

Fr. is ook een asielzoeker Dit is van in de periode van kerkasiel. Zij moesten daar verdwijnen in de Forelstraat en aangezien wij toen een leegstaande woning hadden in het Patershol. Toen zijn door een 10-tal mensen gaan wonen. Toen is dit connectie ontstaan.

M. A. is diegene die toen op 7 december ook aan het helpen was. Ro. was een student geloof ik. Fe. kan ik mij niet meer herinneren.

Vraag: Ik zal een doormelding moeten maken van deze mensen aan de RSZ. Ik kan aannemen dat F. ook bepaalde zaken heeft aangekocht welke doorgerekend werden aan jullie. Aangezien u mij niet kan specificeren wat de exacte bedragen zijn stel ik voor dat ik de bedragen alwaar geen specifiek vermelding staat van "overuren", ik deze bedrag halveer om door te melden. Kan u zich hierin vinden? Antwoord: Ja, ik begrijp uw voorstel. Indien er bedragen van C. instaan zullen dit reguliere overuren zijn.

Vraag: Hoeveel vrijwilligers werken er voor VZW T. ? Antwoord: Er zijn nu een aantal vrijwilligers aan het werk binnen de VZW T.. Hun taak bestaat uit het klaarzetten van de

zalen, andere taken weet ik niet, u moet dat vragen aan M. V. D. S.. Ik denk ook het vervangen van B. D. V. aan de balie, gezien zij werkt in tijdskrediet. Wie die vrijwilligers zijn weet ik niet U moet dat aan M. V. D. S. vragen. Ik denk dat er nu 3 vrijwilligers werken voor de VZW T. Iemand permanent betalen om de balie te bemannen dat kunnen wij niet betalen, daar de reden waarom wij een beroep doen op vrijwilligers. Wij zijn aan het zoeken naar een oplossing, om bepaalde functies en taken in te vullen maar financieel is dat niet altijd mogelijk. De VZW T. is nog volledig in opbouw en is financieel niet bij machte om personeel in dienst te nemen en deze kosten te dragen. Uiteindelijk willen we gaan naar een juridisch statuut en alles moet grondig geëvalueerd worden en gekeken worden naar de consequenties

Vraag: T. is officieel een VZW, maar de hoofdactiviteit van T. is wel een zuiver commerciële zaak. Waarom werd er dan een VZW opgericht i.p.v. een gewone vennootschap? Antwoord: Kijk die vraag stellen wij ons nu ook De bedoeling was om een deel van de Paters A. te promoten, we zagen eigenlijk de VZW T. als een stuk in verlenging van de Vzw P. A. . We zagen het als een hulp voor de uitbouw van het klooster. Vraag: V. F. is als werknemer ingeschreven bij de VZW Paters A.. Hoe wordt het geregeld als hij kookt voor de VZW T. ? Hoe worden zijn overuren betaald of geregeld ? antwoord: Ik weet dat niet, hij heeft een deeltijds contract met variabele uren, ik denk dat dit onderling verrekend wordt.

Vraag: B. D. V. en C. zijn ook werknemers van de VZW Paters A.. Waarom doen zij dan ook werken voor T.? C. bij bediening op feesten en B. D. V. het onthaal Hoe wordt dit verrekend? antwoord: Gewoon uit financieel oogpunt, de VZW T. kan onmogelijk de financiële last dragen om personeel in dienst te nemen Voor B. D. V. is er nooit een verrekening gebeurd, mogelijks is dit wel het geval voor C..

Wij zijn juridisch alles aan het bekijken en eventueel de VZW T. af te schaffen, indien het nodig blijkt, en een andere soort structuur van vennootschap op te richten, of wat het ook mag worden, om in de toekomst dergelijke problemen te vermijden."

39. Op 19 maart 2015 wordt T. D. verhoord. Hij verklaart:

- In het jaar 2008 is hij toegetreden tot het klooster van de Broeders S.-F. in Togo. Tussen 2008 en 2009 was hij er postulant. Hij heeft er een probleem gehad met zijn spirituele leiding en moes het klooster verlaten. De Franciscanen en de A. hebben dezelfde opleiding tot priester en daarom ging hij op zoek naar een leefgemeenschap van de A..

- Hij schreef D. W. P. een brief waarin hij liet weten dat hij destijds bij de Franciscanen een opleiding had gevolgd en op regelmatige basis contacten onderhield met zuster K. P..

- Hij had voor het eerst persoonlijk contact met D. W. P. in februari 2013. D. W. P. legde aan zijn ouders uit wat het leven inhoudt bij de Paters A.. Hij legde ook uit dat hij eerst de Nederlandse taal moet leren tot niveau 5 en pas daarna de lessen filosofie begint te volgen aan het seminarie van Brugge.

- Op 24/11/2014 is hij naar België gekomen. Bij zijn aankomst werd hij goed ontvangen door de aanwezige geestelijken en voldeed het klooster aan zijn verwachtingen, gelet op het feit dat de A. reeds bestaan sedert de 13de eeuw. Hij kreeg toen een kamer toegewezen.

- Zijn dagindeling in het klooster bestaat uit: "driemaal bidden, het eerste gebed is om 07.00 uur, gevolgd door het ontbijt. Nadien ga ik naar school voor de nederlandse les.

Na de lessen op school heb ik vrije tijd om te studeren.

Na het middaggebed en middagmaal krijg ik tijd om wat te rusten in mijn kamer

Verder krijg ik tijd om mijn werken voor de school of te handelen tot de avondmis om 18.00 uur en het avondmaal.

Wij krijgen don token toebedeeld om te helpen bij de avondmis, zoals de lezing, en op zondag treden wij op als misdienaar We oefenen op dinsdagavond de zang samen met D. W. P. of priester B. B.

s' Avonds trekken wij ons terug op onze kamer of in de studiezaal om te studeren en op woensdag is er ontspanning voorzien.

Ik moet niet helpen bij het uitvoeren van werken in het klooster. Ik dien enkel mijn kamer te onderhouden.

Er is een vrouw die de oudere broeders/priesters hun kamer schoonmaakt alsook de andere ruimtes. Zij is de schoonmaakster binnen het klooster Het is een vrouw met blond haar en ik ken haar als C.

Sedert mijn aankomst in het klooster heb ik niet moeten helpen bij het klaarzetten of opruimen van zalen die binnen het klooster verhuurd worden voor evenementen.

Op 24/12/2014 werd het klooster opengesteld voor de armen en werd hen een maaltijd aangeboden, wat voorgeschreven is door het leven van de A., en dan helpen wij normaal bij het opdienen van de maaltijd

D. W. P. heeft toen geweigerd dat wij kandidaat geestelijken helpen op het feest omdat hij ons liet weten dat er gezegd werd door de Politie no hun bezoek op 07/12/2014 dat wij door hem slecht behandeld werden.

Wat er voor mijn aankomst gebeurd is met kandidaat geestelijken inzake uit te voeren werken in het klooster weet ik niet, ik weet enkel dat er een aantal Afrikaanse kandidaat geestelijken het klooster verlaten hebben doch ik weet niet waarom.

Het leven van A. kon ik als volgt uitleggen, zij waren steeds een orde van bedelaars en leefden van de giften, en de gelden worden in de leefgemeenschap gebracht.

Als kandidaat geestelijke krijg ik 30 euro per maand aan zakgeld, verder heb ik gratis kost en inwoning. Als ik kledij wens aan te kopen dan kan ik geld vragen aan D. W. P. of priester B. B.

Als ik bijkomend geld wens kan ik dat steeds vragen aan D. W. P. De reden is daarin te vinden om ons te verplichten verantwoordelijkheid op te nemen en maakt deel uit van de leefregels van de Paters A..

Volgens de regels van de A. moet men in armoede leven.

Ik mag het klooster verlaten maar zoals in ieder gezin moet ik mijn overste verwittigen dat ik buiten ga. Ook zoals in ieder gezin krijgt men soms de toestemming en soms niet om het klooster te verlaten maar sedert mijn aankomst in het klooster bekwam ik nooit een weigering om het klooster te verlaten. Ik moet enkel zeggen waar ik heen wens te gaan.

Ik heb nog regelmatig contact met mijn familie in Togo, om de 2 weken heb ik telefonisch contact met hen. D. W. P. of priester B. B. vragen regelmatig af wij reeds contact hebben opgenomen met onze familie, zo niet dan moeten wij dat van hen zo vlug mogelijk doen.

Ik ben tevreden over mijn keuze om priester te worden en ik werd goed opgevangen door de Orde Paters A..

Moest ik morgen van gedachte veranderen dan laten de A. mij zonder enige druk vertrekken "

40. Op 21 mei 2015 werd een bedrag van 26.884,96 euro in beslag genomen bij ING en overgemaakt op de rekening van het COIV (bankrekeningnummer (...)).

Op dezelfde dag werd een bedrag van 2.514,54 euro in beslag genomen bij ING en overgemaakt op de rekening van het COIV (bankrekeningnummer (...)).

41. V. F. verklaart dat hij werknemer-kok is bij de Vzw P. A. met een deeltijds contract sinds 1/12/2006 van 24 u per week met variabel uurrooster.

Wat de Afrikaanse studenten betreft, verklaart hij:

"In het begin had ik niet veel contact met hen Ik zag wel dat ze bepaalde werkjes moesten doen in het klooster Dit was op het gelijkvloers. Ik kom zelf maar sporadisch boven. Ze moesten o a toiletten kuisen, tafels verhuizen, de zalen klaarzetten, kuisen en nadien terug opruimen. Op dat ogenblik werden de zalen verhuurd door de Vzw P. A. , dus D. W. P. De VZW T. was nog niet opgericht. Na een bepaalde tijd was er ook C. M.. Dit was in de periode kort voordat de VZW T. opgericht werd Er zijn toen grote renovatiewerken gedaan in het klooster De studenten moesten hierbij de lokalen leeghalen. Voor zover ik mij herinner hebben ze ook schilderwerken gedaan. Dit waren ofwel de studenten of andere zwarten die kwamen werken. D. W. P. had die andere zwarten leren kennen in de kerkgemeenschap op Sint Amandsberg volgens dat ik vernam.

In de periode voor de oprichting van T. werden er wel al feesten gegeven in het klooster. Dit waren huwelijksfeesten, familiefeesten enz. Meestal diende ik hierbij te koken. Soms bracht men zijn eigen catering mee.

Het is mogelijk dat als ik hulp te weinig had, de studenten in opdracht van D. W. P. moesten meehelpen op deze feesten. Meestal hielpen ze bij de feesten die door de Paters zelf werden gegeven. Ze moesten dan eerst de tafels en stoelen klaarzetten, opdienen en nadien alles opruimen. Ze moesten helpen bij H. R.--feesten, de Gentse feesten, de A.-feesten. Behalve bij deze feesten moesten ze per jaar ongeveer een 10 tal keren helpen bij evenementen. Deze werken deden ze op de momenten dat ze niet naar de les moesten. De ene keer was dit in de voormiddag, dan in de namiddag naargelang hun les.

Na de oprichting van de VZW T. moesten ze hetzelfde werk blijven doen namelijk alles opkuisen en klaarzetten. Volgens mij kregen ze een werkprogramma van D. W. P. of C. M.. Nadat C. M. weg was kregen ze hun opdrachten rechtstreeks van D. W. P. en nadien toen M. V. D. S. de organisatie overnam kregen ze volgens mij hun opdrachten van M. V. D. S., maar wel met de goedkeuring van D. W. P. Zij voert volgens mij uit wat D. W. P. hoor opdraagt

Over de bedragen in "het schriftje" stelt hij: "Die bedrogen kloppen niet. Het is wel zo dat als ik teveel overuren had, D. W. P. mij deze cash betaalde. Dit ging don over maximum een 300€. Het is wel zo dat ik soms het vlees, wijn of bloemen zelf betaalde. Ik moest dan de bonnetjes bijhouden en deze op het einde van de maand aan D. W. P. afgeven samen met mijn uren. D. W. P. betaalde mij dit dan cash terug. De bedragen vermeld in dat schriften zijn zeker niet allemaal van overuren, maar dus meestal een terugbetaling van zaken die ikzelf eerst betaalde omdat D. W. P. in het buitenland zat. Ik ben daar wel mee gestopt omdat D. W. P. soms zei dat het wel veel was. Waarom die bedragen erin staan, weet ik niet. Het zou kunnen dat hij deze bedragen wilde recupereren van Leuven. Ik kan hierover geen andere uitleg geven".

42. B. D. V. is werkneemster van de VZW Paters A. en was op het ogenblik van haar verhoor in "vooropzeg" (sic). Zij had sporadisch contact met de Afrikaanse studenten. Zij verklaarde: *"Als ik op kantoor was zag ik inderdaad af en toe de Afrikaanse studenten die werkjes deden*

op het gelijkvloers van het klooster. Welke werken ze juist deden weet ik niet. Het gelijkvloers wordt beheerd door de VZW T.. In het begin was het C. M. die alles regelde in verband met de verhuur en de festiviteiten. Nadat ze weg was werd alles geregeld door D. W. P. en vanaf het ogenblik dat M. V. D. S. begon deed zij deze job. Na een jaar denk ik is ook B. P. erbij gekomen. Zowel in de periode van C. M. als nadien onder M. V. D. S. deden de studenten werkjes op het gelijkvloers.

(...)

Ik weet dat ze eerst Nederlands moesten studeren. Dit was vóór sommige van hen wel een struikelblok. Daarna moesten ze naar Brugge voor theologie. Ik hoorde hen wel eens zeggen dat ze niet geslaagd waren voor Nederlands, maar verder weet ik hier niet zo veel over.

Ik vond het inderdaad wel raar dat her eigenlijk een komen en gaan was van de studenten, maar ben er niet dieper op in gegaan omdat ik over het ganse project niet veel wist. Ik weet alleen dat ze gerekruteerd werden uit Afrika met de bedoeling om een opleiding tot priester te volgen en om het klooster te laten voortbestaan. Ik hoorde er over spreken dat ze nadien ook konden ingezet worden in andere bisdommen.

Het enige wat ik zelf voor T. deed was het onthaal. Als er kandidaat huurders kwamen verwees ik ze door naar M. V. D. S.. Zij komt bijna elke dag langs. Soms moet ik wel facturen opmaken voor T. op vraag van M. V. D. S., maar de eigenlijke boekhouding gebeurde in Leuven.

Voor T. werken er nog enkele vrijwilligers, namelijk V. S., V. M. S. en D. R. A.. Er heeft ook nog een Ja. gewerkt maar die is intussen al weg. (...) Voor zover ik weer doen zij hoofdzakelijk permanentie aan het onthaal en kleine bijkomende taakjes die gevraagd worden door M. V. D. S. of D. W. P. Ik zie er ook soms zwarten die werken voor de paters en die komen opdienen. Ik ken een S. T. die soms kwam opdienen en een zekere B. die een tijdje in het klooster woonde. Hij sliep boven op de zolder. Ik heb hem wel eens zien de afwas doen. Als er veel werk was kwam soms de vrouw van S. T. ook helpen. Ik werd bij deze zaken niet betrokken en heb ook nooit moeten meewerken bij festiviteiten georganiseerd door de paters of T.. Ik weet dat C. wel mee moest opdienen en meewerken tijdens de Gentse Feesten. Het is juist dat de Afrikaanse studenten tijdens de Gentse feesten ook moesten helpen. Ze moesten ook helpen bij de opbouw van de tentoonstellingen."

43. Verklaring M. V. D. S.. Zij is in maart 2012 beginnen werken voor de VZW T.. Zij werkt niet voor de VZW P. A..

Zij kreeg een aannemingsovereenkomst en factureert maandelijks. De tijd die ze besteedt aan haar opdrachten voorde VZW T. wisselt naargelang de vraag naar het organiseren van de evenementen. Er was wel dagelijks iemand aanwezig aan de bal e, namelijk B. D. V.. Zij werkte eigenlijk als werknemer voor de Vzw P. A. . De overige uren worden opgevuld door vrijwilligers. Het was de bedoeling dat op het ogenblik dat de Vzw T. voldoende financiële middelen heeft, zij een deel van het loon voor rekening van de VZW zullen nemen.

Zij krijgt haar opdrachten van de Raad van Bestuur met D. W. P. als voorzitter. Volgens haar organiseert de VZW T. bedrijfsfeesten, familiefeesten, recepties van huwelijken, congressen, studiedagen, vergaderingen tentoonstellingen. Al deze activiteiten vinden plaats in de (...) te (...).

Er wordt niet gewerkt met een vaste cateraar. De meeste cateraars brengen zelf personeel

mee. Op familiefeestjes zijn het ook de mensen zelf die meehelpen.

Er worden ook maaltijden / recepties verzorgd door de kok V. F. werknemer bij de VZW Paters A., vooral voor familiefeesten, rouwmaaltijden, recepties. Er werken dan vrijwilligers van de Paters A. mee. Deze feesten zijn soms voor rekening van de Paters A. en soms voor de VZW T.. De receptie op 7/12/14 was voor rekening van de VZW T..

Het toezicht bij de balie (om te controleren w e er binnenkomt) gebeurt ook door vrijwilligers van T.. T. heeft een 4 tal vrijwilligers Op dat ogenblik V. S., V. M. S., Ja., D. R. A..

Het poetswerk gebeurt door dezelfde vrijwilligers. Op het ogenblik dat zij begon voor de VZW was er niets voorzien voor deze zaken. Daarom heeft ze een groep vrijwilligers. Permanentie na kantooruren gebeurt door de vrijwilligers of door haarzelf of haar echtgenoot. Secretariaatsdiensten gebeuren door haarzelf of door de vrijwilligers

Als "gratis opbouw" wordt aangeboden dan betekent dit dat de opbouw door de klant zelf wordt gedaan. De dag van opbouw moet dan niet betaald worden.

Er gebeuren ook rondleidingen door een pater, haarzelf of een gids.

Wanneer haar wordt gevraagd meer uitleg te geven bij het takenpakket baliebedienden en vrijwilligers zegt zij : *"Dit is voor de VZW T.. Het is inderdaad wel juist dat de baliebediende werknemer is van de Vzw P. A. . Ze zit daar eigenlijk voor de 2. De lijst voor de vrijwilligers is uitsluitend voor de vrijwilligers van T. "*

Over kandidaat priesters uit Afrika die in het klooster verbleven, stelt zij: *"Wat ik weet is dat er een programma is voor jongeren uit Afrika en Vietnam die de kans krijgen om hier te komen studeren om priester, pater of broeder te worden Ik weet dat ze in het begin bijna uitsluitend Nederlands studeren omdat ze om verder te studeren min Niveau 5 moeten halen. Ik weet dat er binnenkort enkele hun gelofte afleggen. Ik kom hen wel eens tegen in de gangen en praat ik wel even met hen maar verder heb ik met hen niet echt contact. In het begin van mijn samenwerking met de VZW werd met D. W. P. afgesproken dat we geen beroep zouden doen op de kandidaat priesters omdat er voordien blijkbaar wel al problemen geweest waren. Ik weet niet in welke mate er voor mij wel beroep op hen gedaan werd. Er werd wel afgesproken dat in geval het echt nodig was en dit voor de Vzw P. A. Ik D. W. P. macht vragen om de studenten te laten helpen. Als er dus inderdaad een mail van mij naar D. W. P. te vinden is waarin ik vraag of zijn studenten kunnen helpen is dit in die optiek. Ik kan mij wel niet uitspreken over de periode voor ik er was."*

Wanneer zij nog wordt geconfronteerd met een aantal verklaringen van de Afrikaanse postulanten, verklaart zij het volgende:

"Uit 12 verschillende verklaringen van Afrikaanse kandidaat-priesters blijkt het volgende:

- *Ze dienden soms feesten op te luisteren met zang en dans in traditionele kledij (o a op 24/6/2012). Dit zegt mij niets Ik heb hen wel 1 keer zien optreden in november 2012 bij de opening van de VZW T..*

- *In de zalen die verhuurd werden de opstelling van de tafels en stoelen doen, te poetsen, de toiletten te kuisen.
Niet in het kader van de VZW T., misschien wel voor de Vzw P. A. , maar daar kan ik mij niet over uitspreken.*
- *Tijdens de Gentse Feesten dienden ze tentoonstellingen op te zetten, vrachtwagen met kunstvoorwerpen te lossen, te bedienen, achter de bar te staan.
Deze activiteiten waren ook voor de Vzw P. A. . Vermits zij deel uitmaakte van de kloostergemeenschap leek mij het ook logisch dat ze meehielpen.*

Voor zover ik weet zijn al de werken die zij dienden te doen voor rekening van de VZW Paters A. geweest. De meeste van hen ken ik zelfs niet en waren door voormijn tijd Zij zijn misschien in de veronderstelling dat het voor T. was omdat het in de lokalen was die beheerd worden door T. maar wals reeds gezegd worden deze ook gebruikt door de Paters A.."

44. C. werd tevens verhoord. Zij was werknemster van de VZW Paters A. met een deeltijds contract; zij had haar opzeg gegeven.

Zij verklaart: "Ik weet dat er sinds 2009 verschillende kandidaat priesters van Afrikaanse origine in het klooster verbleven met de bedoeling om een priesteropleiding te volgen. Het is inderdaad juist dat zij ook ingezet werden om te werken in het klooster Ik werkte op de verdieping waar de paters wonen. De Afrikaanse jongeren dienden vooral op het gelijkvloers te werken. Ze dienen ook hun eigen gang en toiletten te onderhouden. Zij kregen hun opdrachten van pater D. W. P. en C. M.. Voor zo ver ik weet dienden ze vooral opkuiswerk te doen, de zalen klaarte zetten en terug op te ruimen. Volgens mij moesten ze niet opdienen Ik heb dit zelf ook niet gezien maar ik ben op het ogenblik van die feesten gewoonlijk niet door Bij de renovatiewerken in het klooster hebben ze vooral de zware meubels moeten verhuizen en ook stenen opkuisen Ze hebben ook schilderwerken moeten doen. Dit was wel niet elke dag maar toch regelmatig

Het is wel mogelijk dat de jongeren in het weekend op de feesten van de paters moesten opdienen, maar ik weet dit niet zeker omdat ik don niet aanwezig was.

De jongeren kloegen erover dat ze te veel moesten werken. Ze zeiden ook dat de andere studenten in Brugge er blijkbaar niet zo lang moesten over doen om hun opleiding tot priester of te maken. Pater D. W. P. riep ook meestal tegen hen, dat ze moesten werken. Hij heeft namelijk een opvliegend karakter maar is het nadien ook vlug vergeten.

Ze moesten ook de oudere broeders in het klooster verzorgen als ze ziek waren en diegene die zelf niet naar de refter konden komen holen en terugbrengen.

Ze kloegen ook tegen mij over hun werk. Ik gaf hen wel gelijk. Ze konden ook bij niemand terecht als ze problemen hadden. (...)

Met de Gentse feesten dienden de jongeren ook te werken. Ze moesten achter de bar staan, in de kraampjes met zaken van de H R. die verkocht werden, helpen bij het opbouwen van de tentoonstellingen. In die periode moesten ze steeds bereikbaar zijn om te werken.

U vraagt mij of ik een zekere B. ken. Ja, die heeft een tijdje op de zolder gewoond. Er was daar eigenlijk niets, geen verwarming en gewoon een matras op de grond D. W. P. kende B. van in het huis "D. K." in (...) te Gent, waar er verschillende zwarten woonden. Dit huis behoorde bij het klooster Toen dit verkocht werd, is B. don naar het klooster gekomen. Hij

diende ook mee te werken in het klooster, vooral bij de afwas van de feesten. Pater D. W. P. behandelde hem ook niet echt menselijk Broeder Ba. schold hem ook geregeld uit voor "dikke aap".

Ik weet dat er nog andere vrijwilligers zijn. Fri., een Filipijnse kwam beneden kuisen en hielp soms opdienen bij feesten

S. T. kwam ook om op te dienen. Dit was op vraag van D. W. P. of de kok V. F. Als V. F. moest koken voor een feest moest hij zelf alles regelen en zien dat hij mensen had om hem te helpen. Dit gebeurde regelmatig, maar nu de laatste tijd minder"

"U vraagt mij wie mij kwam vervangen als ik in verlof was Dit was M., de zus van pater D. W. P..

Er was ook een Fr. die soms kwam werken o o. in de tuin. Ik denk dat dit ook als vrijwilliger was.

Vanaf het ogenblik dat pater D. W. P. het klooster begon open te stellen en erfeesten werden gegeven diende ik in opdracht van pater D. W. P. ook op te dienen op diefeesten. Deze overuren werden door pater D. W. P. in het zwart uitbetaald. De bedragen die vermeld staan in het schriftje kreeg ik niet volledig. Ik denk ongeveer de helft. Ik denk dat hij grotere bedragen opschreef om terug te vorderen van Leuven. De laatste maanden heb ik echter geweigerd om nog op te effenen omdat het me allemaal te veel werd

Op een bepaald ogenblik heeft pater D. W. P. me ook gevraagd of ik geen vrijwilligerswerk wilde doen o o tijdens de H R.-feesten. Ik heb dit wel geweigerd ."

45. T. D. werd inzake de controle tevens verhoord. Hij stelt dat hij op het moment van de controle net gedaan had met eten, hij had zijn bord afgeruimd. In januari zou hij starten met het volgen van Nederlandse les. Intussen kreeg hij al wat les van een Jonge broeder.

"Momenteel volg ik dus geen studies, buiten het feit dat pater W. me wat Nederlandse les geeft tussen 8u30 en 9u30. Na de les hou ik me wat bezig met lezen of doe ik wat kleine werkjes, vb. een kamer klaar maken, af Pater D. W. P. die me vroeg om al de boeken eens goed te zetten in de kasten. Als ik niets anders te doen heb, ga ik naar mijn kamer Het middaggebed is om 12 uur. Daarna eten we, gevolgd door een siësta. Als er een werkje nog niet of was, kunnen we dit afwerken gedurende de siësta. Daarna is er niets meer te doen, houdt iedereen zich bezig. Om 17u30 is het avondgebed, gevolgd door de mis van 20 uur. Daarna eten we. Op woensdagavond bidden we de paternoster, daarna is er een recreatiemoment met alle broeders, dan zitten we samen, drinken we een aperitief. De andere avonden zijn we vrij. Diegenen die studeren, kunnen dan studeren. Op vrijdagavond na het eten, is er een recreatieavond, uitsluitend voor de jongeren. Op zondag is er een gebed om 8 uur, gevolgd door een mis. Daarna verloopt het zoals op de andere dagen. Ik volg dus 1 uur per dag Nederlandse les. Daarna hou ik me bezig op mijn kamer. Speel ik gitaar, lees ik...

Voor het moment heb ik nog geen werkjes gedaan omdat ik hier nog maar 2 weken ben. Ik weet niet of de anderen wel al gewerkt hebben of niet. Van de 2 jongens van Benin, weet ik niet of zij hier werken. Als ze hier buiten gaan, gaan ze naar school.

Ik ben vandaag, na de mis, naar de keuken gegaan om te helpen. Daar was Pater B. B. Ik hielp hem met vlees te snijden. Het was ook om te leren te koken. Dit heeft nog geen 10 minuten geduurd. Verder ging ik vandaag niet mee helpen Ik wist niet dat hier deze namiddag een concert zou plaats vinden. Ik zou er alleszins niet bij helpen. Men heeft mij op dit moment ook nog niet gevraagd om in de toekomst aan zulke evenementen mee te

helpen. Pater B. B. heeft me gezegd dat als ik boodschappen moet doen, ik aan hem de toelating moet vragen, of aan Pater D. W. P.. Ik ben al 5 keer buiten gegaan. De eerste keer was op mijn eerste dag hier om mij in te schrijven voor de Nederlandse les. De tweede keer was het om mij in te schrijven op dit adres. De derde keer om schoenen te kopen, de vierde keer om pulls te kopen en eergisteren om ondergoed te kopen. Er is een Vietnamese broeder, Ti., die hier al een jaar is, en als ik iets moet kopen, gaat hij met mij mee.

Ik krijg geld van Pater D. W. P. om dit te kopen.

Pater D. W. P. geeft geld aan de Vietnamees. Hij beheert het geld voor diegenen die boodschappen moeten doen Hij is verantwoordelijk voor de jongeren, voorzij die iets moeten kopen.

Pater B. B. vertelde me dat iedere broeder 30€ zakgeld krijgt per maand. Verder weet ik niets of kon ik niets meer vertellen.

Ik weet niet of er Afrikaanse personen zijn die hier werken maar niet wonen. Er werken wel 2 personen, 1 man en 1 vrouw, die hier ook zaten voor hun verhoor. Hen heb ik wel al een paar keer gezien, zij komen dan om stoelen en glazen klaar te zetten. Met mezelf erbij, zijn we met 4 die de opleiding hier zullen volgen.

Er is hier niets buitengewoons "

46. J. P. werd tevens verhoord.

47. Er werd nog bijkomend onderzoek gevoerd.

In het kader hiervan werd **B. M.** verhoord, die voorzitter was van BSC Vlaanderen, een vrijwilligersvereniging die VZW's KMO eenpersoonszaken bijstaat met raad in het beleid. Hij verklaarde dat:

- Hij werd gecontacteerd door D. W. P. met de melding dat ze in onderhandelingen waren met een promotor om een nieuwe bestemming te geven aan het klooster. Er werd hem gevraagd om samen na te denken om een nieuwe bestemming te geven aan het klooster, dit om in het onderhoud te voorzien van de paters en de gebouwen en ze ook de intentie hadden om Afrikaanse student priesters er te laten studeren en zo de kosten hiervan mee te dekken. Er kwam een voorstel op tafel om het gelijkvloers om te vormen tot een congrescentrum met behoud van de spiritualiteit van het klooster. Hiervoor was het nodig om een VZW op te richten. Er werd hem gevraagd om het voorzitterschap op zich te nemen. Het dagelijks bestuur werd gedaan door D. W. P. en C. M.. Na enkele strubbelingen tussen C. M. en D. W. P. is C. M. gestopt als vrijwilliger M. V. D. S. verving haar.
- Hij was op de hoogte van het feit dat er Afrikaanse en Vietnamese kandidaat-priesters verbleven. De kandidaat priesters maakten volgens hem deel uit van de kloostergemeenschap en in die zin dienden ze ook mee te helpen in het klooster
- In de beginfase werden er niet veel evenementen of feesten georganiseerd door T.. Als er iets georganiseerd werd, werd er in het begin vooral gebruikgemaakt van een externe cateraar. Het is wel mogelijk dat ze dan eens mee een tafel klaarzetten. Hij was wel niet dagelijks aanwezig in het klooster. Hij zou zich er zeker tegen verzet hebben indien hij zou gemerkt hebben dat de kandidaat-priesters systematisch werden ingezet om te werken in T..
- Het opzetten en afbreken van tentoonstellingen de bediening tijdens de Gentse feesten enz... zijn evenementen die uitsluitend ingericht werden door de VZW Pater

- A. en hadden niets te maken met de VZW T.. Hij heeft wel gezien dat tijdens de Gentse Feesten bijvoorbeeld de studenten ook mee hielpen samen met de andere vrijwilligers zoals de moeder en zuster van D. W. P..
- Hij stelt formeel dat de verbouwingswerken op de eerste verdieping niet gedaan werden door Afrikaanse studenten. Over de put in de binnentuin kan hij niets zeggen, dit dateert van voor de oprichting van VZW T.. De schilderwerken zaten verrekend in het totaal pakket van de aannemer.
  - Op de vraag waarom een vzw werd opgericht ondanks het feit dat het ging over uitgebreide economische activiteiten antwoordt hij dat ze zich bevroegd hadden bij het boekhoudkantoor van de vzw Paters A. en bij de btw. Op dat ogenblik was een vzw het meest aangewezen omdat de activiteit toen alleen het congrescentrum was. Nadien bekeken was dit misschien niet zo goed gezien zeker met het feit dat de activiteiten na een tijd wel uitgebreid zijn. Intussen zou er een BVBA zijn opgericht
  - Hij had weinig of geen contact met de studenten. Het bleef beperkt tot een begroeting en de vraag hoe het was met de studies. Ze hebben zich bij hem nooit beklaagd over hun situatie, niet over het feit dat ze volgens hen te veel moesten werken en niet over hun studies.

48. J. W. werd herverhoord. Hij verklaarde:

- Bij de visumaanvragen werd steeds de melding gemaakt dat ze als geestelijken in opleiding kwamen. Alle aanvragen tot hun komst en verblijf naar België werden afgehandeld volgens de Belgische wet voorgeschreven. Op alle door hen ondertekende documenten stond steeds duidelijk vermeld dat ze geestelijken in opleiding waren en zich moesten houden aan de regels zoals voorgeschreven binnen de Orde van de Paters A.. Er is nooit sprake geweest van economische uitbuiting, deze uitlating is nooit ter sprake gekomen. Het was duidelijk hun intentie om deze Afrikaanse kandidaat-geestelijken een degelijke opleiding te geven en te helpen bij hun opleiding tot priester. Hij heeft nooit de intentie gehad om leugens te gebruiken in kader van het project om kandidaten te rekruteren.

Wat het e mailbericht betreft dat hij stuurde naar een Vietnamese kandidaat waarbij de hoedanigheid van "broeder" en de uitdrukking "reality is smaller than what is written" werd gebruikt, verklaart hij het volgende: *"ik heb in Leuven een programma voor Vietnamese kandidaat geestelijken en voorzij naar België kunnen komen moeten ze vooraf in hun land van herkomst een spirituele opleiding gevolgd hebben en zekere studies volbracht hebben. Ze moeten de Engelse taal kennen en bereid zijn Nederlands te leren, ze moeten een bepaalde graad behaald hebben inzake hun studies en beschikken over een spirituele leider waarmee ze maandelijks contact hebben en een opleiding volgen.*

Het woord "broeder" is voor ons een normale zaak, iedereen spreekt elkaar aan met het woord "broeder".

Het klopt dat ik in de mails schrijf dat de hoedanigheid van "broeder" wordt voorgehouden om een visum te bekomen, doch dat is zeker niet met slechte bedoelingen. Het is zo dat de Vietnamese kandidaat-geestelijken in Vietnam reeds een verklaring hebben afgelegd met betrekking tot hun verbintenis aan de Orde Paters A., zoals dat ze zullen leven als de regels binnen de Paters A..

Als ze dat ondertekenen is dat voor mij een soort gelofte die ze afleggen en aanzie ik ze ook als broeders, ook al hebben ze hun plechtige gelofte mag niet afgelegd en zijn ze nog niet benoemd tot broeder "

Hij stelt verder nog: *"Als ik het project van de Afrikaanse kandidaat-geestelijken nu eens*

bekijk moet ik zeggen dat het fout gelopen is bij de screening van de kandidaten. We moesten steeds beslissen op basis van een rapport of de kandidaat geschikt was. Toen de problemen zich stelden met de Afrikaanse kandidaat-geestelijken hebben we beslist dat we de screening beter moesten uitvoeren en wordt nu in Congo en Nigeria een 2 à 3 jaar durende opleiding voorzien en pas na screening door het vormingsteam wordt gekeken of de kandidaat naar België kan komen voor zijn verdere opleiding. Door toepassing van dit systeem is er tot op heden slechts één Afrikaanse kandidaat geestelijke naar België gekomen."

49. Ook **D. M.** werd verhoord als kandidaat-geestelijke die het traject met relatief succes heeft beëindigd. Hij verklaarde:

- In Benin deed hij reeds parochiaal werk en ging hij het evangelie gaan verkondigen in kleine dorpen. Een medestudent uit Benin die toen voor de Paters A. werkte in Nigeria vertelde hem over het project van hun orde en vertelde dat de Paters A. op zoek waren naar kandidaat-geestelijken.

- Hij heeft toen documenten ingevuld voor de toetreding tot de Paters A. en hij heeft dan in Benin de priester D. W. P. ontmoet. In 2007 had hij reeds telefonisch contact met priester D. W. P. in Benin. In 2008 heeft hij priester D. W. P. in Benin ontmoet. De gesprekken waren zeer goed en hij kon zijn roepingsverhaal kwijt. Ze hebben over bijna alles gesproken, onder andere over het leven in een ander land. Hij moest zijn administratief dossier in orde brengen en priester D. W. P. wou ook met zijn ouders praten. D. W. P. zei dat hij niet alleen kon beslissen, hij moest het voorleggen aan de Orde Paters A. in België, en dat kon 1 à 3 maanden duren. Hij kreeg dan rond het einde van het jaar 2008 van priester D. W. P. de toestemming tot het toetreden bij de Paters A.. Hij had geen zekerheid dat ik priester zou worden binnen de Paters A., hij stapte in het project als kandidaat-geestelijke wat hem geen enkele zekerheid gaf. Begin januari 2009 is priester D. W. P. naar Benin gekomen en had hij overleg met zijn familie over zijn traject die hij zou moeten volgen binnen de Paters A. en om de toestemming van zijn familie te bekomen.

- Dezelfde dag nog hebben ze zijn inschrijving geregeld voor het volgen van de Nederlandse les. Het eerste jaar was hoofdzakelijk de taallessen en de integratie in de cultuur. Hij werd aanzien als postulaat en bekwam een inleiding in het spiritueel en gemeenschappelijk leven.

- Op zaterdag kregen ze de tijd om hun kamer en afdeling binnen het klooster schoon te maken en te onderhouden. Op zaterdag hielpen ze bij het gezang tijdens de mis. Op zondag hielpen ze na de mis bij de soepbedeling en konden ze praten met de mensen die de mis gevolgd hadden.
- Hij is geslaagd in de lessen van de Nederlandse taal en is dan gaan studeren op het seminarie en aan de Universiteit van Leuven. Hij is dan filosofie gaan studeren in het Grootseminarie te Brugge.
- Eind 2009 is er een nieuw project opgestart, met name T. en dit binnen de gemeenschap van de Paters A.. Priester D. W. P. heeft uitgelegd dat het project T. opgericht werd voor hen, onder andere om hun studies te laten betalen. Priester D. W. P. zei dat ze moesten werken binnen T., ze moesten de zalen poetsen en klaarzetten voor evenementen, dus handarbeid verrichten, de Paters A. betaalden alles voor hen dus ze moesten iets terugdoen.
- De andere kandidaat geestelijken waren daar niet mee akkoord, ze vertelden dat ze in Europa waren en dat ze binnen het klooster een poetsvrouw hadden. Het was allemaal op vrijwillige basis, priester D. W. P. kwam vragen of ze wilden helpen

- binnen T. en ze deden dat met plezier. Zelfs priester D. W. P. en andere priesters kwamen helpen binnen T.. Het werk bestond uit het klaarzetten van zalen voor evenementen, poetsen van de zalen en opdienen van eten en dranken op feesten,
- Alles was steeds op vrijwillige basis niemand werd volgens hem verplicht.
  - De opbrengst van de evenementen ging naar de gemeenschap.
  - In 2012 heeft hij zijn eerste gelofte afgelegd in Gent. Hij is dan theologie gaan studeren in Leuven en vervolgens ging hij zijn noviciaat volgen in Spanje. Hij heeft dan zijn plecht ge gelofte afgelegd en werd broeder. Hij is door Bisschop V. L. tot diaken gewijd. Hij volgen nog lessen op de Universiteit van Leuven om zijn master te behalen. Normaal zou hij op 9 juli 2016 tot priester gewijd worden in Benin.
  - Hij verzorgt nu zelf rekruteringsessies in Benin.

50. L. H., directeur van het Grootseminarie te Brugge, werd eveneens bevraagd. Hij maakte een kopie van ,de inschrijving van de gaststudenten, Afrikaanse en Vietnamese personen, over. Hieruit blijkt dat de volgende Afrikaanse of Vietnamese personen door de Orde Paters A. en/of D. W. P. binnen de periode van 1 januari 2009 tot die datum (23 februari 2016) werden ingeschreven tot het volgen van lessen in het Grootseminarie te Brugge, namelijk in het academiejaar 2009- 2010 1 Afrikaanse kloosterling was ingeschreven (D. M.), in het academiejaar 2010 - 2011 5 Afrikanen (A. H. H., A. M., N. L., V. W. en D. M.); in 2011 - 2012 5 Afrikanen (A. S. R., V. B. R., A. H. H., N. L. en V. W.) en 1 Vietnamees (P. C. D.); in 2012 - 2013 2 Afrikanen (H. J. C. en Z. Y. H.) en P. C. D.; in 2013- 2014 P. C. D. en 3 Afrikanen (Z. Y. H., C. G. B. en D. D. J.-P.) en in 2014 - 2015 D. D. J.-P. en H. J. C.. Zij zouden ook effectief op regelmat ge basis de lessen gevolgd hebben.

Inzake zijn ervaring met het studieverloop van de Afrikaanse kandidaat-geestelijken opgenomen bij de Paters A. verklaart hij: *"Degene die een aanvraag gedaan hadden om hier lessen te volgen, hebben hier ook effectief regelmatig lessen gevolgd. Uiteindelijk droegen wij geen verantwoordelijkheid voor deze studenten, maar volgens mij was er niets opvallends inzake de aan- of afwezigheden van de studenten van de Paters A.. Het niveau van de studenten was zeer verschillend zowel intellectueel als naar 'roeping' maar nogmaals dat was onze verantwoordelijkheid niet. Naar ons aanvoelen was hun kennis over het algemeen onvoldoende om hier te kunnen studeren. Er waren er ook die het niveau wel aankonden. Dit kon natuurlijk ook liggen aan het niveau van de opleidingen in het thuisland; Wanneer het echt niet ging, bijvoorbeeld op gebied van Nederlands, dan lieten wij dit weten aan de A.. Wanneer studenten niet meer kwamen, was dit een verantwoordelijkheid van de A.. Wij hebben geen zicht waar die personen daarna terecht gekomen zijn. ik ben nog twee keer gecontacteerd door voormalige studenten met de vraag een attest neer te schrijven over de lessen die ze hier gevolgd hebben."*

51. Door UCT GENT werd ook een overzicht bezorgd van de personen die in de periode van 1 januari 2009 tot februari 2016 waren ingeschreven door de Orde Paters A. te Gent. Alle contacten met D. W. P. en de Orde PATERS A. verliepen persoonlijk aan het onthaal en het inschrijvingsgeld werd steeds cash betaald door D. W. P..

52. Ook **P., C. D.** werd verhoord. Hij verklaarde:

- hij ontmoette Pater J. W. in Saigon. Hij had hem eerder een brief gestuurd. Hij heeft hem gesproken over zijn roeping om toe te treden tot de gemeenschap.

- in oktober 2010 kwam hij naar België. Pater J. W. stond hem op te wachten in Zaventem. Vanuit Zaventem gingen ze naar Leuven. In de namiddag reden ze dan naar Gent, naar het klooster.

Een dag in het klooster beschrijft hij als volgt: *"Op een vrije dag sta ik op om 06.00 uur waarna ik ga mediteren. Wij mediteren van 06.00 tot 07.00 uur. Om 07.00 uur is er een gemeenschappelijk gebed in het klooster. Vanaf 07.30 uur is het ontbijt. De oudere Paters ontbijten eerst, daarna ontbijten wij.*

Na het ontbijt heb ik vrije tijd om mijn lessen door te nemen tenzij er kleine klusjes moeten uitgevoerd worden in het klooster. Indien er klusjes zijn dan voer ik deze eerst uit. Kleine klusjes zijn bijvoorbeeld een lamp vervangen. Om 12.00 uur is er opnieuw een gebed. Daarna eten we ons middageten. Indien ik een vrije dag heb dan heb ik daarna opnieuw vrije tijd, indien er les is dan moet ik naar de school."

Inzake zijn opleiding stelt hij: "Het eerste jaar heb ik Nederlandse les gevolgd. Daarna volgde ik gedurende 3 maanden filosofie in Brugge. Maar mijn Nederlands was nog niet goed genoeg waar ik mijn opleiding heb afgebroken. ik volgde nog verder Nederlandse les om mijn taal bij te schaven. Nadien startte ik mijn 4jaardurende opleiding theologie in Brugge. Hierna volgde ik mijn jaar noviciaat waarbij ik enkele maanden naar Italië ben geweest om of door mijn opleiding te volgen.

Maar er is gebleken dat deze studies te zwaar voor mij zijn. Daarom is er beslist dat ik niet verder zal studeren voor priester maar wel als broeder. Ik volg daarom nu een beroepsopleiding bij S. in Aalst "informatie-netwerk.

V. Vindt u dat u hier in het klooster goed wordt behandeld?

A: Ja zeker, ik krijg de kans om opleidingen te volgen. ik krijg bovendien onderdak, kledij en wat geld om te spenderen.

V. Hoeveel geld krijgt u per maand?

A: Elke maand krijg ik 30€ zakgeld. Mijn andere kosten zoals tram en bus worden tevens terugbetaald.

V: Het grootste deel van de mensen welke wij hebben verhoord beklagen zich over het feit dat zij heel veel werk moesten verrichten. U zegt hier niks over. Dient u geen werken uit te voeren?

A. momenteel heb ik steeds volledige dagen les dus krijg ik geen extra token. Toen ik enkel Nederlandse les volgde diende ik slechts halve dagen les te volgen waarbij ook ik diverse taken moest uitvoeren zoals poetsen. Wanneer er feesten of evenementen zijn in het klooster sta ik ook in om de zolen klaar te zetten en op te ruimen. Ik word tevens ingezet voor de bediening op dergelijke evenementen. Sowieso heb ik nooit alle dagen moeten werken, dit was maximum 1 á 2 dagen per week.

Aangezien ik nu ganse dagen les volg dien ik in het weekend mijn kamer op te ruimen. De eetzaal en tv-kamer dienen wij ook netjes te houden. Deze token worden onder elkaar verdeeld

V: U heeft hier nooit problemen met gehad?

A: Neen. ik was soms wel moe. Maar die token horen er gewoon bij. Je moet overal werken. Dit is mijn roeping dus ik accepteer dat,

V: Wie verdeelt er de taken?

A. : De verantwoordelijke van onze groep is "T.", ook een Vietnamees. Hij krijgt een Overzicht alle taken van D. W. P. of B. B., deze worden dan onder ons allemaal verdeeld

V: Enkele kandidaat priesters hebben ons verklaard dat u niet hetzelfde werk hoefde te doen als hen. Dat u beter behandeld werd. Klopt dit?

A. Dat is waar en niet waar. Bijvoorbeeld wanneer er moest gezongen worden moest ik dat niet doen omdat ik niet kan zingen. Als er dan taken op de computer moesten worden uitgevoerd dan deed ik dat omdat ik meer van computers afweet

(...)

V: Wenst u nog iets toe te voegen aan uw verklaring?

A: Wanneer je wil toetreden tot een gemeenschap moet je ten dienste van God en de maatschappij staan. Maar sommige kandidaten stellen vast dat het leven hier helemaal anders is dan thuis. Bovendien heb ik mijn twijfels bij de roeping van sommige kandidaten. Deze kandidaten willen na hun verblijf in het klooster alleen maar hier in Europa blijven.

53. W. P., directeur van vzw OPENBAAR KUNSTBEZIT VLAANDEREN (OKV) werd verhoord. OKV huurde volgens hem ongeveer één keer per twee maand een vergaderruimte in het A.-klooster. Er werd een drankje genuttigd en 's middags werd er lunch voorzien. De lunch werd bereid door de kok. F.. Volgens W. P. werd het klaarzetten en opruimen van de vergaderruimtes aanvankelijk uitgevoerd door C. maar nadien gebeurde dit door verschillende mensen, waaronder ook mannen van Afrikaanse origine. Hij weet niet wat het statuut is van die mensen. Uit contacten met de boekhouder blijkt dat voor de vergaderruimtes werd gefactureerd door de VZW P. A. . OKV organiseerde een aantal jaren geleden ook een groot evenement. Volgens W. P. werd de catering voorzien door VZW PATERS A. of VZW T.. Na contact met de boekhouder blijkt het echter het extern cateringbedrijf D. te zijn.

54. B. M., directeur van de vrouwenvereniging "Forum van Vlaamse vrouwen" werd verhoord. Zij verklaart: *"Die tentoonstelling en de plaats was ons zo goed bevallen dat wij sindsdien jaarlijks een tentoonstelling hebben georganiseerd in het A.-klooster Deze tentoonstellingen vonden steeds plaats tijdens de Gentse Feesten. Naast de tentoonstellingen waren erin die periode dan steeds workshops, lezingen, enz... Al vanaf de beginperiode van onze tentoonstellingen waren er heel wat mannen van Afrikaanse origine aanwezig binnen het klooster. Deze mannen waren steeds heel gefascineerd door onze tentoonstellingen en staken graag een handje bij. Zo gebeurde het bij de organisatie heel vaak dat die mannen ons hielpen met het opstellen en afbreken van de kunstwerken. Zij vonden dit steeds heel leuk, we hebben daar steeds mooie tijden beleefd. Dan werden er tal van foto's genomen samen met de kunstwerken. Die mannen liepen steeds met de grootste glimlach op hun gezicht. Ze deden het zelfs zo graag dat ik van sommigen hun telefoonnummer kreeg waarop ik hen steeds mocht contacteren om te helpen indien wij nog hulp nodig hadden bij andere tentoonstellingen Deze mannen werden door ons steeds vergoed aan de hand van een studententarief. Het is zo dat wij als organisatie uitbetalingen mogen uitvoeren zoals bij sprekers van maximum 250€. Dit gebeurde ook zo bij die kandidaat-priesters Wij betaalden hen cash naargelang de uren dat zij gewerkt hadden. Hierbij werd dan een document opgesteld waarbij het bedrag werd vermeld dat aan hen werd uitbetaald. De uitbetaling gebeurde steeds aan die kandidaat-priesters zelf. Dit was ongeveer een 7,5 € per uur*

Voor deze tentoonstellingen kregen wij de gangen van het klooster steeds gratis in gebruik. Ven Pater D. W. P. mochten wij geen toegangsbijdrage vragen voor onze tentoonstellingen omdat het klooster voor hem een open huis is en moest blijven. Tijdens onze tentoonstellingen hadden de Paters don steeds hun gelegenheidsrestaurant alwaar een middaglunch, het A.-bier en een versnapering genuttigd kon worden. Deze opbrengsten afkomstig van de cafetaria waren don volledig voor de Paters A.. Bij het gelegenheidsrestaurant waren er ook steeds mensen van buitenaf die er kwamen helpen voor de bediening enzo.

Ik heb steeds een gemoedelijke sfeer ervaren binnen het klooster tussen mijzelf, Pater D. W. P. en die kandidaat priesters. Wanneer wij dan klaar waren met het opstellen of afbreken dan trakteerde Pater D. W. P. wel eens met A.-bier. Zoals ik zei was alles heel gemoedelijk. Er was een goede sfeer tussen iedereen die daar aanwezig was.

Door de jaren heen heb ik het uiterlijk van het klooster heel wat zien veranderen. Zo werd de VZW T. opgericht waarbij C. M. instond voor de leiding. Deze vrouw is heel commercieel ingesteld. Zo heeft zij het klooster helemaal omgevormd tot een commerciële aangelegenheid. Voor mij persoonlijk is dat geen positieve invloed geweest voor het klooster. Het warme en gemoedelijke gevoel dat ik kreeg in het klooster is een beetje verwaterd naar een koude en kille commerciële sfeer.

U vraagt mij of ik zag hoe D. W. P. opdrachten gaf aan die kandidaat-priesters. Hierop kan ik u zeggen dat hij bij onze tentoonstellingen wel eens vroeg aan die mannen of iemand zin had om te helpen maar hij heeft hen nooit verplicht om mee te helpen.

In de beginjaren van onze evenementen in het A.-klooster waren er eigenlijk nog veel meer Afrikaanse kandidaat-priesters dan de laatste jaren. De laatste jaren zagen wij meer en meer Aziaten in het klooster komen.

U vraagt mij of ik de indruk kreeg dat die kandidaat-priesters er tevreden waren. Hierop kan ik u zeker positief antwoorden. Deze mannen waren steeds heel goed gezind. Ook naar Pater D. W. P. toe ging het er steeds heel gemoedelijk aan toe. Natuurlijk was ik er steeds maar in die periode van de Gentse Feesten, tijdens de rest van het jaar kom ik er weinig of niet. Soms kwam ik kandidaat-priesters tegen in het stadscentrum. Wat mij betreft waren zij vrij om te gaan en staan waar zij wouden."

55. Door LINGUAPOLIS werd een overzicht gegeven van de personen die sinds januari 2009 ingeschreven waren door de Orde van de Paters A.. Het betreft A. H. H., P. C. D., M. J. M., L. J.-B., Z. Y. H. en H. J. C.. Er is geen gedetailleerde informatie omtrent hun aanwezigheid. Zij volgden allen een taalblad, zijnde een zeer intensieve fulltime cursus (maandag tot vrijdag, 9-16h).

56. S. E. onderhoudsman in het klooster (van januari 2014 tot half augustus 2015) werd verhoord. Hij verklaarde:

- In de periode dat hij er werkte heeft hij verschillende kandidaat priesters zien komen en gaan.
- Hij kon bij het uitvoeren van zijn taken geen hulp inroepen van deze kandidaat-priesters. Zij kregen hun opdrachten van D. W. P..
- Hij herinnert zich dat J. P. een Afrikaanse persoon was die illegaal was en bezig was zijn documenten in orde te brengen. Hij mocht van D. W. P. in het klooster verblijven en hielp af

en toe om stoelen en tafels klaar te zetten voor een evenement.

Daar waar op een document wordt vermeldt "S. E. EN CREW" verduidelijkt hij dat in zijn "crew" (vrij vertaald: ploeg) vrijwilligers zaten, onder andere D. R. A. of D. R., B. D. V. en V. S. Hier zaten geen kandidaat priesters bij.

-Af en toe werkte hier voor T. en kreeg hij opdracht van M. V. D. S..

Hij stelt: *"Ik had met de kandidaat-priesters alleen contact tijdens de misvieringen omdat wij samen in een koor zongen. Ik kan niet zeggen dat ik hen ooit heb zien opdienen bij evenementen. Ik was gewoonlijk ook niet aanwezig bij deze evenementen. Ik deed wel voorbereidend werk geregeld werd door M. V. D. S. of D. W. P. gevraagd om te komen afsluiten na het feest "*

- Hij heeft de Afrikaanse kandidaat priesters nooit boven zien poetsen of voor de oude paters zien zorgen. Hi kwam alleen op de eerste verdieping als er iets moest gerepareerd worden.

- P. F. kende hij als vriendin van zijn vrouw en toen M. V. D. S. vroeg of hij geen mensen kende die als vrijwilliger konden komen helpen, heeft hij P. F. gevraagd of zij dit wilde doen, en heeft haar in contact gebracht met M. V. D. S..

57. Ook B. B. werd herverhoord. Hij verklaarde:

"Vraag : Uit de verklaring van de kandidaat-geestelijke V. B. R. blijkt dat hij ook (werkopdrachten ontving van u ? Ik citeer: "In de vakantie als er geen les was dienden we nog andere werken te doen. Onder andere, buiten was er een waterput. We moesten hiervoor stenen snijden om deze te verhogen. Dit was zwaar werk. We dienden ook de refter en de zalen te schilderen, zaken te verhuizen van beneden naar de zolderverdieping. We kregen deze opdrachten van D. W. P. of B. B., die ook een priester is in het klooster " Wat kan u daar op verklaren ?

Antwoord: Ik herinner mij deze werkzaamheden, trouwens ik heb zelf geholpen bij de schilderwerken van de zolen Ik heb de rondvraag gedaan bij de Afrikaanse kandidaat-geestelijken wie wenste te helpen bij de schilderwerken en V. B. R. was één van hen die wilde helpen. De meeste kandidaat geestelijken hebben hun kot gestuurd. Deze schilderwerken waren volgens mij geen zware werkzaamheden.

De werken aan de waterput gingen uit van D. W. P., hij had de leiding over de werken en ik was daarbij niet betrokken. Ik heb de kandidaat-geestelijken de werken wel zien uitvoeren, maar die werken waren ook niet zo zwaar dat ze zeer afmattend waren.

In het begin werden de kandidaat geestelijken misschien wat te veel ingezet voor andere werken don hun lesrooster, dat heb ik nadien ook met D. W. P. besproken en hebben we hun schema aangepast. Het gebeurde wel eens dat ze zalen met tafels moesten klaarzetten, maar wie heeft dat niet gedaan in het klooster

Vraag : uit de verklaring van A. S. R. blijkt dat hij tussen september 2010 en juni 2011 aangesteld werd als verantwoordelijke van de kuisploeg van de benedenverdieping in het klooster. Hij bekwam de documenten met werkschema's van C. M.. (C. M.), die op haar beurt de opdrachten bekwam van D. W. P., doch waarbij u in CC vermeld werd bij de doorsturing van de mails. Wat kon u door op verklaren ?

Antwoord: Het klopt dat D. W. P. en C. M. verantwoordelijk waren voor de werk- schema's. Het was C. M. en D. W. P. die op de hoogte waren wanneer een zaal verhuurd was en tegen welk tijdstip deze moest klaar zijn. D. W. P. wist dat hij beter was in het organiseren dan ik D. W. P. vond dat iedereen in het dagelijks leven arbeid moet verrichten om zijn kost te

verdienen en wou dat duidelijk laten blijken naar de kandidaat-geestelijken dat men niks gratis krijgt. Ik stelde vast dat dit dik tegenviel bij de kandidaat geestelijken. Ik vond dat er een evenwicht was tussen de werkschema's en hun lesrooster. Wanneer er een receptie doorging in één van de zalen, dan gebeurde het al eens dat de kandidaat-geestelijken eten en dronken opdienden, dat was soms zwaar werk doch op deze manier leerden ze ook de maatschappij kennen.

Vraag: uit de verklaring van kandidaat geestelijke L. D., Marius, L. J.-B., blijkt dat hij een gesprek gehad heeft met u omtrent het feit dat hij hard moest werken in het klooster Bijvoorbeeld behoorde hij tot de schoonmaakploeg, en personeel ingezet bij de VZW T. U hebt toen tegen L. D. gezegd dat hij moed moest hebben en geduldig moest wachten, dat D. W. P. hiervoor verantwoordelijk was.

Wat kan u daar op verklaren ?

Antwoord: Met sommige kandidaat-geestelijken heb ik omtrent de werkzaamheden een gesprek gehad, ze kwamen éénmaal per maand bij mij voor een gesprek. Het werk naast de lessen leefde bij de kandidaat-geestelijken, en er werd daarover als eens gepraat. Het inzetten bij de werken was ook om inkomsten te bekomen om de kosten voor de opleiding te kunnen betalen. Ik heb het de kandidaat-geestelijken proberen duidelijk maken dat wanneer we in het klooster willen blijven wij ook moeten instaan voor de instandhouding en onderhoud van het gebouw, daarnaast kost hun opleiding tot geestelijke ook geld, waardoor alles financieel haalbaar moet blijven. Niet alle kandidaat-geestelijken zijn met goede bedoelingen naar het klooster gekomen, sommige hebben we tot orde moeten roepen en anderen hebben we moeten weigeren de opleiding verder te volgen.

Vraag: uit de verklaring van D. D. P. blijkt dat er in mei 2012 op een bepaald ogenblik een gesprek plaatsvond met D. W. P., uzelf en de Afrikaanse kandidaat geestelijken aangaande hun ontslag. Er werden op uw kamer tijdens de huiszoeking daaromtrent notities terug gevonden, alsook een "evaluatie vormingsprogramma" gevonden met termen als "economische uitbuiting" en "valse of onbetrouwbare dossiers".

Tijdens het gesprek zou u inzake de reden waarom de Afrikaanse kandidaten naar België gekomen zijn verteld hebben dat ze om economische redenen en niet uit katholieke overwegingen en het volgen van een opleiding als geestelijke gekomen zijn. Wat kan u daar op verklaren ?

Antwoord: Ik was inderdaad aanwezig bij dat gesprek en het ging er nogal hevig aan toe. Wij kwamen tot de vaststelling dat niet alle kandidaat-geestelijken met goede bedoeling naar België zijn gekomen voor het volgen van een opleiding tot geestelijke. Er waren kandidaten bij die enkel de overstap wensten te maken naar Europa om na enige tijd het klooster te verlaten en hun eigen weg te gaan.

D. W. P. was bang dat deze misbruiken aan het licht zouden komen bij de Bisschop en daardoor zijn handtekening zouden verliezen voor het bekomen van een visum. D. W. P. had een oplossing gevonden door de kandidaat-geestelijken een document te laten ondertekenen dat ze akkoord gingen om 7.500 euro te betalen als onkostenvergoeding wanneer ze voortijdig het klooster zouden verlaten. Het was als drukmiddel bedoeld wanneer ze met slechte intenties naar het klooster zouden kopen.

Na overleg met D. W. P. werd beslist dat er 3 of 4 kandidaat-geestelijken onder begeleiding het klooster dienden te verlaten om reden van hun misbruik.

Vandaar de woorden van economische uitbuiting en valse of onbetrouwbare dossiers D. W.

P. had schrik dat onze Orde een slechte naam zou krijgen."

58. V. E. werd verhoord in het kader van zijn tewerkstelling als ambtenaar bij de FOD Buitenlandse Zaken, Dienst DGC Consulaire zake, Afdeling C4 visa en migratie, bureau C4.1. Er werd tevens contact opgenomen met Dienst Vreemdelingenzaken (OVZ) voor informatie met betrekking tot het afleveren van een visum aan de Afrikaanse personen die door de Orde Paters A. werden opgenomen. V. P. S. antwoordde per e-mail op de gestelde vragen.

59. Tenslotte werd ook nog bisschop V. L. L. verhoord. Hij wees er vooreerst op dat er een onderscheid is tussen een religieuze orde zoals de Paters A. en het Bisdom op zich. De structuur van het kloosterleven is zo: die mensen zijn in hun eerste periode postulant. Dit is eigenlijk een "voorbereiding op". De bedoeling was dat die mensen hier kwamen als postulant, dat zij de taal zouden leren en dan nadien naar een ander land, zoals Spanje, zouden gaan om het noviciaat te volgen. Na het volgen van het noviciaat gaan zij studeren, filosofie of theologie in het seminarie. Hij weet dat er een aantal mensen effectief naar Granada zijn geweest. De studies zouden dan terug in België zijn, namelijk in het seminarie van Brugge.

Vanuit het Bisdom werd een document voor deze mensen ondertekend waarbij zij ook hun "fiat" gaven dat zij hier een religieuze opleiding vriendendienst naar de Orde toe.

Hij herinnert zich een 3-tal kandidaten te hebben ontmoet. Zij vertelden over een aantal problemen. Hij was echter niet op de hoogte van het feit dat de problemen zo erg waren.

Verder stelt hij nog:

V: Heeft u ooit gevraagd naar het soort werk dat de kandidaten dienden uit te voeren?

A: Ja ik heb hem inderdaad gevraagd naar welke soort werkzaamheden dat precies waren.

D. W. P. zei me dat die werken waren zoals in een huishouden. Als er een feest was dan moesten die de tafel; dekken, afruimen, opdienen, afwassen,...

V: Volgens de kandidaat geestelijken die wij verhoord hebben, hebben wij vernamen dat de werkzaamheden niet alleen plaatsvonden in kader van het kloosterleven. Zo waren er ook huwelijksfeesten, communiefeesten, pensioenfeesten, ... welke vaak tot in de nachtelijke uren duurde. Zo dienden zij vaak te werken tot 's nachts maar moesten ze daags nadien opnieuw hun studies hervatten

A: Ik was niet op de hoogte van het feit dat het dergelijke activiteiten waren, Ik weet eigenlijk niet waarvoor die VZW T. precies stond

V: Was u op de hoogte van het feit dat de Afrikaanse kandidaat geestelijken arbeid dienden te verrichten binnen her klooster van de Order Paters A. te Gent, meer bepaald:

- renovatiewerken uitvoeren in het klooster,
- schilderwerken uitvoeren in het klooster,
- onderhoud/schoonmaak van het klooster
- werken voor de VZW T. in het klooster, zoals

- zalen klaarzetten voorfeestelijkheden, schikken van tafels en stoelen
- eten en dranken serveren aan de gasten van de feestelijkheden,
- opruimen en eindschoonmaak van de gebruikte zolen voorfeestelijkheden,
- optreden in traditionele Afrikaanse kledij en de feestelijkheden opluisteren met Afrikaanse liederen

in die mate dat er soms nachtelijke arbeid diende te worden, ten nadele van hun studies.

A: Mij werd steeds gezegd dat de arbeid steeds in kader van het huishoudelijke leven binnen het klooster plaatsvond Ik heb er inderdaad kandidaten zien helpen maar dit was steeds op bijeenkomsten in kader van de Orde, Ik was niet op de hoogte van het feiten dat die werkzaamheden ook gevraagd werden voor privéaangelegenheden.

V: Bent u op de hoogte van het feit dat er documenten werden afgeleverd door Zuster O. M. O. uit Benin waarin stond dat die kandidaten zagezegd al een opleiding bij hen hadden genoten terwijl uit de verklaringen blijkt dat die kandidaten hoor nooit gezien hebben. A: Ik weet dat er in Benin geen Paters A. zijn, maar wel Zusters. D. W. P. vertelde mij dat hij via die Zusters in contact kwam met die mensen. Maar dar dergelijke documenten werden afgeleverd weet ik uiteraard niet."

BEOORDELING

I. Voorafgaand

a. De exceptio obscuri libelli

60. D. W. P., B. B., J. W. en de VZW T. – TREFPUNT A. (hierna: de VZW T.) werpen in conclusie de zogenaamde "exceptio obscuri libelli" op.

(...)

Gelet op hetgeen voorafgaat, is de strafvordering in ieder geval **niet** onontvankelijk op grond van de opgeworpen exceptie obscuri libelli.

b. met betrekking tot de opgeworpen onontvankelijkheid van de strafvordering ingevolge een beweerde miskennis van de cautieplicht

(....)

Gelet op hetgeen voorafgaat, is er van enige procedurele onregelmatigheid of schending van de rechten van de verdediging geen sprake en is de strafvordering ontvankelijk.

(...)

c Wat betreft het gevraagde getuigenverhoor

(...)

Samengevat is de rechtbank op basis van bovenstaande overwegingen van oordeel dat de oproeping van de door de verdediging van de beklagden aangehaalde getuigen niet noodzakelijk is om hun recht op een eerlijk proces te waarborgen zodat zij niet ingaat op de vraag om getuigen op te roepen.

d. Redelijke termijn

70. Ten onrechte werpen de VZW P. A. en de VZW T. nog op dat de redelijke termijn is overschreden.

(...)

Besluit

Samengevat, is de rechtbank van oordeel dat de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten -zowel deze in een specifieke verblijfsituatie, als deze niet in een specifieke verblijfsituatie-ook op heden nog strafbaar zijn en dat de opheffing van de wet van 30 april 1999 door de wet van 9 mei 2018 enkel slaat op regels inzake de buitenlandse arbeidskrachten in een specifieke verblijfsituatie met uitzondering van de jonge au pairs.

II. Ten gronde

I De sociaalrechtelijke inbreuken onder de tenlasteleggingen A en B en, bij samenhang, tenlastelegging C

75. De vervolging van de arbeidsauditeur voor de tenlasteleggingen A en B is gesteund op de veronderstelling dat de in deze tenlasteleggingen genoemde personen als werknemer werden tewerkgesteld door de vzw T. en/of de vzw P. A. zonder dat zij over het nodige verblijfsrecht en/of de nodige arbeidskaart en arbeidsvergunning beschikten en zonder dat zij correct aan DIMONA werden aangegeven. De groep van personen vermeld onder de tenlasteleggingen A en B kan worden opgedeeld in twee subgroepen, namelijk:

- (1) enerzijds de (buitenlandse) kandidaat postulanten (hierna: de postulanten), zijnde de heren H. S. G, V. G. B., A. H. H., V. B. R., A. S. R., Z. Y. H., L. J.-B., D. D. P., Y. B. P., C. G. B., O. E. , A. K., A. M., A. G. en tenslotte de heer M. J. M.; en
- (2) de overige genoemde personen onder de tenlasteleggingen A en B.

De rechtbank merkt hierbij reeds op dat D. W. P. de VZW P. A. en de vzw T. (onder de tenlasteleggingen C.I respectievelijk C.II, beiden zoals heromschreven), bij samenhang, tevens worden vervolgd voor het misdrijf mensenhandel van 13 van deze postulanten, namelijk voor de heren H. S. G, V. G. B., A. H. H., V. B. R., A. S. R., Z. Y. H., L. J.-B., D. D. P., Y. B. P., C. G. B., O. E. , A. K. en A. M.

Voor de personen genoemd onder de tenlasteleggingen A en B verwijst de arbeidsauditeur naar het feit dat zowel het Koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels (hierna: het KB Dimona) als de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (hierna: de wet buitenlandse werknemers) een verruimd toepassingsgebied hebben, dat ook betrekking heeft op andere personen dan degene die krachtens een arbeidsovereenkomst arbeid verrichten.

Het KB Dimona is van toepassing op de werkgevers en op de werknemer (art. 1). Art. 2, 1° a van het KB Dimona bepaalt dat voor de toepassing van dit besluit worden gelijkgesteld met werknemers *"de personen die, anders dan krachtens een arbeidsovereenkomst, arbeid verrichten onder het gezag van een ander persoon"*.

Als werkgever wordt dan beschouwd: *"de personen die de ander 1° genoemde personen tewerkstellen of die met werkgevers worden gelijkgesteld in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald bij de socialezekerheidswetgeving"* (art. 2, 2° KB Dimona).

Art 3 van de wet buitenlandse werknemers (zoals van toepassing op het ogenblik van de feiten) bepaalde dat deze wet van toepassing is op de buitenlandse werknemers en op de werkgevers. Art. 3, 1° van deze wet voegt hier nog aan toe dat voor de toepassing van deze wet worden gelijkgesteld met buitenlandse werknemers: *"de buitenlandse onderdanen die anders dan krachtens een arbeidsovereenkomst, arbeid verrichten onder het gezag van een ander persoon"*.

De arbeidsauditeur verwijst tevens naar art. 2, 6° van het Koninklijk Besluit van 9 juni 1999 houdende de uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (zoals van toepassing op het ogenblik van de feiten), hetwelk bepaalde dat *"de bedienaars van de erkende erediensten, voor zover hun activiteiten de bediening betreft"* zijn vrijgesteld van de verplichting tot het verkrijgen van een arbeidskaart.

Zowel voor wat betreft de beoordeling van de tenlasteleggingen A en B is het dus in de eerste plaats van belang om na te gaan of er sprake is van het verrichten van arbeid onder het gezag van een ander persoon.

1.1. De postulanten

76. Wat vooreerst de (buitenlandse) postulanten die in het klooster verbleven betreft, is het standpunt van de arbeidsauditeur dat zij arbeid moesten verrichten. Zij stonden in voor de dagdagelijkse kuis - en onderhoudswerkzaamheden, dit onder leiding van C. M. een leek, en werden ook ingeschakeld bij (de voorbereiding van) evenementen, die vanaf 4 mei 2011 werden georganiseerd door de VZW T. en voorheen door de VZW P. A. .

De argumentatie van de beklaagden dat de door de postulanten geleverde arbeid moet worden gekaderd in het kloosterleven en in de opleiding tot priester stoelt volgens de arbeidsauditeur op een verkeerde voorstelling van het recht en van de feiten. Hij stelt dat de kandidaat geestelijken hun prestaties niet onverplicht leverden, maar op bevel of instructie van D. W. P.; hetgeen het vrijwilligersstatuut in elk geval uitsluit. Bovendien is het volgens hem achterhaald dat een kloosterling zich in de onmogelijkheid zou bevinden om een arbeidsovereenkomst aan te gaan. En verder toont het strafdossier volgens hem heel duidelijk aan dat de Afrikaanse kloosterlingen arbeidsprestaties leverden in het kader van activiteiten die geen deel uitmaken van het klooster even en die niet beperkt waren tot dagdagelijkse activiteiten van een congregatie. Hij wijst er hierbij nog op dat de feitelijke leiding werd waargenomen door een niet-geestelijke, C. M. en dat er activiteiten werden

ontplooid via een afzonderlijke vzw, de VZW T., waarin ook niet-geestelijken deelnemen aan het bestuur en de leiding.

D. W. P., B. B. en J. W. stellen in conclusies dat uit de ingesteldheid van de onderzoekers blijkt dat zij niet op de hoogte waren van de werking van een kloostergemeenschap. Zij wijzen er op dat er geen arbeidsverhouding was. Het bestaan van een arbeidsovereenkomst tussen een religieus en zijn orde wordt volgens hen door het Hof van Cassatie niet aanvaard. Zij verduidelijken dat zij het hierbij niet hebben over een arbeidsovereenkomst tussen bijvoorbeeld een leerkracht in een onderwijsinstelling van de eigen congregatie, hetgeen inderdaad perfect mogelijk is. Zij doelen op de bijzondere religieuze relatie die een kloosterling heeft met zijn orde, waarbinnen hij leeft en waarbinnen het de bedoeling is dat alle goederen die zij verwerven in een collectieve eigendom komen teneinde het gemeenschappelijk religieus doel te verwezenlijken, Binnen de kloostergemeenschap heeft elke pater zijn eigen taken en zij dragen bij aan het kloosterleven. Deze verhouding kan niet vertaald worden naar een arbeidsovereenkomst

Zij verwijzen naar § 201 van de constitutie van de Orde van S.-A.. De postulanten genoten een religieus statuut binnen de Orde van A. en waren met de Orde niet met een arbeidsovereenkomst verbonden. Het werk dat zij verrichtten kaderde in de dagdagelijkse activiteiten van een congregatie en noch het arbeidsauditoraat noch een rechtbank noch enige overheidsinstelling is bevoegd om zich in de interne organisatie van een congregatie te mengen. Het werk dat de postulanten verrichtten kaderde volgens hen in het functioneren van het klooster zelf. Inzake de evenementen georganiseerd door de VZW T. wijzen zij er op dat deze niet dagelijks plaatsvonden en dat de studenten op die evenementen niet dienden te werken. Wel dienden de zalen die verhuurd werden voor aanvang van het evenement vrijgemaakt te worden en soms moesten ze ook terug in orde gezet worden. Zij wijzen op het onderscheid tussen de VZW P. A. en de VZW T.. Voor het verhuren van delen van het klooster te Gent voor privé-evenementen werd destijds besloten om een aparte VZW, zijnde de VZW T. op te richten, zodat de VZW P. A. zich enkel nog kon bezighouden met het organiseren van activiteiten die kaderden binnen de pastorale werking van het A.-klooster te Gent.

De arbeidsauditeur heeft volgens hen nooit in detail onderzocht op welke precieze evenementen de postulanten dienden te werken. Ook werd nooit een onderscheid gemaakt tussen evenementen in het klooster die daadwerkelijk pastorale activiteiten in de schoot van de VZW P. A. betroffen dan wel commerciële evenementen in de schoot van de VZW T.. Het OM beperkt zich in zijn dagvaarding tot het bepalen van een zeer ruime tijdspanne waarbinnen de postulanten op "regelmatige basis" zouden zijn tewerkgesteld. Zij brengen daarom zelf op eigen initiatief een gedetailleerd overzicht van alle activiteiten die sinds 2010 plaatsvonden in het klooster te Gent bij, onder hun stuk 3. Er waren enerzijds een aantal evenementen waarop de postulanten inderdaad dienden te werken, maar deze activiteiten kaderden wel degelijk binnen de pastorale werking van het klooster van de A. te Gent. Het is mogelijk dat de postulanten, en de arbeidsauditeur, moeite hebben om deze activiteiten te onderscheiden van de activiteiten van de VZW T..

Op evenementen, na de oprichting van de VZW T., die georganiseerd werden door de VZW P. A. en die niet kaderden binnen de pastorale werking van het klooster dienden de

postulanten niet te werken. Op de activiteiten van de VZW T. dienden de postulanten vrijwel nooit te werken. Wel dienden zij soms vooraf zalen leeg te maken en achteraf op te ruimen. Dit was hoogstens enkele uurtjes werk en is niet vreemd aan het leven binnen een kloostergemeenschap. Soms dienden de postulanten wel tijdens de evenementen bij beurtrol wacht te houden aan de balie zodat er geen ongenodigde gasten door het klooster te Gent zouden beginnen dwalen. Bovendien wordt benadrukt dat de evenementen van de VZW T. plaatsvonden in ruimtes die deel uitmaken van het klooster te Gent en die ter beschikking gesteld werden door de Paters A.. Het is dan ook niet zo vreemd dat wanneer een niet pastorale activiteit zou plaatsvinden in deze ruimten dat deze op voorhand worden leeggemaakt door de bewoners van het klooster. Zij verwijzen nog naar verklaringen die zij voorleggen van traiteurs, de verklaring van B. M. en de samenwerking tussen VZW T. en de cvba D. in de jaren 2012-2013. De VZW P. A. sluit zich hierbij aan.

De VZW T. wijst er op dat niet concreet wordt gespecificeerd voor wat betreft de persoon (personen), werkzaamheden en tijdstip en stelt dat moet worden aangetoond dat er door de betrokkenen wel degelijk arbeid zou zijn verricht én dat dit gebeurde voor de VZW T., wat niet het geval is. Zij wijst er op dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de kloosterorde van de Paters A. en de VZW T.. De vrijwilligers en postulanten ressorteerden onder de vzw P. A. en hadden niets te maken met de VZW T.. Als zij al enige hulp boden in het klooster of in de kloostergemeenschap dan was dit voor de postulanten in het kader van hun opleiding binnen de vzw P. A. . Er hebben nooit Afrikaanse postulanten arbeid onder gezag en toezicht van de VZW T. verricht. Er moet ook een onderscheid gemaakt worden tussen louter pastoraal werk en daadwerkelijke economische arbeid. Van dat laatste was er al helemaal geen sprake. Wanneer zalen werden gehuurd door organisaties, stonden deze in voor alles en voor evenementen werd beroep gedaan op een externe cateraar of traiteur. Er wordt ook verwezen naar de overeenkomst van ter beschikkingstelling van infrastructuur afgesloten met de C.V.B.A. DUET. Enkel bij evenementen van pastoraal werk werd dit door de paters, studenten en vrijwilligers gedaan. Dit kaderde binnen de A. levensbeschouwing en de traditie, dan wel bij de studenten hun vorming.

77. De rechtbank wijst er met de beklagden op dat de postulanten zich in een bijzondere situatie bevonden, namelijk de van aspirant-kloosterlingen in een klooster van de Orde van S.-A.. Zij maakten deel uit van de kloostergemeenschap van de Orde van S.-A. en leefden allen samen in het klooster te Gent.

De arbeidsauditeur merkt correct op dat op heden niet meer wordt uitgesloten dat een kloosterling -die een gelofte van gehoorzaamheid heeft afgelegd- een arbeidsovereenkomst kan afsluiten.

Waar aanvankelijk niet werd erkend dat prestaties van religieuzen werden uitgevoerd in het kader van een arbeidsovereenkomst, werd door het Hof van Cassatie gaandeweg aanvaard enerzijds dat de arbeidsprestaties door een geestelijke niet noodzakelijk worden verricht in uitvoering van de kloostergelofte, en anderzijds dat de geestelijke in kwestie zijn rechtsbekwaamheid behoudt en zijn kloostergelofte hem niet belet een arbeidsovereenkomst te sluiten (zie W. R., "De rechtspositie van de bedienaars van de eredienst en van religieuzen. Overzicht van rechtspraak" , TS R. 1993, 9; vgl. Cass. 25 januari 1982, T S R 1983, 85; Cass. 13 januari 1992, Arr.Cass. 1991 -92, 418). De kloosterling

behoudt wel degelijk zijn rechtsbekwaamheid. Enige kloostergelofte belet hem niet toe te stemmen met het afsluiten van een arbeidsovereenkomst.

Wel is er - ook op heden - toch (nog steeds) sprake van een bijzondere rechtsverhouding tussen een kloosterling/kloosterling-in-opleiding enerzijds en de kloosterorde waartoe hij behoort anderzijds. Zo is het niet uitgesloten dat de kloosterling op het ogenblik dat hij een opdracht ontvangt, geen overeenkomst tot het verrichten van arbeid sluit, maar eenvoudig als lid van de kloostergemeenschap gevolg geeft aan de richtlijnen van zijn religieuze oversten aan wie hij, bij het toetreden tot de kloostergemeenschap beloofd heeft zich te zullen onderwerpen (vgl. Cass. 13 april 1981, R W 1981-1982, 2153 - 2154).

Bij de intrede tot het klooster worden immers steeds bepaalde verbintenissen aangegaan door een kloosterling. Dit betreft vaak verbintenissen van morele aard. De kloosterling die uit vrije wil in een kloosterorde of- congregatie treedt verbindt er zich als het ware toe om zijn leven lang zijn volle activiteit te wijden aan het verwezenlijken van het doel van die kloosterorde en de principes van de orde te respecteren en na te leven. Men verbindt zich ook vaak tot gehoorzaamheid aan de (klooster)overste. De kloosterorde zorgt op haar beurt voor de kloosterling, met inbegrip van verzorging in geval van ziekte of volledig onderhoud wanneer hij wegens hoge leeftijd rust moet nemen en ongeschikt wordt om nog enige taak te vervullen. Wanneer men toetreedt tot een kloosterorde, neemt men een religieus engagement op. De relatie van een kloosterling met de kloosterorde en met de overste vereist dan ook een specifieke benadering.

Het is anderzijds ook zo dat de door een kloosterling geleverde arbeidsprestaties niet noodzakelijk worden verricht in uitvoering van de kloostergelofte. De kloosterling kan naast zijn religieuze verbintenissen of engagementen, nog een andere rechtsverhouding onder de vorm van een overeenkomst aangaan. Zo kunnen religieuzen naast hun religieuze toetredingsverbintenis nog een arbeidsovereenkomst aangaan. In de mate dat dit wordt betwist, dient hier dan wel het bewijs van te worden geleverd. Het bestaan van een arbeidsovereenkomst is voor de arbeid in de congregatie of de kloosterorde zelf echter moeilijker aan te tonen dan in het geval van de geestelijke die professioneel actief is in een externe organisatie (zie ook W. R. en E. T. "Arbeidsverhoudingen in de confessionele sfeer" in D. D. R., P. D. H. en M. D. M. (ed.) *Een leven van inzet. Liber amicorum M. M.*, Mechelen, Kluwer 2012, 286).

78. Zoals gesteld door de beklagden, geldt dit in de Orde van de Paters A. ook voor pre-novicen, zoals de postulanten in de huidige zaak De rechtbank verwijst in dit verband naar § 201 van de "Constitutions of the Order of S. A." - vrij vertaald "Constitutie van de Orde van S.-A.". Dit bepaalt: *"The pre-novitiate is the time in which candidates, even though not bound by public vows, are given a gradual experience of A. life in order that they can be adequately prepared/or the novitiate Admission to the pre novitiate and its program and length are to be governed by the statutes "*

Vrij vertaald:

"Het prenoviciaat is de periode waarin kandidaten, ook al zijn ze niet verbonden door publieke geloften, een graduele ervaring van het leven als A. wordt gegeven zodat zij voldoende voorbereid kunnen worden voor het noviciaat. Toelating tot het pre-noviciaat en het programma en de lengte ervan wordt beheerst door de statuten."

In deze Constitutie wordt de vorming van de leden van de Orde verder beschreven, met de verschillende fases van deze vorming

Verder wordt in deze constitutie omstandig weergegeven wat de oorsprong, het doel en het gedachtengoed is van de Orde van S.-A.. In deze constitutie wordt onder andere ook verwezen naar de gelofte van armoede, (religieuze) gehoorzaamheid en het belang van werk.

De rechtbank merkt in dit verband nog op dat het strafdossier ook een *"verklaring voor de kandidaten aan het religieuze leven O.S.A."* bevat. Zo is er een dergelijke verklaring ondertekend door de heer V. G. B. op 4 december 2009. Hierin verklaart de heer V. G. B. onder andere te weten dat het religieuze leven betekent leven volgens de regels van het kanonieke recht en de regels van de constituties van de Orde van S.-A.. Hierbij ging hij het engagement aan *"de vivre une vie de chasseté, de pauvreté et d'obéissance envers les supérieures majeures de l'Ordre de saint A. en Belgique"* - vrij vertaald: om een leven te leiden van kuisheid, armoede en gehoorzaamheid ten opzichte van de hoogste Overste van de Orde van S.-A. in België (map 1, p. 230 strafdossier).

In het programma voor de vorming Belgische provincie, 2015 - 2016 wordt uitdrukkelijk gesteld: *"Als er een theologische grond bestaat voor een leefgemeenschap die in zichzelf liefdevol is (het dubbelgebod van de liefde tot God en de liefde tot de naaste), heeft de leefgemeenschap duidelijk een prioriteit ten opzichte van de werkgemeenschap. Elke religieuze gemeenschap zal een werkstructuur hebben, die een noodzaak is tijdens dit aardse leven. De gemeenschap moet zorgen voor een dak boven het hoofd en voor de dagelijkse voeding. Zij moeten daarvoor arbeiden, lichamelijk en geestelijk, om in haar eigen onderhoud te kunnen voorzien. Wie niet werkt, zei P., zal niet eten. Dus geen contemplatie waarnaar de jonge A. verlangde, zonder actie. Die handenarbeid voor de monniken zal A., toen hij eenmaal bisschop was, uitbreiden naar de apostolische arbeid. Deze arbeid mag nochtans niet de leefgemeenschap bedreigen."* (stuk 9 VZW T.).

Dit stuk bevestigt de traditie en het belang van werk in de Orde van S.-A..

Dit komt ook reeds terug in de constitutie van de Orde van S.-A. (stuk 12 eerste, vierde en vijfde beklagde). Hierin wordt onder andere gesteld:

"70 Mindful of the words of the Apostle: if anyone does not wish to work, let him not eat (2 Thess 3:10), and as men striving to be poor, we cannot excuse ourselves from work. Rather, we must generously fulfil our duties, especially those of an apostolic nature. We do this, however, not for the sake of material gain, but so that we may humbly submit ourselves to the common law of labor in imitation of Christ, who did not come to be served, but to serve (Mt 20 20). Besides this, our sense of fraternity demands that all of us help and serve one another mutually, urged by a like responsibility and concern of our brothers)."

Vrij vertaald:

"70. Met in gedachten de woorden van de Apostel: als iemand niet wenst te werken, laat hem niet eten (2 Thess 3:10), en als mannen die ernaar streven om te zijn, kunnen we onszelf niet verontschuldigen van werk. We moeten eerder proberen om genereus onze

verplichtingen te vervullen, vooral die van een apostolische aard. We doen dit echter niet met het oog op materieel gewin, maar zodat we ons bescheiden kunnen onderwerpen aan het gemeen recht van werk in navolging van Christus, die niet gekomen is om bediend te worden, maar om te dienen (Mt 20:20). Daarenboven vereist ons broederschapsgedoele dat we allen elkaar wederzijds helpen en dienen, aangespoord door een soortgelijke verantwoordelijkheid en bezorgdheid voor ons broeders",

79. Op basis van de gegevens van het strafdoosier, staat het vast dat de postulanten effectief prestaties hebben geleverd in het klooster van de Paters A. te Gent.

Zoals reeds gesteld, is voor de beoordeling van de tenlasteleggingen A en B het bestaan van een arbeidsovereenkomst op zich niet essentieel. Wél dient te worden aangetoond dat de betrokkenen *arbeid verrichtten onder gezag van een ander persoon*.

Hierbij moet rekening worden gehouden met de bijzondere context van de kloostergemeenschap. Meer bepaald stelt zich de vraag of de (Afrikaanse) postulanten in het klooster prestaties hebben moeten leveren onder het gezag van D. W. P., de VZW P. A. dan wel de VZW T. die niet kaderen binnen het door hen aangegane engagement bij het toetreden tot het klooster.

Het arbeidsauditoraat draagt de bewijslast van het leveren van arbeid in ondergeschikt verband dat buiten het kader van het engagement ten aanzien van de kloostergemeenschap valt.

De rechtbank is van oordeel dat de arbeidsauditeur faalt in deze op hem rustende bewijslast.

80. Op basis van de gegevens van het strafdoosier (onder andere de verklaringen van de postulanten, van M. A., van C., van F., de aangetroffen werkschema's) stelt de rechtbank vast dat de werkzaamheden die werden verricht door de postulanten vooreerst bestonden in:

- het onderhoud van het klooster. Dit betreft onder andere taken in verband met het schoonmaken van ruimtes in het klooster maar ook werken die worden omschreven als "renovatiewerken". Uit de diverse verklaringen van de postulanten blijkt dat het hoofdzakelijk schilderwerken betreft, evenals het verhuizen van meubelen, het leeghalen van lokalen, het vervangen van kapotte lampen alsook uitzonderlijk eens zwaardere werken zoals het opkuisen van stenen;
- het onderhoud van de tuin;
- het voorbereiden van vieringen en het begeleiden van het koor;
- het helpen en verzorgen van de oudere broeders.

De rechtbank is van oordeel dat deze activiteiten allen kaderen binnen het leven in de kloostergemeenschap en binnen het door de betrokken postulanten aangegane engagement ten aanzien van het klooster. Het is geenszins bewezen dat deze activiteiten verder gaan dan deze die normaal gezien worden uitgevoerd door de paters A. in het dagdagelijkse leven binnen de kloostergemeenschap.

Deze activiteiten betreffen niet het uitoefenen van arbeid onder het arbeidsrechtelijk gezag van D. W. P., de VZW A. dan wel de VZW T..

81. Uit de gegevens van het strafdossier blijkt tevens dat er in het kloostergebouw (op de benedenverdieping) van de Paters A. te Gent bepaalde evenementen werden georganiseerd. Het wordt ook niet betwist dat omstreeks 2010 werd beslist omdelen van het klooster te verhuren en open te stellen voor evenementen zodat inkomsten konden worden verkregen voor het onderhoud van het gebouw en de bekostiging van de opleiding van de postulanten. Het is overigens in het kader hiervan dat in 2011 de VZW T. werd opgericht. Dat erin het kloostergebouw, naast de zogenaamde pastorale evenementen, vanaf een gegeven moment ook *commerciële* evenementen werden georganiseerd die *niet* kaderen binnen het pastorale, staat aldus vast.

Het evenement dat bezig was op het moment van de huiszoeking is hier trouwens een sprekend voorbeeld van.

Zoals gesteld door de arbeidsauditeur staat het aldus buiten kijf dat er in het klooster diensten werden aangeboden *aan derden*.

In het kader hiervan werd door de vzw PATERS A. gefactureerd aan derden voor rondleidingen en maaltijden. Voor 2014 betreft dit in totaal 14 overeenkomsten of facturen voor rondleidingen en/of maaltijden. Ook de VZW T. factureerde aan verschillende externe personen en organisaties. In 2014 is er sprake van in totaal 29 "contracten, verkoop & creditnota's" waarbij T. en SA M. verschillende keren terugkeren.

82. De vraag stelt zich echter of en in welke mate de postulanten arbeid moesten verrichten onder arbeidsrechtelijk gezag op dergelijke evenementen van derden.

Met de beklagden stelt de rechtbank vast dat door de arbeidsauditeur nooit in detail werd onderzocht op welke specifieke evenementen de postulanten precies dienden te werken en/of welke activiteiten zij dan wel zouden hebben uitgevoerd. Er werd bovendien geen duidelijk onderscheid gemaakt tussen evenementen die daadwerkelijk pastorale activiteiten in de schoot van de vzw P. A. betroffen dan wel commerciële activiteiten in de schoot van de VZW T..

Nochtans stelden de bij de huiszoeking aangetroffen documenten (zoals de hierboven aangehaalde lijsten met klanten/overeenkomsten/facturen in 2014, 2013, 2012) hem wel in de mogelijkheid verder onderzoek te voeren bij de daarin genoemde personen en/of organisaties

De enige concrete vaststellingen van werkzaamheden in het strafdossier betreffen de aangetroffen personen die werkzaam waren op het evenement dat plaatsvond op 7 december 2014, zijnde de datum van de huiszoeking. Opvallend is dat hierbij op het gelijkvloers, alwaar het evenement effectief plaatsvond, enkel de zogenaamde vrijwilligers aan het werk werden aangetroffen (zie verder). Er zijn aldus geen vaststellingen van postulanten die op dat ogenblik aan het werk waren op het evenement.

83. De arbeidsauditeur wijst er wel op dat de benedenverdieping in gebruik was van de VZW T. en dat in het reglement van de aspiranten melding wordt gemaakt van een "benedenploeg". Volgens dit reglement was er één postulant verantwoordelijk voor de benedenploeg. Hij moest in onderling overleg de organisatie van de schoonmaak en de opstelling in de verhuurde lokalen beneden regelen.

Dat de benedenverdieping werd gebruikt voor de VZW T. bij de organisatie van evenementen, neemt echter niet weg dat deze benedenverdieping nog steeds deel uitmaakte van het kloostergebouw van de paters A.. Het spreekt voor zich dat ook de benedenverdieping van het klooster diende te worden onderhouden. Ook het inrichten van de verhuurde lokalen van het klooster valt onder de verantwoordelijkheid van de kloostergemeenschap (zie ook verder). Dit bewijst in ieder geval niet dat de postulanten werden ingezet op commerciële evenementen van de VZW T..

84. De arbeidsauditeur verwijst tevens naar de verklaringen van de postulanten. Hieruit blijkt dat de werkzaamheden die in het kader van de zogenaamde "evenementen" werden uitgevoerd in hoofdzaak het vrijmaken van de zalen en het opruimen achteraf betroffen. Daarnaast dienden zij ook soms het onthaal te verzorgen. Volgens de verklaringen van de postulanten moesten zij ook "opdiene".

Uit de verklaringen van de postulanten kan verder **niet** concreet worden opgemaakt op welke data en op welke concrete evenementen zij precies welke taken zouden hebben moeten uitvoeren. De verklaringen van de burgerlijke partij inzake de evenementen zijn weinig gedetailleerd. Er werd geen verder onderzoek gevoerd naar de concrete evenementen waarop zij zouden hebben opgediend. Hoewel dit verder kon worden afgetoetst met de in de aangetroffen documenten vermelde cateringbedrijven, klanten, etc. werd nagelaten dit te doen.

De rechtbank wijst er bovendien op dat de verklaringen van de (inmiddels uitgetreden) postulanten in hun geheel genomen weinig betrouwbaar zijn. De rechtbank stelt met de beklagden vast dat de verklaringen, wat één of meerdere aspecten betreft niet volledig stroken met de werkelijkheid. Zo verklaart de heer A. H. H. dat hij een document kreeg waaruit bleek dat hij studies als geestelijke had gevolgd in Nigeria. Er ligt geen dergelijk document voor. Uit het getuigschrift dat werd afgegeven door de heer K. H., overste in Nigeria blijkt enkel dat hij lid is van de Orde van S.-A.. Hij stelt ook dat hij geen opleiding kreeg tot priester maar anderzijds is hij van september 2010 tot juni 2012 toch naar het seminarie te Brugge gegaan. Zo verklaarde de heer Z. Y. H. dat hij geen opleiding als geestelijke heeft gekregen. Nochtans was hij in 2012 -2013 en 2013 -2014 ingeschreven in het Grootseminarie te Brugge.

Uit de verklaringen van de postulanten blijkt ook dat zij wel degelijk intensief opleidingen volgden. Zo verklaarde de L. J.-B. die van juni 2011 tot juli 2012 in het klooster vertoefde dat hij eerst in Antwerpen Nederlandse les volgde en dit nadien verder zette in Leuven. De heer Z. Y. H. kwam halverwege 2011 naar België. In 2011 volgde hij nog lessen Nederlands en in 2012 kon hij al starten in het Grootseminarie te Brugge. De heer C. G. B. verbleef in het klooster van 24 juni 2012 tot eind 2013. Gedurende de eerste 6 maanden volgde hij Nederlandse les, niveau 1 tot 5. In september 2013 werd hij reeds ingeschreven in het

Grootseminarie te Brugge.

85. Uit de verklaring van C. M. blijkt wel dat - op haar vraag - een 2-tal studenten op het huwelijksfeest van haar dochter in pij het trappistenbier "A." hebben opgediend. Voor het overige verzorgde zij zelf de catering. Deze activiteit die beperkt is tot het opdienen van het (eigen) A.-bier kadert in de promotie van het eigen bier van de kloostergemeenschap. Bovendien stelt die rechtbank vast dat geen verder onderzoek werd gedaan naar de datum waarop het betreffende huwelijksfeest zou hebben plaatsgevonden, noch naar welke postulanten toen effectief dit trappistenbier zouden hebben opgediend.

86. D. W. P. B. B. en J. W. leggen op hun beurt onder hun stuk 3 een agenda neer waarin de diverse evenementen die werden georganiseerd in het klooster worden opgesomd, en waarbij wordt aangegeven welke activiteiten de postulanten hierop al dan niet zouden hebben verricht.

Op de meeste evenementen weergegeven in dit stuk, dienden de postulanten niet te werken in die zin dat zij niet moesten koken en/of opdienen. Er werd vaak gewerkt met een externe cateraar of de catering werd verzorgd door V. F., al dan niet met vrijwilligers. Op bepaalde evenementen dienden zij wel de stoelen uit de zaal te halen of mee te helpen met het klaarzetten en onderhoud van de zaal.

Daarnaast werden ook nog een aantal evenementen aangeduid waarop de postulanten ook zouden hebben gewerkt (onder andere bediening door de postulanten). Het betreft in hoofdzaak bijeenkomsten van priesters van het bisdom (2 x per jaar), de R.-feesten, de Gentse Feesten en de Armenmaaltijd op Kerstavond. Daarnaast is er ook nog sprake van (verjaardag)feesten voor de paters zelf, recepties door de kerkfabriek bij de heropening van de kerk, een etentje voor het koor, een rouwmaaltijd bij het overlijden van een pater, een barbecue ten voordele van de opleiding van de jongeren onder leiding van Catherina.

Dit stuk wordt niet weerlegd noch concreet betwist door de arbeidsauditeur.

87. De weergave van de activiteiten in dit stuk strookt tevens met de verklaring van C. M. (onderlijning door de rechtbank):

*"Wanneer er een evenement doorging in het klooster dan kan ik zeggen dat dit in zijn totaliteit, **het inrichten en nadien opruimen van de feestzaal** ongeveer 4 uur in beslag nam door twee kandidaat geestelijken. Ik was er aanwezig als vrijwilligster van januari 2010 tot december 2011 en binnen die periode heb ik ongeveer tussen de 25 en 30 evenementen ingericht in opdracht van D. W. P. en de Paters A., waarbij telkens in opdracht van D. W. P. kandidaat geestelijken werden ingezet voor werkopdrachten, ongeveer 2a 3 Afrikaanse studenten per evenement.*

*De Afrikaanse kandidaat geestelijken **moesten ook helpen bij evenementen ingericht door de Paters A.. zoals de Sint R.-feesten en tijdens de Kerstviering enzomeer... Op de huwelijksfeesten was het altijd de ingehuurde catering die instond voor de bediening van de genodigden. enkelgebeurde het sporadisch dat enkele kandidaat geestelijken in pij. op verzoek van de inrichter hun trappistenbier opdienden. Ik weet dat de Afrikaanse kandidaat geestelijken een keer moesten optreden in Afrikaanse kledij en daarbij liederen moesten zingen. Zij dienden daarbij ook te dansen. Ik weet niet meer op welk evenement dat doorging***

Het was op de feestdag van de Paters A. zelf dat dit optreden doorging, ik denk op het feest van St. S. "

88. Dit strookt tevens met de verklaring van V. F. (onderlijning door de rechtbank):

*"Het is mogelijk dat als ik hulp te weinig had, de studenten in opdracht van D. W. P. moesten meehelpen op deze feesten. **Meestal hielpen ze bij de feesten die door de paters zelf werden gegeven. Ze moesten dan eerst de tafels en stoelen klaarzetten, opdienen en nadien alles opruimen. Ze moesten helpen bij H R.-feesten. de Gentse feesten. de A.-feesten. Behalve bij deze feesten moesten ze per jaar ongeveer een 10 tal keren helpen bij evenementen.***

Deze werken deden ze op de momenten dat ze niet naar de les moesten. De ene keer was dit in de voormiddag, dan in de namiddag naargelang hun Jes.

***Na de oprichting van de VZW T. moesten ze hetzelfde werk blijven doen, namelijk alles opkuisen en klaarzetten.** Volgens mij kregen ze een werkprogramma van D. W. P. of C. M. Nadat C. M. weg was kregen ze hun opdrachten rechtstreeks van D. W. P. en nadien toen*

M. V. D. S. de organisatie overnam kregen ze volgens mij hun opdrachten van M. V. D. S., maar wel met de goedkeuring van D. W. P. Zij voert volgens mij uit wat D. W. P. haar opdraagt. "

Verder stelde hij inzake de evenementen van de VZW T. nog: "Ik kreeg van M. V. D. S. een papier waarop stond wat er te doen was en wat ik als kok hierbij moest doen. Ik moest dan verder mijnplan trekken. Als ik niet voldoende vrijwilligers had diende ik M. V. D. S. hiervan te verwittigen. Zij contacteerde dan "M. e. P." om bijkomende mensen te vragen. Ik moest wel eerst proberen om genoeg vrijwilligers te vinden alvorens "m. e. p." werd ingeschakeld"

89. Dit stemt ook overeen met de verklaring van M. V. D. S. dat er wordt gewerkt met cateraars die zelf personeel mee brengen, dat op familiefeestjes het ook de mensen zelf zijn die meehelpen en dat er ook maaltijden / recepties worden verzorgd door de kok V. F., werknemer bij de VZW paters A., vooral voor familiefeesten, rouwmaaltijden, recepties. In dat geval werken volgens haar dan vrijwilligers van de Paters A. mee. Deze feesten zijn soms voor rekening van de Paters A. en soms voor de VZW T..

90. Dit wordt ook nog bevestigd door de verklaring van C. (onderlijning door de rechtbank): *"Ik weet dat er sinds 2009 verschillende kandidaat priesters van Afrikaanse origine in het klooster verbleven met de bedoeling om een priesteropleiding te volgen. Het is inderdaad juist dat zij ook ingezet werden om te werken in het klooster. Ik werkte op de verdieping waar de paters wonen. De Afrikaanse jongeren dienden vooral op het gelijkvloers te werken. Ze dienen ook hun eigen gang en toiletten te onderhouden Zij kregen hun opdrachten van pater D. W. P. en C. M. **Voor zo ver ik weet dienden ze vooral opkuiswerk te doen. de zalen klaar te zetten en terug op te ruimen. Volgens mij moesten ze niet opdienen.** Ik heb dit zelf ook niet gezien, maar ik ben op het ogenblik van diefeesten gewoonlijk niet door. **Bij de renovatiewerken in het klooster hebben ze vooral de zware meubels moeten verhuizen en ook stenen opkuisen.** Ze hebben ook schilderwerken moeten doen. Dit was wel niet elke dag maar toch regelmatig.*

*Het is wel mogelijk dat de jongeren in het weekend op de feesten van de paters moesten opdienen, maar ik weet dit niet zeker omdat ik dan niet aanwezig was (...) **Ze moesten ook***

de oudere broeders in het klooster verzorgen als ze ziek waren en diegene niet zelf niet naar de refter konden komen halen en terugbrengen."

91. D. W. P., B. B. en J. W. leggen ook stukken neer waaruit blijkt dat vaak gewerkt werd met cateraars. Ook het strafdossier bevat stukken die verwezen naar de samenwerking tussen T. en D.. C. M. verklaarde eveneens dat zij op het huwelijksfeest van haar dochter zelf zorgde voor de catering

92. Op de Raad van Bestuur van de VZW T. van 7 februari 2012 werd tevens verwezen naar een vroegere Raad van Bestuur waar werd gesteld dat: *"T. hoofdzakelijk zal beroep doen op externe traiteurs en slechts uitzonderlijk en tegen vergoeding op de keuken, de kok en het keukenpersoneel van de Paters A.. Idem voor externe en interne poetsdiensten. Privé en andere feesten, die doorgaan in de gebouwen grenzend aan (...) (klooster) worden niet door T. ingericht"* (strafdossier map 7, p 130).

93. Op basis van het voorgaande stelt de rechtbank vast dat de activiteiten van de postulanten in het kader van de in het klooster georganiseerde evenementen vooral bestond in het leegmaken en achteraf opruimen van de zalen, evenals het opdienen bij eigen (pastorale) evenementen het meewerken op de Gentse Feesten, het af en toe bewaken van de ingang en het sporadisch opdienen van het eigen A.-bier.

Met de beklaagden is de rechtbank van oordeel dat de activiteiten van de postulanten die erin bestonden de zalen van het klooster leeg te maken/aan de kant te zetten voorafgaand aan een evenement en het opruimen van de ruimtes na een evenement niet vreemd zijn aan het leven binnen de kloostergemeenschap van de Paters A. te Gent. Het betreft zalen van het klooster van de Paters A. te Gent zelf, dewelke onder de verantwoordelijkheid vallen van de kloostergemeenschap. De beklaagden stellen terecht dat de evenementen van de VZW T. plaatsvonden in de ruimtes die deel uitmaken van het klooster te Gent en die ter beschikking werden gesteld door de paters A. zodat het niet zo vreemd is dat wanneer daar een niet pastorale activiteit zou plaatsvinden, dit op voorhand werd leeggemaakt door de bewoners van het klooster

Ook het wacht houden aan de balie, waar zich tevens de ingang van het klooster bevindt, zodat geen ongenodigde gasten het klooster binnen dringen, kadert binnen de normale activiteiten van de kloostergemeenschap. D. W. P. verklaart trouwens dat hij zelf ook meermaals de ingang bewaakte, hetgeen zeker plausibel voorkomt.

Het meehelpen op de pastorale evenementen en eigen (niet-commerciële) evenementen (verjaardagsfeest of rouwmaaltijd van een pater) zelf, tijdens hun verblijf in het klooster, kadert tevens in hun vorming en in het functioneren van het klooster Het is verder niet bewezen dat de postulanten ook op commerciële evenementen zouden hebben moeten opdienen.

Hetzelfde geldt voor wat betreft de activiteiten bij de Gentse Feesten, waarbij onder andere moest worden geassisteerd bij de tentoonstelling Ook deze kaderen binnen de normale activiteiten van de kloostergemeenschap. Uit de voorgelegde foto's blijkt ook dat de oudere kloosterlingen, onder andere D. W. P., hier ook op aanwezig waren en meehielpen.

Nog ten onrechte stelt de arbeidsauditeur dat de feitelijke leiding van de activiteiten werd waargenomen door een niet geestelijke, C. M., hetgeen zou bevestigen dat deze activiteiten geen deel uitmaken van het normale kloosterleven. C. M. verklaarde letterlijk: *"Ik diende bij de organisatie van een evenement op vraag van D. W. P. een document op te stellen omtrent de uit te voeren werkactiviteiten door de kandidaat geestelijken. Dit document stuurde ik dan door naar D. W. P. die er dan voor zorgde dat een aantal kandidaat geestelijken de werkopdrachten uitvoerden. Wie dan toezag op de uit te voeren werken weet ik niet, ik ging pas kijken nadat de feestzaal ingericht was.*

Ik denk dat het D. W. P. was die controle uitvoerde op de uit te voeren werken.

U legt mij hier documenten met werkopdrachten voor, en het betreffen die documenten die door mij opgesteld werden en overgemaakt werden aan D. W. P.

De handgeschreven tekst op die documenten is niet door mij neergeschreven."

De rechtbank besluit dat het niet met de vereiste gerechtelijke zekerheid is aangetoond dat de activiteiten die werden uitgevoerd door de postulanten bij evenementen (zoals hierboven beschreven) verder gaan dan deze die worden uitgevoerd door de paters A. in hun normale activiteiten binnen de kloostergemeenschap. Deze activiteiten moeten dan ook allen worden beschouwd als activiteiten die door (kandidaat-) leden van de kloostergemeenschap werden uitgeoefend in het kader van hun engagement ten aanzien en ten bate van de kloostergemeenschap.

94. Tenslotte past het de volgende belangrijke principes in het Belgisch strafrecht in herinnering te brengen: (1) een beklagde hoeft zijn onschuld niet te bewijzen; men is onschuldig tot het tegendeel is bewezen; (2) de minste redelijke twijfel omtrent de schuld van de beklagde moet hem ten goede komen.

De rechtbank besluit dat u t het straf dossier niet met de vereiste gerechtelijke zekerheid kan worden vastgesteld dat de postulanten in de genoemde periode, naast of bovenop het engagement dat zij zijn aangegaan bij het toetreden tot de kloostergemeenschap, (herhaaldelijk) arbeid hebben geleverd onder het arbeidsrechtelijk gezag van D. W. P., de vzw P. A. , dan wel de VZW T..

De feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.II.1 tot en met A.II.14, A.IV.1 tot en met A.IV.7, A.VI.1 tot en met A.VI.6, B.I.8 tot en met B.I.21, B.II.3 tot en met B.II.9, B.III.3 tot en met B.III.8 zijn niet bewezen.

D. W. P. wordt bijgevolg vrijgesproken voor de tenlasteleggingen A.II.1 tot en met A.II.14, A.IV.1 tot en met A.IV.7, B.I.8 tot en met B.I.21. en B.II.3 tot en met B.II.9.

De vzw P. A. wordt vrijgesproken voor de tenlasteleggingen A.II.1 tot en met A.II.14, A.IV.1 tot en met A.IV.7, B.I.8 tot en met B.I.21 en B.II.3 tot en met B.II.9.

De VZW T. wordt bijgevolg vrijgesproken voor de tenlasteleggingen A.II.1 tot en met A.II.14, A.VI.1 tot en met A.VI.6, B.I.8 tot en met B.I.21. en B.III.3 tot en met B.III.8.

Bij samenhang: mensenhandel (de tenlasteleggingen C.I en C.II)

95. De feiten voorwerp van de tenlastelegging C.I en C.II (mensenhandel) worden omschreven volgens de stand van de wetgeving op het ogenblik dat de feiten werden gepleegd, dus vóór versie als gevolg van de publicatie op 23 juli 2013, in werking getreden op 2 augustus 2013, van art 433 quinquies, §1, 3° Strafwetboek, namelijk *"de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, de wisseling of de overdracht van de controle over hem teneinde deze persoon aan het werk te zetten of te laten aan het werk zetten in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid"*.

96. Voor de beoordeling van deze tenlastelegging dient de rechtbank na te gaan of D. W. P., de VZW P. A. en de VZW T. de vermelde slachtoffers hebben aangeworven, vervoerd, overgebracht, gehuisvest, opgevangen, de controle over hen hebben gewisseld of overgedragen, met als doel deze personen aan het werk te zetten ofte laten aan het werk zetten in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid. Dit is een feitelijke beoordeling die de rechtbank dient te maken.

De wetgever heeft verduidelijkt dat voor de beoordeling van de vraag of de arbeidsomstandigheden al dan niet in strijd zijn met de menselijke waardigheid, verschillende elementen in aanmerking moeten worden genomen, zoals het loon, de werkomgeving en de arbeidsomstandigheden. Arbeidsomstandigheden in strijd met de menselijke waardigheid kunnen worden afgeleid uit het feit dat verstrekte diensten niet worden betaald of dat het loon niet in verhouding staat met de verrichte arbeid (G. V. en L. A., l.c., 69- 70, nr. 19; Pari. St. Kamer 2004 2005, nr. 1560/1 19).

De rechtbank is van oordeel dat in de onderhavige zaak hierbij ook rekening dient gehouden te worden met de specifieke omstandigheden en aan (het leven in) een kloostergemeenschap (zie hoger).

97. De rechtbank oordeelt dat niet is aangetoond dat de onder de tenlasteleggingen C.I en C.II genoemde personen aan het werk werden gezet in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid.

Op basis van de gegevens van het strafdossier, met inbegrip van de verklaringen van de postulanten zelf, stelt de rechtbank inzake de zogenaamde rekrutering van de postulanten vast dat:

- Het veelal de Afrikaanse postulanten zélf waren die contact opnamen met D. W. P. (al dan niet via een tussenpersoon) en dit omdat zij een zekere roeping hadden;
- Er steeds uitvoerige gesprekken volgden in het land van oorsprong tussen D. W. P. en de kandidaat postulanten, de ouders van de kandidaten, evenals met de lokale priester, zuster en/of bisschop. De ouders werden ingelicht dat hun zoon enige tijd in België zou verblijven voor een opleiding, dat de kloosterorde de kosten zou dragen. Ze werden ook ingelicht over het feit dat hun zoon niet zou kunnen erven;
- De postulanten werden op voorhand uitvoerig ingelicht en wisten hoe het leven in België (in de kloostergemeenschap) er ging uitzien. D. W. P. legde hen het project uit en ze kregen ook een document van hem met verdere uitleg. Hieruit blijkt ook het belang dat zou worden gehecht aan de intrede in een andere (Europese) cultuur en

het eren van het Nederlands. Hierin werd ook gezegd dat het eerste jaar zou worden besteed aan de kennismaking met de Europese cultuur, de A. gedachte en het volgen van Nederlandse les;

- Er verstreek steeds enige tijd tussen de eerste ontmoeting en het moment dat de betrokkenen effectief naar België kwamen, dit onder andere om zich te vergewissen van de oprechtheid van de roeping van de kandidaten;
- Er werd een selectie gemaakt van de kandidaten die wel en deze die niet werden aanvaard in het vormingstraject en dit op basis van hun motivatie en kwaliteiten;
- De kandidaten werden, nadat zij werden aanvaard voor het programma, begeleid naar België. Hun vlucht werd betaald door D. W. P. en de PATERS A.. In België werden ze opgevangen en hun transport naar hun bestemming werd verzorgd door de PATERS A.;
- Eens in het klooster kregen zij een kamer. Ze kregen in principe een kamer apart; soms moesten ze aanvankelijk een kamer delen volgens beschikbaarheid;
- Ze aten samen met de paters maar aan aparte tafels;
- Ze volgden het gebed samen met de paters;
- Ze dienden ook vaak werkzaamheden uit te voeren. Vaak terugkerende activiteiten bestonden in het klaarzetten van de zalen, opruimen van tafels en de schoonmaak van diverse ruimtes in het klooster, hetgeen behoorde tot de gewoonlijke en normale uitbating van een kloostergemeenschap. Uitzonderlijk waren er nog zwaardere werken zoals het opkuisen van stenen;
- Alle postulanten volgden ook effectief een opleiding; ze dienden eerst Nederlands te volgen. Eens ze de Nederlandse opleiding (succesvol) doorlopen hadden, konden ze verder doervloeien naar het seminarie;
- Verschillende onder hen (C. G. B., V. G. B., A. H. H., A. S. R., Z. Y. H. en A. M.) zijn naderhand ook effectief begonnen aan een opleiding als priester. Verschillenden werden effectief ingeschreven in het Grootseminarie te Brugge;
- Ze kregen 30 euro per maand zakgeld en 300 - 400 euro om kleren te kopen. Ze moesten wel ontvangstbewijzen voorleggen voor kleding;
- Ze beschikten over vrije tijd en moesten toelating vragen om buiten de lesuren naar buiten te gaan;
- De Afrikaanse kloosterlingen werden goed opgevolgd en geëvalueerd;
- Wanneer werd beslist dat de postulant niet voldeed, werd gevraagd om de kloostergemeenschap te verlaten. Er werd een vliegtuigticket betaald zodat zij terug konden keren naar hun land van oorsprong.

Op basis van deze elementen besluit de rechtbank vooreerst dat de kandidaat-postulanten (evenals hun familie) op voorhand goed werden ingelicht over het feit dat zij zouden deel uitmaken van een kloostergemeenschap, waarbij alle inkomsten toekomen aan de gemeenschap, en dat zij volgens de regels van de kloostergemeenschap zouden moeten leven.

Eens in België werden ze opgevangen en verbleven ze in degelijke omstandigheden in overeenstemming met het normale leven in een kloostergemeenschap.

Alle postulanten kregen ook effectief een opleiding, zoals hen was beloofd. Alvorens echter aan het seminarie te kunnen starten, moesten ze Nederlands leren, hetgeen zij op voorhand

wisten en ook een logische vereiste is indien men in België een opleiding tot priester wil volgen. De PATERS A. zorgden voor de inschrijving in de Nederlandse les en deze werd ook door hen betaald. Zij volgden ook effectief de Nederlandse les en het ganse opleidingstraject werd gevolgd conform de vooraf gegeven informatie.

Bovenop hun opleiding, dienden de postulanten ook bepaalde werkzaamheden te verrichten. Zoals hoger gesteld, kaderden de (bewezen) werkzaamheden in het leven in de kloostergemeenschap (zie hoger).

Uit de verklaring van verschillende burgerlijke partijen blijkt nog dat zij zich uitgebuit voelden omdat zij moesten werken en hier niet voor betaald werden. Dit dient echter gekaderd te worden binnen het leven in de kloostergemeenschap: daar waar zij deel wensten uit te maken van de Orde van S.-A. werd van hen verwacht dat zij effectief prestaties leverden ten bate van de kloostergemeenschap en dit zonder persoonlijk winstogmerk. Zij legden een gelofte van armoede af. Uit de verklaringen van de postulanten zélf blijkt overigens duidelijk dat zowel zijzelf als hun ouders voor hun vertrek uit Afrika hierover voldoende werden ingelicht.

De cultuurshock in hoofde van de postulanten zal mogelijks groot geweest zijn van hun leven in Afrika naar het even in een kloostergemeenschap in België waarbij mogelijks ook hogere maar niet voldane verwachtingen omtrent welvaart een rol zullen hebben gespeeld. Zij werden voor hun komst echter voldoende voorbereid.

Alle kosten van hun verblijf (de reiskosten, de kosten van hun visum, hun verblijf zelf, de maaltijden) evenals van hun opleiding werden ook betaald door de PATERS A.. Zij kregen ook maandelijks zakgeld en geld voor kledij. De maaltijden werden voor hen klaargemaakt en ook hun was werd gedaan. De PATERS A. zorgden er ook voor dat zij onmiddellijk met hun opleiding konden beginnen.

De postulanten konden buiten het klooster gaan, mits ze hiervoor de vereiste toestemming vroegen. Er werd niet onderzocht of deze toestemming ooit of vaak werd geweigerd.

Bepaalde Afrikanen (onder andere de heer C. G. B.) stellen dat zij zich aan de regels hielden uit vrees om terug gestuurd te worden naar hun thuisland. Dat men vreest om teruggestuurd te worden naar het thuisland impliceert echter geenszins dat de postulanten gedwongen waren om in het klooster te blijven, tegen hun wil. Integendeel, ze wilden blijkbaar niet terug naar de situatie voor het toetreden tot het klooster. Dat het verblijfsrecht van de Afrikaanse kloosterlingen afhankelijk was van hun statuut als postulant bij de Paters A. kan geenszins aan de Paters A. worden verweten.

Wanneer de postulanten het klooster (definitief) wilden of moesten verlaten, dan kon dit. De PATERS A. zorgden er zelfs voor dat zij terug konden keren naar hun thuisland, en dit volledig op kosten van de PATERS A..

Het is geenszins bewezen dat de postulanten in een gedwongen situatie zaten waaraan zij niet meer konden ontsnappen behoudens door onverwachts te vluchten, zoals de arbeidsauditeur in besluiten voorhoudt.

Wat ten slotte nog het document betreft waarnaar zowel de arbeidsauditeur als de burgerlijke partijen verwijzen (strafdossier map 4 p. 201), wijst de rechtbank er op dat dit document inzake de verplichting om 7.500 euro te betalen letterlijk stelt: *"Je m'engage à retourner dans mon pays d'origine au moment de renvoi ou de déport. En cas de refus de retourner dans le pays d'origine le soussigné s'engage à payer une somme de 7500 euro par année (à partir de la première arrivée en Belgique sous la responsabilité de l'Orde de saint A.). (...)"*.

Vrij vertaald: *"Ik verbind mij ertoe terug te keren naar mijn land van oorsprong op het moment van terugsturen of van vertrek. In geval van weigering om terug te keren naar het land van oorsprong verbindt de ondergetekende zich ertoe een som van 7.500 euro per jaar te betalen (vanaf de eerste aankomst in België onder de verantwoordelijkheid van de Orde van S.-A.)"*

Dit document verhindert de postulanten op zich niet om het klooster te verlaten, maar dwingt hen er wel toe terug te keren naar het land van oorsprong wanneer zij het klooster verlaten. Dit document werd volgens D. W. P. opgesteld teneinde misbruiken te voorkomen en kadert in het engagement aangegaan door D. W. P./de PATERS A. bij het opnemen van de genoemde personen in de kloostergemeenschap en de verbintenis tot tenlasteneming die hierbij werd aangegaan. Deze uitleg is plausibel en stemt overeen met de verklaringen van tenlasteneming van de vzw P. A. . Dit impliceert geenszins dat men gedwongen werd om in het klooster te blijven. Dit document werd bovendien niet door iedereen ondertekend en werd nooit uitgevoerd, minstens is dit laatste niet bewezen.

De rechtbank verwijst in dit verband ten slotte ook nog naar het gedrag en de verklaring van O. E., zijnde de kloosterling op basis van wiens verklaring het dossier destijds werd opgestart. Hij stapte destijds uit het klooster en kreeg een ticket heen en terug naar Benin. Hij is effectief terugggegaan naar Benin en toen hij zag dat het een heen- en terugticket was, is hij op eigen initiatief teruggekomen naar België. Pas op dat ogenblik heeft hij hier klacht ingediend. Opmerkelijk is dat hij hierbij nog verklaart: *"Ik trachtte via diverse wegen een verblijf te krijgen hier in België. Er werd uiteindelijk asiel aangevraagd via Fedasil waardoor ik een verblijf kreeg in een asielcentrum in Yvoir. Maar om asiel te verkrijgen moest ik een officiële klacht indienen. Ik kreeg een advocaat toegewezen welke me doorgestuurd heeft naar PAGASA.*

Toen ik terecht kwam bij PAGASA hebben ze mij begeleid om mijn klacht te kunnen indienen."

De eerste, vierde en vijfde beklagde leggen anderzijds nog e-mails voor van O. E. gericht aan D. W. P., van na zijn vertrek. Hierin bedankt hij D. W. P. voor alles. In een e-mail van 3 mei 2013 aan D. W. P. verwijst hij naar alles wat hij geleerd heeft in het klooster en is het duidelijk dat hij D. W. P. hier dankbaar voor is. Dergelijke e-mails stroken geenszins met de achteraf afgelegde verklaring dat de heer O. E. zich een slachtoffer van mensenhandel voelt.

98. Op grond van hogerstaande overwegingen, besluit de rechtbank dat de constitutieve elementen voor het misdrijf mensenhandel door economische uitbuiting niet bewezen zijn.

D. W. P. wordt vrijgesproken voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen C.I.1 tot en

met C.I.13.

De vzw PATERS A. wordt eveneens vrijgesproken voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen C.I.1 tot en met C.I.13.

De VZW T. wordt vrijgesproken voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen C.II.1 tot en met C.II.13.

1.2. De overige personen vermeld onder de tenlasteleggingen A en B

99. Naast de Afrikaanse postulanten zou er volgens de arbeidsauditeur ook tewerkstelling geweest zijn van een aantal andere personen.

Het betreft vooreerst een aantal personen die volgens de arbeidsauditeur de buitenlandse nationaliteit hebben, namelijk P. F., M. K. P., J. P., D. S. A. alias B., S. T., D. K. M., N. G. A. E.. Deze personen dienden volgens de arbeidsauditeur dimona te worden gemeld en een aantal onder hen beschikten volgens de arbeidsauditeur niet over het vereiste verblijfrecht.

Volgens de beklaagden waren deze personen echter niet tewerkgesteld in het kader van een arbeidsrelatie, onder het gezag van D. W. P., maar betrof het in realiteit vrijwilligers.

De arbeidsauditeur meent dat het niet over vrijwilligers gaat.

100. Tijdens de huiszoeking in het klooster te (...) op 7 december 2014 werden de volgende personen effectief aan het werk aangetroffen: S. T., D. K. M., N. G. A. E., M. K. P., P. F.. Er was een receptie aan de gang van een politieke partij. Volgens de beklaagden was er geen sprake van een arbeidsrelatie maar werd op vrijwillige en/of occasionele basis geholpen.

Volgens de arbeidsauditeur was de verrichte arbeid niet onverplicht en was deze een tegenprestatie voor voedsel of onderdak, en gaf aanleiding tot verloning voor de gepresteerde arbeid. Hij verwijst in de eerste plaats naar de vergoeding en/of de maaltijd die bepaalde vrijwilligers zouden hebben ontvangen.

101. Art. 3 1° van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers (hierna genoemd de Wet Vrijwilligerswerk) bepaalt dat voor de toepassing van deze wet onder "vrijwilligerswerk" wordt verstaan elke activiteit

- a) die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht
- b) die verricht wordt ten behoeve van één of meer personen, andere dan degene die de activiteit verricht, van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel;
- c) die ingericht wordt door een organisatie anders dan het familie- of privéverband van degene die de activiteit verricht
- d) en die niet door dezelfde persoon en voor dezelfde organisatie wordt verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling.

Art. 11 van Wet Vrijwilligerswerk bepaalt verder dat een activiteit niet als vrijwilligerswerk

beschouwd kan worden indien één van de of alle in artikel 10 bedoelde grenzen overschreden worden en het in artikel 10, derde lid, bedoelde bewijs niet kan geleverd worden. De persoon die deze activiteit verricht kan in dat geval niet als vrijwilliger worden beschouwd.

Deze bepalingen laten enkel toe te concluderen dat de vrijwilliger niet onbezoldigd is en bijgevolg géén vrijwilliger is in de zin van de Wet Vrijwilligerswerk wanneer hij een vergoeding ontvangt die de grenzen van voormeld art. 10 overschrijdt.

Dit impliceert daarom nog niet (automatisch) dat de activiteit door de betrokkene niet langer "**onverplicht**" zou worden verricht. Dat de activiteit voor sommige van de vrijwilligers niet onbezoldigd is, impliceert evenmin automatisch dat er sprake is van een arbeidsovereenkomst. Er moet nog steeds worden aangetoond dat de vrijwilliger onder arbeidsrechtelijk gezag werkt (vgl. Arbh. Brussel 25 november 2013, *JTT* 2014, 119).

102. Op basis van de elementen van het strafdossier kan niet worden vastgesteld dat S. T., D. K. M. en M. K. P. onder gezag van D. W. P. de VZW P. A. dan wel de VZW T. arbeid hebben verricht.

De rechtbank verwijst in het bijzonder naar de verklaringen van deze personen:

- **S. T.** verklaarde: *"Op het moment van jullie binnenkomst was ik aanwezig in de keuken. U zegt mij dat uw collega, mevrouw H. V., vastgesteld heeft dat ik in de keuken stond met een dienblad met gefrituurde hapjes in mijn handen. Ik was inderdaad in de keuken aanwezig maar ik stond aan een tafel, waar de kok het dienblad had neergezet. Ik ben hier als vrijwilliger aanwezig vandaag om wat mee te helpen. Ik krijg hiervoor geen vergoeding. Ik heb zelf, no de mis, voorgesteld om te helpen. Ik heb dit in het verleden nog gedaan. Ik bevestig dat ik een blauwe jeansbroek en een wit hemd draag en als vrijwillige meehelp op de receptie. Eigenlijk heb ik eerst meegeholpen om de soeptassen, die na de mis aangeboden worden, af te voeren. Ik werk voltijds bij DSV sinds ongeveer 4 Jaar; ik werk door voor onbepaalde duur (...)*

Ik herhaal dat ik hier als vrijwilliger help zonder enige vergoeding te ontvangen. Ik ken hier heel wat mensen, zoals broeder Be. en broeder Fi. Ik kom hier reeds lang naar de kerk of naar andere activiteiten. Het is inderdaad zo dat er hier mensen in opleiding zijn. Sommigen zijn hier reeds weg. Ik kan u niet precies zeggen wie hier allemaal in opleiding is, ik woon hier immers niet. Ik kom hier enkel op zondag soms. Ik werk immers in ploegen. Ik kan u niet precies zeggen hoeveel keer ik hier help als vrijwilliger. Dit gebeurt af en toe eens.

Verder heb ik niks meer toe te voegen aan mijn verklaring, ik ben geen lid van de VZW Ik krijg eten en drinken om te helpen. Ik krijg geen 7,5€ per uur van F.. Ik corrigeer: ik krijg geen eten en drinken om mee re nemen naar huis. Ook hier terplekke krijg ik niks."

- **D. K. M.** verklaarde: *"Ik verblijf niet in dit klooster, ik woon op het (...) te (...). Ik kwam vandaag naar de mis van 11 uur. Daarna had ik de gelegenheid gekregen om de*

paters wat re helpen vandaag. Ik kom wekelijks hier naar de mis Ik ken de paters hier, ook de broeders. Als ik hier kom dan eten wij meestal ook samen en drinken nog iets daarna, ik help dan ook telkens wat mee. Ik zet dan de tafels klaar voor de mensen die komen eten, ik help opdienen. Na de mis van 11 uur heb ik aan de kok gezegd dat ik vrij was om te helpen. De kok heet V. F. Hij zei dat het OK was om te helpen. Vandaag zag ik erop toe dat er genoeg hapjes op de tafels stonden, om deze bij te vullen. Ik liep gewoon rond en keek toe of er van alles genoeg op de tafels stond. Gezien ik hier veel gratis kom eten,, moet ik hier ook wat helpen. Het was vader D. W. P. die me dat zei. Het is niet dat ik moet helpen, ik doe dit vrijwillig. Soms belt broeder Fi. mij op met de vraag of ik om medicijnen kan gaan. Broeder Fi. zit in een rolstoel. Ik kom hem af en toe bezoeken.

Het is Pater D. W. P., of Pater B. B. of Broeder Fi. Die mij uitnodigen om te blijven eten. Meestal blijf ik dan ook op zondag eten. Het is niet zo dat ik dan elke keer meehelp. Dit is zo 1 a 2 keer in de maand. Ik dek dan de tafels voor alle paters en broeders. Ik kom ook helpen als de Bisschop op bezoek komt. Ik dek de tafels en ruim de tafels af. Dit is alles ik krijg geen vergoeding als ik help Ik doe dit vrijwillig. Ik moet niet helpen omdat ik gratis kan mee-eten.

De mensen die ik help bij het opdekken van de tafels zijn de paters in opleiding. Deze komen ook uit Afrika. Wij kunnen dan samen praten. Deze mensen wonen hier. Na het eten ruimen deze mensen af, doen de afwas en gaan ze slapen. Ik zing niet mee bij het concert of het koor. Mijn opleiding is van maandag tot vrijdag. Daarna werk ik via interim bij V. (afwasser); ga ik poetsen. Ik ontvang geen geld als ik hier kom werken. Als ik het even moeilijk heb kan ik bij Pater D. W. P. terecht, zo kon ik soms wat geld van hem krijgen om wat boodschappen te kunnen doen. ik hoef door niets voor terug te doen. Ik weet niet tot hoe laat ik vandaag hier zou meehelpen. Ik wist niet wat er vandaag hier te doen was ik kwam hier toe na de mis van 11 uur. Na de mis kwam ik samen met de andere bezoekers van de mis naar hier om soep te drinken. Dat is altijd zo Toen heb ik pas gezien dat hier iets te doen was, en toen heb ik ook de kok gevraagd of hij hulp nodig had. Ik denk dat er hier ongeveer 5 Paters in opleiding zijn : 3 Afrikanen en 2 Vietnamezen. De Afrikanen zijn : D. D. J.-P., H. J. C., de andere ken ik niet. De namen van de Vietnamezen zijn wat moeilijk om te onthouden. Ik voel me op geen enkele manier misbruikt. Ik heb een arbeidskaart, maar heb deze niet bij Ik denk dat het 8 is, voor een buitenlands student"

- **M. K. P.** werd verhoord. Hij is in 2009 op eigen initiatief naar België gekomen als asielzoeker. Hij verblijft niet in het klooster. Vanaf januari 2013 komt hij er op zondag naar de mis. In de mis komt hij enkel bidden; hij oefent er geen activiteit uit. Na de mis vraagt men hem soms om te blijven eten. Het is voornamelijk de priester (D. W. P.) of de jonge seminaristen die dat vragen. Na de mis wacht hij in de gang op de bank omdat het eten dan nog niet klaar. Soms zijn er nog genodigden. Er wordt dan gewacht op de genodigden en ze eten dan samen in een zaal. De priester en de seminaristen zijn dan ook aanwezig.

Als er een feest is, zoals die dag het geval was, dan komt hij aan en vraagt of hij kan

helpen. Hij stelt: "Ik kan niet zo maar toekomen en om eten vragen. Vandaag ben ik naar de mis geweest. Voor de mis had ik al gezien dat er een feest was. Ik was zo'n 10 minuutjes voor 10 uur aangekomen, ik had gezien dat er volk, mensen binnenkwamen. Ik zag de gedekte tafels en aan de dame die de deur opende, had ik gevraagd of er een feest was. Zij deelde dit mede: ja. Ik kon ook de tafels zien staan. Ik ben toen niet binnengekomen. Ik ben doorgelopen. Na de mis ben ik niet gevraagd om vandaag te komen eten. Toch ben ik naar het klooster gekomen omdat ik zag dat er een feest was en er nog eten zou over zijn. Ik mag binnen van vader D. W. P.. Ik kom dan in de ruimte waar er een feest is. Men was bezig met het opdienen van eten Ik heb dan aan vader D. W. P. gevraagd of ik kon helpen. Hij zei dan dat dit geen probleem was dat ik kan helpen. Ik heb dan een schotel met gefrituurde hopjes opgediend aan de mensen op het feest. Als ik kam op zondag en er is een feest, dan vraag ik altijd aan vader D. W. P. of ik kan helpen. Soms kan ik helpen, soms niet. Als ik help, dan help ik één a anderhalf uur Het kan van alles zijn : opdienen, afruimen, stoelen juist zetten. Sedert juni of juli 2014 bied ik mij aan om te helpen. Het is misschien 1 a 2 keer voorgevallen dat ik op een andere dag dan de zondag meehielp. Ook toen was dat maar voor 1a 5 uur. Als ik help, is het enkel met het opdienen van eten, afruimen, stoelen goed zetten; geen onderhoudswerken of zo. Het is niet dat vader D. W. P. me vraagt om hier te werken. Ik vraag zelf om hier te helpen, omdat ik eten vraag Ik heb geen werk, ik heb niets, ik mag niet werken, ik krijg gratis voedselpakketten van sociale diensten. Ik heb geen inkomsten. Ik woon bij een Belgische vriend die mij onderdak geeft"

Financiële hulp krijgt hij niet van D. W. P. Als hij helpt, dan is dat steeds overdag, op zondag na de mis. Hij helpt niet altijd mee bij de evenementen die worden georganiseerd, enkel bij de evenementen op zondag na de mis. Hi wordt niet gevraagd om te helpen op andere locaties of bij optredens door D. W. P..

"Als ik vraag om te helpen, vraag ik dat aan vader D. W. P. Het is vader D. W. P. die dan zegt waar ik kan helpen en die de opdrachten dan geeft. Ik word op dezelfde manier behandeld als het overige personeel Het overige personeel kan mij ook zeggen wat ik dien te doen. Vandaag waren we met 3 aan het werk, aan het opdienen. Ik was nog maar net begonnen, en heb eigenlijk niet geteld hoeveel er aan het werk waren. Ik was begonnen met helpen omstreeks 11u45. Ik ken enkele namen van het overige personeel: C. M. (opdienen), V. F. (kok), vader D. W. P., vader B. B. zijn de andere personen die ik ken. Vader D. W. P. helpt soms ook opdienen. Vader B. B. heb ik nooit zien opdienen. Ik heb geen weet van of er andere personen van Afrikaanse origine, die hier niet in het klooster verblijven, hier zouden werken. Ik heb geen arbeidsovereenkomst. Ik bied mij hier als vrijwilliger aan in ruil voor eten. U vraagt me of ik werk kan weigeren. Ik zeg u hierop dat het niet vader D. W. P. is die me vraagt om het werk uit te voeren, maar dat ik het ben die vraagt of ik kan helpen.

Maar als hij mij vraagt of ik naar een feest kom en het past me niet, dan kan ik dat zeggen dat het me niet past.

Voor mijn hulp die ik geef krijg ik geen geld, enkel voedsel. Ik krijg geen zakgeld. Ik krijg geen kledinggeld.

Ik voel me geen slachtoffer van mensenhandel. Ik bied mijn hulp aan, zelfs aan mensen die ik niet ken. Ik voel me niet als slachtoffer Ik voel me niet uitgebuit. Ik weet niets over de tewerkstelling van de andere personeelsleden. Ik weet enkel dat D. K. M. hier ook werkt als vrijwilliger. Ik werk hier als vrijwilliger. Ik ontvang geen geld Ik heb nooit een

enveloppe gekregen met geld. ik verbeter: als ik mijn tweede asielaanvraag heb ingediend, heb ik aan vader D. W. P. gezegd dat ik naar Brussel moest, en ik had geen middelen om de verplaatsing te betalen, dan heeft hij mij 30€ gegeven voor de trein. Dit was in juli 2013. Ik blijf erbij: ik ontvang/ontving nooit een enveloppe met geld voor mijn vrijwilligerswerk. Ik heb geen schrik en ik kan vrijuit praten. Het wit hemd is van hier Ik moest van M. A. een wit hemd nemen in de keuken om aan te trekken. Voor de bediening, ik heb de anderen die hier opdienden, ook met een wit hemd gezien."

D. W. P. verklaarde: "S. T. doet heel veel uit dank voor de tijd dat hij in de problemen zat. Hij zal toch wel een 3-tal jaren bij ons helpen. In het begin, toen hij zelf in de problemen zat, kreeg hij wel wat maar nu doet hij dat echt uit dankbaarheid Hij doet werkelijk veel, hij is er altijd als we hem nodig hebben.

D. K. M. komt sinds één a twee jaar bij ons, Hij krijgt soms een enveloppe maar toen niet meer, hij had het niet zo hard nodig. Ten tijde van zijn studies hebben we hem geholpen, ook zonder dat hij iets deed.

D. D. J.-P. is iemand waarmee we een goede band hebben opgebouwd. Dat is zo iemand die er staat als je hem nodig hebt. Wij hebben hem ook geholpen toen het moeilijk ging bij het betalen van bijvoorbeeld zijn huur"

Geen van deze vrijwilligers heeft gesteld dat zij daar werkten op vraag van D. W. P. of van de genoemde vzw's. Integendeel, uit hun verklaringen blijkt dat zij er volledig vrijwillig werkten. Zij bleven na de mis en vroegen of ze konden werken.

Het is niet bewezen dat D. W. P. of de vzw's de mogelijkheid hadden de vrijwilligers te belasten met bepaalde taken op welbepaalde dagen en uren. Het wordt niet aangetoond dat voorafgaandelijk afspraken werden gemaakt dat zij daar op bepaalde uren aanwezig moesten zijn om te helpen. Indien zij niet wensten te blijven om op te dienen, konden zij ook eenvoudigweg weggaan. Zij werden hiertoe niet verplicht door D. W. P. of de vzw's. Het loutere feit dat een aantal praktische afspraken werden gemaakt, is nog niet de uiting van arbeidsrechtelijk gezag.

Het wordt evenmin aangetoond dat D. W. P. en/of de VZW P. A. en/of de VZW T. hun "werk" zou(den) hebben gecontroleerd, dat zij hen instructies gaven en/of toezicht hielden over hun werk.

Uit het strafdossier blijkt aldus niet dat deze drie vrijwilligers werkten onder het gezag van D. W. P., de VZW P. A. of de VZW T..

Dat de vrijwilligers mochten blijven eten en soms een enveloppe ontvingen, vormt op zich géén bewijs van het bestaan van arbeidsrechtelijk gezag (zie hoger).

Nu niet wordt aangetoond dat S. T., D. K. M. en M. K. P. arbeid leverden onder gezag van D. W. P., de VZW P. A. , dan wel de VZW T., worden D. W. P., de VZW PATERS A. en de VZW T. vrijgesproken voor de tenlasteleggingen A I.2, B.I.2, B.I.4 en B.I.5.

D. W. P. en de VZW P. A. worden tevens vrijgesproken voor de feiten, voorwerp van de tenlastelegging B.II.1.

De VZW T. wordt nog vrijgesproken voor de feiten, voorwerp van de tenlastelegging B.III.1.

103. De situatie is naar het oordeel van de rechtbank anders voor wat betreft P. F. en N. G. A. E..

P. F. verklaarde *"Vandaag ben ik hier aan het werk als vrijwilliger Ik zing hier ook al twee jaar in het kaar via een Rijnse vriendin. Omdat ik toch geen ander werk heb, kom ik hier als vrijwilliger helpen, vandaag ben ik komen helpen in de keuken. Het is F., de kok, die mij vroeg om vandaag te komen helpen, ik moest mee de hopjes klaarmaken en de glazen naar de keuken brengen. Ik ben hier vandaag om 8 uur begonnen en het was voorzien dat ik rond 14 uur zou stoppen. Ik krijg hiervoor 7,5€ per uur Het is V. F. die dit cash betaalt. Ik krijg ook eten en drinken. Ik doe dit alleen als er grote feesten zijn. Dit is gemiddeld één keer per maand. Ik verneem het wanneer ik dien te helpen via mijn Filipijnse vriendin die getrouwd is met S. E. die hier werkt. Ik ken pater D. W. P. wel omdat ik hier naar de kerk kom, maar ik heb niet veel contact met hem. Ik ben geen lid van een VZW of een vereniging ik ken wel de T. Zij zitten hier in receptie. Ik denk dat zij evenementen organiseren. De mensen die vandaag aan het helpen zijn, helpen de andere keren ook mee. ik weet niet of de andere hier in het klooster wonen. Ik weet niet of de broeders ook meehelpen op feesten. Ik heb alleen maar hierin het klooster meegeholpen. U merkt nog op dat ik als vrijwilliger toch 7,5€ per uur betaald word. Ja, dit is inderdaad zo. Ik weet niet vaar wie F. werkt en van wie hij zijn opdrachten krijgt.*

Ik verbeter: ik verneem rechtstreeks van S. E. wanneer mijn hulp nodig is, omdat ik hem altijd zie in de kerk."

N. G. A. E. werd eveneens verhoord. Zij is sinds september 2013 in België om te studeren. Zij verklaart: *"Ik werk hier sinds drie weken, doch ik werk hier niet elke dag. Het zijn geen vaste dagen dat ik hier werk. Ik denk dat ik hier misschien reeds 15 dagen heb gewerkt. Mijn werk bestaat uit het opdienen bij evenementen, ik zet geen tafels op en ruim evenmin op achteraf. Het hangt ervan af van het evenement hoe lang. Soms is het 8 uur dat ik werk, soms minder. Gewoonlijk is het in het weekend dat ik werk. Meestal werk ik overdag, in de namiddag maar niet 's avonds laat, Ik heb geen arbeidsovereenkomst getekend voor het werk dat ik doe. Als ik werk voor de Paters A., dan werk ik op de plaats waar u mij vandaag aantrof. Ik heb dit werk gevonden via mensen die mij zeiden dat ik hier werk kan vinden. Ik heb aan de chef van de keuken, V. F., gevraagd of ik hier kon komen werken. Ik ben enkel in contact geweest met V. F. Hij zei mij dat ik hier kon beginnen werken. Ik word betaald per uur, ik denk 7,5 à 8€ per uur. Ik krijg ook eten en drinken voor mijn werk. Het is F. die mij betaalt voor mijn werk, dit gebeurt cash, ik ben, behalve voor vandaag, steeds betaald geweest voor mijn prestaties. Ik ken de andere mensen die hier werken, doch enkel omdat we samenwerken, niet omdat ik ze ken van vroeger. Er zijn hier mensen die in opleiding zijn, Afrikaanse broeders. Zij verblijven hierboven in het klooster Ik zie hen nooit meehelpen bij evenementen. Zij zijn meestal boven, ik heb weinig contact met hen, hoogstens een goeiedag. Met de Belgische paters heb ik nauwelijks contact, eveneens hoogstens een goeiedag. Als ik hier kom werken dan is het omdat ik daarvoor opgebeld word door V. F. Mijn werk betreft het opdienen bij recepties, ik heb geen weet van andere festiviteiten of Afrikaanse dansen. ik heb geen weet van Vietnamese priesters in opleiding."*

V. F. verklaarde: *"Ik diende de uren van de vrijwilligers op te schrijven. Ik moest dit 1 keer per maand aan D. W. P. geven. Aan de hand van de uren die ik genoteerd had, stak D. W. P. dan geld in enveloppen die ik dan aan de vrijwilligers moest geven.*

Waarom hij dit zelf niet gaf, weet ik niet. In het begin zei D. W. P. me wie ik moest proberen om te laten werken. Hij vroeg hen dan of ze nog kennissen hadden die ook wilden helpen. Nadien had ik zelf de contactgegevens van die mensen en moest ik ze zelf contacteren als ik hulp nodig had. Ik kreeg van M. V. D. S. een papier waarop stond water te doen was en wat ik als kok hierbij moest doen. Ik moest dan verder mijn plan trekken. Als ik niet voldoende vrijwilligers had diende ik M. V. D. S. hiervan te verwittigen. Zij contacteerde don "M. e. p." om bijkomende mensen te vragen. Ik moest wel eerst proberen om genoeg vrijwilligers te vinden alvorens "M. E. P." werd ingeschakeld.

Mijn werkuren voor T. diende ik bij mijn gewone uren voor het klooster te schrijven. Of ik nu voor T. werkte of voor het klooster dit bleef gewoon hetzelfde."

M. V. D. S. verklaarde nog: *"P. F. ken ik. Zij heeft een vrijwilligerscontract bij de vzw T. sinds na de zomer en krijgt hiervoor een onkostenvergoeding van maximum 2 € per uur Voor die zondag had ik haar niet gevraagd om te komen werken. Zij is die dag door V. F. gevraagd en werkte dus op dat ogenblik als vrijwilliger voor de Paters A.. Hoeveel zij van V. F. krijgt voor haar werk weet ik niet.*

Al de vrijwilligerscontracten van de VZW T. zitten in een kast op het secretariaat. Deze kast was bij de zoeking op slot omdat B. D. V. de sleutel meehad Ik zal u deze contracten doormailen in de loop van volgende week op het adres: (...)

U zegt mij dat zij illegaal in België is Ik wist dit niet. Zij is lid van Filipijnse gemeenschap die regelmatig misvieringen heeft in de kerk Ik heb ook nooit naar haar verblijfsdocumenten gevraagd. Ik heb hier nooit bij stilgestaan.

S. T., D. K. M. en N. G. A. E. ken ik ook. Zij werken niet als vrijwilliger voor T. maar wel voor de Paters A.. Hoeveel zij krijgen voor hun werk weet ik niet."

Zowel P. F. als N. G. A. E. werden opgebeld door V. F. om te komen werken op 7 december 2014. Uit hun verklaring blijkt dat wel degelijk voorafgaandelijk afspraken werden gemaakt dat zij daar op bepaalde uren aanwezig moesten zijn om te helpen. Er werd voor hen bepaald waar en wanneer zij prestaties moesten leveren en welke concrete taken zij dienden te vervullen. Hun uren werden genoteerd en zij werden per uur betaald, namelijk aan 7,50 euro per uur.

Deze manier van werken overschrijdt het loutere vrijwilligerswerk. Er is sprake van een bezoldiging en het werken is niet louter onverplicht. Zij kregen onder andere instructies inzake de organisatie van hun werktijd en de organisatie van hun werk. Er werd wel degelijk arbeidsrechtelijk gezag uitgeoefend over de beide betrokkenen.

Zij dienden aldus dimona te worden gemeld, uiterlijk op het tijdstip waarop zij hun prestaties aanvaardden, hetgeen niet gebeurd is voor wat betreft hun werkzaamheden op 7 december 2014. De feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen B.I.1 en B.I.6 zijn bewezen.

Verder stelt de rechtbank vast dat P. F. niet in het bezit was van een geldig visum op 7 december 2014. Er werd op die datum een bevel om het grondgebied te verlaten afgeleverd door de Dienst Vreemdelingenzaken. Het betreft aldus de tewerkstelling van een buitenlandse onderdaan die niet was toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België. De feiten, voorwerp van de tenlastelegging A.I.1 zijn bewezen.

De concrete toerekening van deze misdrijven wordt hieronder uiteengezet.

104. Tijdens de huiszoeking op 7 december 2014 werd J. P. eveneens aangetroffen. Hij was op dat moment niet aan het werk.

Uit het strafdossier blijkt dat J. P. arbeid leverde onder arbeidsrechtelijk gezag. De rechtbank wijst in het bijzonder naar de volgende elementen:

- Het verhoor van J. P. (zie karton IV map 10, p. 73). Hij verklaarde dat hij sinds 4 à 5 maanden in het klooster woont omdat hij geen geld had om iets te huren. *"Ik ging daarnaar de kerken ik vertelde aan de priester dat ik geen plaats had om te slapen en ook geen eten. Hij noemt pastoor D. W. P. Hij heeft mij geholpen. Ik mag van hem slapen en eten in het klooster. Ik hoef er niets voor te betalen, ik help wel met bepaalde dingen. Ik werk er niet, bijvoorbeeld help ik soms iets zwaar optillen zoals een tafel of stoelen. Soms kuis ik de tafels, de stoelen. Ik was soep aan het drinken toen de politie mij vond Ik blijf niet altijd binnen in het klooster Soms ga ik ook naar buiten.*
Ik doe niets in het ,klooster, ik ruim soms wel de tafels af, opkuisen bedoel ik. Als ik de tafels of stoelen moet kuisen, dan vraagt pastoor D. W. P. mij dat Pastoor D. W. P. geeft mij geen geld, ik krijg enkel eten. Ik heb geen enkel document bij mij om hier in België te werken of verblijven. Ik heb geen identiteitsdocument "
- *Een document met de hoofding "T." , aangetroffen bi de huiszoeking, waarbij meerdere data geschreven zijn (onder andere "Vrijdag 15/8 11h - 20.00h; zaterdag 16/8 11h - 20.00h ...). Er staan ook verschillende handschriften op. Op de keerzijde staan een aantal data met daarnaast vermelding van een aantal uren.*
- *Een werkfiche met de activiteiten in de periode 5 september 2014 tot en met 11 september 2014. Voor de activiteit van 5 september is er een rechtstreekse verwijzing naar de persoon van J. P.: "To do Klaarzetten Carthago/hippo (...) - Kan je zorgen dat J. P. aanwezig is vanaf 10 00 u tot 18 00 u en hem meedelen dat wie komt voor het feest naar de Hippo moet. De keuken mag NIET gebruikt worden" (map 3, p. 99 e.v.).*

Het staat vast dat J. P. bepaalde werkzaamheden uitvoerde. Uit de aangetroffen documenten blijkt bovendien dat van hem verwacht werd dat hij deze werkzaamheden op welbepaalde uren uitoefende. Hij kreeg instructies wat betreft het tijdstip van de werkzaamheden en de inhoud van de uit te oefenen taken.

De arbeid was aldus niet zomaar onverplicht. Dit betreft niet louter het verlenen van hulp aan een behoeftig persoon. J. P. verklaart ook niet dat hij vrijwilliger was: hij diende bepaalde prestaties te leveren in ruil voor onderdak en eten.

J. P. leverde arbeid onder arbeidsrechtelijk gezag. Hij diende dimona te worden gemeld. De feiten voorwerp van de tenlastelegging B.I.3 zijn bewezen.

Er was tevens een bevel om het grondgebied te verlaten voor J. P.. De feiten voorwerp van de tenlastelegging A.I.3 zijn bewezen.

De concrete toerekening van deze misdrijven wordt hieronder uiteengezet.

105. Daarnaast is er nog D. S. A. alias B.. In de dagvaarding werd onder de tenlastelegging

A.I.4 verwezen naar "*D. S., A., alias B.*", van *Angolese nationaliteit*", in tenlastelegging B.I.7, B.II.2 en B.III.2 "*D. S. A. alias B.*" en in de tenlasteleggingen A.II.1 en A.V naar "*B.*", *illegaal in het land, doch niet nader geïdentificeerd*".

De rechtbank stelde aan de arbeidsauditeur de vraag op basis waarvan "B." kon worden geïdentificeerd als D. S. A.. De arbeidsauditeur stelde hierbij vooreerst dat zijn ambt tijdens de regeling van de rechtspleging voors. te 1de om de omschrijving te wijzigen tot "*B.*", *illegaal in her land, doch niet nader geïdentificeerd*". De raadkamer voerde deze wijziging door, zij het slechts voor de verbeterde kwalificaties A.III en A.V.

Verder verwees de arbeidsauditeur naar de verklaringen van A. S. R. (d.d. 12 02.2015), die verklaarde: "*Af en toe kwam B., D. S. A., in het klooster ons een beetje helpen.*" A. H. H. verklaarde (op 01.10.2014): "*een zekere D. S. A., uit Angola, heeft lang gewoond in het klooster*".

De rechtbank stelt vast dat verschillende personen (onder andere C. M., V. G. R. J., H. E., D. W. P. en V. F., M. V. D. S., C. verklaarden dat een persoon die zij kenden als "B." bepaalde karweien deed in het klooster onder andere afwassen. Hij logeerde in het klooster, D. W. P. gaf hem onderdak en eten.

Verder komt de naam "B." ook herhaaldelijk terug in het kasboek. Zo wordt in januari 2012 vermeld: "*B. afwassen: 500 euro*". In juli 2017: "*Gentse Feesten: B. 700 euro*".

De betrokkene D. S. A. werd echter niet aangetroffen door de inspectiediensten en kon niet worden verhoord. Het is niet duidelijk wat zijn statuut was. Zoals hierboven reeds gesteld, waren soms ook personen werkzaam in het klooster die niet onder arbeidsrechtelijk gezag werkten, maar puur op vrijwillige, "onverplichte" basis. De rechtbank is van oordeel dat op basis van de elementen van het strafdossier niet voldoende zekerheid bestaat over het feit dat de genaamde "B." arbeid zou hebben verricht onder het arbeidsrechtelijk gezag van D. W. P., de VZW P. A. en/of de VZW T..

Zijn verblijfsstatuut kon evenmin worden nagegaan. Het is niet bewezen dat de betrokkene niet was toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België.

D. W. P. wordt vrijgesproken voor de tenlasteleggingen A.I.4, A.III, B.I.7 en B.II.2; de VZW P. A. wordt tevens vrijgesproken voor de tenlasteleggingen A.I.4, A.III, B.I.7 en B.II.2 en de VZW T. wordt vrijgesproken voor de tenlasteleggingen A.I.4, A.V, B.I.7 en B.III.2.

106. Tenslotte worden D. W. P., de VZW PATERS A. en de VZW T. onder de tenlasteleggingen B.I.22, B.I.23, B.I.24, B.I.25 en B.I.26 ook nog vervolgd voor het niet dimona melden van een aantal werknemers respectievelijk als volgt omschreven: "Fr.", niet nader geïdentificeerd; "Fe.", niet nader geïdentificeerd; "K.", niet nader geïdentificeerd; "M.", niet nader geïdentificeerd en "R.", niet nader geïdentificeerd.

Onder de tenlastelegging B.II.10 worden D. W. P. en de VZW P. A. vervolgd voor het niet dimona melden van de genaamde "P.", niet nader geïdentificeerd.

De genoemde personen kunnen niet exact worden geïdentificeerd.

Het strafdossier bevat een beperkt aantal vermeldingen van deze personen:

- Deze namen werden allen vermeld in het kasboek met een bedrag erbij.
- D. W. P. werd verhoord inzake deze mensen, vermeld in het kasboek. Volgens hem was "P." iemand die in een regularisatieperiode heeft gezeten. "M. keuken" wist hij niet precies. Wel verklaarde hij dat zijn zus ook M. heet en zij soms kwam helpen als C. in verlof was. Maar er is ook een M.. komen helpen in de keuken hij wist niet meer precies wat het was. K. is volgens hem de vrouw van S. T. die ook wel eens meegeholpen heeft. Fr. is ook een asielzoeker en dit is van in de periode van kerkasiel. Ro. was een student volgens hem en Fe. kon hij zich niet meer herinneren.
- M. V. D. S. stelde over deze namen in het kasboek dat de enige "M." die zij kent de zus van pater D. W. P. is "K." zegt haar niets. "Fr." (tuin) is een Afrikaanse jongen die niet in het klooster woonde maar wel kwam helpen in de tuin, Ro. kent zij niet. "Fe." kent zij niet.
- C. verklaarde nog dat als zij vervangen werd door M., de zus van pater D. W. P. , wanneer zij in verlof was. Er was ook een Fr. die soms kwam werken o.a. in de tuin. Zij dacht dat dit ook als vrijwilliger was.

De betrokken personen werden zelf niet verhoord.

De rechtbank is van oordeel dat op basis van de elementen van het strafdossier en in het bijzonder op basis van de hierboven aangehaalde verwijzingen, er voor wat betreft de genaamden "Fr.", "Fe.", "Kat a", "M.", "R." en "P." niet voldoende zekerheid bestaat over het feit dat zij: zouden zijn tewerkgesteld onder het gezag van D. W. P., de VZW P. A. en de VZW T..

D. W. P. wordt vrijgesproken voor de tenlasteleggingen B.I.22 tot en met B.I.26 en B.II.10; de VZW PATERS A. wordt vrijgesproken voor de tenlasteleggingen B.I.22 tot en met B.I.26 en B.II.10; de VZW T. wordt vrijgesproken voor de tenlasteleggingen B.I.22 tot en met B.I.26.

Bij samenhang, tenlastelegging F.I, F.II en F.III

107. Voor het bestaan van valsheid in geschriften en het gebruik ervan is vereist, enerzijds, dat het geschrift enigermate tot bewijs strekt van datgene wat erin is opgenomen of vastgesteld, dat wil zeggen dat het zich aan het openbaar vertrouwen opdringt, zodat de overheid of particulieren die er kennis van nemen of aan wie het wordt voorgelegd, kunnen overtuigd worden van de waarachtigheid van de akte of het juridisch feit dat in het geschrift is vastgesteld, of gerechtigd zijn daaraan geloof te hechten, anderzijds, dat door het met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden verdraaien van de waarheid op een bij de wet bepaalde wijze een nadeel kan worden berokkend hetzij door onjuiste vermeldingen, het zij door het opzettelijk verzwijgen van bepaalde gegevens in het geschrift.

De *vervalsing van de waarheid* is de grondvoorwaarde voor de valsheid in geschriften, zonder dewelke het misdrijf onbestaande is (vgl. Cass. 3 september 2008, *Arr.Cass* 2008,

1844).

De valsheid kan bestaan in de aantasting van het geschrift/het instrument zelf (een materiële valsheid), dan wel het niet overeenstemmen van de akte of het feit vastgesteld in het geschrift met de waarheid (een intellectuele valsheid).

Bovendien dient er sprake te zijn van *bedrieglijk opzet of opzet om te schaden*.

Het bedrieglijk opzet bestaat in de bedoeling aan zichzelf of aan anderen een onrechtmatig voordeel te verschaffen. Een onrechtmatig voordeel betreft een voordeel van eender welke aard dat men niet zou hebben verkregen indien de waarheid of de integriteit van de stukken zouden gerespecteerd zijn.

De drijfveer van de dader mag niet worden verward met opzet. De bedoeling waarmee men een valsheid in geschriften pleegt of van een valse akte of een vals stukgebruik maakt, heeft geen invloed op het voor deze misdrijven vereiste opzet. De eventuele goede beweegredenen van een dader nemen de strafbare valsheid niet weg van zodra het bijzonder opzet vaststaat (vgl. Cass 5 december 2000, *Arr.Cass.* 2000, 1912; Cass. 18 april 2006, *Arr.Cass.* 2006, afl. 4, 874). Wanneer echter de verdachte de valsheid van de in het stuk voorkomende melding niet kende, mag hieruit afgeleid worden dat het bijzonder opzet ontbreekt.

Tenslotte moet er ook sprake zijn van een nadeel. Het mogelijk of eventueel nadeel volstaat. De mogelijkheid van het nadeel moet bestaan op het ogenblik van de valsheid. Het nadeel kan zowel materieel als moreel zijn en kan openbare of private belangen betreffen (zie ook A. D. N., *Inleiding tot het bijzonder strafrecht*, Mechelen, Kluwer 2010, p. 23 e.v., nr. 30 e.v.).

De wettelijke bestanddelen van het misdrijf van gebruik van een vals stuk zijn:

- een daad van gebruik;
- van een strafrechtelijk beschermd geschrift waarin de waarheid werd vervalst op één van de door de wet omschreven wijzen;
- met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, hetgeen onder meer impliceert dat de gebruiker op de hoogte is van de valsheid;
- dat een nadeel kan berokkenen (A. D. N., *o.c.*, p. 46, nr. 49).

Er kan enkel een bijzonder opzet zijn zoals bedoeld in art. 213 Sw indien de gebruiker die handelde met de genoemde beweegreden ook weet had van de valsheid.

Tenlastelegging F.I

108. Onder de tenlastelegging F.I worden D. W. P., de VZW P. A. en B. B. als dader of als mededader vervolgd voor het, met het bedrieglijk: opzet voor onderdanen van Beninese en Ivoriaanse nationaliteit, een verblijfsvisum voor het koninkrijk België te bekomen, valse aktes te hebben opgemaakt en te hebben gebruikt, waarin de valse hoedanigheid van broeder (kloosterling) en het vals feit van een reeds vervulde opleiding als kloosterling in eigen land, dan wel het lidmaatschap van een kloosterorde wordt vermeld.

De stukken vermeld onder de tenlastelegging F.I betreffen allen verklaringen van "*ten laste*

neming" uitgaande van de VZW P. A. . Hierin wordt telkens verklaard dat de "Paters A. vzw" de bij naam genoemde "broeder" materieel en financieel ten laste neemt voor de gehele periode van zijn verdere opleiding tot religieus en bedienaar van de katholieke eredienst. Deze verklaring werd telkens ondertekend door D. W. P. en B. B..

De rechtbank stelt hierbij vast dat in deze stukken inderdaad telkens wordt verwezen naar "*Broeder*" gevolgd door de naam van de betrokken postulant, bijvoorbeeld "Broeder Z. Y. H". De rechtbank is van oordeel dat deze omschrijving als "broeder" geen valsheid uitmaakt. De rechtbank volgt de stelling van de beklagden dat het gebruik van de term "broeder" in lijn is met de constitutie van de Orde van A. (zie onder andere § 201 van deze constitutie-zie ook hoger).

De postulanten werden ook eerst opgevolgd in het land van oorsprong (zie verder). Voordat zij werden uitgenodigd, en aldus een document "uitnodiging" en "tenlasteneming" werd opgesteld, werd hen het vormingsproject uitgelegd en werd hen verduidelijkt dat zij zouden toetreden tot de kloostergemeenschap van de Orde van S. A. in België. Wanneer zij hiermee instemden, werd overgegaan tot het aanvragen van een visum met de nodige documenten. Bepaalde postulanten ondertekenden in het kader hiervan ook reeds een verklaring waarin zij verklaren lid te willen worden van de Orde van S.-A. en zich te engageren om te leven volgens de regels van de constitutie van S. A. (zie bijvoorbeeld de verklaring van de heer VOUDOUHE d.d. 4 december 2009).

Voor de postulanten is er ook telkens een attest van Bisschop V. L. daterend van kort voor of na de afgifte van de overige documenten, waarin wordt verklaard dat de genoemde persoon de opleiding volgt tot bedienaar van de Rooms Katholieke Eredienst.

De rechtbank verwijst in dit verband tevens naar de e mail van de heer V. E. d.d. 12 december 2008 aan D. W. P.. Deze e-mail werd gestuurd in antwoord op een e mail van D. W. P. waarbij deze laatste vragen stelde inzake enerzijds een visum voor een Nigeriaanse katholieke priester en anderzijds voor studenten die naar België zouden komen om opgeleid te worden tot religieuzen in de Orde van S.-A. en tot bedienaars van de katholieke eredienst (opleiding van 8 jaar). De heer V. E. stelt hierin: "*Wij gaan uit van de veronderstelling dat beide gevallen onder de categorie 'bedienaars van erediensten vallen'. Inderdaad voor de studenten in opleiding (noviciaat) kon men stellen dat ze in feite reeds toegetreden zijn tot de orde (als novice)*"

Verder wordt in deze stukken niet verwezen naar een reeds vervulde opleiding als kloosterling in eigen land. Uit het louter gebruik van de term "broeder" kan naar het oordeel van deze rechtbank niet worden afgeleid dat valselijk zou zijn vermeld dat de betrokkene reeds een opleiding als kloosterling had vervuld in eigen land.

Het wordt in ieder geval niet aangetoond dat er sprake is van enig bedrieglijk opzet of oogmerk om te schaden in hoofde van de beklagden daar waar het woord "broeder" werd gebruikt in deze geschriften. Het geschrift zelf bevestigt dat de PATERS A. de betrokkene ten laste zullen nemen, hetgeen wel degelijk overeenstemt met de waarheid. Door de vermelding van "broeder" in dit document wordt niet beoogd om zichzelf of een ander enig onrechtmatig voordeel te verschaffen.

D. W. P., de VZW P. A. en B. B. worden vrijgesproken voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen F.I.1 tot en met F.I.7.

Tenlastelegging F.II

Onder de tenlastelegging F.II. 1 tot en met F.II.3 worden D. W. P., de VZW PATERS A. en J. W. als dader of als mededader vervolgd voor het opmaken en gebruik van de genoemde aktes waarin de valse hoedanigheid van broeder (kloosterling) en het vals feit van lidmaatschap van de kloosterorde wordt vermeld en dit met het bedrieglijk opzet voor een onderdaan van Vietnamese nationaliteit een verblijfsvisum voor het koninkrijk België te bekomen.

Het stuk onder F.II.1 betreft opnieuw een verklaring "ten laste neming" uitgaande van de PATERS A.. Deze verklaring werd ondertekend door D. W. P. (voorzitter) en S. J. (Bestuurslid).

Ook hier is de rechtbank van oordeel dat er geen sprake is van enige strafbare valsheid. Het gebruik van de term "broeder" is in lijn met de constitutie van de Paters A.. Bovendien wordt het bedrieglijk opzet niet bewezen.

Het stuk onder F.II.2 betreft een "Uitnodiging". Dit document gaat uit van de Orde der A. o.s.a. en werd ondertekend door "D. W. P. osa - Prior Provinciaal".

In deze uitnodiging wordt door "Pater D. W. P., Provinciale Overste van de Orde van S.-A. in België" verklaard dat Broeder C. D. P. lid is van de internationale Orde van S.-A.. Hij wordt uitgenodigd deel uit te maken van de internationale vormingsgemeenschap in België voor een periode van 8 jaar. Er wordt aan de Belgische autoriteiten gevraagd hem een visum lang verblijf (type D) te geven.

Ook hier is het gebruik van de term broeder geen valsheid. Uit het dossier blijkt evenmin dat de vermelding van het feit dat C. D. P. lid was van de internationale Orde van S.-A. vals was, noch is bewezen dat deze vermelding met bedrieglijk opzet of het oogmerk om te schaden werd opgenomen.

Het stuk onder F.II.3 is een "Letter of Mission" (vrij vertaald: "missiebrief") ondertekend door "Father Lo." (vr j vertaald: "Pater Lo."). Hierin verklaart de heer Long dat C. D. P. lid is van de Orde van Sint A.. Er wordt verklaard dat deze laatste naar België wordt gestuurd waar hij zal deelnemen aan de activiteiten van de Orde van S.-A. in de dienst van de Rooms Katholieke Kerk. Er wordt nog verwezen naar het feit dat priester D. W. P., Provinciaals Prior van de Orde van S.-A. in België op hun vraag een beschrijving van het missionarisproject en de onderdelen van de opleiding zal opsturen.

Dit stuk gaat niet uit van D. W. P., J. W. of de VZW P. A. . Het is evenmin bewezen dat wat hierin vermeld staat niet overeenstemt met de waarheid. Zelfs indien de inhoud van dit stuk vals zou zijn (wat niet is bewezen), wijst de rechtbank er, met de beklaagden, op dat het evenmin is bewezen dat de genoemde beklaagden hiervan op de hoogte waren.

D. W. P., de VZW P. A. en J. W. worden vrijgesproken voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen F.II.1 tot en met F.II.3.

Tenlastelegging F.III

Onder de tenlasteleggingen F.III.1 tot en met F.III.33 worden D. W. P. en de VZW P. A. als dader of mededader vervolgd voor het opmaken en gebruik van de genoemde valse aktes waarin de valse hoedanigheid van broeder (kloosterling) en het vals feit van een reeds vervulde opleiding als kloosterling in eigen land, dan wel het lidmaatschap van een kloosterorde wordt vermeld met het bedrieglijk opzet voor onderdanen van Beninese, Ivoriaanse, Nigeriaanse en Togolese nationaliteit een verblijfsvisum voor het koninkrijk België te bekomen.

Deze tenlasteleggingen betreffen verschillende soorten documenten. Deze worden hierna ingedeeld in (i) ten laste nemingen, (ii) uitnodigingen en (iii) getuigschriften.

(i) ten laste nemingen

De stukken onder F.III.3, F.III.11, F.III.14, F.III.29 en F.III.32 betreffen telkens een "ten laste neming" van respectievelijk de heer A. M., de heer V. G. B., de heer V. B. R., de heer T. D. en de heer H. S. G..

Deze documenten gaan steeds uit van de VZW P. A. . De ten laste nemingen opgenomen onder F.III.3, F.III.11, F.III.14 en F.III.32 werden ondertekend door D. W. P. en S. J.. De ten laste neming vermeld in de tenlastelegging F.III.29 werd ondertekend door D. W. P. en S. W..

Ook hier is de rechtbank van oordeel dat er geen sprake is van enige strafbare valsheid. Het gebruik van de term "broeder" is in lijn met de constitutie van de Paters A.. Bovendien wordt het bedrieglijk opzet niet bewezen.

D. W. P. en de VZW P. A. worden vrijgesproken voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen F.III.3, F.III.11, F.III.14, F.III.29 en F.III.32.

(ii) uitnodigingen

Het stuk onder F.III.1 is een "Uitnodiging" voor broeder Z. Y. H., F.III.5 voor Broeder A. H. H., stuk F.III.7 voor broeder C. G. B., F.III.9 voor broeder H. J. C., F.III.10 voor broeder Y. B. P., F.III.12 voor broeder V. G. B., F.III.15 voor broeder V. B. R., F.III.17 voor O. E. (waarbij, wellicht per materiële vergissing ook Broeder C. G. B. wordt vermeld), F.III.19 voor broeder L. J.-B., F.III.21 voor broeder A. K., F.III.22_ voor broeder D. D. P., F.III.24 voor broeder D. M., F.III.26 voor broeder D. D. J.-P., F.III.27 voor broeder A. G. N., F.III.30 voor broeder T. D. en F.III.33 voor broeder H. S. G. (hierin wordt-vermoedelijk per materiële vergissing-ook Broeder D. M. vermeld).

Hierbij wordt de genoemde persoon telkens uitgenodigd om deel uit te maken van de internationale vormingsgemeenschap in België voor een periode van 8 jaar. Er wordt hierbij

telkens aan de Belgische autoriteiten gevraagd om de betrokkene een visum lang verblijf (type D) te geven. Dit document gaat telkens uit van de Orde der A. o.s.a. en werd ondertekend door "D. W. P., osa - Prior Provinciaal".

Ook hier is het gebruik van de term "broeder" geen valsheid. Bovendien wordt het bedrieglijk opzet niet bewezen.

In iedere uitnodiging wordt ook vermeld dat de betrokkene lid is van de internationale Orde van S.-A.. De rechtbank stelt vast dat uit het dossier niet blijkt dat deze vermelding dat de betrokkene lid was van de internationale Orde van S.-A. vals was, noch is bewezen dat deze vermelding met bedrieglijk opzet of het oogmerk om te schaden werd opgenomen.

D. W. P. en de VZW P. A. worden vrijgesproken voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen F.III.1, F.III.5, F.III.7, F.III.9, F.III.10, F.III.12, F.III.15, F.III.17, F.III.19, F.III.21, F.III.22, F.III.24, F.III.26, F.III. 27, F.III.30 en F.III.33.

(iii) getuigschriften

109. Tenslotte zijn er nog de zogenaamde getuigschriften. Ook hier moet worden bewezen dat D. W. P. en/of de VZW P. A. als dader of als mededader met het bedrieglijk opzet om voor onderdanen van Beninese, Ivoriaanse, Nigeriaanse en Togolese nationaliteit een verblijfsvisum voor het koninkrijk België te bekomen de opgesomde getuigschriften hebben opgemaakt en/of hebben gebruikt, waarin de valse hoedanigheid van broeder (kloosterling) en het vals feit van een reeds vervulde opleiding als kloosterling in eigen land, dan wel het lidmaatschap van een kloosterorde wordt vermeld.

Het bedrieglijk opzet impliceert onder andere dat de beklaagde op de hoogte is van de valsheid.

110. Wat het getuigschrift vermeld onder de tenlastelegging F.III.6 betreft, stelt de rechtbank vast dat hierin (louter) door K. H. wordt verklaard dat "Broeder" A. H. H. lid is van de Orde van S.-A. en naar België wordt gestuurd om deel te nemen in het Internationaal Vormingshuis in Gent, België, voor een periode van acht jaar. Het getuigschrift onder de tenlastelegging F.III.25 betreft een getuigschrift waarin broeder K. H. op 3 januari 2009 attesteert dat de heer D. M. lid is van de Orde van S.-A. en wordt gestuurd om deel te nemen in het Internationaal Vormingshuis in Gent, België. Het getuigschrift onder de tenlastelegging F.III.28 betreft een getuigschrift waarin broeder K. H. op 3 januari 2009 attesteert dat de heer A. G. lid is van de Orde van S.-A. en wordt gestuurd om deel te nemen in het Internationaal Vormingshuis in Gent.

In tegenstelling tot wat wordt vermeld onder de tenlasteleggingen F.II1.6, F.III.25 en F.III.28 wordt niet gesteld dat de heer A. H. H., de heer D. M. respectievelijk de heer A. G. lid zijn van de Orde van S.-A. **in Nigeria.**

De arbeidsauditeur verwijst naar de verklaring van de heer A. H. H. dat hij nooit naar Nigeria is geweest en ook geen opleiding van die aard had gevolgd.

De rechtbank stelt met de beklaagden echter vast dat in dit getuigschrift ook niet wordt beweerd of geattesteerd dat de heer A. H. H. (ooit) in Nigeria is geweest. Wel wordt

geattesteerd dat de heer A. H. H. lid is van de Orde van S.-A.. Dit getuigschrift werd opgesteld op 3 januari 2009. De eerste contacten tussen de heer A. H. H. en D. W. P. dateren van twee jaar eerder, begin 2007. In 2008 had hij naar eigen zeggen zeer veel contact met de zuster van de kloostergemeenschap in Benin. Eveneens in 2008 heeft D. W. P. hem dan gezegd dat hij naar België mocht komen. Hij zou aldus worden toegelaten tot de kloostergemeenschap en opgenomen worden in de opleiding.

Verder wijst de rechtbank op de hierna aangehaalde e-mailcorrespondentie tussen D. W. P., de heer V. E. en de bevoegde dienst te Cotonou in de periode december 2008 - april 2009 evenals het daarbij gevoegde document. Hierin werd de situatie van de zusters te Benin duidelijk uitgelegd, evenals de link met Nigeria (zie verder).

De rechtbank is opnieuw van oordeel dat het vermelden van de hoedanigheid "broeder" en de vermelding dat de heer A. H. H., de heer D. M. respectievelijk de heer A. G. lid zijn van de internationale Orde van S.-A. niet vals was, noch is bewezen dat deze vermelding met bedrieglijk opzet of het oogmerk om te schaden werd opgenomen.

Noch de valsheid, noch het vereiste opzet in hoofde van D. W. P. en/of de VZW P. A. zijn aldus bewezen voor wat betreft deze getuigschriften.

D. W. P. en de VZW P. A. worden vrijgesproken voor de tenlasteleggingen F.III.6, F.III.25 en F.III.28.

111. Ten slotte zijn er nog de getuigschriften die worden geïseerd onder de tenlasteleggingen F.III.2, F.III.4, F.III.8, F.III.13, F.III.16, F.III.18, F.III.20, F.III.23 en F.III.31. Deze getuigschriften werden ondertekend door een zuster of broeder in het land van herkomst van de postulanten en hierin wordt telkens gesteld dat de betrokkene zijn vorming tot aspirant gedurende twee jaar van pastorale activiteiten heeft gevormd onder zijn of haar leiding. Er wordt tevens verklaard dat de betrokkene naar België wordt gestuurd waar hij actief zal zijn binnen de Orde van S.-A. in de dienst van de Rooms katholieke kerk, met verwijzing naar een drietal punten die dit inhoudt. Verder wordt nog verwezen naar een beschrijving van het project en de verschillende stappen van de vorming die door D. W. P. zouden zijn overgemaakt aan de immigratie instanties.

Wat deze getuigschriften betreft, stelt de rechtbank op basis van de elementen uit het strafdossier de volgende zaken vast:

1) De getuigschriften die worden geïseerd onder de tenlasteleggingen F.III.2, F.III.4, F.III.8, F.III.13, F.III.16, F.III.18, F.III.20, F.III.23 en F.III.31 gaan uit van zuster A. R.-C., pater D., zuster O. M. O dan wel zuster S. A. M.. Geen enkele van deze documenten werd ondertekend door D. W. P. of een (andere) aangestelde van de VZW P. A. .

2) D. W. P. heeft zich op voorhand grondig laten inlichten omtrent de documenten die vereist waren voor de visumaanvraag.

Op 9 december 2008 stuurde hij een e-mail aan de heer V. E., attaché inzake visa, met (onder andere) de vraag welke documenten studenten die naar België zouden komen om

opgeleid te worden tot religieuzen in de Orde van S.-A. en tot Bedienaars van de katholieke eredienst (een opleiding gespreid over 8 jaar) bij hun aanvraag dienen te voegen.

De heer V. E. antwoordde dat de volgende documenten moeten worden voorgelegd ter staving van de aanvraag: geldig en erkend reisdocument, aanvraagformulier en pasfoto in 2 exemplaren, medisch attest, getuigschrift niet veroordeling, attest dat betrokkene deel uitmaakt van een erkende eredienst (als bewijs van vrijstelling van arbeidskaart). Het document moet opgesteld zijn door een van de autoriteiten van de erkende erediensten (bisdom Gent of aartsbisdom Mechelen), document van de overste die bevestigt dat betrokkene op zending gestuurd wordt naar België met vermelding van de duur van deze zending (provinciaal van Nigeria), een nominatieve en gerichte invitatiebrief van de uitnodigende missie (A. Gent), de statuten van deze missie.

Hierbij is geen sprake van een attest dat een tweejarige opleiding in het land van herkomst bevestigt.

Op 12 maart 2009 stuurt D. W. P. een mail met bijkomende vragen. Er werden bijkomende stukken gevraagd voor D. M., onder andere omtrent wat ze doen in Benin en een attest van de congregatie van Benin. D. W. P. vraagt zich af wat hij hierop moet antwoorden; er is geen congregatie in Benin ("We zijn er niet"). In deze mail stelt hij tevens: *"Als zending worden zij uitgezonden vanuit onze A. in Nigeria, omdat wij nog niet in Benin aanwezig zijn (**behalve onze A. zusters**)"* (onderlijning door de rechtbank).

Hierop antwoordde de heer V. E.: *"Als antwoord op de eerste vraag zou ik een document voorleggen, waarin de volgende zaken duidelijk worden gesteld: de drie paters zijn van Benin en hebben hun eerste vorming doorlopen in Nigeria. Het is de bedoeling om de orde uit te breiden tot Benin, alwaar reeds enkele zusters werkzaam zijn (eventueel attest van de congregatie). Na hun vorming in België zullen zij gezonden worden naar Benin. (...) Op de tweede vraag: attest van de congregatie die bestuur uitoefent te Benin."*

Hierop antwoordt D. W. P.: *"1° deze kandidaten zijn nog geen paters, zij zijn gevolgd gedurende 2 jaar door zusters en door mij en zijn aangenomen als in vorming. Maar zij hebben de formele training nog niet begonnen. Zij hebben de vorming nog niet aangevangen in Nigeria, maar voor de internationale opleiding werken wij samen met Nigeria. Zo hoe moet ik dat dan formuleren? (...) 3° In Benin hebben wij nog niemand die bestuur uitoefent (sic), maar België is degene die daar nu gezag uitoefent (sic). We hebben zojuist een terrein gekocht in Calavi met als doel een studentenhuus te bouwen in de komende jaren. Hoe dit formuleren'?"*

Hierop antwoordde de heer V. E. dat hij aanraadt om, gezien DVZ via het visumbureau in Cotonou meer uitleg vraagt, contact op te nemen via mail en hen deze informatie te bezorgen door de situatie uit te leggen, misschien best in het Frans. Hij geeft hierbij het te gebruiken e-mailadres (...). Hij stelt verder nog: *"1. Info over de missie ter plaatse: missie in Benin in voorbereidende fase waarbij voor het ogenblik het bestuur wordt waargenomen vanuit het internationaal centrum te Gent.*

2. info over de procedure: eerste contacten en opvolging door plaatselijke zusters en u zelf (misschien bewijs van reizen naar ginder bijvoegen = kopie van visa uit paspoort). Eerste vorming van deze 3 personen in Nigeria (duur, plaats van opleiding). Verdere vorming op

internationale basis, zoals bij andere lokale congregaties (voorbeeld van visumaanvraag voegen, referentienummers).
 3. *de invitatiebrief van u (...)*"

Zoals gesuggereerd door de heer V. E. stuurde D. W. P. dan op 1 april 2009 een e-mail aan (...) ter attentie van de visumdienst. Hierin verwijst hij naar twee beschrijvingen in bijlage, namelijk omtrent het internationale vormingsprogramma en specifieke informatie inzake hun engagement in Benin ("*Spécificité pour notre engagement au Bénin*"), evenals naar uitnodigingsbrieven (van D. M., A. G. en A. H. H.).

Bij voormelde e-mail d.d. 1 april 2009 aan (...) zit in het dossier van DVZ met betrekking tot D. M. een document genaamd "*Spécificité de notre engagement au Bénin*" - vrij vertaald: specificiteit van ons engagement in Bénin (strafdossier map 2, p. 442). Hierin wordt onder andere uitgelegd dat de mannelijke tak van de Orde van S.-A. nog niet gevestigd is in Benin. De broeders van Nigeria zijn er gedurende korte tijd aanwezig geweest maar ze hebben dit omwille van een gebrek aan missionarismvorming en moeilijkheden met de taal alweer verlaten. Wel is er een vrouwelijke tak met een groep van ongeveer 250 zusters. Er zal in de toekomst nog een deel van de Orde in Benin gevestigd worden en dit in samenwerking met de broeders van Nigeria. Zij nemen ook deel in het vormingsproject in België. Ze hebben een perceel gekocht in Calavi met het doel er een huis te bouwen voor geïnteresseerde kandidaten, hetwelk hen moet toelaten om terzelfdertijd student te zijn in een van de "superieure" onderwijsinstellingen ter plaatse. Ze voorzien de realisatie van deze constructie tussen hier en 5 jaar (zoeken van fondsen, opmaken van plannen, de bouw en 2 paters A.).

De rechtstreekse verantwoordelijkheid voor het vestigen van de Orde blijft bij de Belgische Provincie waarvan D. W. P. de overste is. Verder stelt hij nog dat ze de aanwerving willen opdrijven tot ongeveer 3 à 4 kandidaten per jaar.

Hij stelt dat ze de **kandidaten ter plaatse ongeveer 2 jaar kennen. Bijna alle kandidaten komen bij hen via de zusters die actief zijn in de parochies en de kandidaten zijn dus goed gekend. Priester D. W. P. gaat tweemaal per jaar naar Benin om de kandidaten een periode te vergezellen. Zuster O. M. O.. van de Zusters A. te Benin. volgt de kandidaten ter plaatse op.**

In tegenstelling tot wat de arbeidsauditeur in besluiten voorhoudt, is de uitleg in de mail van 1 april 2009 niet helemaal anders dan de mail aan de heer V. E. op 12 maart 2009. De mail van 1 april 2009 verwijst naar een bijgevoegd document "*Spécificité pour notre engagement au Bénin*" - vrij vertaald: specificiteit van ons engagement in Bénin. Het dossier van DVZ bevat een document met een gelijkaardige titel en de uitleg in dit document stemt wel volledig overeen met hetgeen in de e-mail aan de heer V. E. werd gesteld.

3) Uit de verklaring van alle postulanten, evenals van de heer D. W. P. blijkt dat er steeds een periode verstreek tussen de eerste contacten met D. W. P. en het moment dat de postulanten werden aanvaard voor het vormingsprogramma. Tijdens de huiszoeking werden ook lijsten aangetroffen van de kandidaten. Hierbij werd telkens reeds een voorafgaande evaluatie gegeven. Sommige kandidaten werden aanvaard, anderen niet. Pas eens zij aanvaard waren, werd ook het nodige gedaan voor het verkrijgen van een visum en het

boeken van een vlucht.

4) Bij de huiszoeking werd eveneens een document "Internationaal Vormingsproject van de A. in België" aangetroffen (strafdossier map 4, p. 198-199). Hierin staat onder andere: *"Er is op dit ogenblik een terrein aangekocht in de nabijheid van de Universiteit de Calavi op een eerste vestiging voor te bereiden.*

De candidten (sic) aldaar worden door les Soeurs A. du Benin gedurende twee jaar begeleid; het is trouwens mede op hun aanvraag dat we dit missionair project willen beginnen. Deze zusters kennen het milieu uitstekend. Zij zijn een lokale stichting, maar hebben nood aan een gezichtsverruiming voor hun congregatie. Met hen willen we ook enkele ontwikkelingsprojecten opzetten. We hopen per jaar drie tot vier kandidaten aan te nemen vanuit Benin. (onderlijning door de rechtbank). Dit document werd ook gevonden in het bij DVZ geregistreerd dossier van T. F..

5) Tijdens zijn verhoor op 7 december 2014 stelt D. W. P. dat het systeem nu wordt gewijzigd en dat de kandidaten eerst 3 jaar opleiding zouden krijgen in Afrika. Voorheen was het een 2 tal jaren.

6) Er werd geen verder onderzoek gedaan in Benin of Ivoorkust bij de genoemde zusters respectievelijk paters om na te gaan of en in welke mate de betrokkenen door hen werden opgevolgd bij hun eerdere "pastorale activiteiten". Voor wat betreft de vraag of de betrokkenen in hun land van afkomst al dan niet reeds een opleiding genoten en/of in welke mate zij reeds werden opgevolgd, stelt de rechtbank nog vast dat hier geen specifiek onderzoek werd naar gevoerd. Er wordt enkel afgegaan op de verklaringen van de postulanten zelf en de door henzelf opgemaakte en voorgelegde stukken (zoals hun cv). Hieruit blijkt onder andere het volgende:

- De heer Z. Y. H. (tenlastelegging F.III.2) had enerzijds zelf verklaard: *"Er is ook een gemeenschap van Zusters A. in Benin welke een soort samenwerking hebben met de Paters A. hier. Ik diende in opdracht van D. W. P. langs te gaan bij die zusters om een document te laten toevoegen aan mijn dossier. In dat document stond vermeld dat ik reeds een opleiding had gevolgd bij hen als geestelijke. Dit diende om mijn dossier te vervolledigen en te bekrachtigen. Ik heb nooit een opleiding gevolgd bij de Zusters A.. Dit is compleet gelogen."* Anderzijds verklaart hij dat hij D. W. P. ontmoette in de zomervakantie van 2008. Hij was actief in de katholieke kerk en had een roeping als geestelijke en wou terecht komen in een religieuze gemeenschap maar wou ook een beroep kunnen uitvoeren als psycholoog. Vanaf dan kwam D. W. P. jaarlijks naar Benin gedurende een maand. D. W. P. belde toen telkens om hem te ontmoeten. In 2011 heeft hij de stap gezet om een opleiding in België te volgen. Eind juni 2011 kwam hij naar België. Hij vertelde ook nog dat D. W. P. een huis had in Benin, namelijk in Cotonou. Z. Y. H. heeft er zelf een jaar gewoond voor zijn vertrek naar België. Ze waren er met 4.

- De heer C. G. B. (tenlastelegging F.III.8) verklaarde zelf: *"Ik ben op 14 jarige leeftijd naar het seminarie gegaan in Benin en was ongeveer 13 jaar in het seminarie. Na deze opleiding in het klein seminarie ging ik naar het groot seminarie en volgde daar 2 jaar filosofie. Daarna diende ik een jaar stage te doen in een parochie. Na dit jaar ging ik terug naar het seminarie om nog 1 jaar theologie te doen. Na dit jaar besliste mijn bisschop dat ik nog een licentie in de filosofie zou doen aan de universiteit te Benin in Cotonou. (...) Tijdens mijn licentie aan de universiteit maakte ik deel uit van een groep aspiranten voor kandidaat geestelijken. Hier*

werd veel gepraat over de bijbel en het religieus leven, in deze groep las ik ook over het leven van St. A. en ik was geïnteresseerd in zijn manier van leven. Toen kreeg ik ook mijn roeping om in een religieuze gemeenschap te leven en priester te worden. ik had eigenlijk al sinds mijn jeugd een roeping om diocesaan priester te worden. Er werd onderling gesproken of er mensen in de groep congregaties kenden van A. in Benin en ik hoorde over de congregatie Societé des m. A.. Ik ging naar de overste van deze congregatie en hij zei me dat ik eerst een bepaalde opleiding diende te volgen, het was niet echt een opleiding, maar men zou eerst kijken hoe ik leefde en hoe mijn persoonlijkheid was. Ze gaven me geen antwoord en toen hoorde ik spreken over de congregatie van A. hier in België. In Benin is er namelijk voor de mannen geen congregatie van A., wel voor vrouwen. In de praatgroep had ik ook horen spreken over broeder D. W. P. die regelmatig naar Benin kwam. Ik kreeg van iemand in de groep (ik weet niet juist van wie) het email adres van D. W. P.. Ik stuurde hem een mail en een ganse tijd nadien kreeg antwoord. Hij schreef dat hij naar Benin kwam in september 2010 en dat we elkaar dan konden ontmoeten. Hij kwam effectief en we hebben elkaar ontmoet in Abomey- Calavi, Deze ontmoeting ging door in het huis dat gebouwd werd door D. W. P.. Ik weet niet dat dit samen met de congregatie is of alleen. In dit huis verbleven verschillende jongeren. Enkele hiervan maakten zich klaar om naar België te komen en anderen studeerden aan de universiteit. D. W. P. stelde mij verschillende vragen o.a. waarom ik priester wilde worden. (...) Hij vroeg ook naar mijn opleiding. Dit was zowat het relaas van de eerste ontmoeting. In februari 2012 kwam D. W. P. terug naar Benin." Er volgden nog wat ontmoetingen en op 23 juni 2012 is hij naar België vertrokken.

- De heer V. G. B. heeft D. W. P. ontmoet eind 2009 in het klooster van de zusters A. in Cotonou. Op zijn CV wordt geen specifieke opleiding door de Zusters A. vermeld. Wel stelt hij in een ander document dat hij reeds vroeg een roeping had. Van zijn eerste tot het laatste jaar in het seminarie regelde hij zijn vakantie zo dat hij een deel van zijn tijd kon besteden aan parochiale activiteiten.

- De heer O. E. verklaarde dat hij reeds een lange tijd interesse had om priester te worden, namelijk gedurende een periode van :il.O jaar. Hij schreef hierbij soms brieven naar een bisschop of anderen. Hij werd gecontacteerd door M.. In oktober 2011 kwam hij in contact met D. W. P.. In november 2011 ontmoette hij D. W. P. in een hotel. In januari 2012 zag hij D. W. P. opnieuw in Benin.

- De heer L. J.-B. verklaarde dat hij oorspronkelijk naar België is gekomen *"met de bedoeling mijn opleiding verder te zetten om priester te worden"*. Zijn dossier bevat onder andere een attest van de "eudisten" gedateerd op 22 september 2010, gericht aan de Overste van Orde van S.-A.. Hierin wordt gesteld dat hij al vier jaar een spiritueel pad volgt en dat hij gaandeweg ook zijn neiging naar de A. spiritualiteit heeft gesignaleerd. Er is ook een attest d.d. 20 september 2010 van een zekere Priester Te. gericht aan de overste van de Orde van S.-A.. Hierin wordt onder andere gesteld dat de heer L. J.-B. het bewijs heeft geleverd van zijn schenking aan de Heer in hun christelijke gemeenschap "Aumönerie". Hij stelt dat hij destijds zijn studies deed in een seminarie en in januari 2011 D. W. P. heeft ontmoet in zijn huis in Calavi.

- De heer D. D. P. verklaarde dat hij op de vooravond van de aanvraag van zijn visum telefonisch werd gecontacteerd door een geestelijke uit Benin, een non, en die vertelde hem dat hij een bepaald attest moest bijvoegen bij zijn visumaanvraag. Het betrof een document in de Franse taal waarbij hij gedurende twee jaar zou opgevolgd worden. Uit het attest bleek dat hij gedurende 2 jaar onder haar toezicht een opleiding als geestelijke had gevolgd. Dat bleek hem bizar gezien hij deze non nooit gezien had en niet kende. Anderzijds

verklaarde hij tevens: *"In Benin was ik seminarist. Ik was in mijn stad (...) verbonden aan de katholieke organisatie D."*. Verder verklaart hij dat hij in 2009 contact had met D. W. P.. De eerste ontmoeting ging door in een woning te Calavi. Hij volgde verder zijn opleiding te Benin. Ook voor het schooljaar 2010 - 2011 had hij zich nog ingeschreven aan de universiteit van Benin om zijn opleiding tot geestelijke daar te kunnen verderzetten en geen tijd te verliezen. In augustus - september 2011 is D. W. P. terug naar Benin gekomen. Het huis waar hij D. W. P. ontmoette had hij zelf gebouwd en was opgetrokken op een religieus domein in Cotonou. In november 2011 kreeg hij documenten opgestuurd die hij moest invullen.

- Wat T. D. betreft, blijkt uit een aantal stukken dat hij eerder lid was van de orde van F. maar daar zijn ontslag kreeg. Volgens zijn verklaring was hij in het jaar 2008 toegetreden tot het klooster van de Broeders Sint-F. in Togo. Tussen 2008 en 2009 was hij er postulant. Tijdens zijn studies filosofie aan de universiteit kwam hij in contact met enkele vrienden en heeft hen gevraagd of zij een geloofsgemeenschap A. kenden in Togo. Hij werd verwezen naar een zuster, een zekere zuster K. P., binnen de Orde A. en kon bij haar in Lomé terecht voor informatie. Hij kwam dan met zuster K. P. in Lomé in contact en heeft haar zijn situatie uitgelegd. Zij heeft hem de nodige uitleg gegeven over de werking van de Orde Paters A. en hij werd door haar ingeschreven om de maandelijkse bijeenkomst van de A. bij te wonen. Belgische priesters van de Paters A. hadden bij zuster K. P. hun contactgegevens achtergelaten om bij interesse met hen contact op te nemen voor een opleiding tot priester. Het is zuster K. P. die een schrijven gericht heeft aan D. W. P. met de melding dat hij zich als nieuwe kandidaat had aangemeld. Hij kreeg van zuster K. P. het adres van D. W. P. in België en hij heeft hem dan ook zelf een brief geschreven. Zoals gesteld door de arbeidsauditeur schreef de heer T. D. op 9 augustus 2014 een brief aan de Provinciaal Overste van de Paters A. met de vraag om toegelaten te worden tot het postulaat. Hij begint deze brief als volgt: *"Après avoir passé un temps d'aspirant avec les frères de Saint A."*, vrij vertaald: « *Na het doorbrengen van een tijd van aspirant bij de broeders van Sint-A.* ». Hij tekent de brief ook met "uw aspirant".

7) Er werd evenmin onderzoek gevoerd bij zuster A. R.-C., broeder D., zuster O. M. O. en/of zuster S. A. M. omtrent de omstandigheden waarin het betreffende attest door hen werd opgesteld (onder andere op wiens vraag of instructie dit gebeurde).

De arbeidsauditeur verwijst in besluiten nog naar een document met als titel: "Internationale vorming". Hierop staat bij "Rekrutering": *"Valse' of 'onbetrouwbare' dossiers verzamelen om het visum voor een kandidaat te mogen ontvangen is niet eerlijk en betrouwbaar. Het geeft geen goeie imago van de A.. Als er geen andere mogelijkheden bestaan om op juiste wegen te gaan, dan is het beter te stoppen met de rekrutering naar België."* Dit document werd aangetroffen bij de huiszoeking. Dit document is niet gedateerd en niet ondertekend. Er wordt niet verwezen naar concrete stukken. Volgens de beklagden werd dit opgesteld in het kader van een evaluatieverslag en had het betrekking op een aantal onoprechte kandidaturen. Uit dit document kan niet met de vereiste gerechtelijke zekerheid worden afgeleid dat wordt bedoeld dat door of met medeweten van de beklagden valse of onbetrouwbare dossiers werden verzameld. Dit document bewijst in ieder geval niet dat er sprake is van enig bedrieglijk opzet in hoofde van D. W. P. en/of de VZW P. A. .

Op 4 december 2014 stuurde J. W. ook een e-mail aan een zekere N. A. (die zou willen

toetreden), waarin onder andere wordt gesteld:

"I explain: For us, you're already a member in formation of the International A. Order. In the forms, I will send later on, you will be called 'brother'. So, you belong to the International Order of Saint A.

In Vietnam, you were (already) in religious preparation for a missionary task in Belgium.

Prove: Letter of Mission, my e-mails and visits, talks with you in Saigon. Ok, I know the reality is smaller than what is written here, but we have no other choice. If we don't follow this way, you never get a visa. When I send the visa forms, you will see that there is one form of the bishop of Gent who affirms that you will get a pastoral task in our parish churches.

I write you about this procedure, so you can realize how it works, and that you, from now on, are an A. brother information who is coming to Belgium /or further formation in the international community house in (...), Belgium."

Vrij vertaald: *"Ik leg uit: Voor ons ben je al een lid in opleiding van de Internationale A. Orde. In de formulieren die ik je later zal sturen, zal je "broeder" genoemd worden. Je behoort dus tot de Internationale Orde van S.-A..*

In Vietnam was je (al) in religieuze voorbereiding voor een missionaristaak in België.

Bewijs: Missiebrief, mijn e-mails en bezoeken, gesprekken met jou in Saigon. Oké, ik weet dat de werkelijkheid kleiner is dan wat hier geschreven is, maar we hebben geen andere keuze.

Als we het niet op deze manier doen, zal je nooit een visum krijgen. Wanneer ik je de visaformulieren stuur, zal je zien dat er een formulier is van de bisschop van Gent die bevestigt dat je een pastorale taak zal krijgen in onze parochiekerken.

Ik schrijf je over deze procedure, zodat je kunt beseffen hoe het werk en dat je, vanaf nu, een A. broeder in opleiding bent die naar België komt voor verdere opleiding in het internationale gemeenschapshuis in (...), België"

De rechtbank merkt op dat deze e-mail dateert van 4 december 2014 en de kandidatuur van N. A. betreft. De e-mail gaat uit van J. W. en niet van D. W. P.. Geen enkele van de van valsheid betichte stukken onder de tenlasteleggingen F.I, F.II of F.III hebben echter betrekking op de genaamde N. A..

Ten onrechte stelt de arbeidsauditeur nog dat voor wat betreft T. D. zou zijn beslist dat hij onmiddellijk zou beginnen in België, zonder dat van een eerdere periode van broederschap bij de A. sprake is, behalve een mislukte ervaring bij een andere orde. De rechtbank verwijst vooreerst naar het verhoor van T. D. zelf, waarin deze laatste onder andere stelt (onderlijning door de rechtbank): *"In het klooster van Sint F. te Togo was ik tussen 2008 en 2009 postulant in het klooster, nadien heb ik mijn noviciaat gedaan, gevolgd door mijn eerste gelofte en vervolgens heb ik filosofie gestudeerd en ben ik geslaagd in mijn examen. Ik heb dan in het klooster Sint-F. te Togo een probleem gehad met mijn spirituele leider, zij hadden plots beslist dat ik geen broeder meer was en ik diende het klooster te verlaten, wat ik ook gedaan heb.*

Ik ben teruggekeerd naar mijn familie en ik heb dan uit eigen beweging mijn tweede jaar filosofie aangevat en ik had nog steeds de bedoeling om priester te worden en ging dus op zoek naar een andere gelijkaardige geloofsgemeenschap.

De Franciscanen en de A. hebben dezelfde opleiding tot priester en daarom ging ik op zoek naar een leefgemeenschap van de A..

Tijdens mijn studies filosofie aan de universiteit kwam ik in contact met enkele vrienden en

heb ik hen gevraagd om zij een geloofsgemeenschap A. kenden in Togo.

Ik werd verwezen naar een zuster, een zekere zuster K. P., binnen de Orde A. en ik kon bij haar in Lomé terecht voor informatie.

Ik heb dan met zuster K. P. in Lomé contact opgekomen en ik heb haar mijn situatie uitgelegd. Zij heeft mij de nodige uitleg gegeven over de werking van de Orde Paters A. en ik werd door haar **ingeschreven om de maandelijkse bijeenkomst van de A. bij te wonen.** Belgische priesters van de Paters A. hadden bij zuster K. P. hun contactgegevens achter gelaten om bij interesse met hen contact op te nemen voor een opleiding tot priester. **Het is zuster K. P. die een schrijven gericht heeft aan D. W. P. met de melding dat ik mij als nieuwe kandidaat had aangemeld.** Ik kreeg van zuster K. P. het adres van D. W. P. in België en ik heb hem dan ook zelf een brief geschreven.

Ik liet D. W. P. weten dat ik destijds bij de Franciscanen een opleiding had gevolgd en ik thans op regelmatige basis contacten onderhield met zuster K. P..

Ik liet aan D. W. P. weten dat ik graag mijn opleiding tot priester **zou verder zetten.** Hij was daarmee akkoord en **ik moest verder contact houden met zuster K. P..**

D. W. P. liet mij weten dat hij provinciaal is en dat hij jaarlijks een rondreis doet in Afrika om er in de verschillende landen de kandidaat geestelijken te ontmoeten.

Hij vertelde mij verder dat de uiteindelijke beslissing om toe te treden tot de Paters A. bij een raad lag.

Het is D. W. P. die een rapport maakt over de kandidaat geestelijken, nadat hij ons gesproken heeft in ons land van herkomst tijdens zijn rondreis en nadat hij onze families ontmoet heeft om hun akkoord te bekomen.

Ik denk dat het **in februari 2013 was dat ik voor het eerst persoon/ijk contact had met D. W. P. in Togo.** Ik heb hem toen ontmoet in Lomé in de parochie van de A. waar zuster K. P. verblijft.

In juni of juli 2013 kwamen dan nog broeders op bezoek uit België, namelijk Je. en Ma., en **wij leefden dan één maand samen in de leefgemeenschap en daar werd gesproken over het leven van A.. Dat wordt jaarlijks herhaald.**

Tijdens die bijeenkomst wordt een rapport overgemaakt naar België en de raad beslist welke kandidaat naar België mag komen voor een opleiding tot geestelijke.

D. W. P. legt aan onze ouders uit wat het leven inhoudt van de Paters A.."

Op 24 november **2014** is hij dan naar België gekomen.

Ook in het document waarnaar de arbeidsauditeur verwijst, staat dat hij na zijn eerste contact met D. W. P. steeds in contact is gebleven met de A.. Hij ging ook steeds naar de ontmoetingen georganiseerd met zuster K. P. (strafdossier map 4, p. 208). Het genoemde getuigschrift is opgesteld door deze zuster K. P.

De rechtbank besluit dat op grond van de gegevens uit het strafdossier niet met de vereiste zekerheid kan worden vastgesteld dat D. W. P. en de VZW P. A. , als dader of als mededader, met bedrieglijk opzet om voor de genoemde personen een verblijfsvisum te bekomen, *valse* aktes hebben opgesteld en gebruikt waarin de *valse* hoedanigheid van broeder, het *valse* feit van een reeds vervulde opleiding als kloosterling in eigen land, dan wel het lidmaatschap van een kloosterorde wordt vermeld.

D. W. P. wordt vrijgesproken voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen F.III.2, F.III.4, F.III.8, F.II1.13, F.II1.16, F.III.18, F.III.20, F.III.23 en F.III.31.

De VZW P. A. wordt vrijgesproken voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen F.III.2, F.III.4, F.III.8, F.III.13, F.III.16, F.III. 18, F.III.20, F.III.23 en F.III.31.

Bij samenhang, tenlastelegging D, zoals heromschreven

112. De feiten voorwerp van de tenlastelegging D moeten worden omschreven volgens de stand van de wetgeving op het ogenblik dat de feiten werden gepleegd, dus **vóór** de versie als gevolg van de publicatie op 8 juni 2016, in werking getreden op 18 juni 2016, van art. 77 van de wet 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, namelijk *"wetens en willens een persoon die geen onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie geholpen hebben het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie of van een Staat die partij is bij een internationale overeenkomst betreffende de overschrijding van de buitengrenzen, die België bindt, binnen te komen of aldaar te verblijven, dan wel erdoor te reizen, zulks in strijd met de wetgeving van deze Staat"*.

Volgens de arbeidsauditeur blijkt uit het strafdossier dat de eerste, de tweede, de vierde en de vijfde beklaagde zowel op materieel als op financieel en administratief vlak hulp hebben geboden om buitenlandse onderdanen een visum lang verblijf te bezorgen en dus om zo België binnen te komen. Volgens hem werd hierbij doelbewust de Vreemdelingenwet omzeild. Het ging niet om hulp die werd verleend voor humanitaire redenen, maar om hulp die erop gericht was om buitenlandse onderdanen het land binnen te krijgen, zodat zij hier het klooster zouden kunnen vervoegen. Hij stelt hierbij dat vals bewijs werd verschaft dat de betrokkene die het visum aanvroeg in het land van herkomst reeds activiteiten vervulde als bedienaar van eredienst, als religieuze of als kloosterling.

De beklaagden wijzen er op dat geen van de postulanten die naar België kwamen dit deden *"in strijd met de wetgeving van"* de Belgische Staat. Integendeel, uit het dossier blijkt dat elk van de postulanten over een visum beschikte, afgeleverd door de Belgische overheid.

De rechtbank wijst er op dat de beklaagden allen worden vrijgesproken voor de tenlasteleggingen F.I, F.II en F.III, zijnde valsheid in geschrifte en het gebruik van valse stukken met het bedrieglijk opzet onderdanen van Beninese, Ivoriaanse, Nigeriaanse en Togolese nationaliteit een verblijfsvisum voor het Koninkrijk België te bekomen.

Verder blijkt uit het strafdossier dat de beklaagden de postulanten die zij destijds hebben geholpen met hun visumaanvraag- onder andere door het hen bezorgen van een uitnodiging, een attest van ten laste neming, het financieren van de visumaanvraag en het vliegtuigticket om naar België te komen - ook allen effectief hebben opgenomen in de kloosterorde. Zij hebben de door hen afgegeven uitnodiging en de verbintenis tot ten laste neming correct nageleefd. In België zorgden zij voor kost en inwoon van de postulanten, zij betaalden ook hun opleiding en gaven hen zakgeld. Wanneer de personen het klooster verlieten, betaalden de beklaagden een vliegtuigticket om terug te keren naar hun land van herkomst.

Uit het strafdossier blijkt niet met de vereiste gerechtelijke zekerheid dat de beklaagden personen die geen onderdaan zijn van de Europese Unie wetens en willens hebben geholpen om het grondgebied van België (of enige andere lidstaat van de Europese Unie of

van een Staat die partij is bij een internationale overeenkomst betreffende de overschrijding van de buitengrenzen, die België bindt) binnen te komen en/of hier te verblijven in strijd met de wetgeving van deze Staat.

D. W. P., de VZW P. A. , B. B. evenals J. W. worden vrijgesproken voor de feiten voorwerp van de tenlastelegging D.

Tenlasteleggingen G.I en G.II

Onder de tenlasteleggingen G.I en G.II worden D. W. P. en de VZW PATERS A. vervolgd voor het overmaken van een aangifte aan de RSZ met een onjuiste of onvolledige verantwoording van het bedrag van de verschuldigde bijdragen voor het tweede kwartaal 2011 en voor het wetens en willens afleggen van een onjuiste of onvolledige verklaring om geen of minder bijdragen te betalen of te doen betalen dan die welke hij of een ander verschuldigd is en dit voor het 3de kwartaal 2011 tot het vierde kwartaal 2014 en dit telkens voor de werknemers V. F. en C..

Gelet op de gegevens van het strafdossier, acht de rechtbank de feiten onder de tenlasteleggingen G.I en G.II bewezen. De rechtbank verwijst in het bijzonder naar:

- De notities in het kasboek. Hieruit blijken tevens de bedragen en periode van betalingen aan V. F. en C.,
- Het verhoor van V. F., die over de bedragen in het kasboek verklaarde: *"Die bedragen kloppen niet. Het is wel zo dat als ik teveel overuren had, D. W. P. mij deze cash betaalde. Dit ging dan over maximum een 300 €. Het is wel zo dat ik soms het vlees, wijn of bloemen zelf betaalde. Ik moest dan de bonnetjes bijhouden en deze op het einde van de maand aan D. W. P. afgeven samen met mijn uren. D. W. P. betaalde mij dit dan cash terug. De bedragen vermeld in dat schriften zijn zeker niet allemaal van overuren, maar dus meestal een terugbetaling van zaken die ik zelf eerst betaalde omdat D. W. P. in het buitenland zat. Ik ben daar wel mee gestopt omdat D. W. P. soms zei dat het wel veel was. Waarom die bedragen erin staan, weet ik niet. Het zou kunnen dat hij deze bedragen wilde recupereren van Leuven. Ik kan hierover geen andere uitleg geven".*
- Het verhoor van C.. Inzake de overuren verklaarde zij: *"Vanaf het ogenblik dat pater D. W. P. het klooster begon open te stellen en er feesten werden gegeven diende ik in opdracht van pater D. W. P. ook op te dienen op die feesten. Deze overuren werden door pater D. W. P. in het zwart uitbetaald. De bedragen die vermeld staan in het schriftje kreeg ik niet volledig. Ik denk ongeveer de helft. Ik denk dat hij grotere bedragen opschreef om terug te vorderen van Leuven. De laatste maanden heb ik echter geweigerd om nog op te dienen omdat het me allemaal te veel werd."*
- de verklaring van D. W. P. zelf.

Er werden overuren cash betaald. De sociale inspectie heeft vastgesteld dat deze overuren niet vermeld staan op de loonbrieven van de betrokken werknemers en dat deze overuren ook niet werden aangegeven bij de RSZ.

Er werd aldus een aangifte overgemaakt aan de RSZ met een onjuiste of onvolledige

verantwoording van het bedrag van de verschuldigde bijdragen voor de betrokken werknemers voor het 2de kwartaal van 2011. Er werd wetens en willens een onjuiste of onvolledige verklaring afgelegd om geen of minder bijdragen te betalen of te doen betalen dan die welke verschuldigd waren met betrekking tot de twee betrokken werknemers en dit voor het 3de kwartaal van 2011 tot het 4de kwartaal van 2014.

De feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen G.I.1, G.I.2, G.II.1 en G.II.2, zijn bewezen.

De concrete toerekening van deze misdrijven wordt hieronder uiteengezet.

TOEREKENING

113. Zowel de VZW P. A. als de VZW T. worden voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.I.1, A.I.3, B.I.1, B.I.3 en B.I.6 vervolgd als werkgever en rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk krachtens de artikelen 5 en 41bis van het Strafwetboek.

D. W. P. wordt voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.I.1, A.I.3, B.I.1, B.I.3 en B.I.6 vervolgd als lasthebber of aangestelde van de VZW P. A. , met name als voorzitter en bestuurder van de VZW P. A. alsook als lasthebber of aangestelde van de VZW T., met name als bestuurder van de VZW T. vanaf 4 mei 2011 en als voorzitter van de VZW T. vanaf 11 juni 2013.

114. In het sociaal strafrecht is de werkgever de persoon die met de werknemer verbonden is door een arbeidsverhouding die gekenmerkt wordt door een ondergeschikt verband, of dit nu op grond van een overeenkomst, of op grond van een statutair of een feitelijk verband is.

Het begrip "werkgever" heeft bijgevolg een autonome betekenis die ruimer is dan de gemeenrechtelijke (arbeidsrechtelijke) betekenis ervan.

115. De feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen A.I.1, B.I.1 en B.I.6 betreffen de tewerkstelling van P. F. en N. G. A. E. op het evenement dat werd georganiseerd door de VZW T. op 7 december 2014. Beide personen waren toen aan het werk op vraag van V. F.. Deze laatste had destijds van D. W. P. de namen gekregen van de mensen (zogenaamde vrijwilligers) die hij kon laten meehelpen op evenementen. Als er een evenement was, dan kreeg hij van M. V. D. S. een papier wat er te doen was. Hij diende de uren van de vrijwilligers op te schrijven en moest dit aan D. W. P. geven. D. W. P. betaalde de vrijwilligers dan uit.

De betrokkenen werden tewerkgesteld op een evenement georganiseerd door de VZW T.. Deze tewerkstelling gebeurde onder het arbeidsrechtelijk gezag en voor rekening van de VZW T..

De bewezen verklaarde misdrijven A.I.1, B.I.1 en B.I.6 kunnen op strafrechtelijk vlak aan de VZW T. worden toegerekend als werkgever.

Als voorzitter van de VZW T. fungeerde D. W. P. als lasthebber van deze rechtspersoon. Uit de gegevens van het strafdossier blijkt dat hij opdracht gaf aan V. F. om beroep te doen op vrijwilligers bij evenementen van de VZW T.. Op zijn vraag werden ook de werkuren van de betrokkenen genoteerd en hij zorgde dat zij hiervoor werden vergoed. Hij oefende mee werkgeversgezag uit en had beslissingsbevoegdheid inzake de naleving van de sociaalrechtelijke wetten. In die zin kunnen deze inbreuken hem strafrechtelijk worden toegerekend *in zijn hoedanigheid van aangestelde of lasthebber van de VZW T., met name als voorzitter van de VZW T..*

De rechtbank acht het niet bewezen dat ook de VZW P. A. als werkgever zou hebben opgetreden op 7 december 2014 ten aanzien van P. F. en N. G. A. E. en/of enig arbeidsrechtelijk gezag over hen zou hebben uitgeoefend.

De VZW P. A. wordt vrijgesproken voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.I.1, B.I.1 en B.I.6.

Aangezien de VZW P. A. wordt vrijgesproken voor deze feiten, wordt D. W. P. in zijn hoedanigheid van aangestelde of lasthebber van de VZW PATERS A., met name als voorzitter en bestuurder van de VZW P. A. eveneens vrijgesproken voor de tenlasteleggingen A.I.1, B.I.1 en B.I.6.

116. De heer J. P. werkte en verbleef in het klooster van de Paters A.. J. P. diende vooral werkzaamheden uit te voeren in het kader van het onderhoud en het klaarzetten van zalen in het klooster. De concrete activiteit waarnaar werd verwezen in een werkdocument, waarbij J. P. moest aanwezig zijn vanaf 10h tot 18h, betrof het klaarzetten van twee zalen in het klooster.

J. P. werkte onder het arbeidsrechtelijk gezag en voor rekening van de VZW P. A. .

De bewezen verklaarde misdrijven A.I.3 en B.I.3 kunnen op strafrechtelijk vlak aan de VZW P. A. worden toegerekend als werkgever.

Als voorzitter en bestuurder van de VZW P. A. fungeerde D. W. P. als lasthebber van deze rechtspersoon. Hij oefende werkgeversgezag uit en had beslissingsbevoegdheid inzake de naleving van de sociaalrechtelijke wetten. In die zin kunnen de inbreuken, voorwerp van de tenlasteleggingen A.I.3 en B.I.3, hem strafrechtelijk worden toegerekend in zijn hoedanigheid van voorzitter en bestuurder van de VZW P. A. .

De rechtbank acht het niet bewezen dat ook de VZW T. als werkgever zou hebben opgetreden ten aanzien van J. P. en/of enig arbeidsrechtelijk gezag over hem zou hebben uitgeoefend.

De VZW T. wordt vrijgesproken voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.I.3 en B.I.3.

Aangezien de VZW T. wordt vrijgesproken voor deze feiten, wordt D. W. P. *in zijn hoedanigheid van aangestelde of lasthebber van de VZW T., als bestuurder en voorzitter van*

de VZW T. eveneens vrijgesproken voor de tenlasteleggingen A.I.3 en B.I.3.

117. De VZW P. A. wordt voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen G.I.1, G.I.2, G.II.1 en G.II.2 vervolgd als werkgever en rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk krachtens de artikelen 5 en 41bis van het Strafwetboek.

D. W. P. wordt voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen G.I.1, G.I.2, G.II.1 en G.II.2 vervolgd als lasthebber of aangestelde van de VZW P. A. , met name als voorzitter en bestuurder van de VZW P. A. .

De bewezen verklaarde misdrijven G.I.1, G.I.2, G.II.1 en G.II.2 kunnen op strafrechtelijk vlak aan de VZW P. A. worden toegerekend als werkgever van de betrokken werknemers.

Als voorzitter van de VZW P. A. fungeerde D. W. P. als lasthebber van deze rechtspersoon. Hij oefende werkgeversgezag uit en had beslissingsbevoegdheid inzake de naleving van de sociaalrechtelijke wetten. In die zin kunnen de inbreuken, voorwerp van de tenlasteleggingen G.I.1, G.I.2, G.II.1 en G.II.2, hem strafrechtelijk worden toegerekend in zijn hoedanigheid van voorzitter en bestuurder van de VZW P. A. .

Cumul van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid voor de tenlasteleggingen A.I.1, B.I.1 en B.I.6

118. Wat de concrete toerekening van de ten laste gelegde misdrijven *A.I.1, B.I.1 en B.I.6* betreft, moet verder worden onderzocht of er sprake kan zijn van een cumulatieve strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de VZW T. als rechtspersoon enerzijds, en de heer D. W. P. als natuurlijke persoon anderzijds, nu zij in deze hoedanigheden worden veroordeeld.

119. Krachtens artikel 5 Strafwetboek is een rechtspersoon, strafrechtelijk verantwoordelijk voor misdrijven, die hetzij een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van zijn doel of de waarneming van zijn belangen, of die, naar blijkt uit de concrete omstandigheden, voor zijn rekening zijn gepleegd.

Artikel 5 Strafwetboek werd intussen vervangen door de wet van 11 juli 2018 tot wijziging van het Strafwetboek en de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering wat de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechts personen betreft. Artikel 5 Strafwetboek zoals dit bestond ten tijde van de feiten is evenwel gunstiger dan het nieuwe artikel 5 Strafwetboek gelet op de in dit artikel voorziene strafuitsluitingsgrond. Het oude wetsartikel en de hieruit volgende principes moeten zodoende op huidige casus worden toegepast.

De VZW T. had als maatschappelijk doel onder meer het organiseren van culturele activiteiten voor zover deze niet indruisen tegen de religieuze doeleinden en het ontplooiën van activiteiten die gericht zijn op het behoud en de restauratie van het historisch kloosterpand te Gent.

De inbreuken werden gepleegd in het kader van de exploitatie van deze vzw en dus in haar belang en ter verwezenlijking van haar doel.

Deze misdrijven werden ook voor haar rekening gepleegd.

Er werd gekozen voor een bedrijfsvoering waarbij aan de naleving van de sociale regelgeving onvoldoende aandacht werd besteed. Op de rechtspersoon rust bijgevolg een eigen strafrechtelijke verantwoordelijkheid.

120. Artikel 5, tweede lid Strafwetboek, zoals van toepassing ten tijde van de feiten, bepaalt dat wanneer de rechtspersoon verantwoordelijk gesteld wordt, uitsluitend wegens het optreden van een geïdentificeerde natuurlijke persoon, enkel degene die de zwaarste fout heeft begaan, kan worden veroordeeld. Indien de geïdentificeerde natuurlijke persoon de fout wetens en willens heeft gepleegd, kan hij samen met de verantwoordelijke rechtspersoon worden veroordeeld.

Artikel 5, tweede lid Sw., zoals van toepassing ten tijde van de feiten, voert dus een strafuitsluitingsgrond in voor degene die de minst zware fout heeft begaan. Die verschoningsgrond geldt evenwel alleen voor de dader van het door onvoorzichtigheid of onachtzaamheid gepleegde misdrijf en niet voor diegene die willens en wetens heeft gehandeld (zie o.a. Cass. 10 februari 2010, NC 2010, afl. 5, 293).

D. W. P. handelde bewust en vrijwillig, dit is wetens en willens. Er is bijgevolg geen grond voor de toepassing van de strafuitsluitingsgrond zoals bedoeld in artikel 5, tweede lid, Strafwetboek, zoals van toepassing ten tijde van de feiten. De beklaagde-natuurlijke persoon kan derhalve samen met de beklaagde-rechtspersoon worden veroordeeld.

Cumul van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid voor de tenlasteleggingen A.I.3 en B.I.3 en G.I.1, G.I.2, G.II.1 en G.II.2

121. Wat de concrete toerekening van de ten laste gelegde misdrijven *A.I.3 en B.I.3 en G.I.1, G.I.2, G.II.1 en G.II.2* betreft, moet eveneens worden onderzocht of er sprake kan zijn van een cumulatieve strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de VZW P. A. als rechtspersoon enerzijds, en de heer D. W. P. als natuurlijke persoon anderzijds, nu zij in deze hoedanigheden worden veroordeeld.

De VZW P. A. had als maatschappelijk doel onder meer de instandhouding, het beheer en de ontsluiting van het (...) te (...).

De inbreuken werden gepleegd in het kader van de exploitatie van deze vzw en dus in haar belang en ter verwezenlijking van haar doel.

Deze misdrijven werden ook voor haar rekening gepleegd.

Er werd gekozen voor een bedrijfsvoering waarbij aan de naleving van de sociale regelgeving onvoldoende aandacht werd besteed. Op de rechtspersoon rust bijgevolg een eigen strafrechtelijke verantwoordelijkheid.

D. W. P. handelde bewust en vrijwillig, dit is wetens en willens. Er is bijgevolg geen grond

voor de toepassing van de strafuitsluitingsgrond zoals bedoeld in artikel 5, tweede lid, Strafwetboek, zoals van toepassing ten tijde van de feiten. De beklaagde-natuurlijke persoon kan derhalve samen met de beklaagde-rechtspersoon worden veroordeeld.

STRAFTOEMETING

Algemeen

122. De ten laste gelegde en bewezen verklaarde feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen A.I.1, A.I.3, B.I.1, B.I.3, B.I.6, G.I.1, G.I.2, G.II.1 en G.II.2 zijn voor D. W. P. de opeenvolgende en voortgezette uitvoering van eenzelfde misdadig opzet zodat voor deze feiten samen slechts één straf moet worden opgelegd, namelijk de straf voor het zwaarst bestrafte misdrijf.

123. De ten laste gelegde en bewezen verklaarde feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen A.I.3, B.I.3, G.I.1, G.I.2, G.II.1 en G.II.2 zijn voor de VZW P. A. de opeenvolgende en voortgezette uitvoering van eenzelfde misdadig opzet zodat voor deze feiten samen slechts één straf moet worden opgelegd, namelijk de straf voor het zwaarst bestrafte misdrijf.

124. De ten laste gelegde en bewezen verklaarde feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen A.I.1, B.I.1 en B.I.6 zijn voor de VZW T. de opeenvolgende en voortgezette uitvoering van eenzelfde misdadig opzet zodat voor deze feiten samen slechts één straf moet worden opgelegd, namelijk de straf voor het zwaarst bestrafte misdrijf.

De zwaarste straf voor D. W. P. is wat betreft de bewezen verklaarde tenlasteleggingen onder A.I.1, A.I.3, B.I.1, B.I.3, B.I.6, G.I.1, G.I.2, G.II.1 en G.II.2, deze voor de tenlasteleggingen B.I.1, B.I.3 en B.I.6, zijnde een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een geldboete van 600 euro tot 6.000 euro, geldboete vermenigvuldigd met het totaal aantal betrokken werknemers, zijnde 3, meer bepaald de werknemers, vermeld onder de bewezen verklaarde tenlasteleggingen B.I.1, B.I.3 en B.I.6.

De zwaarste straf voor de VZW P. A. is wat betreft de bewezen verklaarde tenlasteleggingen onder A.I.3, B.I.3, G.I.1, G.I.2, G.II.1 en G.II.2, deze voor de tenlasteleggingen G.II.1 en G.II.2.

De VZW P. A. is een rechtspersoon. Artikel 41bis van het Strafwetboek bepaalt dat wanneer de wet op het feit een vrijheidsstraf en geldboete stelt, of een van de straffen alleen, de rechtspersoon kan worden veroordeeld tot een geldboete van minimum 500 euro, vermenigvuldigd met het getal van de maanden van de minimumvrijheidsstraf, doch niet lager dan de minimumgeldboete op het feit gesteld, en met als maximum 2.000 euro, vermenigvuldigd met het getal van de maanden van de maximumvrijheidsstraf, doch niet lager dan het dubbele van de maximumgeldboete op het feit gesteld. Voor de VZW P. A. is de zwaarste straf aldus, gelet op artikel 41 bis van het Strafwetboek, een geldboete van 3.000 euro tot 72.000 euro, vermenigvuldigd met het totaal aantal betrokken werknemers, zijnde 2, meer bepaald de werknemers, vermeld onder de bewezen verklaarde tenlasteleggingen G.II.1 en G.II.2.

De zwaarste straf voor de VZW T. is wat betreft de bewezen verklaarde tenlasteleggingen

onder A.I.1, B.I.1 en B.I.6, deze voor de tenlasteleggingen B.I.1 en B.I.6.

De VZW T. is een rechtspersoon. Voor de VZW T. is de zwaarste straf aldus, gelet op artikel 41 bis van het Strafwetboek, een geldboete van 3.000 euro tot 72.000 euro, vermenigvuldigd met het totaal aantal betrokken werknemers, zijnde 2, meer bepaald de werknemers, vermeld onder de bewezen verklaarde tenlasteleggingen B.I.1 en B.I.6.

125. Bij de straftoemeting wordt rekening gehouden, zowel met de aard en de ernst van de bewezen feiten, als de begeleidende omstandigheden en de persoonlijkheid van de beklaagden, zoals die onder meer blijkt uit het strafrechtelijk verleden van de beklaagden.

Door het niet melden van tewerkstellingen maakten de beklaagden een correcte controle op de tewerkstelling van de werknemers onmogelijk. Daarnaast werden ook personen zonder geldig verblijfsrecht tewerkgesteld.

Er werd nonchalant omgesprongen met de tewerkstelling van een aantal personen en er werd onvoldoende aandacht besteed aan de naleving van de sociale regelgeving.

De beklaagden moeten beseffen dat de geschonden verplichtingen cruciaal zijn voor de sociale bescherming van werknemers, alsook in de bestrijding van zwartwerk. Los van het gevaar op sociale en fiscale fraude betreft het niet naleven van deze verplichtingen ook een ondermijning van het solidariteitsbeginsel dat ten grondslag ligt aan het Belgisch systeem van sociale bescherming.

De bestraffing moet er op gericht zijn de beklaagden duidelijk te maken dat ook binnen de kloostergemeenschap de regels en wetgeving van onze maatschappij op een strikte wijze gelden en zij ertoe gehouden zijn om in de toekomst hun bedrijfsvoering, wat het maatschappelijk doel er ook van is, op een wettelijke manier, met naleving van alle sociaalrechtelijke verplichtingen, te organiseren.

126. D. W. P. werd in het verleden reeds veroordeeld voor een inbreuk inzake verkeer.

De hierna bepaalde geldboete vormt in hoofde van D. W. P. een passende bestraffing gelet op de bovenstaande overwegingen. Gelet op het gunstig strafrechtelijk verleden voor wat betreft sociaalrechtelijke misdrijven wordt een deel daarvan met uitstel van tenuitvoerlegging opgelegd.

D. W. P. voldoet aan de wettelijke voorwaarden om de gunst van het uitstel van tenuitvoerlegging te kunnen genieten.

127. De VZW P. A. beschikt nog over een blanco strafrechtelijk verleden.

De hierna bepaalde geldboete vormt in hoofde van de VZW P. A. een passende bestraffing gelet op de bovenstaande overwegingen. Gelet op het blanco strafrechtelijk verleden wordt een deel daarvan met uitstel van tenuitvoerlegging opgelegd.

De VZW P. A. voldoet aan de wettelijke voorwaarden om de gunst van het uitstel van

tenuitvoerlegging te kunnen genieten.

128. De VZW T. beschikt nog over een blanco strafrechtelijk verleden.

De hierna bepaalde geldboete vormt in hoofde van de VZW T. een passende bestraffing gelet op de bovenstaande overwegingen. Gelet op het blanco strafrechtelijk verleden wordt een deel daarvan met uitstel van tenuitvoerlegging opgelegd.

De VZW T. voldoet aan de wettelijke voorwaarden om de gunst van het uitstel van tenuitvoerlegging te kunnen genieten.

129. De eerste, de tweede en de derde beklaagde moeten elk een wettelijk verplichte bijdrage betalen voor de financiering van het "Bijzonder Fonds tot Hulp van de Slachtoffers van Opzettelijke gewelddaden en aan de Occasionele Redders" (artikel 29, tweede lid van de Wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale bepalingen). Deze bijdrage bedraagt 200 euro (met opdecimen). Deze bijdrage heeft een eigen aard en is geen straf.

De eerste, de tweede en de derde beklaagde moeten elk een wettelijk verplichte bijdrage betalen voor de financiering van het "Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand" (artikel 4 § 3 en artikel 5 §§ 1 en 1 van de Wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand). Deze bijdrage bedraagt 20 euro.

De eerste, de tweede en de derde beklaagde moeten ook elk een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken betalen (artikel 91, tweede lid van het Koninklijk Besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken). Deze vergoeding bedraagt 51,20 euro.

Verbeurdverklaring

130. De arbeidsauditeur vordert overeenkomstig de artikelen 42, 3° en 43 bis van het Strafwetboek tevens de bijzondere verbeurdverklaring van de som van € 41.285 ten aanzien van de VZW PATERS A. als vermogensvoordeel dat rechtsreeks is verkregen uit de hem ten laste gelegde misdrijven A.I, A.III, B.I.1 t.e.m. B.I.7 en B.I.22 t.e.m. B.I.26, B.II.1, B.II.2 en B.II.10, G.I en G.II, zijnde het bedrag aan sociale bijdragen die verschuldigd zijn ingevolge de niet-aangegeven tewerkstelling van de werknemers vermeld in deze tenlasteleggingen. Bovendien vordert hij van de VZW P. A. nog de bijzondere **verbeurdverklaring** van de som van **€ 325.034,02** als vermogensvoordeel dat rechtsreeks is verkregen uit de hem ten laste gelegde misdrijven A.II, A.IV, B.I.8 t.e.m. B.I.21, B.II.3 t.e.m. B.II.9 en C.I, zijnde het bedrag aan lonen en sociale bijdragen die verschuldigd zijn ingevolge de niet-aangegeven tewerkstelling van de kandidaat-kloosterlingen.

131. De verbeurdverklaring kan ten aanzien van de VZW P. A. enkel worden opgelegd als straf voor de bewezen verklaarde inbreuken zoals vermeld onder de telastleggingen A.I.3, B.I.3, G.I.1, G.I.2, G.II.1 en G.II.2.

De VZW P. A. wijst er in dit verband op dat reeds een bedrag van 157.858,34 euro werd

betaald aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, onder voorbehoud van haar rechten en zonder nadelige erkenning. Zij verzoekt de rechtbank hier rekening mee te willen houden en de verbeurd te verklaren wederrechtelijk verkregen vermogensvoordelen in die zin te matigen.

In zijn besluiten stelde de arbeidsauditeur zich niet te verzetten tegen het in rekening brengen van de betalingen die door de VZW P. A. reeds werden gedaan aan de RSZ.

Deze verbeurdverklaring is een facultatieve verbeurdverklaring.

De rechtbank stelt vast dat het bedrag dat door de VZW P. A. , weliswaar onder voorbehoud van alle rechten, reeds werd betaald aan de RSZ ruimschoots het illegaal vermogensvoordeel overschrijdt dat volgens de berekening van de arbeidsauditeur en de sociale inspectie werd verkregen uit de inbreuken zoals vermeld onder de telastleggingen A.I.3, B.I.3, G.I.1, G.I.2, G.II.1 en G.II.2.

Bijgevolg acht de rechtbank het niet aangewezen om de gevorderde facultatieve verbeurdverklaring voor de bewezen verklaarde. tenlasteleggingen in hoofde van de VZW P. A. op te leggen.

132. De VZW T. werd tevens gedagvaard om overeenkomstig de artikelen 42,3° en 43 bis van het Strafwetboek te worden veroordeeld tot de bijzondere verbeurdverklaring van de som van **€ 11.938,32** als vermogensvoordeel dat rechtsreeks is verkregen uit de hem ten laste gelegde misdrijven A.I, A.V, B.I.1 t.e.m. B.I.7 en B.I.22 t.e.m. B.I.26, B.III.1 en B.II.2, zijnde het bedrag aan sociale bijdragen die verschuldigd zijn ingevolge de niet-aangegeven tewerkstelling van de werknemers vermeld in deze tenlasteleggingen. Zij werd verder eveneens **gedagvaard** om overeenkomstig de artikelen 42,3° en 43 bis van het Strafwetboek te worden veroordeeld tot de **bijzondere verbeurdverklaring** van de som van **€ 207.420,10** als vermogensvoordeel dat rechtsreeks is verkregen uit de haar ten laste gelegde misdrijven A.II, A.VI, B.I.8 t.e.m. B.I.21, B.III.3 t.e.m. B.III.8 en C.II, zijnde het bedrag aan lonen en sociale bijdragen die verschuldigd zijn ingevolge de niet aangegeven tewerkstelling van de kandidaat- kloosterlingen.

133. De verbeurdverklaring kan ten aanzien van de VZW T. enkel worden opgelegd als straf voor de bewezen verklaarde inbreuken zoals vermeld onder de tenlasteleggingen A.I.1, B.I.1 en B.I.6.

De rechtbank stelt echter vast dat de berekening van het vermogensvoordeel zoals uit de stukken blijkt, géén betrekking heeft op de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.I.1, B.I.1 en B.I.6, zijnde de tewerkstelling van P. F. en N. G. A. E. op 7 december 2014.

Er is geen causaal verband tussen het concreet gevorderde vermogensvoordelen en de tenlasteleggingen A.I.1, B.I.1 en B.I.6.

De rechtbank gaat bijgevolg niet in op de gevorderde facultatieve verbeurdverklaring ten aanzien van de VZW T..

BURGERRECHTELIJK

De vordering van de burgerlijke partijen O. E., Z. Y. H. A. H. H., C. G. B., Y. B. P., V. B. R., L. J.-B., A. K., D. D. P., H. S. G., A. S. R., V. G. B., A. M. en PAGASA VZW

134. Gelet op de vrijspraak voor de tenlasteleggingen A.II.1 tot en met A.II.14, A.IV.1 tot en met A.IV.7, A.VI.1 tot en met A.VI.6, B.I.8 tot en met B.I.21, B.II.3 tot en met B.II.9, B.III.3 tot en met B.III.8, C.I.1 tot en met C.I.13, C.II.1 tot en met C.II.13, D, F.I.1 tot en met F.I.7, F.II.1 tot en met F.II.3 en F.III.1 tot en met F.III.33, is de rechtbank onbevoegd om zich uit te spreken over de burgerlijke vorderingen van O. E., Z. Y. H. A. H. H., C. G. B., Y. B. P., V. B. R., L. J.-B., A. K., D. D. P., H. S. G., A. S. R., V. G. B., A. M..

De VZW PAGASA is gespecialiseerd in het onthaal, de opvang en de gespecialiseerde begeleiding van de slachtoffers van internationale mensenhandel. Zij verwijst dienaangaande naar haar statuten. Zij is een gespecialiseerd centrum erkend om in rechte op te treden teneinde de rechten van slachtoffers te verdedigen. De vordering van de VZW PAGASA kan bijgevolg enkel gebaseerd zijn op de tenlasteleggingen C.I.1 t.e.m. C.I.13 en C.II.1 t.e.m. C.II.13 die beiden betrekking hebben op het misdrijf mensenhandel.

Gelet op de vrijspraak van de beklaagden voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen C.I.1 t.e.m. C.I.13 en C.II.1 t.e.m. C.II.13 is de rechtbank onbevoegd om zich uit te spreken over de burgerlijke vordering van de VZW PAGASA.

Overige burgerlijke belangen

135. Gelet op het mogelijke bestaan van schade veroorzaakt door de bewezen verklaarde misdrijven, worden de overige burgerlijke belangen ambtshalve aangehouden.

Om deze redenen, en gelet op de volgende artikelen:

art. 11, 12, 14, 16, 31, 32, 34, 35, 41 Wet van 15 Juni 1935;

art. 4 Wet van 17 april 1878 - Wet houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering;

art. 162, 182, 184, 185 §1, 189, 190, 191, 194, 195 Wetboek van Strafvordering;

art. 101, 103, 175, 181, 234 van het Sociaal Strafwetboek;

art. 1, 2, 3, 5, 7, 7bis, 38, 39, 40, 41, 41bis, 65, 66, 100 Strafwetboek;

art. 1, 2, 3 Wet van 5 maart 1952;

art. 91, tweede lid van het Koninklijk Besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken;

art. 28, 29 van de wet van 1 augustus 1985;

art. 1 (§1, 2° en §2), 8, 14, 18bis van de Wet van 29 juni 1964;

alsook de overige wetsbepalingen aangehaald in huidig vonnis

de rechtbank, recht doende op **tegenspraak**,

VOORAFGAANDELIJK

Verbeterd en vult de dagvaarding aan als volgt:

"(...)

A.I. (...)

strafbaar met een sanctie van niveau 4, zijnde een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een geldboete van € 600 tot € 6000 (art. 101 Sociaal Strafwetboek) **en thans opnieuw strafbaar door artikel 175/1 van het Sociaal Strafwetboek met een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een geldboete van € 600 tot € 6000;**

A.II. (...)

strafbaar met een sanctie van niveau 3, zijnde een geldboete van 100 tot 1 000 euro (artikel 101 Sociaal Strafwetboek). De geldboete wordt vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers (artikelen 175, §2, tweede lid en 103 Sociaal Strafwetboek) **en sinds 1 januari 2017 opnieuw strafbaar door artikel 12, §1, 1° van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en/of een strafrechtelijke geldboete van 250 tot 2500 euro.**

A.III. Met inbreuk op artikel 12, eerste lid, a van **de wet van** 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (...)

(...)

en **thans** opnieuw door **artikel 175/1 van het Sociaal Strafwetboek** met een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een geldboete van € 600 tot € 6000."

A.IV. (...)

misdrif vóór 1 juli 2011 strafbaar gesteld met (...), en sinds 1 januari 2017 opnieuw door artikel 12, §1, 1° van die wet met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en/of een strafrechtelijke geldboete van 250 tot 2500 euro.

A.V. Met inbreuk op artikel 12, eerste lid, a van **de wet van** 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (...)

(...)

en **thans** opnieuw door artikel 175/1 van het Sociaal Strafwetboek met een gevangenisstraf

van 6 maanden tot 3 jaar en/of een geldboete van € 600 tot € 6000."

A.VI. (...)

(...)

5. **A.**, S. R., van Beninese nationaliteit, herhaaldelijk in de periode van

(...)

Misdrijf vóór 1 juli 2011 strafbaar gesteld met (...), en sinds 1 januari 2017 opnieuw door artikel 12, §1, 1° van die wet met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en/of een strafrechtelijke geldboete van 250 tot 2500 euro.

B.I. (...)

(...)

4. **S. T.**, herhaaldelijk in de periode van 1 juli 2011 tot 7 december 2014;

(...)

6. **N. G. A. E.**, *op 7 december 2014*;

B.II. (...)

1. **S. T.**, , herhaaldelijk in de periode van 17 juni 2008 tot 30 juni 2011;

(...)

B.III. (...)

1. **S. T.**, herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot 30 juni 2011;

(...)

8. **A.**, **M.**, van Ivoriaanse nationaliteit, herhaaldelijk in de periode van 4 mei 2011 tot **30** juni 2011.

(...)

(...)

F.III. (...)

8. Een getuigschrift vanwege zuster **A. R.-C.** ten bewijze van tweejarige opleiding van **C. G. B.** als aspirant bij de Orde van **S.-A.** in Benin, d.d. 20 april 2012 (map 2, p. **61** strafdossier)

(...)

13. Een getuigschrift vanwege zuster O. M. O. ten bewijze van tweejarige opleiding van V. G. B. als aspirant bij de Orde van S.-A. in Benin, d.d. 7 april 2010 (map 2, p. **171** strafdossier)

(...)

15. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" V. B. R. d.d. **1 juli 2010** (map 2, p 237)

(...)

16. Een getuigschrift vanwege zuster O. M. O. ten bewijze van tweejarige opleiding van V. B. R. als aspirant bij de Orde van S.-A. in Benin, d.d. 5 juni 2010 (map 2, p. **239** strafdossier)

(...)

23. Een getuigschrift vanwege zuster A. R.-C. ten bewijze van tweejarige opleiding van D. D. P. als aspirant bij de Orde van S.-A. in Benin, d.d. 18 december 2011 (map 2, p. **459** strafdossier)

(...)

32. Een uitnodigingsbrief van de Orde der A. - Belgische provincie met betrekking tot "broeder" H. S. G. Georges d.d. 12 oktober 2009 (map 6, p. **99** strafdossier)

(...)

G.I. Met inbreuk op de artikelen 21 en 22 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en artikel 33 §2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van voormelde wet, als verzekeringsplichtige werkgever, zijn aangestelde of lasthebber, een aangifte te hebben overgemaakt aan de Rijksdienst **voor Sociale Zekerheid** met een onjuiste of onvolledige verantwoording van het bedrag van de verschuldigde bijdragen ten aanzien van de volgende werknemers:

(...)"

Heromschrijft de feiten onder de tenlastelegging C.I als volgt:

"C.I Met inbreuk op artikel 433quinquies, §§1, 3° en §2 Sw. het misdrijf mensenhandel te hebben gepleegd, zijnde de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, de wisseling of de overdracht van de controle over hem teneinde deze persoon aan het werk zetten of te laten aan het werk zetten, in omstandigheden die in strijd

*zijn met de menselijke waardigheid, waarbij zijn toestemming van geen belang was, met betrekking tot de volgende personen: (...)" en voor de periode **voorafgaand aan 2 februari 2012** "met de omstandigheid dat dit misdrijf is gepleegd door misbruik te maken van de **bijzonder kwetsbare positie** waarin de persoon verkeerde ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand **of ten gevolge van zwangerschap, ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid (...)"***

Heromschrijft de feiten onder de tenlastelegging C.II als volgt:

*"C.II Met inbreuk op artikel 433quinquies, §§1, 3• en §2 Sw. het misdrijf mensenhandel te hebben gepleegd, zijnde de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, de wisseling of de overdracht van de controle over hem teneinde deze persoon aan het werk zetten of te laten aan het werk zetten, in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, waarbij zijn toestemming van geen belang was, met betrekking tot de volgende personen: (...)" en voor de periode **voorafgaand aan 2 februari 2012** "met de omstandigheid dat dit misdrijf is gepleegd door misbruik te maken van de **bijzonder kwetsbare positie** waarin de persoon verkeerde ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand **of ten gevolge van zwangerschap, ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid (...)"***

Heromschrijft de feiten onder de tenlastelegging D als volgt:

"D. (...) wetens en willens een persoon die geen onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie hebben geholpen om het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie of van een Staat die partij is bij een internationale overeenkomst betreffende de overschrijding van de buitengrenzen, die België bindt, binnen te komen of aldaar te verblijven, dan wel erdoor te reizen, zulks in strijd met de wetgeving van deze Staat, hetzij in de handelingen die de binnenkomst, de doorreis of het verblijf voorbereiden hebben of ze vergemakkelijkt hebben, hetzij in de feiten die ze voltooid hebben (...)"

STRAFRECHTELIJK

Ten aanzien van D. W. P.

Spreekt de beklaagde **vrij** voor de feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen **A.I.1** (zoals aangevuld) doch enkel in zijn hoedanigheid van lasthebber of aangestelde van de VZW P. A. , **A.I.2** (zoals aangevuld), **A.I.3** (zoals aangevuld) doch enkel in zijn hoedanigheid van lasthebber of aangestelde van de VZW T., **A.I.4** (zoals aangevuld), **A.II.1 tot en met A.II.14** (allen zoals aangevuld), **A.III** (zoals verbeterd), **A.IV.1 tot en met A.IV.7** (allen zoals verbeterd), **B.I.1** doch enkel in zijn hoedanigheid van lasthebber of aangestelde van de VZW P. A. , **B.I.2**, **B.I.3** doch enkel in zijn hoedanigheid van lasthebber of aangestelde van de VZW T., **B.I.4** (zoals verbeterd), **B.I.5**, **B.I.6** (zoals verbeterd) doch enkel in zijn hoedanigheid van

lasthebber of aangestelde van de VZW P. A , **B.I.7 tot en met B.I.26, B.II.1** (zoals verbeterd) tot en met **B.II.10, C.I.1 tot en met C.I.13** (allen zoals heromschreven), **D** (zoals heromschreven), **F.I.1 tot en met F.I.7, F.II.1** tot en met **F.II.3, F.III.1** tot en met **F.III.33** (waarvan F.III.8, F.III.13, F.III.15, F.III.16, F.III.23 en F.III.32 zoals verbeterd).

Verklaart de feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen **A.I.1** (zoals aangevuld) doch enkel in zijn hoedanigheid van lasthebber of aangestelde van de VZW T., **A.I.3** (zoals aangevuld) doch enkel in zijn hoedanigheid van lasthebber of aangestelde van de VZW P. A. , **B.I.1** doch enkel in zijn hoedanigheid van lasthebber of aangestelde van de VZW T., **B.I.3** doch enkel in zijn hoedanigheid van lasthebber of aangestelde van de VZW P. A. , **B.I.6** (zoals verbeterd) doch enkel in zijn hoedanigheid van lasthebber of aangestelde van de VZW T., **G.I.1** (zoals verbeterd), **G.I.2** (zoals verbeterd), **G.II.1** en **G.II.2**, bewezen.

Veroordeelt de beklaagde voor de hierboven omschreven en bewezen verklaarde feiten samen tot een **geldboete van 600 euro x 3 werknemers**, vermeerderd met 50 opdecimen tot 10.800 euro, of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** van dit vonnis voor **200 euro x 3 werknemers**, vermeerderd met 50 opdecimen tot 3.600 euro, van de opgelegde geldboete en voor 1 maand van de vervangende gevangenisstraf voor de duur van 3 jaar.

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de bijdrage tot het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders van 25 euro, vermeerderd met 70 opdecimen tot 200 euro.

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de **bijdrage** tot het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand van 20 euro.

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de **vaste vergoeding** voor beheerskosten in strafzaken van 51,20 euro.

Ten aanzien van P. A. VZW

Spreekt de beklaagde **vrij** voor de feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen **A.I.1** (zoals aangevuld), **A.I.2** (zoals aangevuld) en **A.I.4** (zoals aangevuld), **A.II.1 tot en met A.II.14** (allen zoals aangevuld), **A.III** (zoals verbeterd), **A.IV.1 tot en met A.IV.7** (allen zoals verbeterd), **B.I.1, B.I.2, B.I.4** (zoals verbeterd) en **B.I.5 tot en met B.I.26** (waarvan B.I.6 zoals verbeterd), **B.II.1** (zoals verbeterd) **tot en met B.II.10, C.I.1 tot en met C.I.13** (allen zoals heromschreven), **D** (zoals heromschreven), **F.I.1 tot en met F.I.7, F.II.1 tot en met F.II.3, F.III.1 tot en met F.III.33** (waarvan F.III.8, F.III.13, F.III.15, F.III.16, F.III.23 en F.III.32 zoals verbeterd).

Verklaart de feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen **A.I.3** (zoals aangevuld), **B.I.3, G.I.1** (zoals verbeterd), **G.I.2** (zoals verbeterd), **G.II.1** en **G.II.2**, bewezen.

Veroordeelt de beklaagde voor de hierboven omschreven en bewezen verklaarde feiten

samen tot een **geldboete van 3.000 euro x 2 werknemers**, vermeerderd met 50 opdecimen tot 36.000 euro.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** van dit vonnis voor **1.000 euro x 2 werknemers**, vermeerderd met 50 opdecimen tot 12.000 euro, van de opgelegde geldboete voor de duur van 3 jaar.

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de **bijdrage** tot het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders van 25 euro, vermeerderd met 70 opdecimen tot 200 euro.

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de **bijdrage** tot het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand van 20 euro.

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de **vaste vergoeding** voor beheerskosten in strafzaken van 51,20 euro.

Ten aanzien van T. VZW -TREFPUNT A.

Spreekt de beklaagde **vrij** voor de feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen **A.I.2 tot en met A.I.4** (allen zoals aangevuld), **A.II.1 tot en met A.II.14** (allen zoals aangevuld), **A.V** (zoals verbeterd), **A.VI.1 tot en met A.VI.6** (allen zoals verbeterd), **B.I.2, B.I.3, B.I.4** (zoals verbeterd), **B.I.5, B.I.7 tot en met B.I.26, B.III.1** (zoals verbeterd) **tot en met B.III.8** (zoals verbeterd), **C.II.1 tot en met C.II.13** (allen zoals heromschreven).

Verklaart de feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen **A.I.1** (zoals aangevuld), **B.I.1** en **B.I.6** (zoals verbeterd), bewezen.

Veroordeelt de beklaagde voor de hierboven omschreven en bewezen verklaarde feiten samen tot een **geldboete van 3.000 euro x 2 werknemers**, vermeerderd met 50 opdecimen tot 36.000 euro.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** van dit vonnis voor **1.000 euro x 2 werknemers**, vermeerderd met 50 opdecimen tot 12.000 euro, van de opgelegde geldboete voor de duur van 3 jaar.

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de **bijdrage** tot het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders van 25 euro, vermeerderd met 70 opdecimen tot 200 euro.

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de **bijdrage** tot het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand van 20 euro.

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de **vaste vergoeding** voor beheerskosten in strafzaken van 51,20 euro.

Ten aanzien van B. B.

Spreekt de beklaagde **vrij** voor de feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen D (zoals heromschreven) en **F.I.1 tot en met F.I.7**.

Ten aanzien van J. W.

Spreekt de beklaagde vrij voor de feiten, voorwerp van de tenlasteleggingen **D** (zoals heromschreven) en **F.II.1 tot en met F.II.3**.

Overtuigingsstukken

Beveelt de **overmaking** aan het **openbaar ministerie** om te handelen als naar recht, van de overtuigingsstukken neergelegd ter griffie van de correctionele rechtbank Oost-Vlaanderen, afdeling Gent onder de nrs. **201501558, 201502431, 201502947** en **201411533**.

Beveelt overeenkomstig art. **44 Sw.** de **teruggave aan de eerste beklaagde, D. W. P.**, het bedrag van **26.884,96 euro** gestort d.d. 7 juli 2014 op rekening van het C.O.I.V., ING Bank rekeningnummer (...), en het bedrag van **2.514,54 euro** gestort d.d. 7 december 2014 op rekening van het C.O.I.V., ING Bank rekeningnummer (...).

Gerechtskosten

Veroordeelt de eerste, de tweede en de derde beklaagde hoofdelijk tot de **gerechtskosten**, voor het openbaar ministerie begroot op 141,48 euro.

Stelt tevens vast dat deze kosten ondeelbaar veroorzaakt zijn door de thans in hun hoofde bewezen verklaarde misdrijven.

Laat de gerechtskosten voor het openbaar ministerie ten laste van de Belgische Staat, begroot op 56,92 euro.

BURGERRECHTELIJK

Ten aanzien van de burgerlijke partijen O. E., Z. Y. H., A. H. H., C. G. B., Y. B. P., V. B. R., L. J.-B., A. K., D. D. P., H. S. G., A. S. R., V. G. B. en A. M.

Verklaart zich niet bevoegd te statueren over de vordering van de burgerlijke partijen gelet op de vrijspraak van de beklaagden voor de tenlasteleggingen A.II.1 tot en met A.II.14 (allen zoals aangevuld), A.IV.1 tot en met A.IV.7 (allen zoals verbeterd), A.VI.1 tot en met A.VI.6 (allen zoals verbeterd), B.I.8 tot en met B.I.21, B.II.3 tot en met B.II.9, 8.III.3 tot en met B.III.8 (zoals verbeterd), C.I.1 tot en met C.I.13 (allen zoals heromschreven), C.II.1 tot en met C.II.13 (allen zoals heromschreven), D (zoals heromschreven), F.I.1 tot en met F.I.7, F.II.1 tot en met F.II.3 en F.III.1 tot en met F.III.33 (waarvan F.III.8, F.III.13, F.III.15, F.III.16, F.III.23 en F.III.32 zoals verbeterd).

Laat de gebeurlijke kosten gevallen aan de zijde van de burgerlijke partijen ten hunnen laste.

Ten aanzien van de burgerlijke partij PAGASA VZW

Verklaart zich niet bevoegd te statueren over de vordering van de burgerlijke partij gelet op de vrijspraak van de beklaagden voor de feiten „voorwerp van de tenlasteleggingen C.I.1 tot en met C.I.13 (zoals heromschreven) en C.II.1 tot en met C.II.13 (zoals heromschreven). Laat de gebeurlijke kosten gevallen aan de zijde van de burgerlijke partij ten haren laste.

Overige burgerlijke belangen

Houdt de overige burgerlijke belangen voor wat betreft de bewezen verklaarde misdrijven ambtshalve aan.

Aldus gewezen en uitgesproken op de buitengewone openbare terechtzitting van 26 juni 2019

waarbij de voorschriften vervat in artikel 195 Wetboek van Strafvordering zijn nageleefd.

Aanwezig:

L. V. D.	voorzitter
C. B.	rechter
M. V.	rechter
K. N.	afdelingsauditeur
M. D.	griffier

